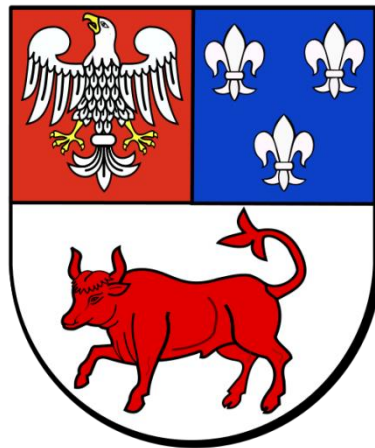

**Strategia integracji
i rozwiązywania problemów
społecznych
w Powiecie Tureckim
na lata 2016-2025**

Powiat Turecki
ul. Kaliska 59, 62-700 Turek
www.powiat.turek.pl

GRUDZIEŃ 2015

Spis treści

Część I. Raport o sytuacji społecznej powiatu tureckiego

I. Wstęp	5
II. Społeczno-gospodarcze uwarunkowania strategii	7
II.1. Uwarunkowania historyczne.....	7
II.2. Charakterystyka powiatu. Podstawowe informacje o powiecie.....	10
II.3. Gminy powiatu tureckiego – charakterystyka	11
II.4. Uwarunkowania demograficzne	17
II.5. Prognozy demograficzne	20
II.6. Rynek pracy i bezrobocie.....	26
II.7 Rynek pracy i zatrudnienie.....	43
II.8. Bezpieczeństwo publiczne.....	49
II.9 Edukacja na terenie powiatu	62
II.10. Kultura	79
II.11. Turystyka oraz aktywny wypoczynek w powiecie.....	82
II.12. Zdrowie	87
II.13. Charakterystyka systemu pomocy społecznej.....	98
II.14 Trzeci sektor w powiecie.....	119
III. Podsumowanie części raportowej	134
Część II. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tureckim na lata 2016-2025	125
I. Wstęp	138
II. Procedura tworzenia Strategii	140
II.1. Uwarunkowania prawno-systemowe.....	140
II.2. Metodyka prac nad strategią	146
III. Raport z badania ankietowego mieszkańców	148
III.1. Wprowadzenie do badania.....	148
III.2. Charakterystyka grupy badawczej	148
III.3. Skala problemów społecznych w Powiecie oraz opinia o działaniach prewencyjnych	151
IV. Raport z badania ankietowego gmin Powiatu Tureckiego	172
IV.1. Współpraca gmin z Powiatem w realizacji zadań o charakterze społecznym	172
IV.2. Ocena warunków życia na terenie Powiatu	174

V. Uwarunkowania realizacji Strategii – analiza SWOT	177
VI. Wizja, misja rozwoju oraz cele strategiczne i operacyjne	183
VI.1. Wizja.....	183
VI.2. Misja rozwoju Powiatu w sferze społecznej	183
VI.3. Cele strategiczne i operacyjne.....	184
VII. Zestawienie projektów i działań	191
VIII. Zbieżność Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych z dokumentami strategicznymi na poziomie kraju i regionu	214
VIII.1. Zgodność projektów strategicznych z celami Strategii Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020.....	215
VIII.2. Zgodność projektów strategicznych ze Strategią zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego w latach 2014-2020	216
VIII.3. Zgodność projektów strategicznych ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku	218
VIII.4. Zgodność projektów strategicznych z celami Strategii Rozwoju Kraju 2020.....	220
VIII.5. Zgodność projektów strategicznych z Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014-2020.....	223
VIII.6. Zgodność projektów strategicznych z Programem Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020	224
IX. Wdrażanie Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych	227
X. SPIS RYSUNKÓW	232
XI. SPIS WYKRESÓW	232
XII. SPIS TABEL.....	233
XIII. SPIS FOTOGRAFII	235
ZAŁĄCZNIK 1. WZÓR ANKIETY DLA MIESZKAŃCÓW.....	236
ZAŁĄCZNIK 2. WZÓR ANKIETY DLA KIEROWNICTWA GMIN	240

CZEŚĆ I

Raport o sytuacji społecznej Powiatu Tureckiego

I. Wstęp

Niniejszy raport jest elementem prac nad „Strategią integracji i rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tureckim” na najbliższe lata. Poza nim podstawą przygotowania dokumentu Strategii są badania ankietowe, wywiady, analiza danych wtórnych i inne działania, które pozwolą na diagnozę sytuacji i przedstawienie silnych i słabych stron powiatu oraz potencjalnych szans i zagrożeń (analiza SWOT), związanych z jego sytuacją społeczną. Dzięki temu możliwe będzie określenie misji powiatu, dotyczącej rozwoju społecznego oraz celów i projektów do realizacji w najbliższych latach.

W ramach tworzenia Raportu wyodrębniono najważniejsze obszary, które wymagają opisu tak, aby móc uzyskać maksymalnie kompletny obraz tego aspektu funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego, jakim jest jego społeczny wymiar.

Za obszary kluczowe dla stanu i rozwoju sytuacji społecznej w powiecie uznano: demografię, bezrobocie i sytuację na rynku pracy, bezpieczeństwo publiczne, edukację, kulturę, zdrowie oraz politykę społeczną, zwłaszcza w jej aspekcie pomocniczym. Wybór obszarów podyktowany był przede wszystkim ich związkiem z tą jednostką samorządu terytorialnego, jakim jest powiat oraz z obowiązkami, jakie na powiecie leżą, i z jego kompetencjami. W przypadku demografii związek jest nieco mniej ścisły niż przy na przykład polityce społecznej, lecz zagadnienie to z oczywistych względów musi być obecne w tej publikacji.

Raport skupia się na opisie sytuacji, panującej na proponowanych obszarach, ewentualna ocena dokonywana będzie wyłącznie w sytuacjach tego wymagających.

Raport rozpoczyna krótki szkic, opisujący podstawowe kwestie, związane z powiatem tureckim, głównie jego geograficzny aspekt. Następnie przedstawione zostaną zagadnienia historyczne i geopolityczne, aby przejść do właściwej analizy w następującej kolejności: demografia, rynek pracy i bezrobocie, bezpieczeństwo publiczne, edukacja, kultura, zdrowie i polityka społeczna. Ostatnie zagadnienie w dużej mierze sprowadza się do działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Ponadto opisany zostanie „trzeci sektor” powiatu, a więc funkcjonujące na jego terytorium organizacje pozarządowe, ponieważ mają one niewątpliwie wpływ na współkreowanie sytuacji społecznej. Raport zwieńczony zostanie krótkim podsumowaniem, wynikającym z ogólnej analizy.

Przy opracowaniu raportu korzystano z dokumentów, takich jak:

- Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tureckim na lata 2012-2014;

- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015;
- Powiatowy Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2009-2015;
- Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na lata 2007-2015;
- System profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną Powiatu Tureckiego na lata 2006-2015;
- Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Tureckiego na lata 2006-2015;
- Strategia Rozwoju Powiatu Tureckiego 2001-2015;
- Zintegrowana Strategia Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015-2025.

II. Społeczno-gospodarcze uwarunkowania strategii

II.1. Uwarunkowania historyczne

Pierwsza wzmianka o Turku pochodzi z 1136 roku. Turek był prawdopodobnie siedzibą drwali, smolarzy oraz myśliwych, będących do dyspozycji pana w czasie łowów. Częstszy pobyt pana w tej osadzie niż w innych o charakterze wyłącznie rolniczym mógł przyczynić się do rozwoju rzemiosła i handlu.

W wieku XIII i XIV tereny wschodniej Wielkopolski były wielokrotnie narażone na niszczące skutki przemarszów wojsk obcych oraz własnych. W 1331 roku z wyprawy na Kalisz wracali tędy Krzyżacy. Po najeździe krzyżackim Turek, jako jedna z niewielu osad na tym terenie, nadawał się do zasiedlenia. Prawdopodobnie dlatego doszło do nadania osadzie praw miejskich, co nastąpiło 25 kwietnia 1341 roku. Turek już był wtedy największym ośrodkiem w promieniu kilkunastu kilometrów, posiadał murowany kościół, który przetrwał do początków XX wieku, a ulgi podatkowe zastosowane wobec mieszkańców przez arcybiskupa w związku z nadaniem praw miejskich, zapewniły osadzie szybki rozwój.

W czasach Rzeczypospolitej szlacheckiej miasto rozwijało się ze zmiennym szczęściem. Ostatnie dziesięciolecia XVIII wieku to okres działań na rzecz utrzymania niepodległości Polski. Jedną z takich akcji była konfederacja barska, której żołnierze w walce z Rosjanami dotarli w okolice Turku. W styczniu 1770 roku pod Dobrą rozegrała się jedna z ostatnich bitew tej konfederacji. Z kolei w insurekcji kościuszkowskiej wzięli udział ochotnicy z Turku, Tuliszkowa, Dobrej i Władysławowa. Rok 1793 przyniósł II rozbiór Polski. Turek znalazł się w granicach Prus. W wyniku wojen napoleońskich, w 1807 roku powstało Księstwo Warszawskie, w skład którego weszła także Wielkopolska z Turkiem. W latach dwudziestych XIX w. nastąpił szybki rozwój Turku, spowodowany decyzją rządu Królestwa Polskiego o nadaniu miastu charakteru osady fabrycznej. Założono tu gorzelnię i browar, wytyczono nowe ulice i działki dla osiedleńców. Tylko w latach 1824-1826 postawiono tu 80 domów, otwarto cegielnię, wybudowano kilka wykańczalni wyrobów włókienniczych. W 1825 roku liczba mieszkańców wzrosła do 1.594 osób. Z roku na rok w Turku osiedlało się coraz więcej ludzi. Wśród nich największą grupę stanowili tkacze z Czech i Saksonii, którzy przybyli do miasta w 1826 roku; dwa lata później zorganizowano tu cech rzemieślników tkackich. W dziejach miasta rozpoczął się okres rozwoju rzemiosła tkackiego, z którym związało swe życie następnych kilka pokoleń turkowan. W 1830 roku mieszkało tu 2.302 osób, z czego Polacy stanowili 75%, Niemcy 21%, a Żydzi 4%.

Wybuch powstania listopadowego i represje rosyjskie zahamowały szybki rozwój miasta. W połowie XIX wieku Ziemia Turkowska przeżyła kilka trudnych okresów. W 1852 roku Turek nawiedziła epidemia cholery. Od 1 stycznia 1867 roku w wyniku nowego podziału administracyjnego Turek stał się miastem powiatowym, wchodzącym w skład guberni kaliskiej. W granicach powiatu znalazły się miasta: Turek, Dobra, Uniejów, Warta oraz gminy: Biernacice, Goszczanów, Grzybki, Kościelnica, Kowale Pańskie, Luboła, Malanów, Niemysłów, Niewiesz, Ostrów Warcki, Piekary, Pęcherzew, Piętno, Skarżyn, Skotniki, Tokary, Wichertów, Wola Świnecka, Zelgoszcz.

Podniesienie Turku do rangi powiatu i wzrost liczby warsztatów tkackich spowodowało, że mimo wielu trudności w drugiej połowie XIX wieku miasto rozwijało się pomyślnie. Liczba mieszkańców z 7.340 w roku 1886 wzrosła do 11.232 w roku 1913. Wzrastała też liczba ludności niepolskiej, która jednak z czasem ulegała polonizacji. Napływ ludności żydowskiej do Turku nasilił się po 1862 roku. W latach siedemdziesiątych Żydzi wybudowali synagogę u zbiegu ul. Wąskiej i Szerokiej. Kościół ewangelicko-augsburski wybudowany został już w 1849 roku. W 1872 roku wybudowano wieżę ratuszową z zegarem, a w latach 1904-1913 postawiono nowy, neogotycki kościół rzymsko-katolicki. W 1875 roku zorganizowano w Turku szpital miejski na 27 łóżek, utrzymywany głównie z dobrowolnych datków. W 1874 roku zorganizowano tu Ochotniczą Straż Pożarną. Od 1883 roku działał teatr amatorski, a od 1891 roku orkiestra dęta. W 1875 roku na placówce pocztowej przy ul. Kaliskiej uruchomiono telegraf. W 1908 roku bracia Millerowie założyli fabrykę tkacką i zakład przemysłowy, produkujący muśliny.

Początek XX wieku przyniósł też niepokoje społeczne, które szczególnie nasiliły się w okresie rewolucji w 1905 roku. Wojska niemieckie wkroczyły do miasta 27 września 1914 roku. W 1916 roku z powodu trudności kadrowych Niemcy połączyli powiaty kaliski i turecki w jeden z siedzibą w Kaliszu. Spowodowało to na krótko obniżenie prestiżu Turku. Rządy okupacyjne Niemców przyczyniły się też do wielu strat gospodarczych. Przemysł i rzemiosło ograniczały produkcję, nastąpił upadek rolnictwa, które szczególnie dotkliwie odczuwało skutki konfiskat. Mieszkańcy miasta musieli kwaterować niemieckich żołnierzy, a w marcu 1915 roku Niemcy nałożyli na miasto kontrybucję w wysokości 25 tys. srebrnych rubli.

Ludność powiatu utrzymywała się z rolnictwa, a w samym mieście przede wszystkim z tkactwa. Brakowało dużych przedsiębiorstw, które mogłyby utrzymać się na rynku w trudnych czasach. W Turku taką firmą była jedynie fabryka tkacka Augusta Millera, zlecająca dodatkowo prace chałupnikom. W okresie międzywojennym, mimo trudnych warunków ekonomicznych i społecznych, w Turku podjęto inicjatywy, których efekty pozostały na trwałe częścią miejskiej panoramy. W 1937 roku w mieście funkcjonowało 314 zakładów handlowych i 425 rzemieślniczych, z przemysłu i handlu utrzymywało się 35% rodzin, liczba bezrobotnych spadła do 575 osób. W 1938 roku, w związku z reformą administracyjną, do powiatu przyłączono gminy: Brudzew, Tuliszków, Władysławów i Piorunów. Cały powiat turecki wraz z sąsiednimi powiatami kaliskim, kolskim i konińskim został włączony do woj. poznańskiego.

Po zakończeniu rządów wojskowych Turek został wcielony do okręgu poznańskiego, który od 29 stycznia 1940 roku nosił nazwę „Kraju Warty”. Od 1941 roku większość Żydów z powiatu tureckiego przeniesiono do getta wiejskiego w Czachulcu pod Malanowem, skąd trafili do obozu zagłady w Chełmie. Według szacunkowych obliczeń ze wszystkich tureckich Żydów wojnę przeżyło zaledwie kilkudziesięciu. Niemcy zlikwidowali polskie szkoły, biblioteki (tylko w Turku spalono 6 tys. książek), zdewastowali pomniki, zamknęli kościoły, próbowali spalić żydowską synagogę.

Pierwsze oddziały radzieckie dotarły na teren powiatu 19 stycznia 1945 roku. Niemcy wycofywali się stąd bez oporu, Turek został wyzwolony 21 stycznia. Rozpoczął się proces

tworzenia instytucji władzy lokalnej w warunkach nowego systemu społeczno-politycznego. Z inicjatywy władz w maju 1945 roku powstał w Turku Powiatowy Dom Kultury, który w 1954 roku przeniesiony został do nowo wybudowanego Powiatowego Domu Strażaka. Tam też mieściła się biblioteka.

Natomiast w sytuacji gospodarczej miasta i powiatu przez kilkanaście lat po zakończeniu wojny panowała stagnacja. Straty ludnościowe szczególnie odczuwalne były w mieście. Tu liczba mieszkańców w pierwszym miesiącu po wyzwoleniu wynosiła zaledwie 5.612 (w tym 808 Niemców). W całym powiecie było 105.271 mieszkańców (w tym 8.021 Niemców).

Na przełomie lat czterdziestych i pięćdziesiątych zlikwidowano wiele prywatnych zakładów handlowych, usługowych i produkcyjnych. W 1945 roku w mieście zarejestrowanych było ponad 120 prywatnych zakładów rzemieślniczych, po kilku latach prawie wszystkie zostały włączone do różnych zrzeszeń i spółdzielni. Badania geologiczne w poszukiwaniu złóż węgla przeprowadzono w okolicach Turku w latach 1950-1952. W grudniu 1958 roku rząd PRL zatwierdził uchwałę w sprawie budowy Kopalni Węgla Brunatnego „Adamów”. Nazwa kopalni powstała od imienia geologa Adama Patii, który był odkrywcą tych złóż. Zakończenie inwestycji nastąpiło 30 września 1964 roku, jednocześnie już w 1960 roku rozpoczęto prace związane z budową elektrowni „Adamów”, którą ukończono w marcu 1967 roku. Do Turku zaczęli przyjeżdżać wykształceni fachowcy z różnych stron Polski, a bezrobotna młodzież wiejska z powiatu zasilila szeregi robotników tych dwóch zakładów. Zatrudnienie w kopalni szybko przekroczyło dwa tysiące osób (w 1989 roku sięgnęło 3.224). W elektrowni pracowało na początku ponad 600 ludzi (w 1989 roku - 1.352).

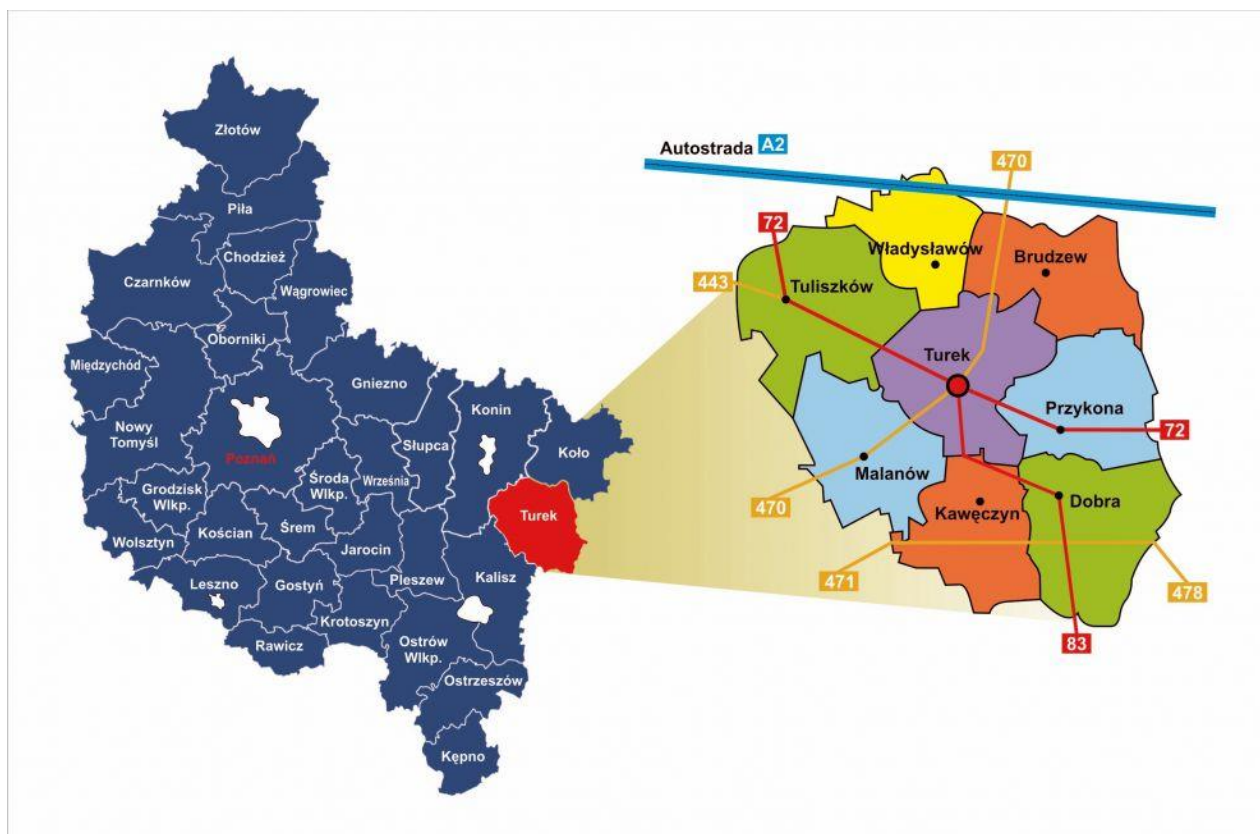
Miastotwórczy charakter tych dwóch zakładów widoczny był już na początku lat sześćdziesiątych poprzez jego rozbudowę i wzrost liczby mieszkańców (z 9.200 w 1960 roku do 20.274 w 1975 roku). W Turku wybudowano szpital powiatowy, hotel miejski, stadion sportowy. Boom inwestycyjny objął budowę wielu obiektów użyteczności publicznej, szybko rozwijało się wielorodzinne budownictwo mieszkaniowe. W latach sześćdziesiątych powstały w Turku dwa duże osiedla mieszkaniowe: Spółdzielców i Górnicze. Rozwój przemysłu w rejonie nie był już tak imponujący, choć wybudowano jeszcze nowe Zakłady Przemysłu Jedwabniczego „Miranda”, które w momencie uruchomienia w 1977 roku zatrudniały ponad dwa tysiące osób. Z instytucji użyteczności publicznej, które powstały w tym czasie należy wymienić nowy dworzec PKS i kino (1974 roku). Pod koniec lat 70-tych rozpoczęto budowę nowoczesnej mleczarni, którą oddano do użytku w 1981 roku (zatrudniała wtedy 425 osób).

Zmiany, jakie zaszły po 1989 roku, dotyczyły prawie wszystkich dziedzin życia. We współczesnych dziejach rejonu tureckiego szczególne znaczenie miały wydarzenia 1998 roku. Rozpoczęła je debata wojewódzka nad propozycjami nowego podziału administracyjnego kraju. W Turku zdecydowana większość mieszkańców opowiedziała się za przynależnością do województwa wielkopolskiego. Jednak nie udało się utrzymać wszystkich gmin w granicach przyszłego powiatu tureckiego. Uchwały radnych z Uniejowa i Świnic spowodowały przejście tych gmin do województwa łódzkiego i powiatów poddębickiego oraz łęczyckiego.

II.2. Charakterystyka powiatu. Podstawowe informacje o powiecie

Powiat turecki położony jest we wschodniej Wielkopolsce i graniczy z powiatami kolskim, konińskim, kaliskim, oraz poddębickim i sieradzkim, należącymi już do województwa łódzkiego. Głównym ośrodkiem administracyjnym i gospodarczym powiatu jest miasto Turek. Przez Turek przechodzi węzeł komunikacyjny o znaczeniu wojewódzkim i międzywojewódzkim (Konin oddalony jest o 35 km, Sieradz o 54 km, Kalisz o 40 km, Łódź o 80 km). Powiat turecki swym obszarem obejmuje 929,3 km², a zamieszkuje go około 84 tys. mieszkańców. Administracyjnie podzielony jest na sześć gmin wiejskich: Brudzew, Kawęczyn, Małanów, Przykona, Turek, Władysławów, dwie gminy miejsko-wiejskie: Dobra i Tuliszków oraz jedną gminę miejską Turek.

RYСУNEK 1. MAPA POWIATU

ŹRÓDŁO: STRONA INTERNETOWA POWIATU TURECKIEGO

Powiat turecki w całości położony jest w pasie nizin, zwanych Krainą Wielkich Dolin, a konkretnie na Nizinie Wielkopolskiej. Rzeźba terenu powiatu, pomimo niezbyt dużych deniwelacji, jest dość urozmaicona. Przeogromny wpływ na jej ukształtowanie miały czynniki geomorfologiczne i geologiczne całej epoki lodowcowej, jak również okresów starszych. Rzeźba terenu jest charakterystyczna dla krajobrazów staro glacialnych, związanych ze zlodowaceniem środkowopolskim. Są to formy akumulacji glacialnej i szczelinowej, typowe dla krajobrazu wysoczyzn morenowych, płaskich, urozmaiconych

jedynie skupiskami wydm rozciętych dolinami rzek. Zachodnią część powiatu stanowi Wysoczyzna Turecka, wschodnią zaś dolina rzeki Warty.

Główną rzeką, przepływającą przez te obszary, jest Warta, stanowiąca wschodnią granicę powiatu. Obszar położony na zachód od niej odwadniany jest przez zespół czterech cieków – lewobrzeżnych dopływów. Są nimi: Teleszyna, Kiełbaska, Topiec i Powa.

Swoistą cechą powiatu tureckiego jest kopalnictwo odkrywkowe i dominujący w ogólnym bilansie wody udział wód podziemnych, drenowanych w toku eksploatacji górniczej. Najważniejszym bogactwem naturalnym, eksploatowanym na terenie powiatu, jest węgiel brunatny. Udokumentowane i eksploatowane złoża występują na terenie gmin: Turek, Przykona, Brudzew i Władysławów. Węgiel wykorzystywany jest jako surowiec energetyczny w miejscowej Elektrowni „ADAMÓW”. Poza węglem występują dość powszechnie pospolite surowce mineralne, jak: piaski, żwiry, gliny morenowe, ropy. Surowce te stanowią bazę kruszywa naturalnego dla potrzeb budownictwa i drogownictwa.

II.3. Gminy powiatu tureckiego – charakterystyka

Gmina Turek

Gmina Turek stanowi odrębną jednostkę samorządową w powiecie tureckim. Tereny gminy rozciągają się wokół miasta Turek. Obszar Gminy wynosi 109,42 km² i jest zamieszkiwany przez 8.970 osób (stan na dzień 30.06.2014 r.). Użytki rolne stanowią 6.325,94 ha ogólnej powierzchni, w tym grunty orne 4.831,78 ha, sady 30,12 ha. Ogółem w Gminie jest 1.492 gospodarstw rolnych oraz 2.304 nieruchomości.

W zdecydowanej większości gleby są słabe, stąd też w uprawach dominują: żyto i ziemniaki, hoduje się również trzodę chlewną i bydło. W Gminie zaewidencjonowanych jest 512 podmiotów gospodarczych (stan na dzień 30.06.2014 r.). Są to głównie małe firmy, prowadzone przez osoby fizyczne, zajmujące się działalnością handlową, różnymi usługami, a także działalnością rzemieślniczą. Rozwój tych firm odbywa się głównie w miejscowościach, przylegających bezpośrednio do miasta Turku.

Wszystkie wsie są zwodociągowane, posiadają automatyczną łączność telefoniczną oraz dobrze rozwiniętą sieć urządzeń zaopatrzenia energetycznego.

Perspektywy gospodarcze Gminy wyznacza produkcja rolna oraz rozwój drobnego, nieuciążliwego dla środowiska przemysłu i różnorodnych usług, związanych nie tylko z potrzebami ludności gminy, ale i miasta. Tym kierunkom aktywizacji gospodarczej podporządkowano plan zagospodarowania przestrzennego, który zawiera odpowiednią ofertę dla potencjalnych inwestorów. Obejmuje on: tereny pod drobny przemysł w miejscowościach Turkowice, Słodków, Obrzębin i Żuki, tereny pod budowę nieuciążliwych usług i obiektów handlowych w miejscowościach Turkowice, Dzierżązna, Słodków Kolonia, Szadów Pański, Albertów, Cisew, Obrzębin, Żuki, Grabieniec i Słodków.

Gmina oferuje również możliwości nabycia w obrocie prywatnym działek pod budownictwo mieszkaniowe.

Miasto Turek

Samo miasto powiatowe Turek zajmuje obszar 16,6 km², a zamieszkuje je 28.002 osób (stan na 01.01.2015 r., dane Gmina Miejska Turek). Lokalizacja miasta stanowi jego duży atut, gdyż Turek usytuowany jest na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych, prowadzących do Poznania, Konina, Koła, Łodzi, Sieradza i Kalisza.

Odległości do większych miast w Polsce wynoszą w przybliżeniu:

- Turek – Warszawa – 203 km,
- Turek – Poznań – 130 km,
- Turek – Łódź – 75 km,
- Turek – Gdańsk – 327 km,
- Turek – Wrocław – 187 km,
- Turek – Kraków – 308 km.

Turek usytuowany jest we wschodniej części Wielkopolski. Przez miasto przebiegają ważne szlaki komunikacyjne o znaczeniu wojewódzkim (DW nr 470 z Kalisza do Koła), krajowym (DK nr 72 łącząca Konin z Łodzią i biegnąca dalej do Rawy Mazowieckiej, DK nr 83 z Sieradza do Turku). W niedalekiej odległości od Turku zlokalizowane są trzy połączenia międzynarodowe poprzez magistralę kolejową E20, CE20 z Berlina przez Poznań, Warszawę do Moskwy (stacje kolejowe: Konin, Koło) i magistralę kolejową CE65, łączącą Bałtyk z Centralną Polską i Górnym Śląskiem, prowadzącą dalej na Bałkany i nad Adriatyk (stacje kolejowe: Dąbie, Poddębice) oraz trasę europejską E-30 z irlandzkiego portu Cork, przez Poznań, Warszawę do Omska w Rosji. Polski odcinek E-30 stanowi autostrada A2, a dostęp do niej zapewniają węzły: Konin Wschód (25km od Turku) i Koło (15km od Turku).

Na terenie powiatu tureckiego, w tym również na terenie miasta Turek, biegnie kolejka wąskotorowa w postaci Kaliskiej Kolei Dojazdowej na trasie Opatówek - Zbiersk - Turek. Kolej ta istnieje od 1914 roku. Jej długość eksploatacyjna to 58,7 km, natomiast punkt styczny z siecią PKP znajduje się w Opatówku (powiat Kalisz). Turkowska stacja kolei dojazdowej może obsłużyć kilka pociągów na dobę. Posiada również duży plac załadunkowo-wyładunkowy. Przewozy w ruchu towarowym odbywają się na całym odcinku linii Kaliskiej Kolei Dojazdowej Opatówek – Turek.

Wschodnie obrzeża Turku to tereny związane z powierzchnią eksploatacją węgla brunatnego, gdzie w wyniku rekultywacji powstały nadpoziomowe zwałowiska (Hałda Żuki, Hałda Bogdałów, Hałda Jeziorko). Przez miasto przepływają dwa niewielkie cieki Folusz i Zdrojka (Kanał Obrzebiński), które są lewobrzeżnymi dopływami rzeki Kiełbaski.

Na terenie Turku z powodzeniem rozwija się sfera przemysłowa. Największe przedsiębiorstwa to:

- Kopalnia Węgla Brunatnego „Adamów” SA;
- Elektrownia „Adamów” SA;
- „Miranda” SA;
- „Profi”;
- „Elektokabel”;

- „Stoltur”;
- KWB „Adamów” S.A., ok. 1.730 zatrudnionych pracowników, branża: wydobywcza;
- Profim Sp. z o.o., ok. 1.247 zatrudnionych osób, branża: meblarska – produkcja;
- Mleczarnia „TUREK” sp. z o.o., ok. 320 zatrudnionych osób, branża: produkcja wyrobów mlecznych;
- ANDREWEX Andrzej Opłatek, ok. 938 zatrudnionych pracowników, branża: przemysł drzewny i papierniczy;
- Union Knopf Polska Sp. z o.o., ok. 505 zatrudnionych osób, branża: produkcja dodatków odzieżowych i uchwytów meblowych;
- PSS Społem, ok. 320 zatrudnionych pracowników, branża: spożywcze artykuły – detal;
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej S.A. Turek, ok. 236 zatrudnionych pracowników, branża: transportowa – usługi;
- BR Holland sp. z o.o., ok. 147 zatrudnionych osób, branża: metalowa - produkcja i usługi;
- „Stoltur” s.j. Jan i Marian Miller, ok. 106 zatrudnionych osób, branża: drzewna, usługi i produkcja;
- SINTUR sp. z o.o., ok. 244 zatrudnionych osób, branża: projektowanie, produkcja, sprzedaż, serwis podzespołów elektrotechnicznych i elektronicznych, wyrobów elektronicznych kompletnych zwłaszcza termopar, termowentylatorów, kuchenek elektrycznych i termoleguratorów, elementów i podzespołów układów chłodzących zwłaszcza lodówek i zamrażarek, wyrobów z tworzyw sztucznych.

Otoczenie zewnętrzne biznesu na terenie Turku

Turecka Izba Gospodarcza (TIG) zrzesza ponad 100 podmiotów gospodarczych. Członkami Izby są duże zakłady oraz małe i średnie przedsiębiorstwa. TIG działa głównie na rzecz swoich członków, udzielając porad i doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.

Przy Izbie działa Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości, którego celem jest promocja i aktywizacja gospodarcza powiatu tureckiego.

Cech Rzemiosł Różnych w Turku zrzesza 121 zakładów różnych branż, z czego 85% stanowią zakłady szkolące uczniów.

Turecka Strefa Inwestycyjna

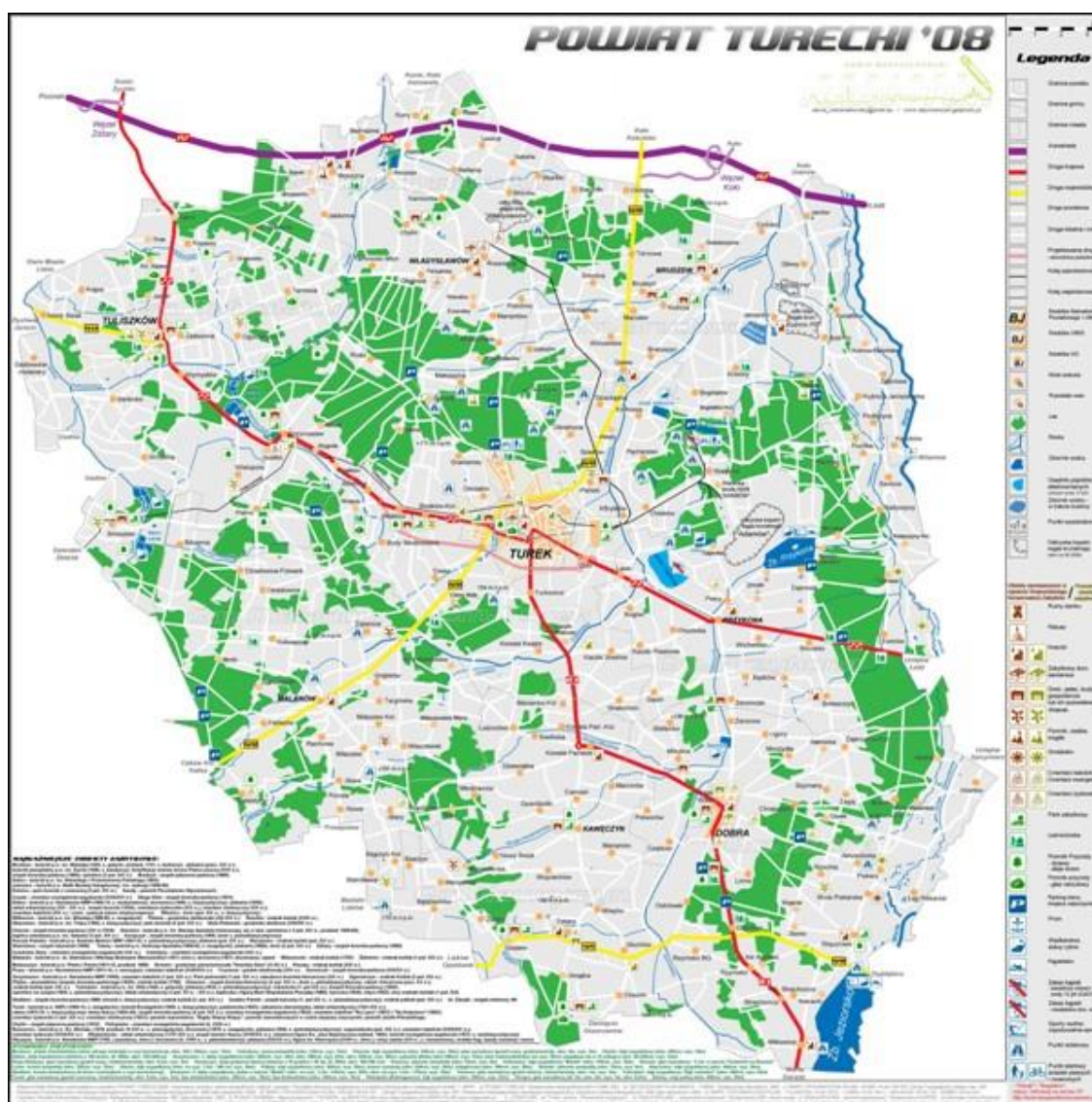
Na potencjalnych inwestorów czeka Turecka Strefa Inwestycyjna, utworzona w 2003 roku. Dzięki bezpośredniemu sąsiedztwu Elektrowni „Adamów” atutem strefy jest dostęp do taniej energii elektrycznej. Jeszcze większe korzyści inwestorzy mogą uzyskać z dostępu do bardzo taniej energii cieplnej. Inwestorom zapewnia się dostęp do infrastruktury technicznej, możliwość wykupu gruntu na własność, merytoryczną pomoc Ośrodka Wspierania Przedsiębiorczości oraz możliwość skorzystania z programu pomocowego Gminy Miejskiej Turek.

Tereny w Tureckiej Strefie Inwestycyjnej podzielono na kategorie, skierowane do trzech grup inwestorów. Jedną z części stanowi teren przeznaczony na duże przedsięwzięcie

gospodarcze dla jednego inwestora o energochłonnym profilu produkcji. Pozostałe dwie grupy to tereny dla małych i średnich przedsięwzięć gospodarczych.

W bliskim sąsiedztwie Strefy znajdują się takie ważniejsze zakłady, jak: Elektrownia „Adamów”, Miejska Oczyszczalnia Ścieków, Profim, Miranda, Mleczarnia „Turek”.

RYСУNEK 2. POWIAT TURECKI

ŹRÓDŁO: POWIAT TURECKI

Poza Gminą i Miastem Turek w skład powiatu tureckiego wchodzi następujące Gminy:

Gmina Brudzew

Obszar Gminy położony jest w Dolinie Warty na krawędzi Wysoczyzny Tureckiej. Gmina zajmuje powierzchnię 112,7 km². Użytki rolne stanowią 69,1%, a grunty pod lasami 21,5%. Obszar ten zamieszkuje około 6.280 mieszkańców. Przez zachodni teren Gminy przebiega

droga wojewódzka nr 470 Kalisz-Turek-Koło, a w części północnej autostrada A2. W skład gminy wchodzi 23 sołectwa.

Już na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku, Gmina osiągnęła blisko stuprocentowy poziom zwodociągowania. Wtedy też w większości sołectw rozwiązano problem dróg. Infrastruktura komunalna jest bardzo rozbudowana. Gmina posiada własną, mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków.

Na terenie Gminy działa ok. 200 podmiotów gospodarczych, w tym: około 30 sklepów, kilkanaście warsztatów rzemieślniczych, zakład ślusarski, wytwórnia narzędzi i materiałów budowlanych „KAWMET”, przedsiębiorstwo produkujące kostkę brukową „Bruk-Bet” w Bratuszynie, zakład przetwórstwa mięsnego, zakład eksploatacji kruszywo oraz wytwórnia mas bitumicznych w Halinowie, gospodarstwo hodowlano-produkcyjne „DUBLET PLUS” i ferma drobiu w Smolinie, firma „KANION” produkująca odzież jeansową w Brudzewie, odkrywka węgla brunatnego KWB „Adamów” w Koźminie, a ponadto tartak, 3 młyny i 5 piekarni. W gminie jest około 1.000 gospodarstw rolnych i jedno gospodarstwo, utworzone na bazie majątku dzierżawionego od Skarbu Państwa. Gmina posiada także liczne tereny pod zabudowę jednorodzinną.

Gmina Dobra

Obszar, na którym położona jest Gmina Dobra to powierzchnia 132 km². Siedzibą władz jest Urząd Miejski znajdujący się w mieście Dobra. Na terenie Gminy znajdują się 34 miejscowości, z których wyodrębnionych zostało 27 miejscowości sołeckich.

Gmina Dobra to urozmaicony lasem, łąkami, gruntami rolnymi i wodą teren położony w Dolinie rzeki Warty i Teleszyny. Układ ten tworzy cenną kompozycję walorów przyrodniczo-krajobrazowo-kulturowych. Lasy i grunty leśne zajmują 16,2% obszaru gminy. Wody zajmują ok. 5% ogólnej powierzchni Gminy, na którą składa się 5 km odcinek rzeki Warty i ok. 20 km rzeki Teleszyny, zbiornik wodny o powierzchni 20 ha w miejscowości Żeronice, oraz liczne oczka wodne.

W miejscowości Skęczniew na 484,3 km od ujścia rzeki Warty do rzeki Odry, w 1975 r. rozpoczęto budowę sztucznego zbiornika retencyjnego Jeziorsko, którego budowę zakończono w 1992 roku. Zbiornik przy maksymalnym spiętrzeniu zajmuje powierzchnię 4.230 hektarów. W obszarze administracyjnym gminy Dobra znajduje się ponad 400 ha zbiornika. Zapora czołowa zbiornika „Jeziorsko” została wykorzystana do wytwarzania energii w elektrowni wodnej o mocy 4,89 MW.

Gmina Przykona

Powierzchnia Gminy wynosi 111 km². Na jej terenie znajdują się 33 miejscowości, które zamieszkuje łącznie ok. 4.300 mieszkańców. W środkowej części Gminy znajduje się zbiornik wodny o powierzchni ok. 140 ha. Na środku zbiornika znajduje się wyspa z terenem ok. 3 ha. Wzdłuż wschodnich brzegów zbiornika rozpościera się duży kompleks lasów, którego część jest zaliczana do obszaru krajobrazu chronionego.

Gmina ma charakter rolniczy. Użytki rolne zajmują 6,5 tys. ha, z tego 83% stanowią grunty orne, 19,1% użytki zielone, a 0,6% sady. W uprawach przeważają żyto i ziemniaki a w hodowli trzoda chlewna. Na terenie gminy Przykona zlokalizowanych jest 790 gospodarstw indywidualnych o różnej wielkości.

W północno-wschodniej części występują złoża węgla brunatnego. Gmina ma dobrze rozbudowaną infrastrukturę techniczną. Bliskość Turku, z którym gmina ma dobre połączenie, zapewnia możliwość korzystania ze skoncentrowanych w mieście usług, w tym także instytucji obsługujących działalność gospodarczą.

Gmina Kawęczyn

Gmina jest ośrodkiem samorządowym dla 23 wsi sołeckich. Na 101 km² mieszka ok. 5.500 osób. W miejscowościach: Tokary, Gtuchów i Milejów znajdują się relikty archeologiczne. Są to kopce, na których w XVI-XVII w. pobudowano dwory.

Uprawa zbóż, chów bydła i trzody chlewnej, to główny nurt życia gospodarczego. Rolnicy Gminy są głównymi producentami mleka, przetwarzanego przez Okręgową Spółdzielnię Mleczarską w Turku.

Gminę Kawęczyn cechuje wysoki poziom wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej. W trosce o środowisko naturalne, rozpoczęto budowę nowoczesnej oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej.

Gmina Malanów

Gmina Malanów zajmuje obszar o powierzchni 107,17 km², a zamieszkuje ją około 6.570 mieszkańców. Jest to teren rolniczy, cechujący się dość dużą lesistością. Lasy zajmują blisko 2.888 ha, co stanowi 25,8% powierzchni Gminy. Większa część terenu Gminy rozciąga się wzdłuż Wału Malanowskiego, co umożliwia oglądanie pięknych widoków. Ukształtowanie terenu, roślinność oraz usytuowanie miejscowości i ciekawych obiektów, to główne czynniki dające pełną satysfakcję z pieszych spacerów i wycieczek rowerowych po Gminie. Malanów podzielony jest na 17 sołectw. Rozwój gospodarczy Gminy opierał się do 1992 r. głównie na działalności rolniczej. Dopiero powstanie dużego zakładu produkcyjnego "SUN GARDEN" i ciągły rozwój drobnej działalności gospodarczej umożliwiło rozpoczęcie odchodzenia od czysto rolniczych form zarobkowania ludności.

W ostatnich latach nastąpił gwałtowny wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Obecnie na terenie Gminy działa ich ponad 200.

Gmina Tuliszków

Rzeźba powierzchni terenu Gminy jest stosunkowo zróżnicowana. Charakterystyczne dla obszaru są izolowane pagóry, porozdzielane szerokimi dolinami rzecznyymi o płaskim zazwyczaj podmokłym dnie. Inną cechą charakterystyczną dolin są ich przewężenia - odcinki o charakterze przełomów pomiędzy pagórkami.

Powierzchnia Gminy i Miasta wynosi ogółem 19.944 ha. Liczba ludności wynosi ok. 10.700 mieszkańców. Gmina Tuliszków ma zdecydowanie rolniczy charakter. W okolicy znajdują

się duże kompleksy lasów (Grzymiszew, Ruda, Kiszewy, Grabowiec i Wróblina) oraz sady. Teren Gminy położony jest w zlewni Warty odwadniany przez dwa lewe dopływy Warty - Powę i Topiec. W okolicach Smaszewa i Grzymiszewa występują duże stawy. Pod względem administracyjnym oprócz miasta Tuliszków, Gminę tworzy 15 sołectw.

Gmina Władysławów

Gmina Władysławów położona jest w północnej części powiatu tureckiego. Powierzchnia gminy wynosi 90 km², a zamieszkuje ją 7.890 mieszkańców. Lasy stanowią 21% powierzchni Gminy, 65,9% powierzchni to użytki rolne. Na terenie Gminy znajduje się wiele obiektów zabytkowych, między innymi kościół drewniany w Wyszynie, pozostałości zamku z XVI wieku i dzwonnica w Wyszynie, były kościół ewangelicko-augsburski we Władysławowie obecnie siedziba Gminnego Ośrodka Kultury, kościół parafialny, rzeźba św. Jana Nepomucena, domki tkaczy rynek we Władysławowie.

Gmina Władysławów znajduje się na trasie przebiegu autostrady A-2 z Modły (koło Konina) do Strykowa pod Łodzią. Na odcinku 10,5 km znajdują się 2 miejsca obsługi podróżnych MOP (Kuny i Leonia).

Z ważniejszych inwestycji w Gminie, w 1999 r. oddano do użytku nowy funkcjonalny budynek Urzędu Gminy. Wcześniej ukończono budowę szkoły w Chylinie. Wybudowano oczyszczalnię ścieków we Władysławowie, dokonano modernizacji hydroforni w Natalii.

II.4. Uwarunkowania demograficzne

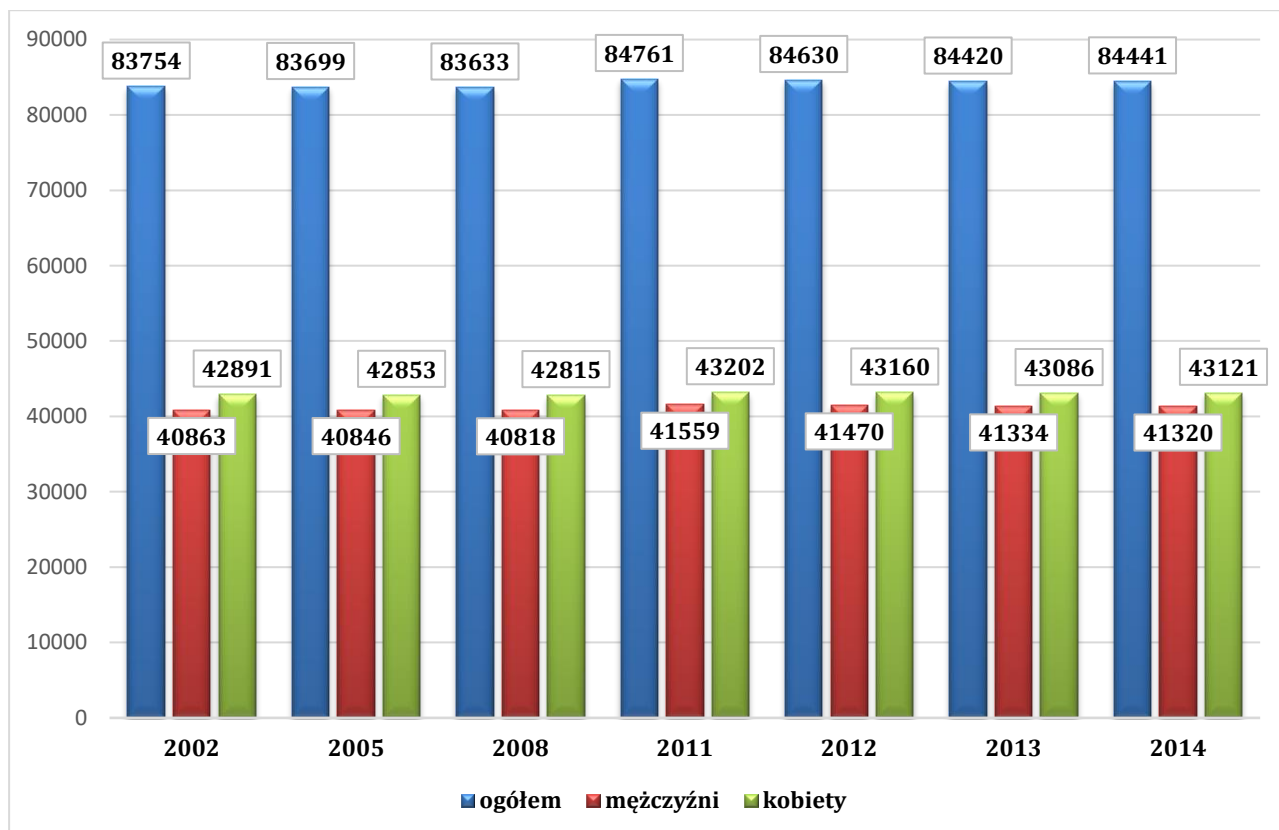
Powiat turecki jest zamieszkały przez ponad 84 tysiące osób, jest to około 2,5% populacji województwa wielkopolskiego. Liczba mieszkańców pozostaje na względnie stabilnym poziomie. Gęstość zaludnienia należy do najniższych w województwie i wynosi 91 osób na kilometr kwadratowy (dla całej Wielkopolski współczynnik ten wynosi 116 os./km²).

Na przestrzeni ostatnich lat liczba ludności powiatu kształtowała się następująco:

TABELA 1. LICZBA LUDNOŚCI POWIATU TURECKIEGO W LATACH 2002-2014

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ogółem	83.754	83.646	83.695	83.699	83.625	83.585	83.633	83.691	84.721	84.761	84.630	84.420	84.441
mężczyźni	40.863	40.837	40.863	40.846	40.835	40.840	40.818	40.852	41.542	41.559	41.470	41.334	41.320
kobiety	42.891	42.809	42.832	42.853	42.790	42.745	42.815	42.839	43.179	43.202	43.160	43.086	43.121

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE, DANE GUS

WYKRES 1. LICZBA LUDNOŚCI POWIATU TURECKIEGO W OKRESIE 2002-2014 (WYBRANE LATA)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE DANE GUS

Dane zebrane z ostatniej dekady pokazują, że liczba mieszkańców powiatu wyraźnie rosła, aby ustabilizować się na poziomie obecnym.

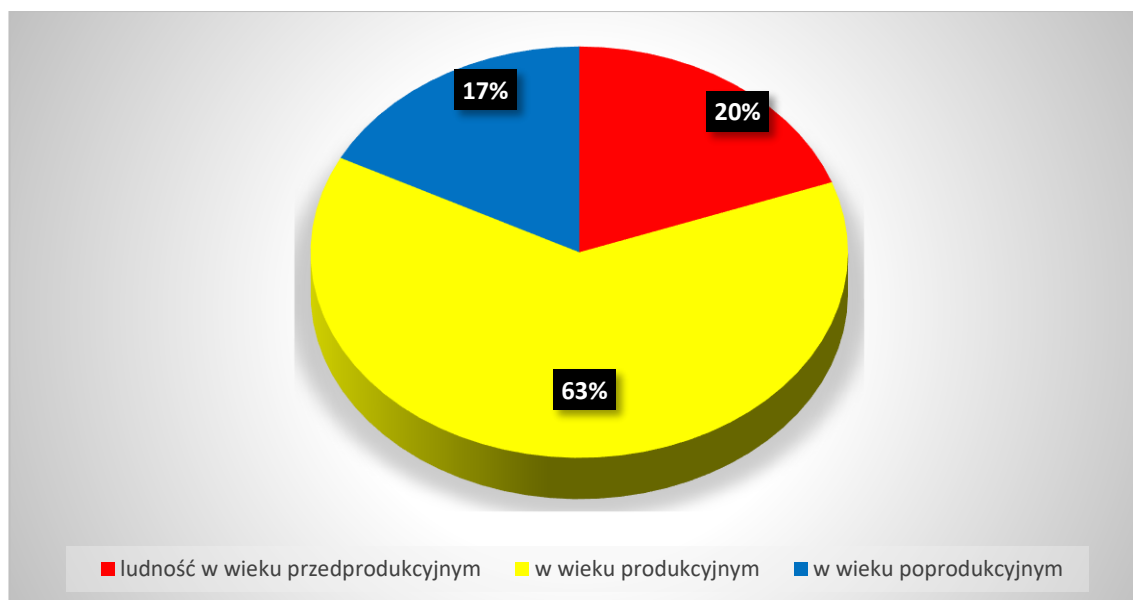
TABELA 2. LUDNOŚĆ WG KATEGORII W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM (17 LAT I MNIEJ), PRODUKCYJNYM I POPRODUKCYJNYM WG PŁCI

LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM (17 LAT I MNIEJ), PRODUKCYJNYM I POPRODUKCYJNYM WG PŁCI					
	Rok	2011	2012	2013	2014
ogółem	osoba	84.761	84.630	84.420	84.441
mężczyźni	osoba	41.559	41.470	41.334	41.320
kobiety	osoba	43.202	43.160	43.086	43.121
w wieku przedprodukcyjnym					
ogółem	osoba	17.242	16.865	16.619	16.438
mężczyźni	osoba	8.804	8.606	8.515	8.400
kobiety	osoba	8.438	8.259	8.104	8.038
w wieku produkcyjnym					
ogółem	osoba	53.878	53.862	53.530	53.297
mężczyźni	osoba	28.562	28.579	28.411	28.355
kobiety	osoba	25.316	25.283	25.119	24.942
w wieku produkcyjnym mobilnym					

ogółem	osoba	34.233	34.176	33.981	33.780
mężczyźni	osoba	17.673	17.652	17.501	17.400
kobiety	osoba	16.560	16.524	16.480	16.380
w wieku produkcyjnym niemobilnym					
ogółem	osoba	19.645	19.686	19.549	19.517
mężczyźni	osoba	10.889	10.927	10.910	10.955
kobiety	osoba	8.756	8.759	8.639	8.562
w wieku poprodukcyjnym					
ogółem	osoba	13.641	13.903	14.271	14.706
mężczyźni	osoba	4.193	4.285	4.408	4.565
kobiety	osoba	9.448	9.618	9.863	10.141

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE DANE GUS

WYKRES 2. LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNY, PRODUKCYJNYM I POPRODUKCYJNYM - ROK 2014

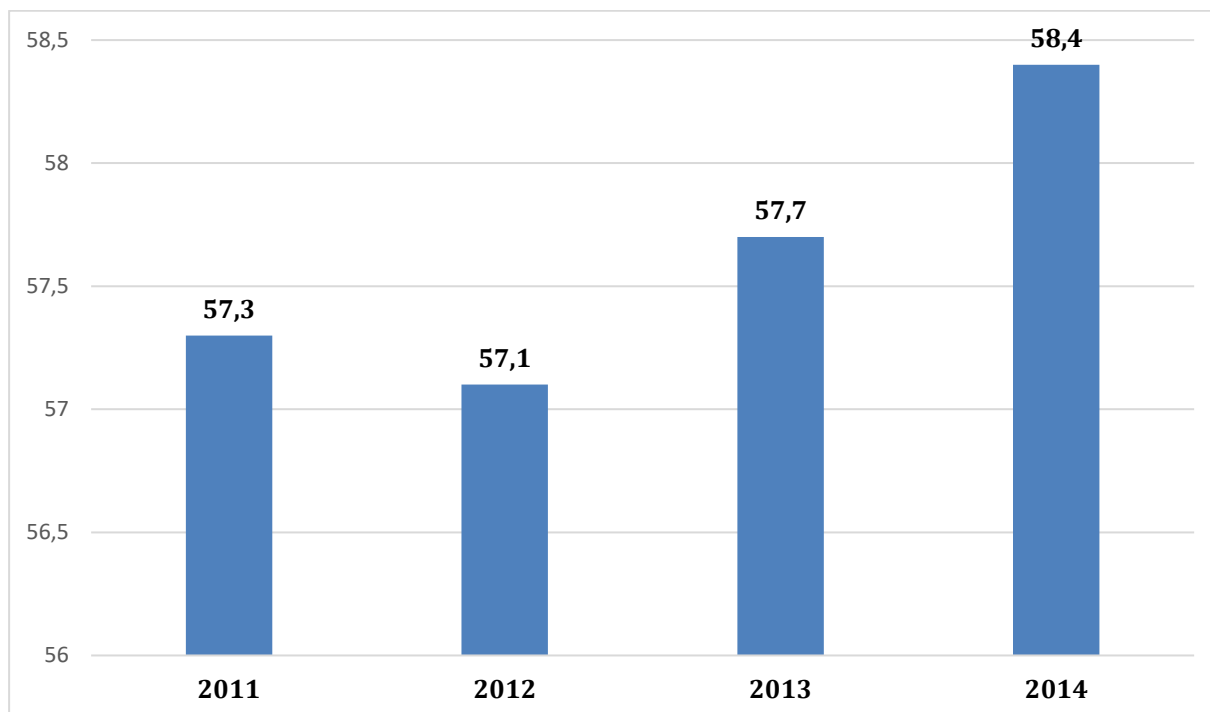
ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE DANE GUS

Jak wszędzie w kraju, liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrasta, natomiast liczba osób w wieku przedprodukcyjnym utrzymuje się na stałym poziomie.

Z ekonomicznymi grupami wieku wiąże się współczynnik obciążenia demograficznego, czyli stosunek liczby osób w wieku, gdy są one nieaktywne lub bierne zawodowo do liczby osób będących w wieku produkcyjnym. Dane przedstawione przez GUS pokazują, że w 2012 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało w powiecie 57 osób w wieku nieprodukcyjnym (czyli przed- i poprodukcyjnym). Dla porównania: w 2000 roku były to 64 osoby, a dziesięć lat wcześniej - 72.

Wartości współczynnika obciążenia demograficznego w powiecie tureckim w ostatnich latach przedstawione są na wykresie poniżej:

WYKRES 3. WSPÓŁCZYNNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE – DANE BANK DANYCH LOKALNYCH GUS

Wartość współczynnika w powiecie tureckim jest zbieżna z ogólnopolskimi wynikami oraz tendencjami. RaportGUS podkreśla fakt systematycznego wzrostu osób starszych w populacji, co w połączeniu z niekorzystnymi trendami związanymi z urodzeniami, tworzy najpoważniejsze wyzwanie przed państwem na wszystkich jego szczeblach. Jak pokazują analizy, sytuacja w powiecie tureckim nie odbiega istotnie od tych ogólnokrajowych tendencji, jednak jak na razie wyróżnia się lekko na plus. Niski poziom urodzeń w połączeniu z coraz większą liczbą seniorów i ich udziałem w ogólnej strukturze ludności powodować będą spadek udziału przedstawicieli grupy w wieku produkcyjnym, co będzie miało istotny i zwiększający się wpływ na sytuację regionów w najistotniejszych obszarach.

II.5. Prognozy demograficzne

W latach 2002–2014¹ liczba mieszkańców powiatu tureckiego wzrosła zaledwie o 0,8% (około 650 osób), podczas gdy województwo wielkopolskie zanotowało w tym okresie wzrost liczby ludności o ponad 3%. Jednocześnie, o ile liczba mieszkańców obszarów wiejskich powiatu wzrosła o około 2,5 tys. (ponad 5%), o tyle w miastach ubyło prawie 5,5% ludności (1,8 tys.). Liczba mieszkańców gminy Turek wzrosła o ponad ¼, a gmin Przykona i Władysławów o ponad 5%. Niewielki wzrost liczby ludności zanotowały

¹ Rozdział opracowano na podstawie danych PUP w Turku oraz danych BDL GUS.

również Malanów oraz Tuliszków (miasto i obszar wiejski). Miasto Turek oraz miasto Dobra utraciły w tym okresie po około odpowiednio 6% i 7% mieszkańców. Wśród obszarów wiejskich zjawisko tzw. „depopulacji”, dotknęło przede wszystkim gminę Brudzew. W niewielkim stopniu spadła liczba mieszkańców Kawęczyna oraz obszaru wiejskiego Dobrej.

Według prognozy demograficznej GUS, do 2035 roku niekorzystne tendencje depopulacyjne dla miast powiatu tureckiego, podobnie jak i całego województwa wielkopolskiego, ulegną jeszcze pogłębieniu. Liczba ludności w miastach powiatu zmniejszy się z 33 tys. w 2013 roku do niespełna 30 tys. w 2020 roku i 26,5 tys. w roku 2035. Do 2025 roku utrzyma się natomiast trend wzrostu liczby mieszkańców obszarów wiejskich. Mimo to, całkowita liczba ludności mieszkającej na terenie powiatu będzie systematycznie spadać, aż w 2050 roku osiągnie wartość 73.889 osób.

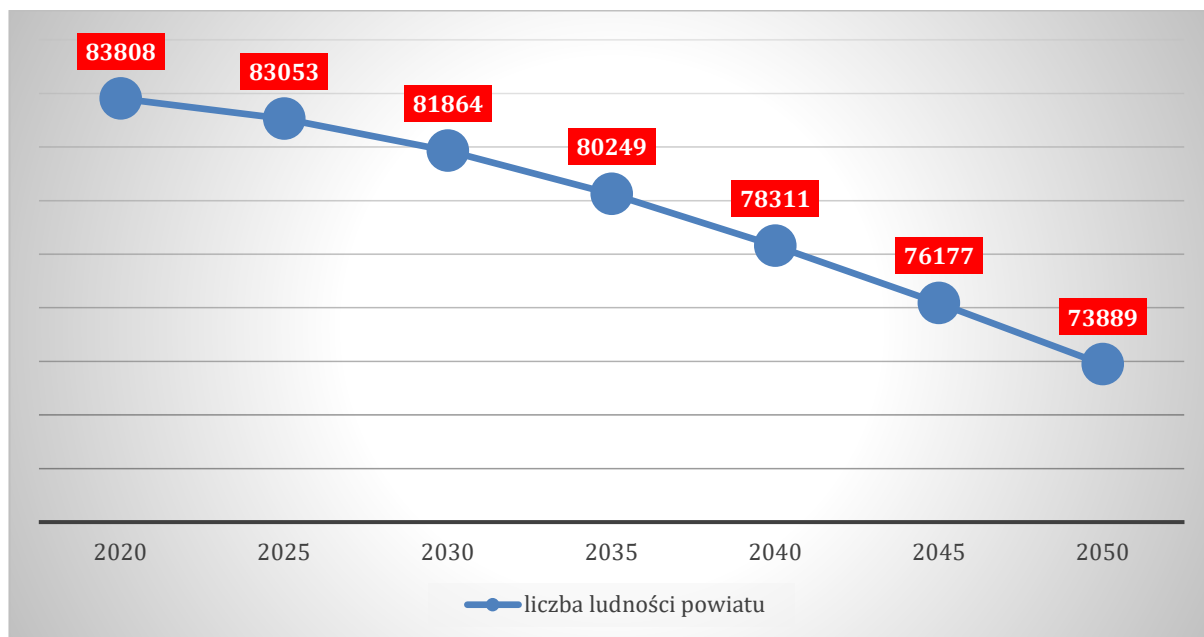
Ponadto w następnych latach następować będzie wzrost udziału w strukturze ludności osób w wieku sędziwym (powyżej 80 r. życia), a w związku z tym wzrasta udział osób starych, niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Następować będzie również proces „syngularyzacji starości”, wynikający ze znacznego zróżnicowania przeciętnego czasu życia kobiet i mężczyzn.

TABELA 3. PROGNOZY LICZBY LUDNOŚCI POWIATU TURECKIEGO

ROK	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Liczba ludności	83.808	83.053	81.864	80.249	78.311	76.177	73.889

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE – DANE BANK DANYCH LOKALNYCH GUS

WYKRES 4. LICZBA LUDNOŚCI POWIATU TURECKIEGO – PROGNOZY DEMOGRAFICZNE DO ROKU 2050

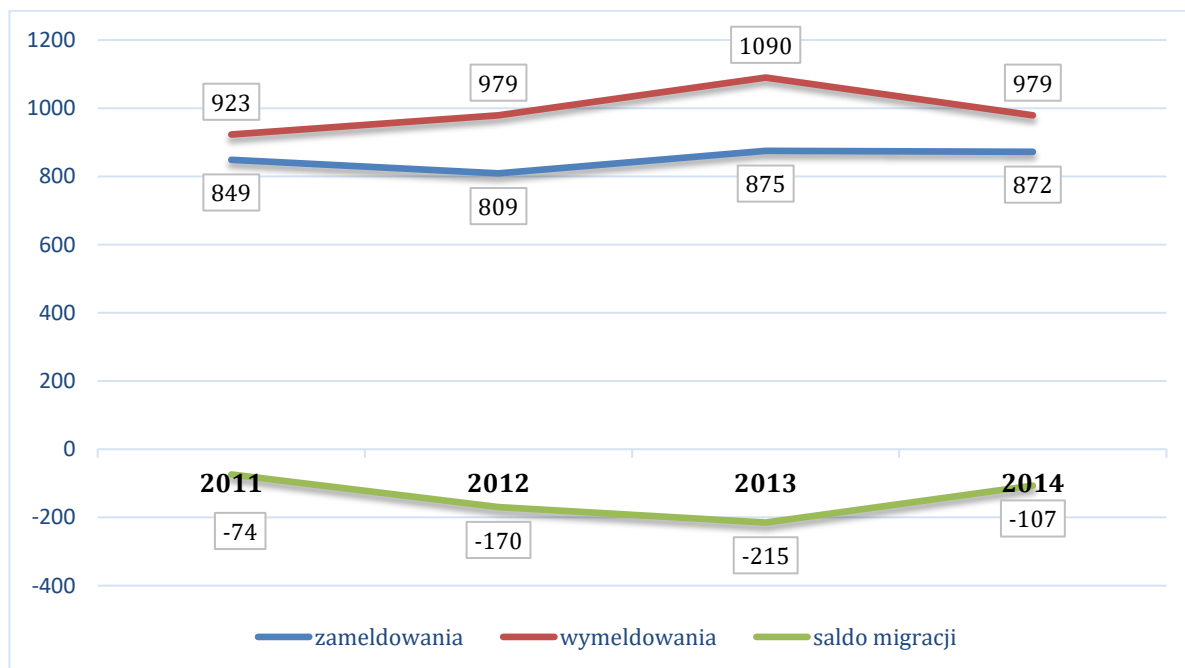

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE - DANE GUS

Saldo migracji jest różnicą pomiędzy napływem a odpływem ludności na danym obszarze w ciągu roku (saldo migracji jest dodatnie w sytuacji, kiedy jest więcej ludności napływowej i ujemne, gdy więcej jest osób opuszczających dane terytorium).

Zjawisko migracji w ostatnich latach przedstawia się następująco:

WYKRES 5. MIGRACJE W POWIECIE TURECKIM

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE – DANE BANK DANYCH LOKALNYCH GUS

Wykres obrazuje ostatnie cztery lata, aczkolwiek należy podkreślić że tendencja ujemnego salda migracji utrzymuje się przez więcej niż dziesięć ostatnich lat. Pozytywnym symptomem jest wyraźny wzrost salda w roku 2014 w stosunku do wyjątkowo niekorzystnego pod tym względem roku 2013. Niekorzystna wartość tego wskaźnika kompensowana jest między innymi przez przyrost naturalny (co ma swoje rezultaty między innymi w utrzymującej się na stałym poziomie ogólnej liczbie ludności powiatu).

Od roku 2002 odpływ ludności z powiatu tureckiego znacznie przewyższa jej napływ. Saldo migracji wewnętrznych w ciągu ostatnich dziesięciu lat przyjmowało wartości ujemne, najniższe w latach 2013 oraz 2007. Największy rejestrowany odpływ za granicę zanotowano w 2013 roku. Niekorzystnym w skali powiatu zjawiskiem jest obserwowany od 2011 roku spadek salda migracji wewnętrznych i międzynarodowych, a co za tym idzie – pogłębienie negatywnego salda migracji ogółem.

Obszary największego napływu migracyjnego na pobyt stały to przede wszystkim gminy Turek oraz Przykona. Średnie saldo migracji w latach 2011–2013 wyniosło dla gminy Turek prawie 15‰. Tak duży i utrzymujący się od co najmniej dziesięciu lat napływ migracyjny związany jest z położeniem gminy w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Turek, a co za tym idzie – z nadal intensywnym procesem suburbanizacji. Gmina notuje jednocześnie najwyższy w powiecie współczynnik przyrostu naturalnego, można zatem wnioskować, że znaczną część napływu stanowią ludzie młodzi, w wieku produkcyjnym i rozrodczym. Drugim obszarem napływu ludności jest gmina Przykona z saldem migracji równym ok. 6‰. Obszary wiejskie Tuliszkowa oraz Malanów również zanotowały w latach 2011–2013 niewielki przyrost migracyjny. Obszarami ubytku ludności wskutek migracji są miasta powiatu tureckiego: Turek (-9,5‰), Dobra oraz Tuliszków (po około -5‰). Negatywne saldo migracji dotyczy także obszarów wiejskich: gminy Brudzew, Kawęczyn, jak również gminy Dobra.

Podkreślić należy, iż w latach 2002–2013 poza granice powiatu tureckiego wyjechało łącznie ponad 5.000 osób, natomiast zameldowało się na jego terenie 3.900. Ponad połowę zameldowań stanowili mieszkańcy miast spoza powiatu, dominującym kierunkiem w wymeldowaniach były również miasta.

Większość przepływów migracyjnych dotyczących gmin powiatu tureckiego w ciągu ostatnich 10 lat odbywała się w granicach województwa wielkopolskiego. Kierunek ten przeważał zarówno w przemieszczeniach „na” oraz „z” obszarów miejskich, jak i „na” oraz „z” terenów wiejskich. Ponad 90% wymeldowań na wieś z gmin powiatu tureckiego wiązało się z przeprowadzką w granicach województwa. Wśród ludności napływającej z miast położonych w innych województwach największą część stanowili mieszkańcy

sąsiednich: łódzkiego, śląskiego i dolnośląskiego. Powiat turecki przyciągał również mieszkańców wsi województwa łódzkiego. Z kolei mieszkańcy badanego powiatu migrowali najczęściej do miast województwa łódzkiego, mazowieckiego oraz dolnośląskiego.

Rejestrowane migracje zagraniczne w latach 2003–2013 stanowią niewielki odsetek wszystkich przepływów dla powiatu. Według danych GUS wymeldowania za granicę objęły w tym okresie zaledwie 241 osób, z czego ponad 65% stanowili mieszkańcy Turku. Najczęstszymi kierunkami wyjazdów były kraje europejskie - Niemcy oraz Wielka Brytania.

Migracje w powiecie tureckim są zjawiskiem niekorzystnym z punktu widzenia struktury wieku ludności, w szczególności – zasobów rynku pracy. W 2013 roku w niemal wszystkich przypadkach napływ ludności z danej grupy wieku nie rekompensował odpływu mieszkańców w tym wieku. **Szczególnie wysokie ujemne saldo migracji dotyczy grup 25–29 lat oraz 30–34 lata**, a więc osób w wieku produkcyjnym i rozrodczym. Osoby w tym wieku to również najliczniejsi uczestnicy migracji (zarówno odpływu, jak i napływu). Ubytek liczby mieszkańców w tych grupach wieku skutkuje osłabieniem zasobów rynku pracy oraz może mieć negatywne konsekwencje dla liczby urodzeń (zmniejsza się liczba osób w wieku rozrodczym).

Ze względu na selektywny charakter migracji, który przejawia się przede wszystkim w odpływie osób w najmłodszych rocznikach wieku produkcyjnego mobilnego, zmianie ulega struktura wieku i płci ludności. **Coraz mniej liczne najmłodsze pokolenia oraz wydłużająca się przeciętna długość życia decydują o intensywności demograficznego starzenia się ludności, zamieszkującej powiat turecki.**

Odpływ ludności dodatkowo pogłębia to zjawisko, zmniejszając w ten sposób zasoby ludności w wieku produkcyjnym (oraz rozrodczym). W 2009 roku najstarsze demograficznie miejscowości, w których minimum co piąty mieszkaniec ukończył 65 rok życia, znajdowały się głównie w gminach Dobra, Kawęczyn i Brudzew. Jednocześnie Kawęczyn i Brudzew w latach 2002–2013 notowały większy odpływ niż napływ ludności. Młodsze demograficznie miejscowości mieszczą się w notującej duży napływ nowych mieszkańców gminie Turek oraz gminach Władysławów, Tuliszków i Malanów.

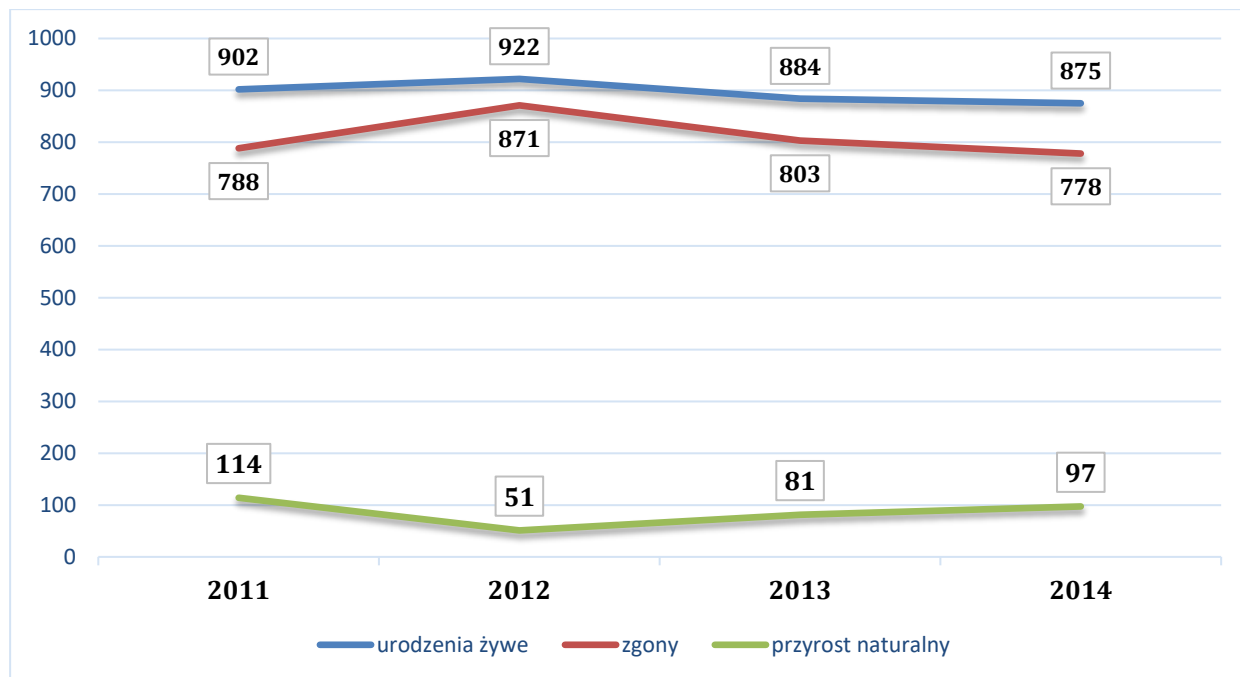
Odpływ osób w wieku produkcyjnym i rozrodczym to nie jedyne negatywne konsekwencje migracji. Wśród nich wymienić należy z pewnością **odpływ ludności wykształconej**. Niekompletność statystyk dotyczących migracji (przede wszystkim zagranicznych) oraz brak danych, dotyczących poziomu wykształcenia emigrantów, uniemożliwiają ocenę skali tego zjawiska oraz jego wpływu na strukturę wykształcenia zasobów rynku pracy. Z kolei z analizy porównawczej danych z Narodowych Spisów Powszechnych 2002 i 2011 wynika, że struktura wykształcenia mieszkańców powiatu w wieku 20–64 lata uległa poprawie. Prawie dwukrotnie wzrósł udział osób z wykształceniem wyższym, nieznacznie wzrósł odsetek osób legitymujących się wykształceniem średnim i policealnym oraz zasadniczym zawodowym².

²Dane GUS, BDL, Narodowe Spisy Powszechne. Ponadto wykorzystano opracowania PUP w Turku.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów.

Kwestię przyrostu naturalnego przedstawia kolejny wykres.

WYKRES 6. PRZYROST NATURALNY

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE – DANE BANK DANYCH LOKALNYCH GUS

Przyrost naturalny jest w powiecie dodatni, lecz przewaga liczby urodzeń nad liczbą zgonów systematycznie się zmniejsza. Wiąże się to ściśle z ogólnopolskimi procesami demograficznymi.

II.6. Rynek pracy i bezrobocie

Rynek pracy jest miejscem, w którym spotykają się poszukujący pracy oraz oferujący pracę, którzy tworzą miejsca pracy i zgłaszają zapotrzebowanie na siłę roboczą. Poszukujący stanowią stronę podażową rynku pracy, natomiast pracodawcy są tu stroną popytową.

Do zadań samorządu powiatu, a tym samym do zadań Powiatowego Urzędu Pracy w Turku, w zakresie polityki rynku pracy, zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2015 poz. 149 ze zm.) należy m.in.:

- opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy;
- udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;
- udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;
- rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy;
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy;
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych;
- opracowywanie badań, analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady rynku pracy oraz organów zatrudnienia;
- inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy;
- współdziałanie z powiatowymi radami rynku pracy w zakresie promocji zatrudnienia oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy;
- współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy i informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach, organizacji robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych, realizacji Programu Aktywizacja i Integracja oraz zatrudnienia socjalnego na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym;
- współpraca z wojewódzkimi urzędami pracy w zakresie świadczenia podstawowych usług rynku pracy, w tym w opracowywaniu i aktualizacji informacji zawodowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia;
- wydawanie decyzji m. in. o:

- a) uznaniu lub odmowie uznania danej osoby za bezrobotną oraz utracie statusu bezrobotnego,
 - b) przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu lub wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, stypendium i innych finansowanych z Funduszu Pracy świadczeń niewynikających z zawartych umów,
 - c) obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, stypendium, innych nienależnie pobranych świadczeń lub kosztów szkolenia i przygotowania zawodowego dorosłych finansowanych z Funduszu Pracy,
 - d) odroczeniu terminu spłaty, rozłożeniu na raty lub umorzeniu części albo całości nienależnie pobranego świadczenia udzielonego z Funduszu Pracy, należności z tytułu zwrotu refundacji lub przyznanych jednorazowo środków, o których mowa w art. 46, oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy, o których mowa w art. 76 ust. 7a;
- realizowanie zadań związanych z podejmowaniem przez cudzoziemców pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - inicjowanie i realizowanie badań i analiz wykorzystywanych w działaniach prowadzonych przez urzędy pracy;
 - realizowanie projektów w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, wynikających z programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy;
 - organizacja i realizowanie programów specjalnych;
 - realizowanie programów regionalnych na podstawie porozumienia zawartego z wojewódzkim urzędem pracy;
 - inicjowanie i realizowanie projektów pilotażowych;
 - realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w tym realizowanie decyzji, o których mowa w art. 8a;
 - realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w szczególności przez:
 - realizowanie działań sieci EURES we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami województw oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES,
 - realizowanie zadań związanych z udziałem w partnerstwach transgranicznych EURES na terenie działania tych partnerstw;
 - realizowanie zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników, wynikających z odrębnych przepisów, umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi;
 - badanie i analizowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy w związku z postępowaniem o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca lub postępowaniem o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114 i art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;

- realizowanie zadań związanych z podejmowaniem przez cudzoziemców pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- organizowanie i finansowanie szkoleń pracowników powiatowego urzędu pracy;
- opracowywanie i realizowanie indywidualnych planów działania;
- przetwarzanie informacji o bezrobotnych, poszukujących pracy i cudzoziemcach zamierzających wykonywać lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie tworzenia rejestrów centralnych na podstawie art. 4 ust. 4.

Bezrobocie

Urzędy Pracy definiują bezrobocie w myśl Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zgodnie z nią, aby być bezrobotnym, należy spełnić szereg warunków, o których mowa w art. 2 pkt. 1 ust. 2.

Pełna definicja osoby bezrobotnej, zgodnie z wyżej cytowaną ustawą: „bezrobotny” - oznacza to osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1 i 2 lit. a-g, lit. i, j, l oraz osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. ha, która bezpośrednio przed rejestracją jako bezrobotna była zatrudniona nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 6 miesięcy, oraz osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 3 i 4, niezatrudnioną i niewykonywającą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub w danej służbie albo innej pracy zarobkowej albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- a) ukończyła 18 lat,
- b) nie osiągnęła wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, z późn. zm.3)),
- c) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- ca) nie nabyła prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co najmniej najniższej emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- d) nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z

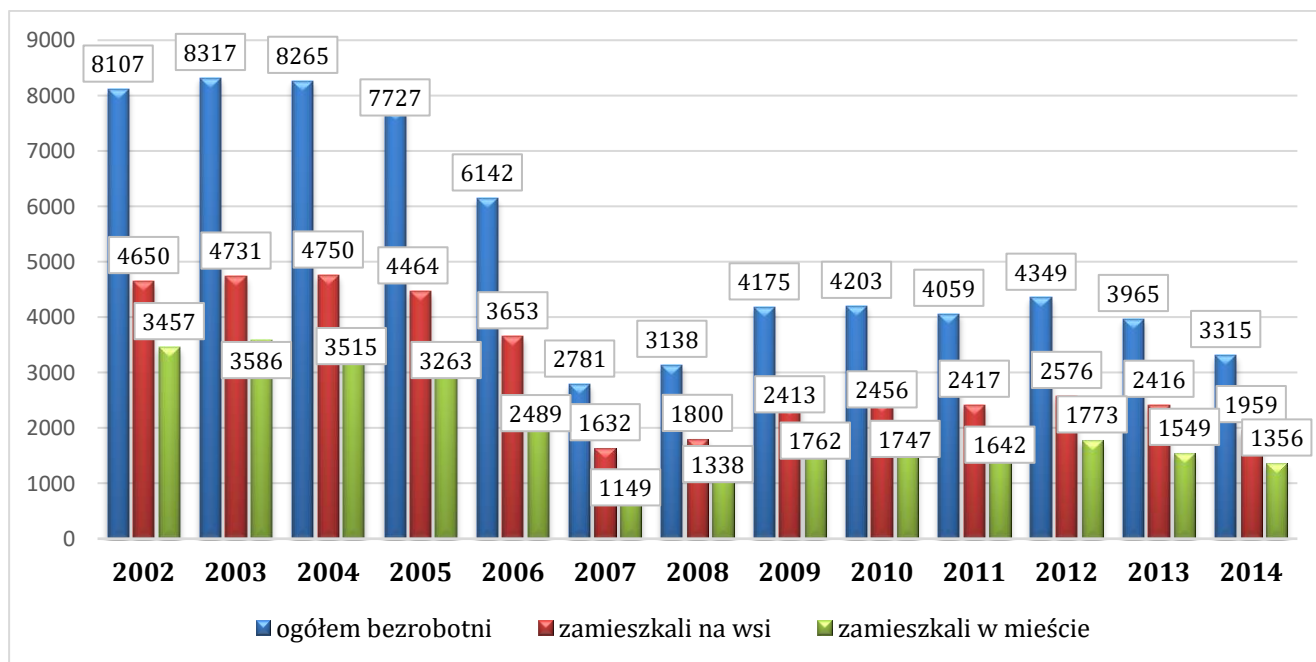
- 2014 r. poz. 121 i 827 oraz z 2015 r. poz. 5), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- e) nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie,
 - f) nie złożyła wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej albo po złożeniu wniosku o wpis:
 - zgłosiła do ewidencji działalności gospodarczej wnioski o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął, albo
 - nie upłynął jeszcze okres do, określonego we wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej, dnia podjęcia działalności gospodarczej,
 - g) nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego,
 - h) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
 - i) nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
 - j) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
 - k) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w art. 70 ust. 6,
 - l) nie podlega, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
 - m) nie pobiera na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłku dla opiekuna;
- Definicje poszczególnych grup bezrobotnych są następujące (w myśl art. 2.1. ustawy):
- 3) bezrobotnym do 25 roku życia – oznacza to bezrobotnego, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 25 roku życia;
 - 4) bezrobotnym powyżej 50 roku życia – oznacza to bezrobotnego, który w dniu zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia;
 - 5) bezrobotnym długotrwale – oznacza to bezrobotnego pozostającego w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych;

6) bezrobotnym bez kwalifikacji zawodowych – oznacza to bezrobotnego nieposiadającego kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

Powiatowy Urząd Pracy, udzielając bezrobotnemu pomocy, niezwłocznie po rejestracji ustala dla bezrobotnego profil pomocy, oznaczający właściwy ze względu na potrzeby bezrobotnego zakres form pomocy określonych w ustawie. Koncepcja profilowania opiera się na dwóch podstawowych zmiennych: oddalenie od rynku pracy i gotowość do powrotu na rynek pracy. Pierwsza zmienna pozwala określić dystans, jaki dzieli osobę bezrobotną od rynku pracy. Druga zmienna określa stopień gotowości osoby bezrobotnej do powrotu na rynek pracy. Ustalenie profilu ma na celu zapewnienie szybszej i lepiej dostosowanej pomocy dla bezrobotnych, a także zwiększenie efektywności zatrudnieniowej.

Liczbę zarejestrowanych w ostatnich latach w powiecie tureckim bezrobotnych obrazuje wykres:

WYKRES 7. BEZROBOTNI W POWIECIE TURECKIM W OKRESIE 2002-2014

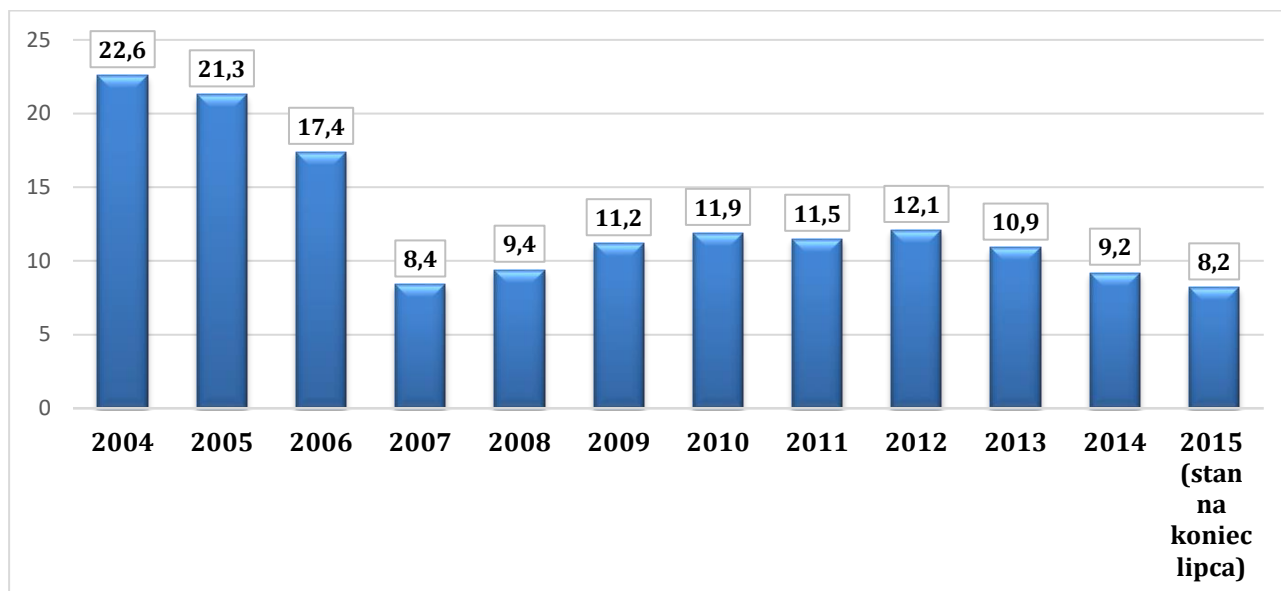

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE – DANE BANK DANYCH LOKALNYCH GUS

Wykres pokazuje, że w 2009 roku zanotowano wyraźny wzrost liczby osób bezrobotnych po znaczącym spadku w latach 2007-2008. Od roku 2013 bezrobocie ponownie systematycznie spada. Aktualnie (stan na 26.11.2015 r.) liczba osób bezrobotnych w powiecie wynosi 2.498 osób, w tym 1.589 kobiet (rynek pracy generuje miejsca głównie dla mężczyzn).

Stopa bezrobocia jest to stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby osób aktywnych ekonomicznie. Stopę bezrobocia w powiecie obrazuje kolejny wykres:

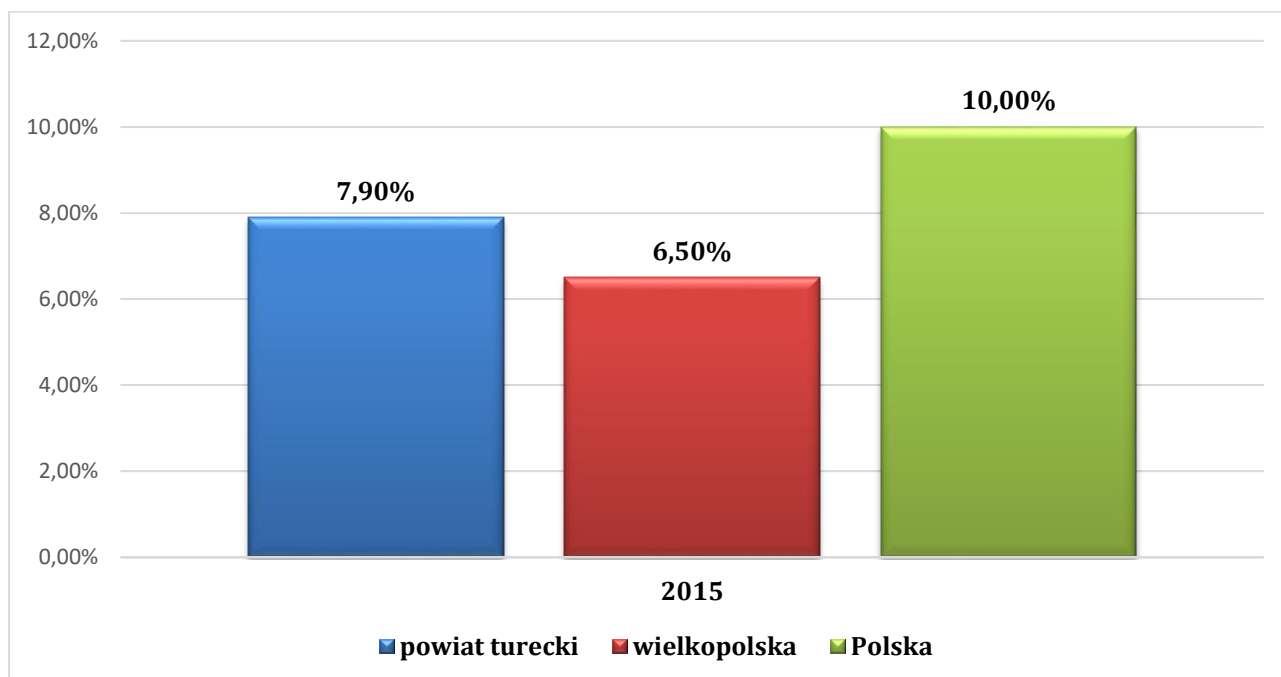
WYKRES 8. STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE TURECKIM (WARTOŚCI W %, STAN NA KONIEC ROKU)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE – DANE BANK DANYCH LOKALNYCH GUS

Wahania stopy bezrobocia oddają procesy, związane z liczbą osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Stopa bezrobocia w powiecie tureckim w sierpniu 2015 r. została przedstawiona na wykresie poniżej.

WYKRES 9. STOPA BEZROBOCIA W 2015 ROKU (STAN NA KONIEC SIERPNI 2015)

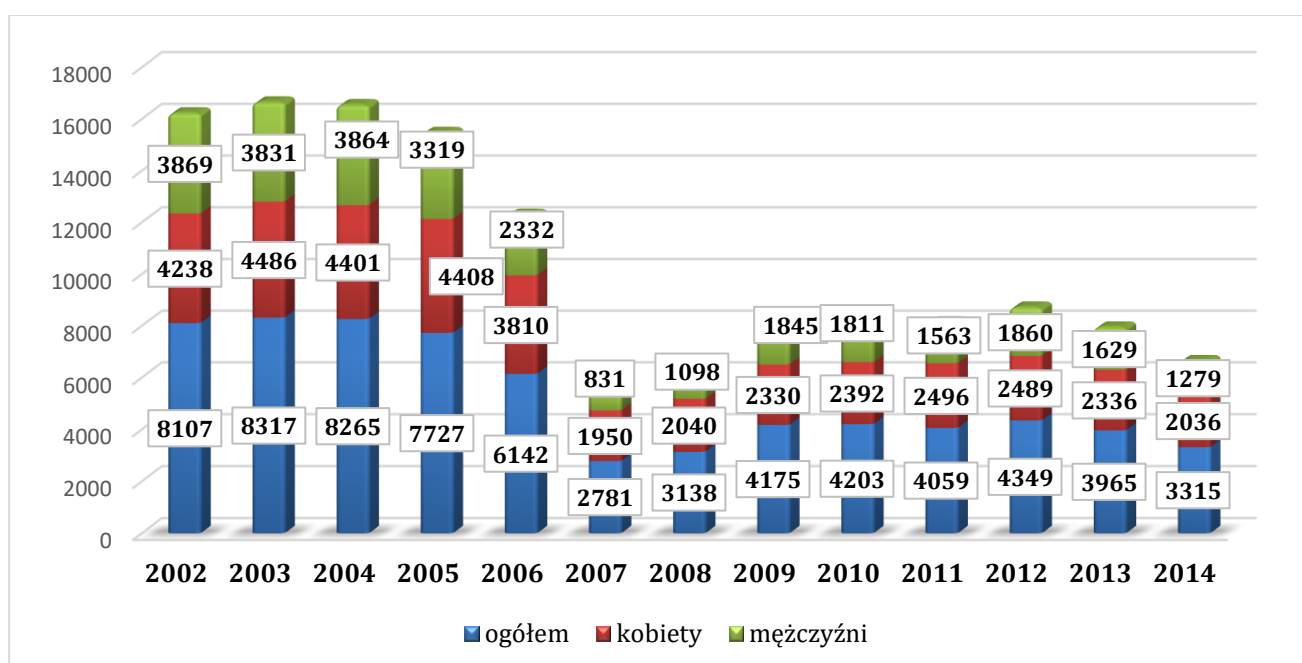
ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE – DANE BANK DANYCH LOKALNYCH GUS

Główne przyczyny spadku bezrobocia to:

- wzrost liczby miejsc pracy i to zarówno z powodu rozwoju dużych firm, jak i powstawania firm małych
- duża migracja zarobkowa
- niż demograficzny.

Kolejnym aspektem, który wymaga analizy jest struktura bezrobocia ze względu na płeć:

WYKRES 10. BEZROBOCIE W POWIECIE TURECKIM W ROZBICIU NA PŁEĆ W OKRESIE 2002-2014

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE – DANE BANK DANYCH LOKALNYCH GUS

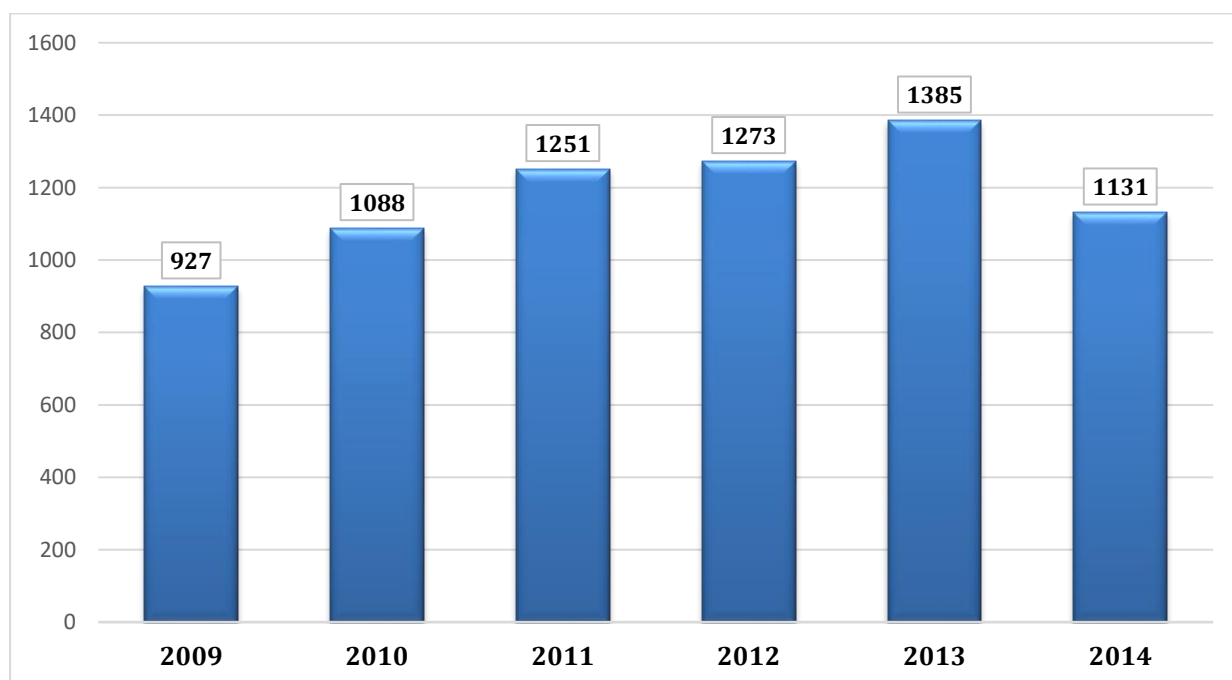
Każdy z przedstawionych okresów cechuje się wyraźną dysproporcją między udziałem kobiet i mężczyzn w ogólnej strukturze odsetka osób bezrobotnych. Wynika to przede wszystkim z charakteru oferty - większą jej część stanowią zawody tradycyjnie wykonywane przez mężczyzn. Szczególnie widoczna jest owa dysproporcja w roku 2007 oraz w roku 2014.

Kobiety stanowią niemal 59% bezrobotnych w całym powiecie tureckim, co przewyższa średnią krajową (wynoszącą około 51%) i wojewódzką (która wynosi 55%) oraz tę w sąsiednich powiatach. Kobiety stanowią również prawie 88% bezrobotnych, którzy samotnie wychowują dziecko oraz niemal 70% długotrwale bezrobotnych i bez doświadczenia zawodowego (dane na 31.12.2014 r.).

Bezrobocie, zwłaszcza powyżej naturalnej stopy, jest zdecydowanie niekorzystnym zjawiskiem, niosącym szereg negatywnych skutków. Jego wyjątkowo niepożądaną odmianą jest tzw. bezrobocie długotrwałe, czyli dotyczące tych bezrobotnych, którzy pozostają w tym stanie przez okres dłuższy niż rok.

Kwestię tę obrazuje wykres:

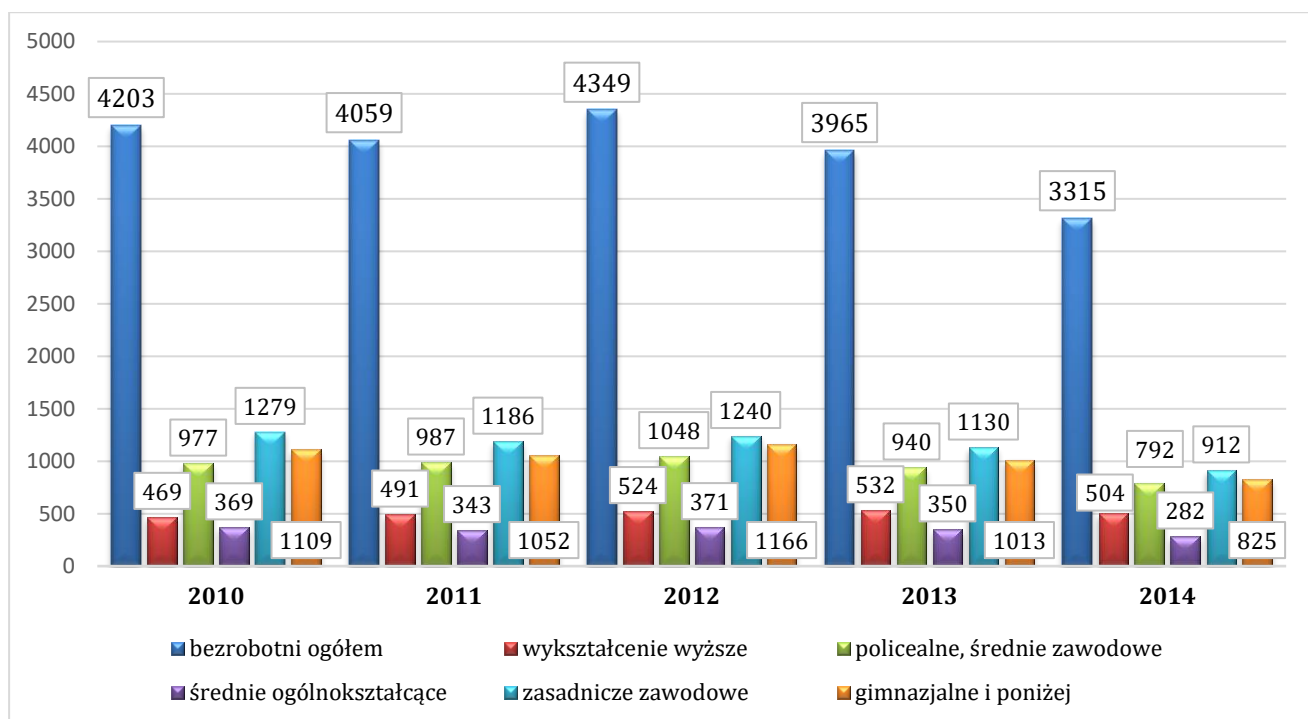
WYKRES 11. OSOBY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE ZAREJESTROWANE POWYŻEJ 12 MIESIĘCY W POWIECIE TURECKIM W LATACH 2009-2014

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE – DANE BANK DANYCH LOKALNYCH GUS

Zwraca uwagę niepokojący trend, jakim jest wzrost liczby osób pozostających na długotrwałym bezrobociu. Dopiero w ubiegłym roku odnotowano znaczący spadek w tej kategorii bezrobotnych.

WYKRES 12. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WG WYKSZTAŁCENIA W LATACH 2010-2014

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE – DANE BANK DANYCH LOKALNYCH GUS

W porównaniu z 2010 rokiem udział bezrobotnych wśród mieszkańców z wykształceniem wyższym zawodowym wzrósł nieznacznie w 2012 roku, po czym znów zaczął spadać. We wszystkich gminach, oprócz miasta Turek, oraz w skali całego powiatu wśród bezrobotnych dominują osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. W 2014 roku było to 912 osób, a rok wcześniej 1.130 osób. Drugą pod względem liczebności grupę stanowią mieszkańcy z najniższym wykształceniem – podstawowym, a w niektórych gminach – ze średnim zawodowym. Najwyższy odsetek bezrobotnych z wykształceniem podstawowym notują gminy Brudzew i Kawęczyn (odpowiednio 29,5% oraz 28,3%). W skali całego powiatu osoby z wykształceniem wyższym stanowią 13,4%, a w mieście Turek stanowią one ponad 18% (analiza dotyczy roku 2014).

W 2013 roku pracodawcy zgłosili 1.464 ofert, w 2012 roku - 1.556. Zgłaszane zapotrzebowanie na pracowników w powiecie tureckim wzrasta jednak od 2008 roku.

Wykluczenie zawodowe wiąże się z nierównymi szansami na rynku pracy określonych grup ludności, które potencjalnie napotykają na większe bariery przy znajdowaniu zatrudnienia oraz utrzymywaniu go. Częściej narażone są przez to na pozostawanie długotrwale bezrobotnymi. Wykluczenie zawodowe dotyka przede wszystkim osób w określonych grupach wieku (młodych, bez doświadczenia zawodowego lub po 50 roku życia, mniej skłonnych do zmiany kwalifikacji), osób przez dłuższy czas będących poza rynkiem pracy (np. kobiet po urlopach macierzyńskich i wychowawczych), niepełnosprawnych, czy też o niskim poziomie wykształcenia.

Tworzenie nowych miejsc pracy na terenie powiatu oraz rekrutowanie siły roboczej z jego obszaru na pewno przynosi efekty finansowe dla budżetu jednostki. W latach 2005-2012 można zaobserwować negatywną korelację między dynamiką liczby bezrobotnych a dynamiką wpływów z podatków od osób fizycznych – wzrost liczby bezrobotnych oznacza spadek dochodów dla powiatu. Zauważalny jest również wzrost dochodów z PIT w okresach wzrostu liczby zatrudnionych.

W grupie bezrobotnych kobiet odsetek pozostających bez pracy dłużej niż rok jest dużo wyższy niż w grupie mężczyzn. W 2013 roku wynosił on 42,6%, a zatem nieco więcej niż w skali kraju oraz więcej niż dla województwa wielkopolskiego. Wśród wybranych kategorii bezrobotnych, które są szczególnie narażone na wykluczenie zawodowe, największy udział w powiecie tureckim mają osoby bez wykształcenia średniego oraz osoby długotrwale bezrobotne. Niemal co piąty bezrobotny nie posiada doświadczenia, co czwarty zaś kwalifikacji. Udział osób młodych (do 25 roku życia) jest wyższy niż osób w wieku 50 lat i więcej. Długotrwale bezrobotni stanowią ponad połowę bezrobotnych w mieście Turek oraz w gminach: Brudzew, Dobra, Przykona i Tuliszków w ogólnej liczbie osób bezrobotnych według stanu na dzień 31.12.2013 r..

Działania PUP

Jednym z elementów obsługi osób bezrobotnych jest obsługa formalna, która polega na wydawaniu decyzji administracyjnych oraz zaświadczeń. Decyzje są podstawową formą aktywności organów administracji publicznej, w tym Starosty Tureckiego.

Decyzje wydawane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Turku najczęściej dotyczą:

- a) uznania lub odmowy uznania danej osoby za bezrobotną oraz utraty statusu bezrobotnego,
- b) przyznania, odmowy przyznania, wstrzymania lub wznowienia wypłaty oraz utraty lub pozbawienia prawa do zasiłku i innych finansowanych z Funduszu Pracy świadczeń niewynikających z zawartych umów,
- c) obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, stypendium, innych nienależnie pobranych świadczeń lub kosztów szkolenia i przygotowania zawodowego dorosłych finansowanych z Funduszu Pracy,
- d) odroczenia terminu spłaty, rozłożenia na raty lub umorzenia części albo całości nienależnie pobranego świadczenia udzielonego z Funduszu Pracy, należności z tytułu

zwrotu refundacji lub przyznanych jednorazowo środków oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy.

W 2014 roku wydano łącznie 15.494 decyzje administracyjne. Poza decyzjami administracyjnymi, PUP w Turku wydaje zaświadczenia na prośbę osób zainteresowanych. Wydawane zaświadczenia najczęściej przedkładane są w ośrodkach pomocy społecznej, urzędach miasta, urzędach gmin, sądach, szkołach i uczelniach wyższych, ZUS, zakładach pracy. W analizowanym roku wydano 2.356 zaświadczeń.

REALIZOWANE USŁUGI I INSTRUMENTY RYNKU PRACY

• Pośrednictwo pracy

Pośrednictwo pracy polega na udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w znalezieniu odpowiednich pracowników. Aby sprawnie i efektywnie sprostać potrzebom kadrowym pracodawców oraz ułatwić zatrudnienie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, pośrednicy pracy m.in. organizują spotkania z bezrobotnymi, posiadającymi zawody adekwatne do aktualnych ofert, giełdy pracy oraz utrzymują bieżący kontakt z pracodawcami.

- **Oferty pracy.** W 2014 r. Urząd dysponował 1.867 ofertami pracy. Wśród nich oferty pracy niesubsydiowanej stanowiły 61,4% wszystkich ofert pracy. Napływ ofert pracy do PUP Turek jest ściśle związany z sezonowością produkcji i usług w poszczególnych branżach gospodarki oraz ogólną sytuacją gospodarczą w kraju. W 2014 roku najwięcej ofert pracy oferowano w zawodzie: sprzedawca - 237, pracownicy obsługi biurowej - 135, robotnicy wyrobów mleczarskich - 100, robotnik gospodarczy - 99, kierowca samochodu ciężarowego - 85, telemarketer - 61.
- **Realizacja ofert pracy.** Działania pośrednictwa pracy skupione są na udzielaniu pomocy bezrobotnym w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia. W tym celu pośrednicy pracy zatrudnieni w PUP Turek w 2014 roku podjęli działania na rzecz realizacji ofert pracy. Oferty pracy upowszechniane są na tablicy ogłoszeń PUP w Turku, stronie internetowej www.pup.turek.pl, w urzędach miast i gmin powiatu tureckiego, w centralnej bazie ofert pracy oraz w prasie lokalnej. Ponadto doradcy klienta indywidualnego na bieżąco informują osoby bezrobotne o dostępnych dla nich ofertach pracy. W celu realizacji ofert pracy PUP Turek zorganizował w 2014 roku 25 giełd pracy, w których uczestniczyły 304 osoby bezrobotne. W wyniku realizacji giełd pracy wydano 220 skierowań do pracy.
- **Usługi EURES.** Powiatowy Urząd Pracy w Turku, jak co roku działał w ramach Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES). EURES to jednolity system wymiany informacji o wolnych miejscach pracy w krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Docierające do Urzędu oferty dotyczą w szczególności stanowisk nierobotniczych oraz prac sezonowych w rolnictwie. Lokalizacja tych miejsc pracy jest rozproszona na terenie całej Unii Europejskiej oraz państw EOG. Oferty są udostępniane osobom bezrobotnym i poszukującym pracy. W analizowanym okresie do PUP Turek wpłynęło 593 oferty pracy za granicą.

- **Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa**

Z usług doradców zawodowych ogółem w 2014 roku skorzystało:

- 1.879 osób w ramach porady indywidualnej,
- 783 osoby w ramach porady grupowej,
- 209 osób w ramach informacji zawodowej.

Warto zaznaczyć, że w trakcie realizacji poradnictwa w 2014 roku doradcy zawodowi przygotowali Indywidualny Plan Działania dla 3.954 osób bezrobotnych. Indywidualny Plan Działania to przygotowujący przy współudziale osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy plan działań możliwych do zastosowania przez Urząd Pracy oraz zadań do zrealizowania samodzielnie przez uczestnika. Indywidualny plan działania wyrażony jest w formie pisemnej i zawiera planowane działania, terminy i formy realizacji poszczególnych działań, które zmierzają do uzyskania zatrudnienia lub samozatrudnienia przez osobę bezrobotną lub poszukującą pracy.

- **Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy**

W ramach pomocy i wsparcia osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy, w 2014 r. zorganizowano i przeprowadzono zajęcia aktywizacyjne w zakresie aktywnego poszukiwania pracy. W zajęciach wzięło udział 507 osób. Z inicjatywy Powiatowego Urzędu Pracy w Klubie Pracy były prowadzone 2-godzinne warsztaty z zakresu „ABC dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą”. Uczestnikami warsztatów były osoby bezrobotne, którym zostały przyznane jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej. Powołano w ramach współpracy zespół interdyscyplinarny, którego głównym zadaniem było objęcie klientów kompleksowym doradztwem, umożliwiającym uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej. Zespół składał się z pracowników: Powiatowego Urzędu Pracy w Turku, Tureckiej Izby Gospodarczej, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Tureckiego Inkubatora Przedsiębiorczości, Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. Konin oraz Urzędu Skarbowego w Turku.

- **Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kandydatów do pracy**

Powiatowy Urząd Pracy w Turku realizuje szereg działań, mających na celu podniesienie kwalifikacji i kompetencji kandydatów do pracy. Głównymi odbiorcami wsparcia są osoby bezrobotne i poszukujące pracy. Dobór form wsparcia jest oparty na profilu pomocy, potrzebach osób uprawnionych, ścieżce określonej w Indywidualnym Planie Działania ze szczególnym uwzględnieniem efektywności zatrudnienia.

Realizowane formy wsparcia to:

- a) organizacja szkoleń (indywidualnych i grupowych),
- b) studia podyplomowe,
- c) przygotowanie zawodowe dorosłych,
- d) bony szkoleniowe,

e) Krajowy Fundusz Szkoleniowy.

Środki Funduszu Pracy w formie KFS (Krajowy Fundusz Szkoleniowy) przeznacza się na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców. Niedopasowanie wykształcenia do potrzeb rynku pracy, dezaktualizacja wiedzy i umiejętności wobec wyzwań nowych technologii grozi ryzykiem bezrobocia.

Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm, jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Zgodnie z 69 a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy tutejszy Urząd Pracy przewiduje finansowanie ze środków Funduszu Pracy w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

Priorytety wydatkowania środków KFS w roku 2016:

- 1) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego, tj. pozostającego w bezpośrednim związku z branżą lub zawodem, mającego na celu uzyskanie lub uaktualnienie kompetencji do celów zawodowych,
- 2) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników, którzy mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej,
- 3) wsparcie młodych, nowozatrudnionych pracowników na podstawie umów, o których mowa w art. 150f ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

O dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego mogą wystąpić pracodawcy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, którzy zamierzają inwestować w podnoszenie swoich własnych kompetencji lub kompetencji osób pracujących w firmie.

Pracodawca to jednostka organizacyjna, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudnia co najmniej jednego pracownika. Nie jest pracodawcą osoba prowadząca działalność gospodarczą niezatrudniająca żadnego pracownika.

Zakres działań możliwych do sfinansowania przez powiatowy urząd pracy pracodawcy:

- a) określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS,
- b) kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
- c) egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,

- d) badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
- e) ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem

Co mogą zyskać pracodawcy korzystający ze środków KFS na kształcenie ustawiczne?

Pracodawca, może otrzymać środki na sfinansowanie:

- 1) do 80% kosztów kształcenia ustawicznego, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika,
- 2) do 100% kosztów kształcenia ustawicznego – jeśli wnioskodawca należy do grupy mikroprzedsiębiorców, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika (mikroprzedsiębiorca to przedsiębiorca, który zatrudnia mniej niż 10 pracowników, a jego roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 mln. EUR). Jeżeli cena kursu jest wyższa niż 300% przeciętnego wynagrodzenia – koszty powyżej tego limitu nie będą finansowane z KFS, a będzie musiał je ponieść pracodawca (lub pracownik).

- **Wsparcie dla młodzieży**

Zmiana ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła w 2014r. nowe formy aktywizacji osób bezrobotnych do 30 roku życia. Innowacyjność tego rozwiązania polega na pobudzeniu i podtrzymywaniu aktywności osób młodych w procesie poszukiwania zatrudnienia.

Nowe formy aktywizacji dla osób bezrobotnych do 30 roku życia to:

- a) bon zatrudnieniowy,
- b) bon stażowy,
- c) bon na zasiedlenie,
- d) bon szkoleniowy,
- e) refundacja kosztów składek na ubezpieczenie społeczne za bezrobotnych do 30 roku życia podejmujących pierwszą pracę.

POZYSKIWANIE FUNDUSZY ZEWNĘTRZNYCH NA WALKĘ Z BEZROBOCIEM

Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w 2014 roku:

- **„Aktywni na rynku pracy!”- projekt systemowy, Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych**

Celem projektu było podniesienie poziomu aktywności zawodowej i zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych z powiatu tureckiego oraz stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.

Działania:

- poradnictwo zawodowe - Indywidualny Plan Działania,

- staż - 360 uczestników projektu,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej - 66 uczestników projektu,
- pośrednictwo pracy,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 20 uczestników projektu.

Całkowite wydatki projektu w 2014 roku: 3.925.884,61 zł

Okres wdrożenia projektu: od 01.03.2008 r. do 31.12.2014 r.

Liczba osób objętych projektem w 2014 roku: 446 osób

REALIZOWANE PROGRAMY AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ FINANSOWANE Z FUNDUSZU PRACY W 2014 ROKU

- **Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 30 roku życia**

Formy aktywizacji zawodowej:

- bon szkoleniowy,
- stypendium szkoleniowe,
- bon stażowy,
- bon zatrudnieniowy,
- bon na zasiedlenie,
- przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Główny cel programu: aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia

Liczba osób objętych programem: 40 osób

Czas trwania: od 01.07.2014 r. do 31.10.2015 r.

Wydatkowane środki rezerwy Funduszu Pracy w 2014 r.: 178.152,01zł

- **Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia**

Forma aktywizacji zawodowej - dofinansowanie wynagrodzenia za bezrobotnego 50+.

Główny cel programu: aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia

Liczba osób objętych programem: 2 osoby

Czas trwania: od 01.07.2014r. do 31.10.2015r.

Wydatkowane środki rezerwy Funduszu Pracy w 2014r.: 5.040 zł

Wydatkowane środki Funduszu Pracy w 2015 r.: 15.120 zł

Ogółem: 20.160 zł

- **Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy, posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat i bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną**

Forma aktywizacji zawodowej - bon stażowy

Główny cel programu: aktywizacja zawodowa bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy, posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do lat 6 i bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną

Liczba osób objętych programem: 2 osoby

Czas trwania: od 01.07.2014 r. do 31.10.2015 r.

Wydatkowane środki rezerwy Funduszu Pracy w 2014 r.: 7.989,66 zł

Wydatkowane środki Funduszu Pracy w 2015 r.: 11.117,56 zł

Ogółem: 19.107,22 zł

- **Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia**

Forma aktywizacji zawodowej - roboty publiczne

Główny cel programu: aktywizacja zawodowa bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia

Liczba osób objętych programem: 30 osób

Czas trwania: od 01.09.2014 r. do 31.12.2014 r.

Wydatkowane środki rezerwy Funduszu Pracy w 2014 r.: 171.963,86 zł

- **Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych do 30 roku życia**

Formy aktywizacji zawodowej:

- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Główny cel programu: aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia

Liczba osób objętych programem: 21 osób

Czas trwania: od 01.10.2014 r. do 31.12.2014 r.

Wydatkowane środki rezerwy Funduszu Pracy w 2014 r.: 362.100 zł

- **Program na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat**

Formy aktywizacji zawodowej:

- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Główny cel programu: zawodowa osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat

Liczba osób objętych programem: 6 osób

Czas trwania: od 01.10.2014 r. do 31.12.2014r.

Wydatkowane środki rezerwy Funduszu Pracy w 2014 r.: 103.000 zł

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY Z PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

- **„Junior” – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych**

Cel programu: aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Forma aktywizacji zawodowej: staż

Liczba osób objętych programem: 5

Czas trwania: 01.06.2014 r.– 30.11.2014 r.

Wydatkowane środki w 2014 r.: Fundusz Pracy + PFRON: 57.791,32 zł

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma na celu w sposób pośredni zwiększyć szanse zatrudnienia osób bezrobotnych oraz zainicjować działania samorządów, instytucji, organizacji publicznych i prywatnych do pełnego zatrudnienia.

Analiza skali i struktury bezrobocia w 2014r. wskazuje, że wśród osób bezrobotnych figurujących w rejestrze PUP w Turku, najczęściej zaliczanych jest do poniższych grup zawodowych (5 największych grup): sprzedawca – 348 osób, tj. 10,50% ogółu bezrobotnych, inny zawód lub brak zawodu - 255 osób, szwaczka - 128 osób, technik ekonomista - 99 osób, murarz - 84 osoby. Jednym z istotnych elementów oceny nadwyżki i deficytu zawodów jest diagnoza płynności bezrobocia, czyli analiza napływu i odpływu bezrobotnych. W powiecie tureckim bezrobocie jest zjawiskiem dynamicznym, charakteryzującym się zarówno wysokim napływem, jak i odpływem bezrobotnych. Poniżej wskazano 5 zawodów, w których zaobserwowano największy napływ osób bezrobotnych, należą do nich: inny zawód lub brak zawodu - 577 osób, tj. 9,29% ogółu osób zarejestrowanych w 2014 roku, sprzedawca - 531 osób, szwaczka - 189 osób, murarz - 175 osób, technik ekonomista - 158 osób. W 2014 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Turku wpłynęło ogółem 1.867 ofert pracy. Największy napływ ofert pracy zanotowano w następujących zawodach: sprzedawca - 237 ofert pracy, co stanowi 12,69% wpływających ofert pracy, pozostali pracownicy obsługi biurowej - 135 ofert pracy, pozostali robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich - 100 ofert pracy, robotnik gospodarczy - 99 ofert pracy, kierowca samochodu ciężarowego - 85 ofert pracy.

W powiecie tureckim w 2014 roku odnotowano nadwyżkę podaży siły roboczej w wielu zawodach. Poniżej wymieniono 5 zawodów, w których nadwyżka podaży siły roboczej jest największa: inny zawód lub brak zawodu, sprzedawca, technik ekonomista, murarz, ślusarz. Deficyt podaży siły roboczej w 2014r. wystąpił w następujących zawodach (5 największych): pozostali pracownicy obsługi biurowej, pozostali robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich, kierowca samochodu ciężarowego, telemarketer, robotnik gospodarczy.

Nasuwające się wnioski pozwalają stwierdzić, że rynek pracy powiatu tureckiego w 2014 roku charakteryzował się dynamiczną sytuacją. Z jednej strony występował nadmiar pracowników w wielu zawodach i specjalnościach, który świadczył o niewielkiej mobilności zawodowej bezrobotnych i poszukujących pracy. Z drugiej strony, większa liczba niektórych ofert zgłaszanych do Urzędu Pracy świadczyła o rozwoju infrastruktury gospodarczej regionu.

Rozwój gospodarczy, a co za tym idzie, wzrost zapotrzebowania na pracowników w zawodach i specjalnościach, wymaga uruchomienia nowych kierunków kształcenia i konieczności kształcenia ustawicznego od osób, będących uczestnikami rynku pracy.

Z kolei największa liczba bezrobotnych, nie znajdujących zatrudnienia, to osoby bez zawodu lub z zawodem nie znajdującym popytu na rynku pracy.

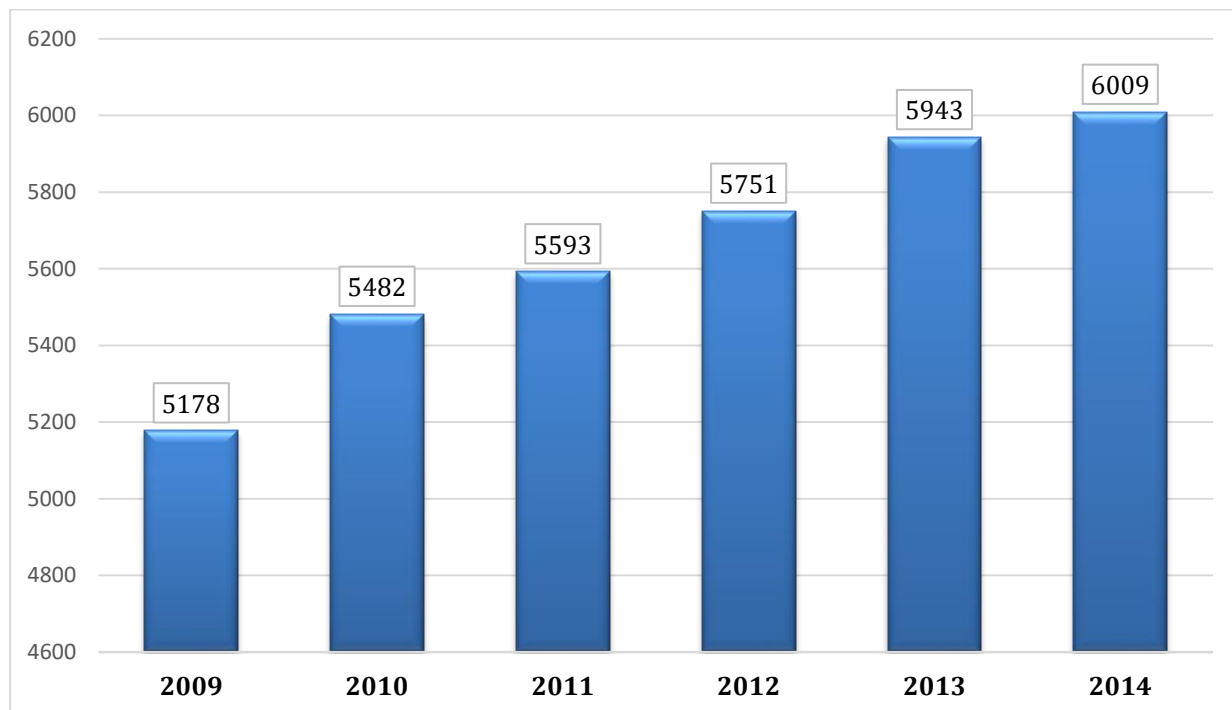
Coraz większym problemem dla Urzędu Pracy jest znalezienie dla zgłaszających się pracodawców odpowiednich pracowników. Powodów tego stanu rzeczy jest kilka:

- rosnący popyt na pracowników ze strony istniejących i nowych firm,
- coraz niższa podaż siły roboczej z powodu niżu demograficznego i migracji zarobkowej oraz oferowanych zbyt niskich zarobków i innych zachęt,
- mniejsza niż kiedyś skłonność osób bezrobotnych do rejestrowania się w PUP (łatwiej jest znaleźć pracę, a korzyść w postaci ubezpieczenia zdrowotnego nie jest już tak duża, jak kiedyś).

II.7 Rynek pracy i zatrudnienie

Ostatnie dwie dekady przyniosły w Polsce szereg istotnych zmian; jedną z najważniejszych jest zmiana relacji między sektorem przemysłowym a usługowym: obecnie większy udział w gospodarce ma właśnie sektor usług, co również widoczne jest w powiecie tureckim, lecz sektor przemysłowy nadal pozostaje tu silny (ma na to wpływ przede wszystkim obecność kopalni i elektrowni). Na terenie powiatu liczba przedsiębiorstw ostatnich lat rośnie:

WYKRES 13. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE – DANE BANK DANYCH LOKALNYCH GUS

Jeśli chodzi o własność, to w 2014 roku w powiecie funkcjonowały 292 podmioty publiczne i 5.717 będących elementami sektora prywatnego. W 2013 roku w powiecie tureckim w rolnictwie, przemyśle i usługach pracowało łącznie 27,1 tys. osób, czyli o prawie 3 tys. więcej niż w roku 2003. W strukturze zatrudnienia brakuje wyraźnej dominacji jednego sektora. Ponad 38% stanowią pracujący w sektorze II (przemysł i budownictwo), 34% w sektorze I (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo). Najsłabiej rozwinięty sektor gospodarki powiatu tureckiego to usługi, w których zatrudnienie znajduje tylko 28% pracujących. Udział zatrudnionych w I i II sektorze jest wyższy od poziomu w województwie wielkopolskim i w kraju, natomiast odsetek zatrudnionych w usługach jest znacznie niższy (w całym województwie sektor ten skupia 47% miejsc pracy, w skali kraju – ponad 50%). Na tle sąsiednich powiatów, powiat turecki wyróżnia się przede wszystkim słabiej reprezentowaną funkcją rolniczą oraz wyższym udziałem zatrudnionych w przemyśle (dane za rok 2014).

Zgodnie z danymi GUS (BDL), w latach 2003-2013 o niemal 2,5% wzrósł udział zatrudnionych w usługach rynkowych, w sekcjach G, H, I oraz J (handel, naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja). Zmniejszyły się natomiast procentowe udziały w rynku pracy, jak i zatrudnienie w liczbach bezwzględnych, w sekcjach K (działalność finansowa i ubezpieczeniowa) i L (obsługa rynku nieruchomości). Udział zatrudnionych w pozostałych sekcjach działalności usługowej uległ nieznacznemu spadkowi.

W latach 2003–2013 liczba pracujących we wszystkich trzech sektorach gospodarki w powiecie tureckim wzrosła.

Największą dynamikę odnotował sektor usług, w którym liczba pracujących zwiększyła się o 15%. Mimo obserwowanych zmian tej liczby w poszczególnych sektorach, struktura rynku pracy w powiecie tureckim w minionej dekadzie była stabilna, a wahania odsetków zatrudnionych w poszczególnych sektorach ulegały nieznacznym zmianom.

Stały i stosunkowo wysoki na tle województwa i regionu udział zatrudnionych w przemyśle świadczy o nadal istotnej roli tego sektora w kształtowaniu lokalnego rynku pracy oraz stabilności zatrudnienia generowanego przez firmy, prowadzące działalność w powiecie tureckim.

W latach 2002–2013 wszystkie gminy powiatu tureckiego zanotowały wzrost odsetka mieszkańców w wieku produkcyjnym niemobilnym. Oznacza to, że potencjalne zasoby siły roboczej w powiecie kurczą się. Udział ludności w wieku mobilnym wzrósł w pięciu gminach wiejskich, a w gminie Władysławów utrzymał się na jednakowym poziomie. Największy spadek dotyczy miast położonych w granicach powiatu: Tuliszkowa, Turku oraz Dobrej. Obszary wiejskie gmin miejsko-wiejskich zanotowały nieznaczny spadek odsetka mieszkańców w wieku produkcyjnym mobilnym.

Pod względem potencjalnych zasobów rynku pracy w najlepszej sytuacji znajdują się gminy Malanów oraz Przykona, gdzie udział osób w wieku produkcyjnym mobilnym jest wyższy niż średnia dla całego powiatu, a w latach 2002–2013 jednostki zanotowały wzrost udziału tej grupy w ogóle populacji, natomiast odsetek osób w wieku produkcyjnym niemobilnym jest niższy od średniej dla powiatu. W najmniej korzystnej sytuacji jest natomiast miasto Turek oraz gmina Dobra.

TABELA 4. UDZIAŁ LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM MOBILNYM I NIEMOBILNYM W GMINACH POWIATU TURECKIEGO

GMINA	WIEK PRODUKCYJNY MOBILNY (%)			WIEK PRODUKCYJNY NIEMOBILNY (%)		
	2002	2013	ZMIANA (2002-2013)	2002	2013	ZMIANA (2002-2013)
Turek - miasto	45,7	41,4	-4,3	23,6	25,4	1,8
Brudzew	43,2	44,8	1,5	19,5	21,5	2,0
Dobra - miasto	44,8	43,5	-1,3	22,9	24,6	1,7
Dobra - obszar wiejski	40,2	40,1	-0,1	20,6	23,9	3,3
Kawęczyn	42,9	44,0	1,1	19,6	21,5	1,8
Malanów	45,1	46,6	1,5	17,1	20,8	3,7
Przykona	42,6	45,1	2,5	18,4	21,2	2,8
Tuliszków - miasto	49,3	44,8	-4,6	19,8	25,9	6,2
Tuliszków - obszar wiejski	46,0	45,6	-0,4	17,9	21,3	3,4
Turek	44,6	46,1	1,6	18,0	22,1	4,1
Władysławów	46,4	46,4	0	17,9	21,6	3,7
Powiat turecki	44,9	43,8	-1,1	0,4	23,2	2,7

ŹRÓDŁO: DIAGNOZA STRATEGICZNA WSKAZUJĄCA NA POTENCJAŁ I BARIERY ROZWOJOWE OBSZARU OBJĘTEGO ZINTEGROWANĄ STRATEGIĄ ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMIN POWIATU TURECKIEGO NA LATA 2015 – 2025

Niekorzystnym trendem dla zasobów rynku pracy jest wzrost w analizowanym okresie udziału ludności biernej zawodowo, co wiąże się z omawianym wcześniej, zwiększającym się udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym w populacji. Odsetek biernych zawodowo jest wyższy wśród kobiet niż wśród mężczyzn (m.in. ze względu na niższy wiek emerytalny kobiet oraz wyższą przeciętną długość trwania życia).

Zróznicowanie struktury zawodowej ludności zauważa się również w układzie miasto-wieś. Liczba oraz udział aktywnych zawodowo w ogóle mieszkańców powyżej 15 roku

życia jest wyższy na wsi niż w mieście. Co więcej, w latach 2002–2013 liczba aktywnych zawodowo na obszarach miejskich spadła, podczas gdy obszary wiejskie powiatu zanotowały jej wzrost. Taka sama tendencja dotyczy ludności aktywnej zawodowo pracującej (przy czym jej udział w ogóle mieszkańców powyżej 15 roku życia nie uległ zmianie). W badanym okresie **zarówno w mieście, jak i na wsi spadła liczba bezrobotnych, wzrosła natomiast liczba biernych zawodowo**. Obszary wiejskie zanotowały wzrost udziału tej ostatniej grupy z 40,1% do 41,2%, obszary miejskie z 42% do 44%.

Przemiany gospodarcze ostatnich lat zmieniły nieco profil przemysłowy miasta Turku. Poza branżami tradycyjnie związanymi z Turkiem (włókiennictwo, przemysł paliwowo-energetyczny, spożywczy), rozwijają się nowe profile produkcji, takie jak: przemysł drzewny, metalowy, czy mięsny. Dynamiczny rozwój firm z tych branż (Andrewex, Stoltur, Drawer, Drewtur, Pektur) nadaje nowoczesne oblicze i innowacyjne rozwiązania. Przemysł włókienniczy wpisany jest w historię miasta już od początków XIX wieku. Obecnie Zakłady Przemysłu Jedwabniczego „MIRANDA” S.A. zajmują się produkcją dzianin i tkanin technicznych, dekoracyjnych, odzieżowych oraz sportowo-rekreacyjnych.

Mocną stroną Turku jest infrastruktura techniczna. Dobrze rozbudowana sieć energetyczna, wodociągowa i kanalizacyjna stanowi ważny element w podejmowaniu decyzji o lokowaniu kapitału przez inwestorów. O charakterze miasta świadczy fakt, że aż 57% ludności zatrudnionych jest w przemyśle, 22% w handlu i usługach a 21% w administracji, oświacie i ochronie zdrowia.

Zjawiskiem obrazującym dynamikę rozwoju i potencjał Turku i okolic jest liczba działających na jego terenie podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego, m.in. niemiecki inwestor – firma „Bongrain” - producent w branży spożywczej - mleczarskiej, producent guzików - Union Knopf Polska, firma Sun Garden – producent mebli i akcesoriów ogrodowych.

Samorząd miasta, przywiązując dużą wagę do dbałości o środowisko naturalne, podejmuje szereg działań i inwestycji proekologicznych: budowa sieci gazowej, modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa zakładu utylizacji i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

W 2003 r. utworzona została wspomniana wcześniej w opracowaniu - **Turecka Strefa Inwestycyjna**. Granice Strefy Inwestycyjnej wyznaczają ulice Uniejowska, Przemysłowa, Górnicza i Aleja Jana Pawła II. Lokalizacja Strefy na wschodnich obrzeżach miasta Turek pozwala na dostęp do drogi krajowej nr 72 w kierunku Łodzi oraz drogi wojewódzkiej nr 470, łączącej się z autostradą A2. Bezpośrednie sąsiedztwo Strefy Inwestycyjnej z Elektrownią „Adamów” umożliwi dostęp do tańszej energii elektrycznej. Jeszcze większe korzyści można uzyskać z dostępu do bardzo taniej energii cieplnej.

W latach 2010-2012 zrealizowany został projekt pn. „Budowa **Tureckiego Inkubatora Przedsiębiorczości** w celu realizacji kompleksowych usług na rzecz biznesu”. TIP powstał w ramach dofinansowana z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata

2007-2013, działania 1.4 Wsparcie przedsięwzięć powiązanych z Regionalną Strategią Innowacji Schemat I – Kompleksowe wsparcie świadczenia usług dla przedsiębiorstw.

Turecki Inkubator Przedsiębiorczości (TIP) jest ośrodkiem usługowym, wspierającym rozwój lokalnych podmiotów gospodarczych i innych podmiotów środowiska ekonomiczno-społecznego. Zadaniem priorytetowym jest wspieranie firm nowoutworzonych - powstających w momencie wejścia do Inkubatora lub zarejestrowanych nie wcześniej, niż rok przed wejściem.

Pomoc udzielana jest w pierwszych trzech latach funkcjonowania (tzw. inkubowanie).

Odbiorcy projektu to:

- firmy nowopowstałe;
- firmy tworzone przez bezrobotnych;
- firmy po trzyletnim okresie inkubacji;
- firmy istniejące na rynku od lat;
- firmy oraz bezrobotni zainteresowani szkoleniami i doradztwem organizowanym przez TIP;
- przedsiębiorcy poszukujący pracowników;
- bezrobotni poszukujący pracy;
- najemcy sali konferencyjnej i szkoleniowej.

Obiekt, w którym swoją siedzibę ma TIP to:

- dwukondygnacyjny budynek biurowy (powierzchnia użytkowa: 1 091,38 m²);
- hala produkcyjno-magazynowa (powierzchnia użytkowa: 3 096,12 m²);
- parking z 99 miejscami parkingowymi;
- parking dla samochodów ciężarowych.

Główne cele Tureckiego Inkubatora Przedsiębiorczości to:

- stworzenie ośrodka generującego warunki dla rozwoju innowacyjności przedsiębiorstw;
- zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw na lokalnym rynku;
- wspieranie rozwoju sektora MSP;
- rozwój potencjału podmiotów gospodarczych powiatu tureckiego;
- pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych i kojarzeniu firm.

Cele pośrednie:

- kreowanie innowacyjnych przedsięwzięć produkcyjnych i usługowych na lokalnym rynku;
- stworzenie platformy współpracy pomiędzy przedsiębiorcami rozpoczynającymi działalność i już istniejącym, a także pomiędzy biznesem i uczelniami wyższymi;
- stworzenie warunków umożliwiających dywersyfikację lokalnej gospodarki.

Ponadto inwestorom zapewnia się dostęp do infrastruktury technicznej, możliwość wykupu gruntu na własność oraz możliwość skorzystania z programu pomocowego Gminy Miejskiej Turek.

II.8. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne to proces chroniący zdrowie i życie, a także mienie obywateli i mienie publiczne oraz suwerenność państwa przed zjawiskami godzącymi w nie oraz w ogólnie przyjęte normy. Podstawową instytucją bezpieczeństwa publicznego w powiecie są Komenda Powiatowa Policji oraz Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej.

Niniejszy rozdział, w oparciu o dane Komendy Powiatowej Policji w Turku oraz położonej w tym samym mieście Komendy Straży Pożarnej, przedstawi stan bezpieczeństwa publicznego w powiecie tureckim.

W 2014 roku liczba przeprowadzonych na terenie powiatu interwencji wynosiła 7.904, liczba legitymowanych osób – 79.211, z kolei liczba osób przewiezionych do izby wytrzeźwień – 474. Wartość mienia zabezpieczonego stanowiła 847.800 zł, a czas reakcji na zdarzenie w terenie miejskim wynosił 05:52 (w terenie wiejskim 08:10). Wskaźnik wykrywalności przestępstw to ogółem 85,8%.

W 2014 roku służbę o charakterze prewencyjnym wykonywali policjanci poszczególnych komórek organizacyjnych Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Turku, obejmujący swym działaniem teren miasta i gminy Turek, gminy Brudzew, gminy Malanów oraz policjanci z podległych Komisariatów Policji, obejmujących swoim działaniem teren następujących gmin:

- KP Dobra:
 - Miasto i Gmina Dobra,
 - Gmina Przykona,
 - Gmina Kawęczyn.
- KP Tuliszków:
 - Miasto i Gmina Tuliszków,
 - Gmina Władysławów.

W okresie objętym analizą, policjanci prewencji z rejonu służbowo podległego Komendzie Powiatowej Policji w Turku ujawnili ogółem 8.110 (w 2013 r. – 8.052) wykroczeń, tj. o 58 więcej niż w analogicznym okresie 2013 roku. W odniesieniu do 2013 r. zaznaczył się niewielki wzrost dynamiki ujawnionych wykroczeń, który wyniósł 100,7%.

W roku 2014 sporządzono 578 (w 2013 r. - 459) wniosków o ukaranie do sądu, to jest o 119 wniosków więcej w porównaniu do analogicznego okresu roku 2013, uzyskując wskaźnik dynamiki 126%.

W omawianym okresie za ujawnione wykroczenia nałożonych zostało 7.176 mandatów karnych, w analogicznym czasie 2013 roku wdrożono 7.240 postępowań mandatowych - wskaźnik dynamiki wyniósł 99%.

CZYNNOŚCI O CHARAKTERZE PREWENCYJNYM

Wskazując na całokształt zadań, realizowanych przez pion prewencji, należy także wymienić szereg czynności wykonywanych w roku 2014 w ramach codziennych służb patrolowo-obchodowych i innych działań właściwych temu rodzajowi służby:

TABELA 5. CZYNNOŚCI W RAMACH SŁUŻB PREWENCYJNYCH 2014 ROK

RODZAJ CZYNNOŚCI		2013 r.	2014 r.
Wylegitymowano osób		76.458	79.220
Przeprowadzono interwencji		7.300	8.475
	w tym w miejscu publicznym	6.882	7.905
	w tym domowych	410	549
Przeprowadzono wywiadów		3.453	3.905
Wykonano doprowadzeń		1.111	1.323
Zatrzymano praw jazdy, dowodów rej.		709	844
Doprowadzono osób do izby wytrzeźwień		235	474
Ilość zatrzymanych sprawców ogółem		571	433
	w tym kier. w stanie nietrzeźwości	319	157
	w tym sprawców przestępstw kryminalnych	80	141
Spotkania ze społeczeństwem		2.226	2.589

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE ROCZNEGO SPRAWOZDANIA KPP POLICJI W TURKU ZA ROK 2014

Z powyższego porównania wynika, że w 2014 roku nastąpił wzrost dynamiki większości czynności wykonywanych przez pion prewencji, między innymi:

- przeprowadzonych interwencji, wskaźnik dynamiki – 116%,
- zrealizowanych doprowadzeń, wskaźnik dynamiki – 119%,
- przeprowadzonych wywiadów, wskaźnik dynamiki – 113%,
- legitymowań osób, wskaźnik dynamiki – 103%.

W roku 2014 policjanci podlegli KPP w Turku prowadzili na terenie miasta i powiatu tureckiego szeroko rozumianą działalność prewencyjno-profilaktyczną, m.in. na rzecz przeciwdziałania demoralizacji, przestępczości i patologii wśród nieletnich i ich rodzin oraz popularyzacji pracy Policji. Przedsięwzięcia te były organizowane samodzielnie oraz przy współpracy innych podmiotów w ramach realizowanych programów prewencyjnych. Przykładem takich działań profilaktycznych jest realizacja następujących programów:

- „Bezpieczna Szkoła”;
- „Bezpiecznie to wiedzieć i znać”;
- „Wielkopolski Sąsiedzki Program Przeciwdziałania Przestępczości”;
- „Bezpieczny Ogród – Działka”;
- „Uwaga Zagrożenie”;
- „Razem bezpieczniej”;
- „Bezpieczne Życie Seniora”.

Policjanci regularnie odwiedzają szkoły podstawowe, gimnazja oraz szkoły ponadgimnazjalne na wykładach oraz pogadankach na najistotniejsze tematy, jak np. bezpieczne korzystanie z Internetu, ruch drogowy, uzależnienia, czy prawa osób nieletnich.

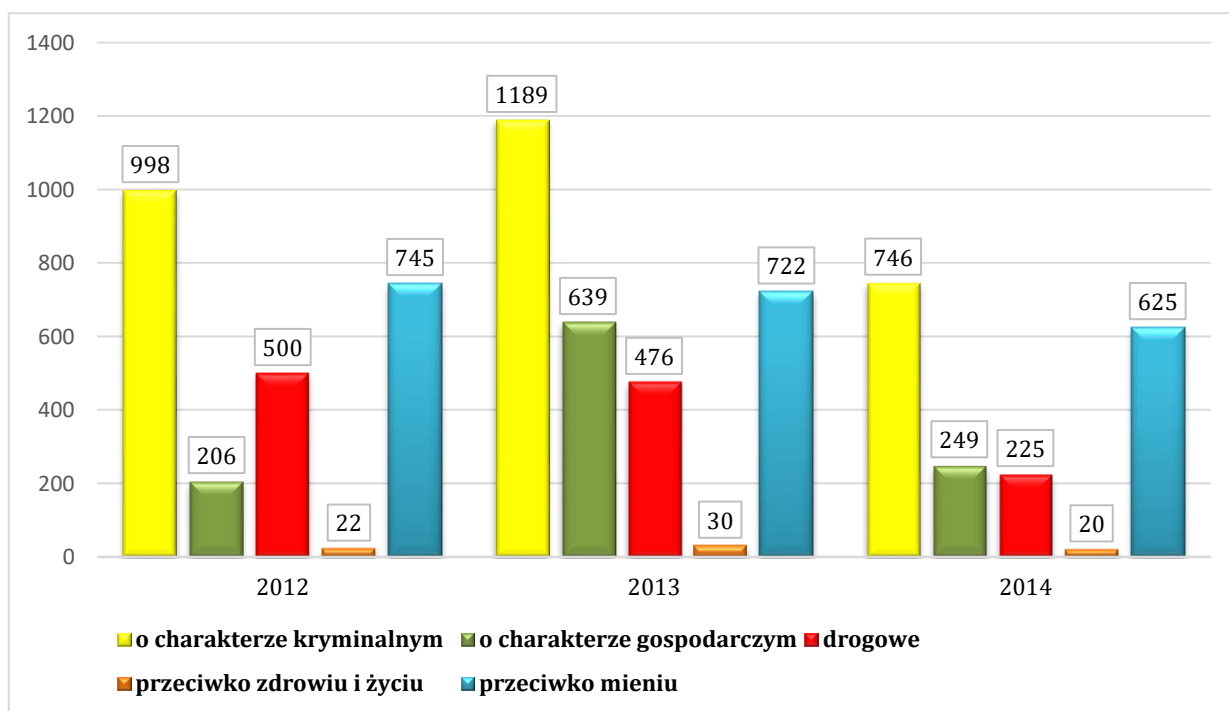
Internetowa strona Komendy prowadzi regularnie aktualizowany dział porad prewencyjnych, który przestrzega zarówno potencjalne ofiary (zabezpieczenia domów, działek, korzystanie z Internetu), jak i potencjalnych sprawców przestępstw (wypalanie traw, bezpieczne korzystanie z fajerwerków).

PRZESTĘPCZOŚĆ

Przestępczość jest jednym z tych zjawisk społecznych, które odciskają dotkliwie piętno na funkcjonowaniu lokalnej społeczności. Jest to margines życia społecznego, ale intensywność zdarzeń oraz częstotliwość, z jaką występują, mogą mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi tworzących społeczność powiatu.

Pozytywnie należy odczytywać wyraźny spadek liczby przestępstw w powiecie w 2014 roku w stosunku do lat poprzednich, a zwłaszcza roku 2013, kiedy to odnotowano ponad 2.400 przestępstw w skali powiatu.

WYKRES 14. CHARAKTERYSTYKA PRZESTĘPSTW W POWIECIE TURECKIM W LATACH 2012-2014

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS

Jak wynika z danych GUS, liczba przestępstw o charakterze kryminalnym spadła w porównaniu z rokiem 2013 o ponad 440. Była też niższa niż w roku 2012. Spadają

przestępstwa przeciwko mieniu. Na w miarę stałym poziomie utrzymują się przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu.

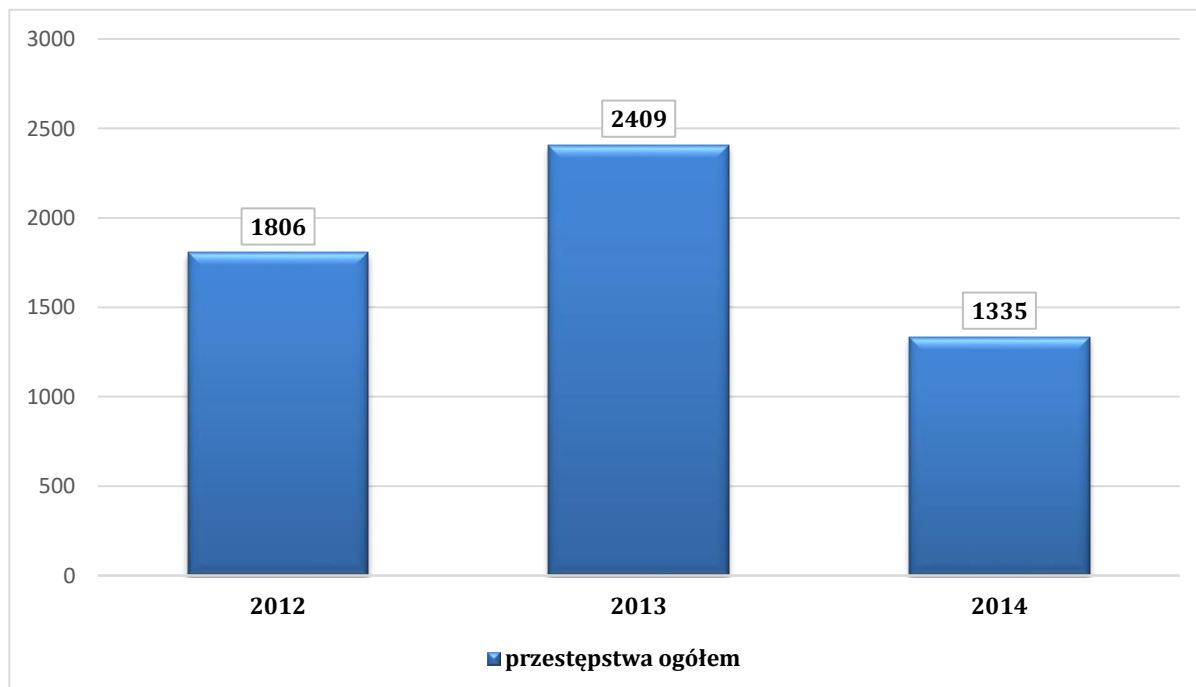
Z analizy stanu zagrożenia przestępczością za okres 2014 roku wynika, iż do najczęściej popełnianych czynów karalnych na terenie powiatu tureckiego należały: kradzieże mienia i z włamaniem, prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości oraz kolizje i wypadki drogowe. Wśród innych przestępstw odnotowano m.in. bójki i pobicia, rozboje i wymuszenia rozbójnicze, groźby karalne oraz uszkodzenie mienia. Analizując powyższą kwestię, należy również zwrócić uwagę na coraz większy udział nieletnich wśród osób, dopuszczających się czynów o charakterze przestępczym.

TABELA 6. PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W LATACH 2012-2014

ROK		2012	2013	2014
Ogółem		1.806	2.409	1.335
o charakterze kryminalnym		998	1.189	746
o charakterze gospodarczym		206	639	249
drogowe		500	476	225
przeciwko życiu i zdrowiu		22	30	20
przeciwko mieniu		745	722	625
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw - ogółem	%	85,3	90,3	85,0
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw - o charakterze kryminalnym	%	74,5	82,1	78,0
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw - o charakterze gospodarczym	%	98,1	97,2	89,0
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw - drogowe	%	100,0	100,2	99,1
Ogółem na 1000 mieszkańców		21,31	28,53	15,82
O charakterze kryminalnym na 1000 mieszkańców		11,78	14,08	8,84
O charakterze gospodarczym na 1000 mieszkańców		2,43	7,57	2,95
Drogowe na 1000 mieszkańców		5,90	5,64	2,67
Przeciwko życiu i zdrowiu na 1000 mieszkańców		0,26	0,36	0,24
Przeciwko mieniu na 1000 mieszkańców		8,79	8,55	7,41

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS

WYKRES 15. PRZESTĘPSTWA W LATACH 2012-2014

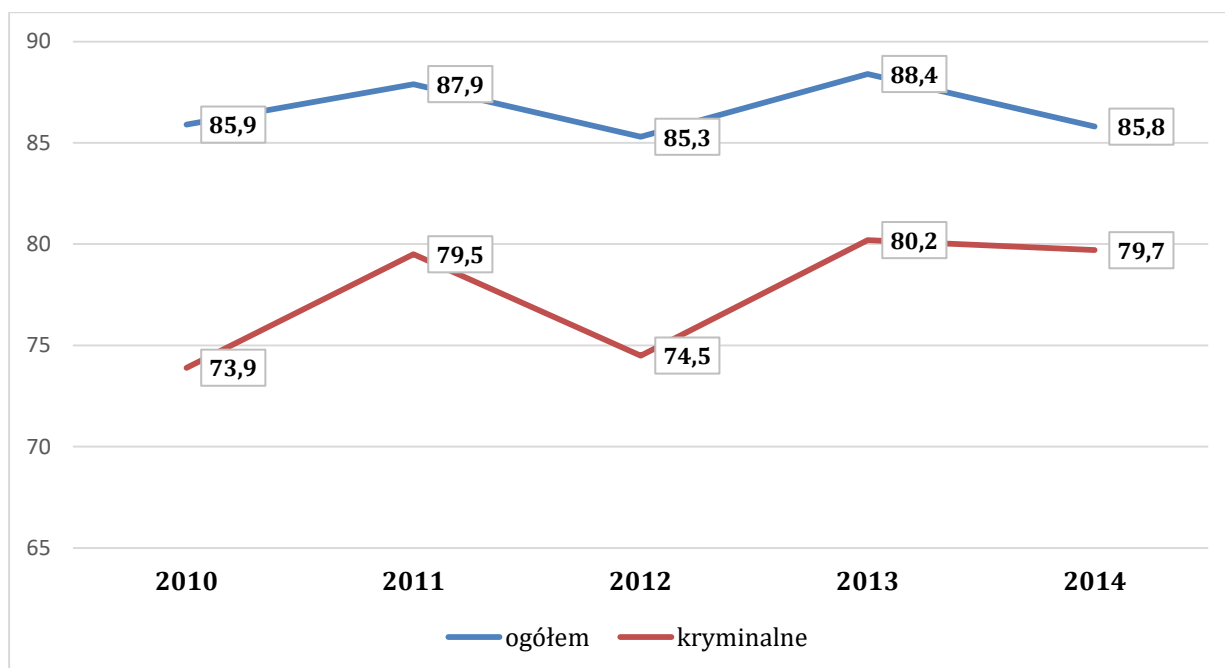

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE DANYCH BDL GUS

Jednym z głównych priorytetów na rok 2014 była poprawa sprawności działań Policji w obszarze zdarzeń i działań wykrywczych, czyli dążenie do ograniczenia przestępczości w ogóle, przestępczości tej najbardziej dokuczliwej, czyli przeciwko życiu i zdrowiu oraz przestępstw przeciwko mieniu, a także podniesienie na wyższy poziom wskaźników wykrywalności.

Na wykresie poniżej zaprezentowano bieżącą wykrywalność ogólną, jak i w siedmiu kategoriach przestępstw (uszczerbek na zdrowiu, bójki i pobicia, kradzieże, kradzieże samochodów, kradzieże z włamaniem, przestępstwa rozbójnicze, przestępstwa narkotykowe), które są najbardziej dokuczliwe społecznie.

WYKRES 16. WYKRYWALNOŚĆ PRZESTĘPSTW W UJĘCIU %

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE ROCZNEGO SPRAWOZDANIA KPP POLICJI W TURKU ZA ROK 2014

Prezentowany wykres przedstawia poziom wykrywalności z obszaru przestępstw kryminalnych, jak i ogólnego – uzyskane wyniki na poziomie, odpowiednio 85,8% i 79,7%, wyraźnie wskazują na dużą skuteczność pracy policjantów Komendy Powiatowej Policji w Turku. Można zaobserwować, że rok 2014 był kolejnym, gdzie wskaźnik wykrywalności utrzymał się na bardzo wysokim poziomie, co bezpośrednio przekłada się na poziom bezpieczeństwa obywateli.

Dążenie do osiągania jak najwyższego wskaźnika wykrywalności przestępstw jest jednym z priorytetów, jakie postawiono przez funkcjonariuszami KPP w Turku. Stanowi on odzwierciedlenie skuteczności działań Policji, która, jak wynika z prezentowanych danych, znajduje się na bardzo wysokim poziomie. Miernik ten wpisuje się w elementy polityki karnej państwa, ukierunkowanej na pociągnięcie do odpowiedzialności każdego ze sprawców przestępstw i wyrażającej się w nieuchronności grożącej kary.

PRZESTĘPCZOŚĆ NIELETNICH

Miniony rok w powiecie tureckim przyniósł spadek przestępczości nieletnich w porównaniu z rokiem poprzednim. W roku 2014 stwierdzono ogółem 1.380 przestępstw (w 2013 r. – 2.157). W ubiegłym roku na terenie powiatu tureckiego ujawniono 55 nieletnich sprawców czynów karalnych (2013 r. - 49), którzy stanowią 8,08% ogółu podejrzanych (2013 r. - 5,25%); w porównaniu z rokiem 2013 liczba nieletnich sprawców czynów karalnych wzrosła o 6 (z 49 do 55), tj. o 12,24%.

Nieletnim tym udowodniono popełnienie 101 czynów karalnych (2013 r. - 185), które stanowiły 7,31% ogółu przestępstw stwierdzonych (2013 r. - 8,57%) - widoczny spadek w stosunku do ubiegłego roku o 84 czyny karalne (wskaźnik dynamiki na poziomie 54,59%).

Dynamika przestępstw nieletnich w 2014 roku wynosiła 54,59% (2013 r. - 78,72%) i jest mniejsza w stosunku do ubiegłorocznej o wartość 24,13%. Wskaźnik udziału czynów karalnych nieletnich do ogólnej liczbie stwierdzonych przestępstw uległ zmniejszeniu o 1,26% (z 8,57% do 7,31%). Udział nieletnich w ogólnej liczbie osób podejrzanych wynosi 8,67% i uległ zwiększeniu o 3,49% w stosunku do roku 2013. Wskaźnik udziału czynów kryminalnych nieletnich do ogółu wykrytych przestępstw kryminalnych na terenie KPP w Turku w 2014 r. wyniósł 11,72% (2013 r. - 17,53%).

TABELA 7. CZYNY KARALNE NIELETNICH NA TLE OGÓLNEJ PRZESTĘPCZOŚCI NA TERENIE KPP W TURKU

ROK	PRZESTĘPSTWA			SPRAWCY		
	OGÓŁEM PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE	CZYNY KARALNE NIELETNICH	% UDZIAŁ NIELETNICH	OSOBY PODEJRZANE OGÓŁEM	NIELETNI SPRAWCY	% UDZIAŁ NIELETNICH
2013	2157	185	8,57	933	49	5,25
2014	1380	101	7,31	680	55	8,08

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE ROCZNEGO SPRAWOZDANIA KPP POLICJI W TURKU ZA ROK 2014

TABELA 8. ZESTAWIENIE KATEGORII PRZESTĘPSTW NAJCZĘŚCIEJ POPEŁNIANYCH PRZEZ NIELETNICH NA TERENIE KPP W TURKU

RODZAJ PRZESTĘPSTWA	PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE POPEŁNIONE PRZEZ NIELETNICH			UDZIAŁ NIELETNICH		
	2013 r. czyny karalne	2014 r. czyny karalne	Wskaźnik dynamiki %	2013 r.	2014 r.	% udział nielet. do ogółu podejrz.

						w 2014 r.
Bójka lub pobicie	0	1	100	0	2	16,66
Kradzież cudzej rzeczy(w tym kradzież poprzez włamanie do samochodu)	3	20	666	3	21	19,09
Kradzież z włamaniem	0	8	800	0	11	28,20
Rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	14	0	0	1	0	0
Przestępstwa z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	134	23	17,16	17	12	37,50
Przestępstwa o charakterze gospodarczym	3	8	266	2	5	1,8
Ogółem	185	101	54,59	49	55	8,67

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE ROCZNEGO SPRAWOZDANIA KPP POLICJI W TURKU ZA ROK 2014

Niepokojącym zjawiskiem jest udział nieletnich sprawców, którzy popełnili czyny karalne indywidualnie, bez udziału dorosłych. Spadła liczba nieletnich sprawców czynów karalnych popełnionych w grupach.

Nieletni w rejonie działania KPP Turek najczęściej popełniają przestępstwa na ulicach, w szkołach i w okolicy szkół. Dokonują ich głównie na rówieśnikach i swoich kolegach. Polegato głównie na groźbach użycia siły bądź jej stosowaniu, jak i kradzieżach wartościowych przedmiotów (np. telefony komórkowe). W 2014 roku nieletni sprawcy najczęściej dokonywali czynów karalnych na rówieśnikach w takich kategoriach, jak:

- kradzieże, kradzieże sklepowe,
- kradzieże z włamaniem,
- przestępstwa wynikające z ustawy o narkomanii.

Większość czynów nieletni popełnili w miejscu zamieszkania, a tylko nieliczne na terenie sąsiadującym z miejscem zamieszkania. Do bodźców determinujących przestępczość nieletnich, a występujących niezmiennie od kilku lat, zaliczyć należy:

- chęć zdobycia pieniędzy lub innych korzyści materialnych,
- namowa kolegów,
- chęć przebywania w grupach nieformalnych, poczucie bezkarności,
- niekontrolowana agresja,
- z ciekawości czy się uda,
- zaimponowanie innym nieletnim.

PRZESTĘPSTWA DROGOWE

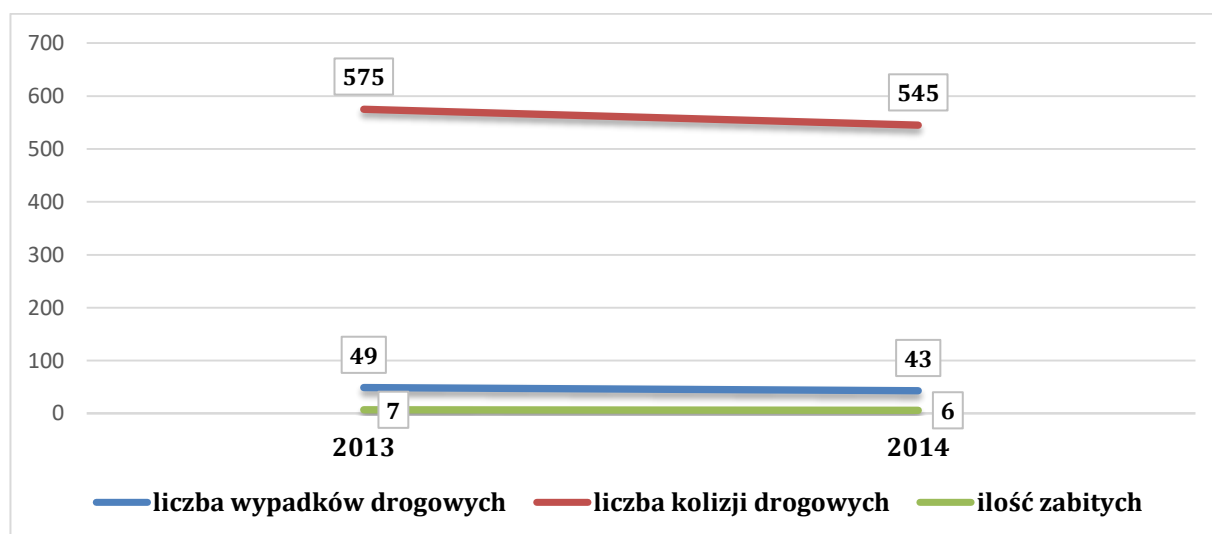
W 2014 roku na terenie działania KPP w Turku doszło do 43 wypadków drogowych, w których 6 osób poniosło śmierć, a 47 zostało rannych, w tym samym czasie zaistniało 545 kolizji drogowych. Ogółem w 2014 r. zaistniały 564 zdarzenia drogowe, których szczegółową analizę przedstawiono w poniższej tabeli.

TABELA 9. ANALIZA ZDARZEŃ DROGOWYCH POWIAT TURECKI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2013	(+)WZROST, (-)SPADEK	W %
Ilość wypadków drogowych	43	49	-6	-12,2%
Zabici:	6	7	-1	-14,3%
	Na miejscu	3	4	-1
Liczba rannych	47	49	-2	-4,1%
Liczba kolizji drogowych	545	575	-30	-5,2%
Wypadki +kolizje:	564	624	-60	-9,6%
Liczba wypadków ze skutkiem śmiertelnym	5	7	-2	-28,6%

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE ROCZNEGO SPRAWOZDANIA KPP POLICJI W TURKU ZA ROK 2014

WYKRES 17. WYPADKI I KOLIZJE DROGOWE (LICZBA)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE DANE KOMENDA POWIATOWA POLICJI W TURKU

Powyższe dane wskazują na spadek o 6 zdarzeń liczby wypadków drogowych w 2014 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku 2013. W wypadkach drogowych mających miejsce na terenie powiatu tureckiego w analizowanym okresie zginęło ogółem 6 osób, w tym 3 osoby na miejscu. Jak wynika z przedstawionego powyżej zestawienia, spadła ogółem liczba ofiar wypadków drogowych.

Na korzystnym, spadającym poziomie znalazła się liczba zdarzeń drogowych w kategorii kolizji drogowych – mniej o 30 zdarzeń. Należy nadmienić, iż wystąpienie powyższego zjawiska wynika z niewystarczająco rozbudowanej infrastruktury dróg, jak również ze wzmożonego ruchu, idącego w parze ze wzrastającą liczbą pojazdów. Stwierdzono, iż

w analizowanym okresie na ogólną liczbę 43 wypadków drogowych, wszystkie zostały spowodowane przez kierujących pojazdami. Przy zaistniałych 545 kolizjach, kierujący spowodowali ich 540, a osoby piesze 5.

W oparciu o zgromadzone dane należy stwierdzić, że na terenie powiatu tureckiego, najbardziej zagrożoną pod względem wypadków oraz kolizji drogowych, okazała się droga K 72. W ciągu minionego roku na drodze tej zaistniało 12 wypadków i 127 kolizji drogowych, w których 12 osób zostało rannych.

TABELA 10. POZIOM ZAGROŻENIA DRÓG NA TERENIE GMIN POWIATU TURECKIEGO

	WYPADKI	KOLIZJI	ZABITYCH	RANNYCH	ZDARZEŃ
Tuliszków	6	71	1	8	77
Dobra	1	29	0	1	30
Władysławów A-2	0	57	0	0	57
Małanów	1	36	0	1	37
Przykona	5	37	2	5	42
Kawęczyn	1	15	0	1	16
Brudzew	5	30	1	6	35
m. Turek	20	210	0	21	230
gm. Turek	4	60	2	4	64

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE DANE KOMENDA POWIATOWA POLICJI W TURKU

Powyższe zestawienie tabelaryczne wskazuje, że w 2014 r. najbardziej zagrożoną zdarzeniami drogowymi gmina były gmina Przykona oraz Turek, na terenie których doszło w sumie do zaistnienia 9 wypadków drogowych i 97 kolizji drogowych. W zdarzeniach tych 4 osoby poniosły śmierć, a 9 zostało rannych.

Pod względem wypadków drogowych najbezpieczniejszą gminą okazała się gmina Władysławów, na terenie której odnotowano 57 kolizji.

KOMENDA POWIATOWA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W TURKU

Kolejną powiatową instytucją bezpieczeństwa publicznego jest **Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Turku**. Informacja sprawozdawcza publikowana przez Komendę podaje podstawowe zagrożenia, związane z terytorium powiatu:

- pożarowe, wynikające z zalesienia, zabudowy oraz przemysłu;
- substancje toksyczne w zakładach, transporcie kolejowym, drogowym i wodnym;
- zagrożenia powodziowe i wodne;
- zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi w obiektach kategorii ZL;
- zagrożenia wynikające z działalności rolniczej;
- zagrożenia infrastrukturalne, naturalne i inne.

Państwowa Straż Pożarna jest organizatorem krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Na terenie powiatu tureckiego funkcjonuje 90 jednostek ochrony przeciwpożarowej, takich jak:

- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej z jedną Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą PSP w Turku;

- 1 Zakładowa Straż Pożarna Konsalnet Secure Solutions Sp. z o.o. Turek, która przejęła obowiązki ZSP KWB „Adamów” w Turku i stanowi zabezpieczenie zakładu górniczego PAK Kopalnia Węgla Brunatnego „Adamów” S.A.;
- 88 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w tym:
 - 68 Ochotniczych Straży Pożarnych typu S, w tym 12 włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego;
 - 15 Ochotniczych Straży Pożarnych typu M;
 - 5 Zakładowych Ochotniczych Straży Pożarnych typu M; jednostki te stanowią podstawowe zabezpieczenie przeciwpożarowe zakładów przemysłowych, takich jak: Elektrownia Adamów, Mleczarnia Turek, PKS Turek, Miranda, PAK Kopalnia Węgla Brunatnego „Adamów”.

Jednostki OSP funkcjonujące na terenie gmin powiatu tureckiego:

- Gmina Brudzew – 11 jednostek OSP, 6-typu S, 5-typu M;
- Miasto i Gmina Dobra – 13 jednostek OSP, 7-typu S, 6-typu M;
- Gmina Kawęczyn – 9 jednostek OSP, 9-typu S;
- Gmina Malanów – 9 jednostek OSP, 9-typu S;
- Gmina Przykona – 6 jednostek OSP, 6-typu S;
- Miasto i Gmina Tuliszków – 14 jednostek OSP, 10-typu S, 4-typu M;
- Miasto Turek – 6 jednostek OSP, 1-typu S, 5-typu M;
- Gmina Turek – 9 jednostek OSP, 9-typu S;
- Gmina Władysławów – 11 jednostek OSP. 11-typu S;

Wyposażenie jednostek w pojazdy pożarnicze:

Ogółem jednostki posiadają 113 samochodów pożarniczych, w tym:

- 11 pojazdów KP PSP w Turku;
- 3 pojazdy ZSP;
- 32 pojazdy jednostek OSP, włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego;
- 67 pojazdów jednostek OSP spoza KSRG,

12 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych włączonych jest do KSRG, tj:

- OSP Brudzew – S³-3;
- OSP Dobra – S-3 JOT III;
- OSP Kawęczyn – S-2 JOT II;
- OSP Kowale Pańskie – S-2 JOT II;
- OSP Kowale Księżę – S-2 JOT II;
- OSP Malanów – S-3 JOT II;
- OSP Kotwasice – S-2 JOT III;
- OSP Przykona – S-3 JOT II;
- OSP Smulsko – S-2 JOT II;

³ S- oznacza kategorię jednostki , JOT II- oznacza jednostkę operacyjno techniczna kategorii II.

- OSP Tuliszków– S-3 JOT II;
- OSP Grzymiszew– S-3 JOT II;
- OSP Władysławów– S-3 JOT II.

Powiat turecki charakteryzuje się różnorodną gamą zagrożeń. Zagrożenia są zróżnicowane w zależności od koncentracji zakładów przemysłowych, demografii poszczególnych miast i gmin oraz zalesienia i terenów przeznaczonych pod uprawy. Liczną grupę zagrożeń stanowią zdarzenia, będące następstwem anomalii pogodowych takich jak silne, porywiste wiatry i intensywne opady deszczu.

W ostatnich latach wzrasta liczba zdarzeń - odnotowuje się zmieniającą się strukturę interwencji – zmniejszającą się liczbą pożarów na rzecz miejscowych zagrożeń. W ramach miejscowych zagrożeń największą grupę zdarzeń stanowią zdarzenia, związane z działaniami na drogach w wyniku niezachowania zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, działania będące pochodną anomalii pogodowych (silnych, porywistych wiatrów i gwałtownych opadów atmosferycznych), działania związane z zagrożeniami od owadów błonkoskrzydłych.

Najwięcej pożarów notuje się na terenie miasta Turku oraz gminy i miasta Tuliszków, najmniej zaś na terenie gmin Przykona i Malanów.

Požary najczęściej dotyczą upraw rolnych, terenów leśnych oraz obiektów mieszkalnych. Największe zagrożenia pożarowe stanowić mogą duże kompleksy leśne. Głównymi kompleksami leśnymi są:

- kompleks leśny łączący 3 gminy, tj. Tuliszków - Władysławów – Turek;
- kompleks leśny łączący gminy Dobra i Przykona;
- kompleks leśny na terenie gminy Malanów łączący się z lasami powiatu kaliskiego.

Ponadto na terenie powiatu działają zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Analiza przyczyn powstania pożarów wskazuje, że ich największa liczba jest wynikiem nieostrożności przy posługiwaniu się ogniem otwartym oraz skutkiem podpaień.

Rokrocznie na terenie powiatu odnotowuje się kilka zdarzeń mających znamiona chemiczno-ekologiczne. Do zdarzeń dochodzi najczęściej w procesie transportu substancji niebezpiecznych. W ostatnich latach odnotowano 12 zdarzeń chemicznych oraz 20 zdarzeń ekologicznych.

W powiecie tureckim systematycznie wzrasta liczba rejestrowanych zdarzeń niebezpiecznych. W ciągu ostatnich dziesięciu lat ich liczba zwiększyła się z 321 zdarzeń w 1999 roku do 854 zdarzeń w 2009 roku. Ponad jedną trzecią zdarzeń ogółem stanowią pożary. Statystyka zdarzeń wskazuje na utrzymanie się takiej tendencji w najbliższych

latach. Wśród miejscowych zagrożeń dominują zagrożenia komunikacyjne oraz zagrożenia dla środowiska naturalnego – powodzie, huragany, a także działania związane z owadami i zwierzętami, stwarzającymi zagrożenie. Wśród zdarzeń komunikacyjnych często występują miejscowe zagrożenia ekologiczne (wyciek paliwa, substancji ropopochodnych, olejów, itp.).

Reasumując, opierając się na statystyce zaistniałych zdarzeń i charakterystyce powiatu, do podstawowych zagrożeń dla środowiska należy zaliczyć:

- zagrożenia naturalne, m.in. pożary, powodzie podtopienia, huragany oraz susze;
- zagrożenia spowodowane poważnymi awariami, m. in. zdarzenia chemiczne bądź ekologiczne, związane z istnieniem zakładów przemysłowych, użytkujących materiały niebezpieczne w ilościach mogących być przyczyną poważnej awarii przemysłowej o dużych skutkach dla ludzi lub środowiska, oraz związane z transportem drogowym materiałów niebezpiecznych.

Najwięcej pożarów notuje się w rolnictwie, w grupie obiektów mieszkalnych oraz w lasach. Pożary w rolnictwie i lasach oddziałują bardzo niekorzystnie na stan środowiska naturalnego. Zagrożenie pożarowe w lasach i innych przestrzeniach otwartych jest wysokie. W powiecie istnieje ponad 22 tysięcy hektarów lasów – wszystkie należą do I kategorii zagrożenia pożarowego. W przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków klimatyczno-pogodowych, poziom zagrożenia pożarowego w lasach może gwałtownie wzrosnąć i pożary kompleksów powyżej mogą wtedy przybrać charakter masowy.

Zagrożenie powodziowe w powiecie tureckim związane jest głównie z awariami urządzeń hydrotechnicznych, które regulują gospodarkę wodną w regionie (zbiornik retencyjny na Warcie w miejscowości Jeziorsko) oraz z niszczeniem przez zwierzęta wałami przeciwpowodziowymi na rzece Warcie. Obok przyborów, związanych z awariami i/lub intensywnymi opadami deszczu, zagrożenie powodziowe związane jest również z tworzeniem się zatorów lodowych w okresach topnienia lodów.

Wypadki i katastrofy komunikacyjne stanowią najliczniejszą grupę zdarzeń innych niż pożary, w których udział biorą jednostki straży pożarnych oraz pozostałych służb ratowniczych (przeciętnie ponad 20% miejscowych zagrożeń). Tego typu zdarzenia mogą doprowadzać do powstania zagrożenia chemicznego lub ekologicznego, które ma związek z przewożeniem przez pojazd uczestniczący w kolizji drogowej substancji niebezpiecznych dla środowiska naturalnego (ludzi, zwierząt, roślin). Należy mieć świadomość, że potencjalne zagrożenie w tym zakresie nie będzie malało.

Wśród czynników zwiększających jego poziom należy wymienić:

- intensywny rozwój transportu drogowego, będący następstwem przemian ustrojowych i gospodarczych;
- położenie geograficzne powiatu tureckiego (dwie drogi krajowe przebiegające przez powiat: Łódź - Poznań oraz trasa do Sieradza oraz droga dojazdowa z Kalisz do autostrady A2);

- nie nadążający za rozwojem transportu rozwój sieci dróg i infrastruktury drogowej, w tym brak autostrad, specjalnych parkingów dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne, zniszczona nawierzchnia jezdni, itd.;
- brak ciągłego monitoringu przejazdu pojazdów przewożących materiały niebezpieczne, wysoki stopień zużycia technicznego pojazdów stosowanych przez niektórych przewoźników oraz nieprzestrzeganie międzynarodowych i krajowych wymagań bezpieczeństwa.

W świetle obecnych uwarunkowań międzynarodowych należy liczyć się z narastaniem zagrożeń terrorystycznych, które charakteryzują się możliwością wykorzystania bomb, środków chemicznych, biologicznych i promieniotwórczych. Pod kątem występowania tego typu zagrożeń, szczególną uwagę należy zwrócić na obiekty związane z przebywaniem dużych grup ludzi (np. dyskoteki, wielkopowierzchniowe obiekty handlowe, itp.) oraz zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, co powoduje konieczność przygotowania organów władzy oraz dowódców i ratowników realizujących zadania w strefie zagrożenia do planowania i organizowania masowej dekontaminacji i ewakuacji ludności. Wzrasta również liczba imprez masowych, które wymagają zaangażowania w zabezpieczeniu przez siły ratownicze.

Skuteczne przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków wskazanych zagrożeń wiąże się z koniecznością dostosowywania struktur Państwowej Straży Pożarnej w zakresie metod i narzędzi do analizowania zagrożeń oraz przygotowania do realizacji nowych zadań w celu bardziej efektywnego zabezpieczenia ratowniczego powiatu.

W 2014 roku na terenie powiatu tureckiego zanotowano ogółem 559 zdarzeń. W tym samym okresie roku 2013 zanotowano 415 zdarzeń. Jest to, więc wzrost o 144 zdarzenia, tj. 34,7 %.

W ogólnej liczbie zdarzeń zanotowano 150 pożarów. W stosunku do roku 2013 (121 pożarów) nastąpił wzrost ich liczby o 29, tj. 24%.

W ogólnej liczbie powstałych zdarzeń zanotowano 388 miejscowych zagrożeń, co w stosunku do roku 2013 (276 zdarzeń) daje wzrost o 112 zdarzeń, tj. 40,6 %.

II.9 Edukacja na terenie powiatu

Edukacja na poziomie podstawowym i gimnazjalnym wykazuje się bardzo zróżnicowanym rozkładem przestrzennym. W każdej gminie powiatu tureckiego znajdują się szkoły obu szczebli edukacji. Wyraźnie zaznacza się pierścień wokół miasta Turek, wskazujący na fakt, iż znaczna część uczniów z gmin sąsiednich dojeżdża do szkół obu poziomów do miasta. Dominacja Turku pod tym względem ma związek z wyższym poziomem nauczania w mieście niż na terenach wiejskich. Co więcej, fakt ten może mieć związek z dogodnym dojazdem uczniów do placówki edukacyjnej, a także dojazdami rodziców do pracy. Wyjątkami są w tym przypadku gminy miejsko-wiejskie Tuliszków, Dobra i gmina wiejska

Kawęczyn, gdzie uczniowie dojeżdżają z obszarów sąsiednich. Uczniowie wybierają szkoły w tych gminach ze względu na działające tam zespoły szkół, co wiąże się z możliwością kontynuacji nauki w tej samej placówce. Konsekwencją tego jest większa liczba dojazdów do tych szkół z pozostałych gmin. W powiecie tureckim największą liczbą dojazdów do tego typu szkół charakteryzuje się gmina miejska Turek. Pod tym względem wyróżnia się również gmina Dobra. Ponadto dojazdy do szkół gimnazjalnych, jednak o niższym natężeniu, dotyczą gminy Tuliszków, Kawęczyn i Władysławów.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że sieć szkół w znacznym stopniu odpowiada rozmieszczeniu uczniów. W każdej gminie powiatu tureckiego zlokalizowane są zarówno szkoły podstawowe, jak i gimnazja. Tereny podmiejskie cechują się największym odpływem uczniów do szkół obu szczebli nauczania. Wraz ze wzrostem odległości i czasu dojazdu do głównego ośrodka miejskiego, zmniejsza się odpływ uczniów do innych gmin w powiecie. Świadczy to o odpowiedniej liczbie szkół podstawowych i gimnazjalnych na tych terenach, a zarazem o mniejszych powiązaniach z miastem.

Ze względu na zbyt małą liczbę miejsc w przedszkolach, gminy nie są w stanie zagwarantować tego typu opieki dla każdego dziecka w wieku 3-6 lat. Największą liczbę miejsc w przedszkolu oferuje gmina miejska Turek. Pozostałe gminy prezentują mniej więcej zbliżony poziom, około 3 dzieci na 1 miejsce.

Ustawa o systemie oświaty nakłada na powiat obowiązek prowadzenia następujących placówek:

- szkoły podstawowe specjalne;
- gimnazja specjalne;
- szkoły ponadgimnazjalne (w tym z oddziałami integracyjnymi);
- szkoły sportowe i szkoły mistrzostwa sportowego;
- placówki oświatowo wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe;
- placówki kształcenia ustawicznego i praktycznego;
- ośrodki doksztalcenia i doskonalenia zawodowego;
- placówki artystyczne (ogniska);
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne;
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze, ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania;
- placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

Powiat turecki, podobnie jak inne powiaty, jest organem prowadzącym dla publicznych szkół ponadgimnazjalnych i innych placówek szkolno-wychowawczych. Zadania prowadzenia wymienionych szkół i placówek realizowane są jako zadania własne powiatów.

W dniu 1 września 2014 roku powiatowa sieć publicznych szkół ponadgimnazjalnych i placówek oświatowych specjalnych powiatu tureckiego obejmowała:

- I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Turku;
- Zespół Szkół Technicznych im. gen. prof. Sylwestra Kaliskiego w Turku;
- Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Kaczkach Średnich;
- Zespół Placówek Edukacyjno-Wychowawczych w Turku;
- Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną.

Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę poszczególnych placówek (za rok szkolny 2014/2015).

- **I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Turku**

W I LO uczyło się 964 uczniów w 34 oddziałach, w których realizowane były 3, bądź 4 przedmioty w zakresie rozszerzonym. Zajęcia obowiązkowe dla młodzieży odbywały się na jedną zmianę.

- **Zespół Szkół Technicznych im. gen. prof. Sylwestra Kaliskiego w Turku,**
w którego skład wchodzi szkoły:

Szkoły dla młodzieży:

- liceum ogólnokształcące,
- technikum,
- zasadnicza szkoła zawodowa,

Szkoły dla dorosłych:

- technikum uzupełniające,
- ośrodek kształcenia i doskonalenia zawodowego

W liceum ogólnokształcącym 55 uczniów kształciło się w 2 oddziałach. W technikum – 1.071 uczniów w 39 oddziałach w 15 zawodach: technik ekonomista, technik handlowiec, technik organizacji usług gastronomicznych, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik logistyk, technik informatyk, technik elektryk, technik mechatronik, technik mechanik, technik elektronik, technik urządzeń sanitarnych, technik cyfrowych procesów graficznych, technik usług fryzjerskich, technik teleinformatyk, technik pojazdów samochodowych.

W zasadniczej szkole zawodowej funkcjonowało 19 oddziałów, w których kształcono 483 uczniów w 21 zawodach: sprzedawca, kucharz, stolarz, mechanik pojazdów samochodowych, fryzjer, mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych, elektryk, operator obrabiarek skrawających, elektromechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik, monter-elektronik, ślusarz, blacharz samochodowy, wędliniarz, piekarz, lakiernik, cukiernik, operator maszyn w przemyśle włókienniczym, murarz-tylnkarz, dekarz.

Zajęcia obowiązkowe dla młodzieży odbywały się na dwie zmiany.

Podczas, kiedy w liceum odnotowano spadek liczby uczniów w stosunku do roku szkolnego 2013/2014, to w technikum i w szkole zawodowej nastąpił wzrost liczby uczniów.

W strukturze ZST funkcjonowały szkoły dla dorosłych. W 1 oddziale technikum uzupełniającego kontynuowało naukę 20 absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej. Zgodnie z założeniami reformy szkolnictwa ponadgimnazjalnego rok szkolny 2014/2015 był ostatnim rokiem funkcjonowania tego typu szkoły.

Kształceniem zawodowym zajmuje się również Ośrodek Doksztalania i Doskonalenia Zawodowego. Nauka w Ośrodku traktowana jest jako zadanie szkolne. Obejmuje młodocianych uczniów z makroregionu środkowozachodniego (Turku, Kalisza, Mosiny, Wągrowca, Koła). W 2014/2015 kształciło się w formie turnusów 124 uczniów.

W roku szkolnym 2014/2015 w ZST uruchomiono kwalifikacyjne kursy zawodowe. Ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego umożliwia przystąpienie do egzaminu, potwierdzającego kwalifikację w zawodzie. Z tej formy zdobywania wiedzy w wybranym zawodzie skorzystało 165 słuchaczy. Kształcenie prowadzono w zakresie 7 kwalifikacji: projektowanie fryzur, organizacja i prowadzenie procesów przetwarzania drewna, rozliczanie wynagrodzeń i danin publicznych, uruchamianie oraz utrzymanie terminali i przyłączy abonenckich, eksploatacja urządzeń elektronicznych, diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych, użytkowanie obrabiarek skrawających.

- **Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Kaczkach Średnich**, w którego skład wchodziły szkoły:

Szkoły dla młodzieży:

- liceum ogólnokształcące,
- technikum,

Szkoła dla dorosłych:

- szkoła policealna,

W ZSR w szkołach dla młodzieży uczyło się 555 uczniów w 22 oddziałach. W liceum ogólnokształcącym z klasami o charakterze służb mundurowych uczyło się 149 uczniów w 6 oddziałach. W technikum dla młodzieży 406 uczniów w 16 oddziałach kształciło się w 9 zawodach: technik mechanizacji rolnictwa, technik informatyk, technik hotelarstwa, technik budownictwa, technik geodeta, technik pojazdów samochodowych, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik organizacji reklamy.

W ZSR uruchomiono kwalifikacyjny kurs zawodowy, z czego skorzystało 60 słuchaczy. Kształcenie prowadzone było w zakresie dwóch kwalifikacji: prowadzenie produkcji rolniczej i organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej.

Zespół Szkół Rolniczych dysponuje miejscami w internacie dla uczniów pobierających naukę poza miejscem stałego zamieszkania. W roku szkolnym 2014/2015 w internacie mieszkało 43 wychowanków.

- **Zespół Placówek Edukacyjno-Wychowawczych w Turku**, w którego skład wchodziły szkoły:

- o szkoła podstawowa z oddziałem przedszkolnym – 34 uczennice i uczniów, w tym 4 uczniów na zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych; 3 uczennic i uczniów w oddziale przedszkolnym,
- o Gimnazjum – 38 uczennic i uczniów,
- o zasadnicza szkoła zawodowa – 15 uczennic i uczniów w 2 zawodach: cukiernik, stolarz,
- o szkoła przysposabiająca do pracy – 26 uczennic i uczniów,
- o bursa szkolna.

Do ZPEW uczęszczały dzieci z różnymi stopniami niepełnosprawności. W Ośrodku istnieje baza socjalnobytowa. Przebywało w niej 15 wychowanków.

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym zarówno na poziomie szkoły podstawowej, jak i gimnazjum oprócz obowiązkowych zajęć dydaktycznych, prowadzone były zajęcia rewalidacyjne.

W Zasadniczej Szkole Zawodowej Specjalnej prowadzone było kształcenie w zawodach: cukiernik (8 uczniów) i stolarz (7 uczniów).

Bursa szkolna jest koedukacyjną placówką, zapewniającą uczniom opiekę i wychowanie w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania w szkołach Powiatu Tureckiego. W roku szkolnym 2014/2015 z bazy bursy szkolnej korzystało 55 uczennic i uczniów gimnazjum, Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zespołu Szkół Technicznych.

• **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna**

Realizowała swoje zadania poprzez diagnozę psychopedagogiczną i logopedyczną, terapię psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną, konsultacje dla rodziców i nauczycieli, poradnictwo psychologiczne dla uczniów, rodziców i nauczycieli, interwencje kryzysowe psychoedukację dla rodziców, nauczycieli i młodzieży, profilaktykę, zajęcia eksperymentalno-poznawcze, socjoterapeutyczne i integracyjne, realizację programów, działalność informacyjną, działalność postdiagnostyczną, współpracę z instytucjami.

• **Międzyszkolny Ośrodek Sportowy**

Międzyszkolny Ośrodek Sportowy był placówką wychowania pozaszkolnego. W 2014/2015 roku działało 21 grup ćwiczebnych, gdzie 333 uczestników (152 ze szkół podstawowych, 94 z gimnazjów, 120 ze szkół ponadgimnazjalnych) rozwijało swoje zdolności sportowe uczestnicząc w ogólnodostępnych i bezpłatnych zajęciach sportowych prowadzonych w specjalistycznych sekcjach. Dzieci i młodzież rozwijali swoje umiejętności w dyscyplinach sportowych (piłka siatkowa, lekkoatletyka, piłka nożna, piłka ręczna, pływanie). MOS współpracował z miejskimi/gminnymi ośrodkami sportu i rekreacji w powiecie, klubami sportowymi, szkołami podstawowymi, gimnazjami, szkołami ponadgimnazjalnymi powiatu. Międzyszkolny Ośrodek Sportowy prowadził współzawodnictwo sportowe szkół Powiatu Tureckiego zgodnie z obowiązującym regulaminem.

Głównym celem działalności ośrodka było upowszechnienie aktywności ruchowej oraz aktywnego stylu życia wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz organizacja całorocznego

cyklu imprez sportowych dla szkół wszystkich typów na terenie powiatu tureckiego. Do współzawodnictwa w roku szkolnym 2014/2015 przystąpiło 37 szkół: 22 szkoły podstawowe, 12 gimnazjów i 3 szkoły ponadgimnazjalne. Na współzawodnictwo złożyło się 145 imprez, w ramach których odnotowano 4.889 osobostartów. W ramach Powiatowych Igrzysk Młodzieży Szkolnej, których organizatorem był Międzyszkolny Ośrodek Sportowy, przeprowadzone zostały 64 imprezy, w których udział wzięło 3.326 zawodników/uczniów. Powiat Turecki był organizatorem 12 imprez rejonowych z udziałem 637 osobostartów. Zabezpieczył udział reprezentacjom ze szkół ponadgimnazjalnych w 24 imprezach o randze rejonowej, wojewódzkiej i ogólnopolskiej dla 409 uczestników.

Szkoły ponadgimnazjalne:

- 13 imprez rejonowych z udziałem 282 zawodników;
- 11 imprez wojewódzkich z udziałem 127 zawodników;

Liczny udział oraz wysoki poziom sportowy zawodników/uczniów szkół biorących udział w minionej edycji spowodowały zdobycie szóstego miejsca Powiatu Tureckiego we współzawodnictwie sportowych województwa wielkopolskiego. Dotychczas w historii współzawodnictwa województwa wielkopolskiego zajmował czterokrotnie czwarte miejsce (2004/2005, 2005/2006, 2006/2007, 2008/2009), trzykrotnie trzecie miejsce (2002/2003, 2003/2004, 2011/2012) i trzykrotnie drugie miejsce (2009/2010, 2010/2011, 2012/2013). Również Zespół Szkół Ogólnokształcących w Turku w całym dotychczasowym współzawodnictwie zajmował wysokie miejsca: trzykrotnie 2 miejsce i sześciokrotnie 1 miejsce.

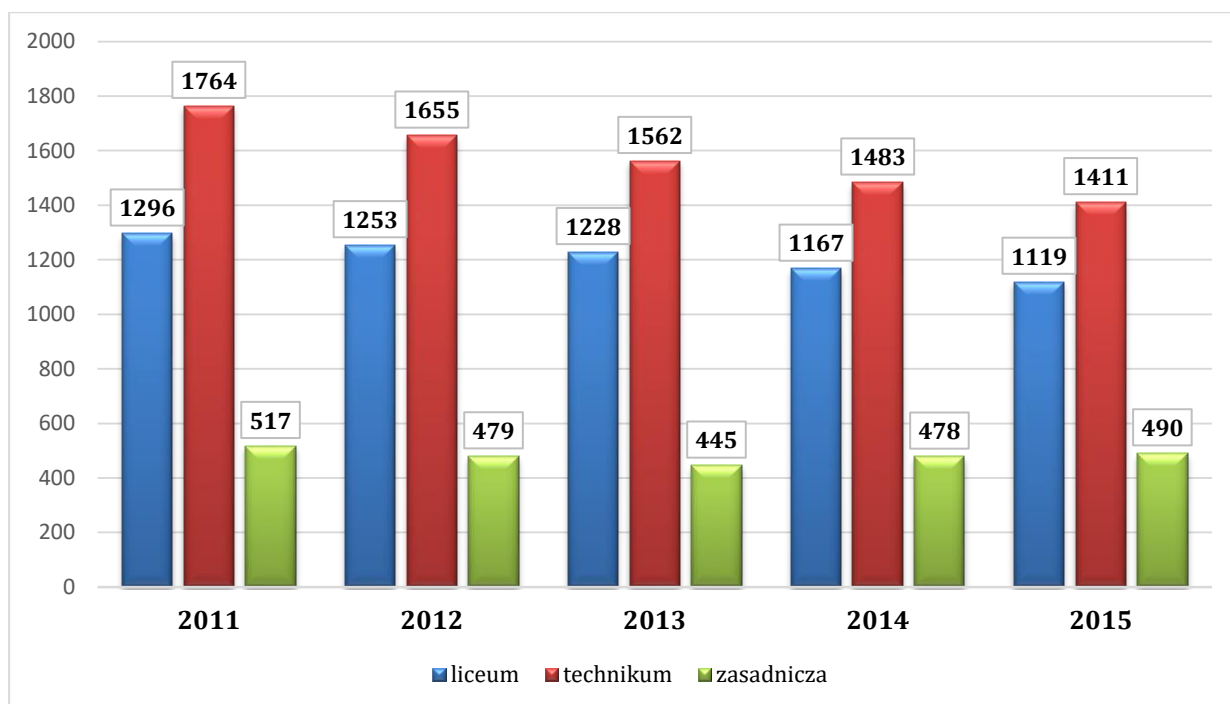
W dniu 1 września 2015 roku Międzyszkolny Ośrodek Sportowy został zlikwidowany. Liczba uczniów w szkołach powiatu tureckiego przedstawiała się następująco.

TABELA 11. LICZBA UCZNIÓW W SZKOŁACH POWIATU WG TYPÓW SZKÓŁ / SZKOŁY DLA MŁODZIEŻY /BEZ SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO- WYCHOWAWCZEGO

TYP SZKOŁY	2011	2012	2013	2014	2015
Liceum	1.296	1.253	1.228	1.167	1.119
Technikum	1.764	1.655	1.562	1.483	1.411
Zasadnicza	517	479	445	478	490
Liczba uczniów	3.577	3.387	3.235	3.128	3.020

ŹRÓDŁO: INFORMACJA O STANIE REALIZACJI ZADAŃ OŚWIATOWYCH POWIATU TURECKIEGO
DANE SIO NA 30 WRZEŚNIA 2015 R.

WYKRES 18. PORÓWNANIE LICZBY UCZNIÓW WG TYPÓW SZKÓŁ – SKIEROWANYCH DLA MŁODZIEŻY

ŹRÓDŁO: INFORMACJA O STANIE REALIZACJI ZADAŃ OŚWIATOWYCH POWIATU TURECKIEGO
DANE SIO NA 30 WRZEŚNIA 2015 R.

W szkołach dla młodzieży pomiędzy rokiem szkolnym 2008/2009 a rokiem szkolnym 2012/2013 liczba uczniów zmalała o 633, tj. o 16%:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących: 1.334 – 1.228 (spadek o 16%);
- Zespół Szkół Technicznych: 1.721 – 1.562 (spadek o 7%);
- Zespół Szkół Rolniczych 965 – 677 (spadek o 30%).

Od około 5 lat występuje tutaj zjawisko znacznego zmniejszania się liczby uczniów i oddziałów w szkołach, co z kolei powoduje zmniejszanie się subwencji oświatowej.

W powiecie tureckim od kilku lat obserwowana jest tendencja spadkowa liczby uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych, związana ze zmianami demograficznymi. Proces ten powoduje znaczne zmniejszanie się liczby uczniów. Występują duże dysproporcje liczebności uczniów oraz zróżnicowanie wykorzystania bazy lokalowej. Mniejsza liczba uczniów spowodowała zmniejszenie liczby oddziałów oraz liczby uczniów w oddziałach, czego skutkiem tego stanu rzeczy są wyższe koszty ponoszone przez samorząd na utrzymanie szkół.

Rosną jednocześnie wydatki, związane z bieżącym utrzymywaniem placówek oświatowych. Widać to doskonale na przykładzie średniorocznych kosztów utrzymania ucznia w danej placówce.

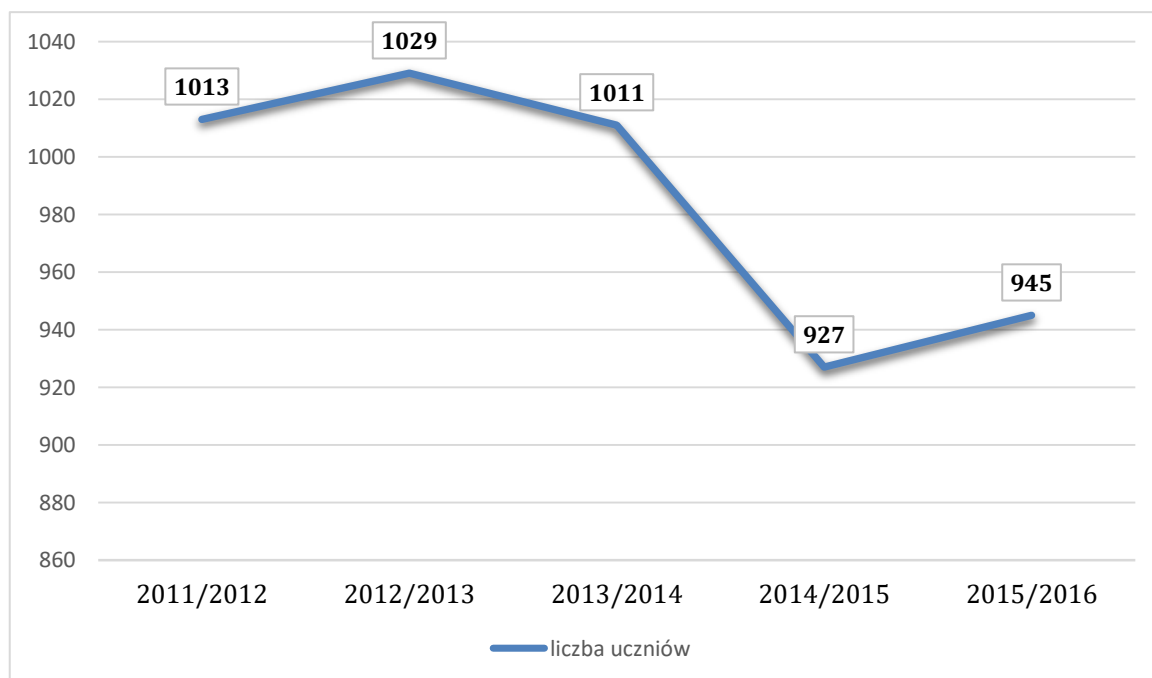
TABELA 12. LICZBA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH SZKOŁACH - PORÓWNANIE

		LICZBA UCZNIÓW				LICZBA ODDZIAŁÓW				ŚREDNIA LICZBA UCZ. W ODDZIALE			
SZKOŁY DLA MŁODZIEŻY		2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
I Liceum Ogólnokształcące		1.111	1.039	964	996	37	36	34	34	30,02	28,86	28,35	29,3
Zespół Szkół Technicznych	liceum ogólnokształcące	93	90	55	23	3	3	2	1	31	30	27,50	23
	technikum	1027	1054	1074	1.035	39	39	39	39	26,33	27,02	27,53	26,5
	zasadnicza szkoła zawodowa	479	445	478	490	18	18	19	17	26,61	24,72	25,15	28,8
	Ogółem ZST	1.599	1.589	1.607	1.548	60	60	60	57	26,65	26,48	26,78	27,1
Zespół Szkół Rolniczych	technikum	628	508	409	376	23	19	16	15	27,30	26,73	25,56	25,1
	liceum ogólnokształcące	49	99	148	100	2	4	6	4	24,5	24,75	24,66	25
	Ogółem ZSR	677	607	555	476	25	23	22	19	27,08	26,39	25,32	25,1
RAZEM		3.387	3.235	3.128	3.020	122	119	116	110	27,76	27,18	26,96	27,5
SZKOŁY DLA DOROSŁYCH													
Technikum uzupełniające ZST		132	45	20		4	2	1		33	22,5	20	
KSZTAŁCENIE MŁODOCIANYCH													
ODiDZ w ZST		86	83	152	128	-	4	6	5	21,5	20,75	25,33	25,6

ŹRÓDŁO: DANE SIO NA WRZESIEŃ 2013 - INFORMACJA O STANIE REALIZACJI ZADAŃ OŚWIATOWYCH POWIATU TURECKIEGO ZA ROK SZKOLNY 2012/2013

W powiecie tureckim od kilku lat obserwowana jest tendencja spadkowa liczby uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych, związana ze zmianami demograficznymi. Proces ten spowodował zmniejszenie liczby uczniów w ZSR w Kaczkach Średnich – 81 uczniów oraz w ZST w Turku – 59 uczniów. Występują duże dysproporcje liczebności uczniów oraz zróżnicowanie wykorzystania bazy lokalowej. Mniejsza liczba uczniów spowodowała zmniejszenie liczby oddziałów oraz liczby uczniów w oddziałach. W roku szkolnym 2015/2016 o 6 zmniejszyła się liczba oddziałów; w szkołach kształci się o 108 uczniów mniej w stosunku do roku szkolnego 2014. Skutkiem tego stanu rzeczy są wyższe koszty, ponoszone przez samorząd na utrzymanie szkół. Jedynie w I Liceum Ogólnokształcącym odnotowano wzrost liczby uczniów.

WYKRES 19. AKTUALNA I PROGNOZOWANA LICZBA ABSOLWENTÓW GIMNAZJÓW Z POWIATU TURECKIEGO W KOLEJNYCH LATACH SZKOLNYCH W OKRESIE 2011-2016

ŹRÓDŁO: INFORMACJA O STANIE REALIZACJI ZADAŃ OŚWIATOWYCH POWIATU TURECKIEGO ZA ROK SZKOLNY 2012/2013

Prognoza naboru do szkół ponadgimnazjalnych wskazuje, że liczba uczniów będzie malała. Z danych zebranych na podstawie wywiadu ze szkół podstawowych i gimnazjów z terenu powiatu wynika, że systematycznie zmniejsza się liczba uczniów absolwentów gimnazjów, a co za tym idzie zmniejsza się liczba uczniów, kontynuujących naukę w szkołach ponadgimnazjalnych.

Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tureckiego kształcą uczniów w zawodach, nakierowanych nie tylko na rynek lokalny. Warty podkreślenia jest fakt, iż podejmowana jest współpraca szkół z lokalnymi przedsiębiorcami. Ten jak najbardziej pozytywny kierunek powinien być ciągle podtrzymywany. **Zespół Szkół Technicznych w Turku współpracuje z lokalnymi przedsiębiorstwami, które stanowią rynek potencjalnych**

pracodawców dla absolwentów. W ofercie edukacyjnej szkoły znajdują się kierunki kształcenia, zamawiane przez firmy powiatu tureckiego, do których należą operator maszyn włókienniczych, technik włókiennik z elementami teks troniki - przez firmę „Miranda Textiles” z Turku, która jest nowoczesnym producentem wysokiej jakości zaawansowanych technologicznie tkanin oraz dzianin poliestrowych, poliamidowych i mieszanych. Zgodnie z regulaminem zakładu pracy, uczniowie mają możliwość ubiegania się o stypendium. Również dwa zamawiane kierunki kształcenia z możliwością otrzymania stypendium wspiera firma „Profim” Sp. z o.o. (mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych oraz ślusarz). Pierwszy z tych kierunków jest również kierunkiem zamawianym ze stypendium przez firmę EK Elektrokabel Fabryka Kabli Karolak i synowie Sp.J. Ponadto istnieje możliwość ubiegania się o stypendium na kierunkach mechatronik i mechanik. Ponadto Zespół Szkół Technicznych współpracuje z firmą Saint-Gobain HPM Polska Sp. z o.o., mieszczącą się w Kole, w której zatrudnienie mogą znaleźć operatorzy maszyn, blacharze, czy lakiernicy. Firma Sun Garden Sp. z o.o. z Malanowa zajmuje się produkcją i sprzedażą ekskluzywnych mebli ogrodowych i jest jednocześnie jednym z największych w Europie producentów parasoli i poduszek na meble ogrodowe. Firma prowadzi również produkcję tekstyliów domowych, mebli tapicerowanych i materaców. Ponadto stolarze mogą znaleźć zatrudnienie w innych firmach obszaru badań, ze względu na dosyć wysoką specjalizację w branży drzewnej i meblarskiej, do której należy Andrewex Sp. z o.o. z Piętna i Żeroniczek, specjalizujący się w produkcji wysokiej jakości drewnianych elementów architektury ogrodowej, zaopatrując obecnie europejską czołówkę sieci handlowych branży DIY, wysoko wyspecjalizowane przedsiębiorstwo zajmujące się obróbką i uszlachetnianiem elementów z drewna i materiałów drewnopochodnych Drewtur L.T.M. Greber Sp.J. ze Słodkowa, Mema z Małoszyna, zajmująca się produkcją wysokiej jakości mebli i Stołtur Sp.J. Jan i Marian Miller z Turku, czyli wiodąca firma produkcji trumien w Polsce. Elektrycy zapewne mogą znaleźć zatrudnienie w rodzinnej firmie, produkującej przewody elektryczne EK Elektrokabel Fabryka Kabli Karolak i synowie Sp.J. Oprócz wspomnianej wcześniej firmy Miranda Textiles na terenie powiatu tureckiej działa firma, będąca właścicielem marki Zina, specjalizującej się w produkcji i dystrybucji najwyższej klasy odzieży sportowej oraz sprzętu piłkarskiego, czyli PPH OPTIM J. Karpiński, L. Cieślak Sp.J. z Dobrej. Zatrudnienie w nich mogą znaleźć absolwenci krawiectwa i operatorzy maszyn włókienniczych. W firmach powiatu tureckiego istnieje dosyć szeroki wachlarz możliwości zatrudnienia w szeroko pojętym obszarze administracyjno-usługowym. W związku z tym o prace w nich mogą zabiegać technicy ekonomiści, handlowcy, logiści, czy spedytorzy.

Na terenie powiatu tureckiego statystyki odnośnie zawodów deficytowych i nadwyżkowych prowadzi Powiatowy Urząd Pracy w Turku. Zawodem deficytowym jest zawód, na który występuje wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie. Natomiast zawodem nadwyżkowym jest zawód, w którym więcej osób poszukuje pracę, niż jest na niego zapotrzebowanie.

Nieustannie zmieniająca się sytuacja gospodarcza kraju i trendy światowe w gospodarce mają bezpośredni wpływ na lokalne rynki pracy. W związku z tym następuje konfrontacja zapotrzebowania pracodawców i umiejętności potencjalnych pracowników. Znajomość lokalnego rynku pracy pozwala na odpowiednie dostosowanie systemu kształcenia. Niezwykle istotne jest również stworzenie sieci podmiotów związanych z tematyką kształcenia w regionie. Podstawą sprawnego połączenia lokalnego rynku i systemu kształcenia może być działająca platforma informacyjna, gromadząca informacje o podejmowanych działaniach w zakresie kształcenia dostosowanego do rynku pracy. Znajomość lokalnego rynku pracy i edukacji oraz odpowiednie działania podjęte w celu połączenia tych dwóch sfer mogą przyczynić się do zwiększenia zatrudnienia, a także ograniczyć i będą zapobiegać bezrobociu. Dzięki aktywnej współpracy pomiędzy szkołą zawodową w Turku oraz pracodawcami, możliwe jest przeciwdziałanie bezrobociu oraz kształcenie potencjalnych pracowników sektorów, zgłaszających zapotrzebowanie na siłę roboczą. Jest to bez wątpienia duży atut powiatu tureckiego.

Nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej określa różnica średniomiesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych do średniomiesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy. Wśród zawodów deficytowych znajduje się kilkanaście zawodów. Ponadto największa nadwyżka, czyli najwięcej osób w stosunku do liczby ofert pracy, dotyczy takich zawodów jak: sprzedawca, szwaczka, technik ekonomista. W nieco lepszej sytuacji jest technik informatyk, technik mechanik, fryzjer i kucharz małej gastronomii. Większe zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób o określonych kompetencjach, jest na zawody: pozostali pracownicy obsługi biurowej, robotnik gospodarczy i kopacz.

Kształcenie specjalne

Kształcenie specjalne w Zespole Placówek Edukacyjno-Wychowawczych dotyczy uczniów z różnymi niepełnosprawnościami i stopniami upośledzenia, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Do Zespołu Placówek Edukacyjno-Wychowawczego w Turku dzieci i młodzież przyjmowana jest na podstawie skierowania wydanego przez Starostę Tureckiego w oparciu o orzeczenie wydane przez właściwą poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

TABELA 13. ZESPÓŁ PLACÓWEK EDUKACYJNO-WYCHOWAWCZYCH DANE ZA LATA 2012-2015

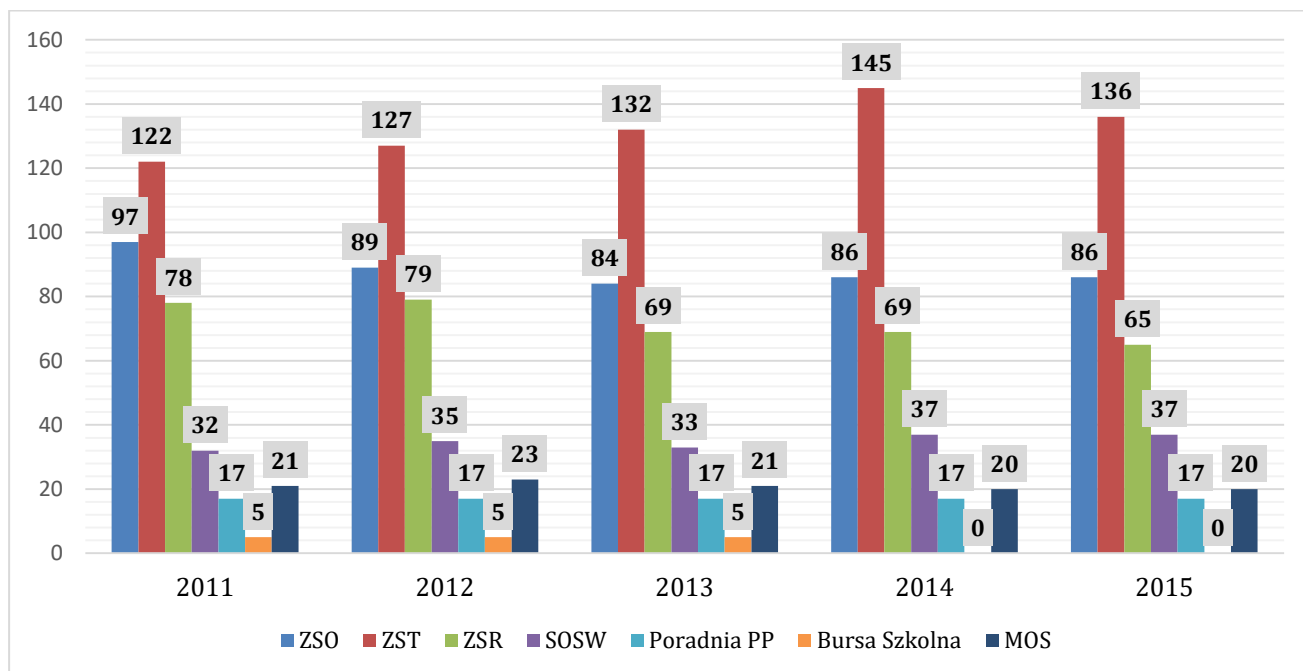
		LICZBA UCZNIÓW				LICZBA ODDZIAŁÓW				ŚREDNIA LICZBA UCZNIÓW. W ODDZIALE			
		2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	oddział przedszkolny	3	4	3	0	1	1	1	0	3	4	3	0
	szkoła podstawowa specjalna	36	28+4	27+4	39	5	3	3	6	7	9,3	9	6,5
	gimnazjum specjalne	33	32	37	32	4	4	6	5	8,3	8	4,6	6,4
	zasadnicza szkoła zawodowa specjalna	20	17	15	10	3	3	2	1	2,9	7	2,1	10
	Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	21	31	26	33	3	5	3	4	7	6,2	8,7	8,25
	Ogółem SOSW	112	116	112	114	16	16	15	16	7	7,25	7,5	7,12

ŹRÓDŁO: INFORMACJA O STANIE REALIZACJI ZADAŃ OŚWIATOWYCH POWIATU TURECKIEGO ZA ROK SZKOLNY 2012/2013

Kadra nauczycielska

Zdecydowana większość zatrudnionych w placówkach prowadzonych przez Powiat Turecki to nauczyciele z pełnymi kwalifikacjami, wyższym wykształceniem magisterskim, z przygotowaniem pedagogicznym, wielu posiada kwalifikacje do nauczania dwóch i trzech przedmiotów.

Stan osobowy kadry pedagogicznej uzależniony jest od liczby nauczycieli faktycznie świadczących pracę i ich wymiaru zatrudnienia. W szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat Turecki w roku szkolnym 2014/2015 było zatrudnionych 361 nauczycieli i jest to liczba zbliżona do lat poprzednich.

WYKRES 20. LICZBA NAUCZYCIELI OGÓŁEM W POSZCZEGÓLNYCH SZKOŁACH POWIATU W LATACH 2011-2015

ŹRÓDŁO: INFORMACJA O STANIE REALIZACJI ZADAŃ OŚWIATOWYCH POWIATU TURECKIEGO
ZA ROK SZKOLNY 2012/2013

Porównując liczbę zatrudnionych pracowników niepedagogicznych, najwięcej osób pracuje w Zespole Szkół Technicznych, ale na jeden etat pracownika administracji przypada najwięcej uczniów, tj. 176,4. W I Liceum Ogólnokształcącym na etat administracyjny przypada 137,7 uczniów. Nieporównywalnie mniej uczniów (z wychowankami internatu) przypada na etat pracownika administracji zatrudnionego w Zespole Szkół Rolniczych, bo tylko 69,2.

Duże dysproporcje w zatrudnieniu w szkołach ponadgimnazjalnych można zaobserwować porównując zatrudnienie kadry obsługowej. Najwięcej uczniów na etat pracownika obsługi przypadał w ZST – 85,9, a najmniej w ZSR, bo tylko 25,9 oraz w ZPEW – 11,1.

Mała liczba uczniów, przypadająca na jednego pracownika w SOSW wynika ze specyfiki pracy w tej placówce. Obserwuje się, że wraz ze zmniejszaniem się liczby uczniów/wychowanków i liczby nauczycieli nieznacznie ulega restrukturyzacji zatrudnienie kadry niepedagogicznej.

Osiągnięcia uczniów

Osiągnięciem szkoły jest umiejętność pracy z uczniami zdolnymi i ich udział w różnych konkursach i olimpiadach. W konkursach uczestniczy duży procent uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy mają możliwość rozwijania umiejętności i wykazania się wiedzą. Najbardziej prestiżowe formy współzawodnictwa to konkursy, olimpiady przedmiotowe i tematyczne. Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych są zwolnieni z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

Praca z uczniem zdolnym jest procesem bardzo złożonym. Wymaga od nauczyciela dużej wiedzy merytorycznej, pedagogicznej i psychologicznej, zmusza go do ciągłego modyfikowania swojego warsztatu dydaktycznego, organizowania nauczania indywidualnego, w zespołach uczniowskich na lekcji i w zajęciach pozalekcyjnych. Zarówno rok szkolny 2013/2014, jak i 2014/2015 był kolejnym rokiem, w którym uczniowie szkół prowadzonych przez Powiat Turecki osiągnęli sukcesy w wielu dziedzinach, podejmując rywalizację na różnego rodzaju i różnej rangi konkursach oraz zawodach sportowych.

Wsparcie materialne dla uczniów

W dniu 27 czerwca 2014 r. Rada Powiatu Tureckiego podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu Stypendialnego Powiatu Tureckiego dla szczególnie uzdolnionych uczniów szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Powiat Turecki”. Program skierowany jest do szczególnie uzdolnionych uczniów szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Turecki.

Program Stypendialny Powiatu Tureckiego określa dwie kategorie stypendiów, jakie mogą być przyznane przez samorząd:

- stypendia I stopnia, które przyznawane są na okres 10 miesięcy roku szkolnego, w tym: stypendium naukowe za wysokie wyniki w nauce oraz stypendium sportowe za osiągnięcia potwierdzone wysokimi wynikami sportowymi,
- stypendia II stopnia, które są przyznawane w formie jednorazowej nagrody, w tym stypendium naukowe za szczególne osiągnięcia w wybranej dziedzinie wiedzy i nauki, stypendium artystyczne za szczególne osiągnięcie w jednej z dziedzin sztuki oraz stypendium sportowe za szczególne osiągnięcie sportowe.

Stypendium naukowe I stopnia za wysokie wyniki w nauce w kwocie 100 zł na okres 10 miesięcy roku szkolnego 2014/2015 przyznano 50 uczniom szkół, prowadzonych przez Powiat Turecki (I LO-23, ZST-18, ZSR-5, SOSW-4), II stopnia za osiągnięcia w wybranej dziedzinie wiedzy i nauki w formie jednorazowej nagrody w wysokości 200 zł – 24 uczniom (I LO-13, ZST-8, ZSR-3), a stypendium sportowe II stopnia za szczególne osiągnięcia sportowe w formie jednorazowej nagrody – 3 uczniom (I LO-2, ZSR-1).

Szkoła ma obowiązek udzielania wsparcia w rozwijaniu predyspozycji i uzdolnień każdego ucznia, dlatego szkoły uczestniczą w projektach stypendialnych i pośredniczą w pozyskiwaniu przez uczniów stypendiów z różnych źródeł.

Powiat Turecki corocznie współuczestniczy w przyznawaniu Stypendium Marszałka Województwa Wielkopolskiego dla uczniów powiatowych szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów zamieszkałych na stałe na terenie Powiatu.

Finansowanie zadań oświatowych

Zadania oświatowe w roku szkolnym 2013/2014 oraz 2014/2015 zrealizowane i sfinansowane zostały z subwencji oświatowej i dochodów własnych. Wydatki budżetowe dotyczyły realizacji wynagrodzeń osobowych i bezosobowych nauczycieli i pracowników administracji i obsługi wraz z pochodnymi, dodatków wiejskich i mieszkaniowych dla nauczycieli, wydatków bieżących niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania jednostek oświatowych.

Subwencja oświatowa dla JST to środki finansowe, przewidziane na realizację przez JST zadań z zakresu oświaty. Rozporządzenie o sposobie podziału subwencji łączy te zadania w trzy grupy i określa metodę (algorytm) wyznaczania kwot przewidzianych na ich realizację. Te grupy zadaniowe to: zadania bazowe, uzupełniające i pozaszkolne.

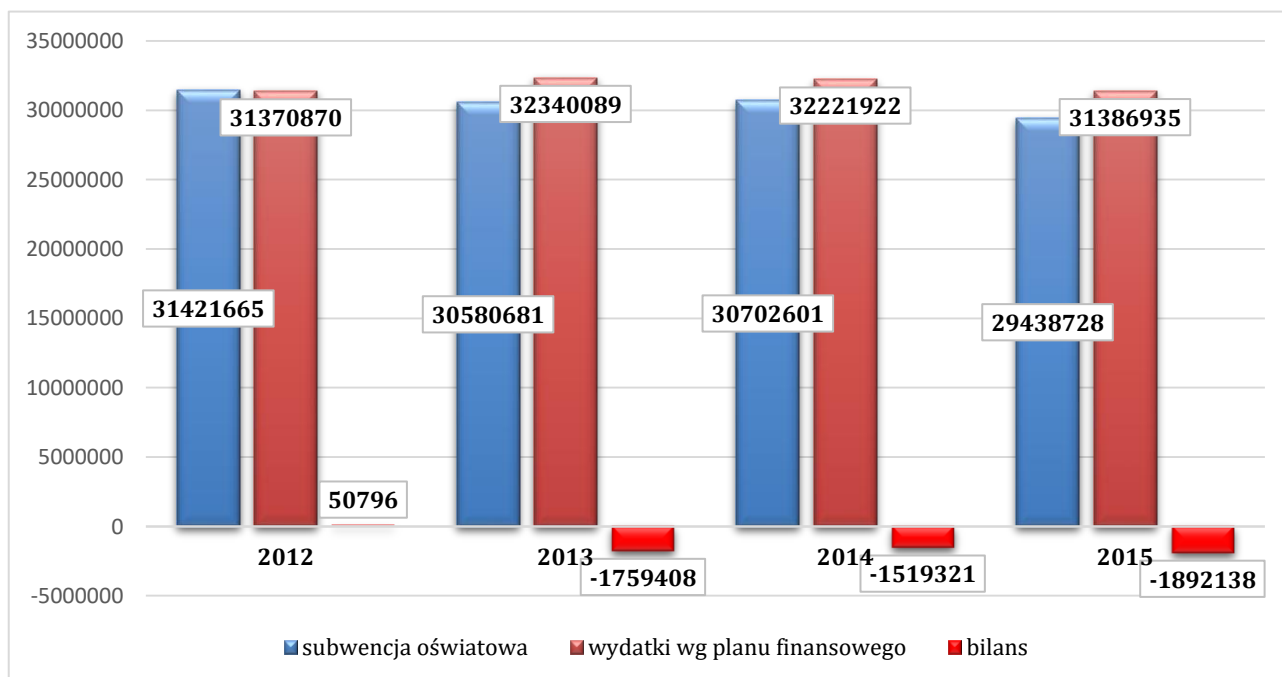
Kwota części oświatowej subwencji ogólnej przekazana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej na finansowanie zadań oświatowych w szkołach i placówkach prowadzonych przez powiat w 2011 roku wyniosła 30.930.867 zł, w 2012 roku - 31.109.032 zł, a w 2013 roku - 30.580.681 zł, w 2014 roku - 30.702.601 zł, w 2015 roku - 29.450.878,00 zł.

Zgodnie z założeniami, stosowanymi przez Ministerstwo Edukacji Narodowej „tyle pieniędzy ilu uczniów”, powiat otrzymuje wysokość subwencji oświatowej na poziomie pokrywającym koszty i nie powinien do zadań dokładać z innych funduszy niż subwencja oświatowa.

Od 2013 roku koszty funkcjonowania szkół/placówek są wyższe niż otrzymana subwencja oświatowa.

Kwoty subwencji oświatowej nie można wprost odnosić do zadań oświatowych nałożonych na jednostkę samorządu terytorialnego. W obowiązującym systemie prawnym nie ma przepisu, z którego wynikałoby, iż budżet państwa gwarantuje w ramach części oświatowej subwencji ogólnej środki na pokrycie wszystkich wydatków na realizację zadań oświatowych jst. Przepisy ustawy o systemie oświaty określają, że środki niezbędne do realizacji zadań oświatowych zagwarantowane są w dochodach jst.

WYKRES 21. SUBWENCJA OŚWIATOWA A WYDATKI SZKÓŁ I PLACÓWEK

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE INFORMACJI O STANIE REALIZACJI ZADAŃ OŚWIATOWYCH POWIATU TURECKIEGO ZA ROK SZKOLNY 2014/2015

II.10.Kultura

Ustawa o bibliotekach nałożyła na powiaty obowiązek prowadzenia biblioteki. Powiatowa Biblioteka Publiczna w Turku została powołana Uchwałą Rady Powiatu z dnia 27 czerwca 2014 r. jako samorządowa instytucja kultury powiatu tureckiego. Siedzibą Biblioteki jest miasto Turek, a terenem jej działalności powiat turecki. Bezpośredni nadzór nad Biblioteką powierzono Zarządowi Powiatu Tureckiego, natomiast merytoryczny – Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu.

Taka instytucja posiada wiele zadań obowiązkowych, są to m.in.:

- pomoc i pośrednictwo w doborze i zakupie zbiorów bibliotecznych przez biblioteki samorządowe;
- pomoc w opracowywaniu zbiorów dla bibliotek publicznych w powiecie;
- doradztwo w zakresie inwentaryzacji zbiorów w bibliotekach publicznych powiatu;
- organizowanie skoordynowanego systemu zaopatrzenia i obiegu na terenie powiatu zbiorów przeznaczonych dla specjalnych kategorii użytkowników, zwłaszcza niepełnosprawnych i osób z utrudnionym dostępem do biblioteki;
- zapewnienie dostępu do literatury naukowej i popularnonaukowej, materiałów edukacyjnych i zbiorów multimedialnych na terenie powiatu;
- pośrednictwo w zakresie wypożyczeń międzybibliotecznych dla mieszkańców powiatu;
- opracowywanie i publikowanie bibliografii regionalnej o zasięgu powiatowym;
- organizacja systemu usług informacyjnych dla mieszkańców powiatu;
- tworzenie i udostępnianie bibliotekom publicznym na terenie powiatu własnych komputerowych baz danych: katalogowych, bibliograficznych, faktograficznych;
- doradztwo w zakresie doboru, zakupu i wdrażania sprzętu i oprogramowania komputerowego;
- prowadzenie rocznej sprawozdawczości statystycznej bibliotek publicznych w powiecie;
- pomoc i poradnictwo w zakresie organizacji bibliotek, sieci bibliotecznych oraz usług bibliotecznych;
- organizacja imprez kulturalnych i programów edukacyjnych o charakterze ponad lokalnym;
- pomoc bibliotekom samorządowym w realizowaniu lokalnych programów kulturalno-oświatowych;
- organizowanie przepływu informacji o normach, przepisach i innych elementach warsztatu bibliotecznego w obrębie powiatowej sieci bibliotecznej;
- instruktaż i pomoc metodyczna bibliotekom publicznym na terenie powiatu;
- organizacja szkoleń i doskonalenia zawodowego dla pracowników merytorycznych bibliotek publicznych w powiecie;
- organizacja przysposobienia bibliotecznego dla nowo zatrudnionych bibliotekarzy;

- pośrednictwo w naborze kandydatów na szkolenia specjalistyczne, kursy i seminaria organizowane przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną a także inne instytucje i organizacje;
- współpraca z innymi bibliotekami oraz instytucjami i organizacjami społeczno-kulturalnymi na terenie powiatu;
- promocja bibliotek, zbiorów, usług i imprez bibliotecznych;
- realizacja innych zadań uzgodnionych z samorządem powiatowym i Wojewódzką Biblioteką Publiczną.

Biblioteki powiatowe posiadają również zadania fakultatywne, jak np. organizacja wymiany zbiorów zbędnych czy kształtowanie powiatowej sieci komputerowej.

Według przyjętych założeń Biblioteka Powiatowa będzie gromadzić i udostępniać literaturę naukową i popularno-naukową, uzupełniając w ten sposób bazę bibliotek publicznych z terenu powiatu, jednocześnie starając się zaspokoić zapotrzebowanie mieszkańców powiatu na tego typu wydawnictwa. Istotnym aspektem działalności Biblioteki jest gromadzenie i udostępnianie zbiorów nie tylko w formie książki drukowanej, ale także w postaci audiobooków i e-booków, upowszechnianie zasobów bibliotek cyfrowych oraz zapewnienie dostępu do licencjonowanych zasobów elektronicznych. Przy takiej polityce gromadzenia i udostępniania niezbędna jest edukacja multimedialna użytkowników, szkolenia w zakresie wykorzystania katalogów online oraz zasobów cyfrowych w poszukiwaniu informacji. Ważną rolę w zaspokajaniu potrzeb czytelniczych pełni oferowana przez Bibliotekę Powiatową możliwość wypożyczeń międzybibliotecznych.

TABELA 14. DANE DOTYCZĄCE BIBLIOTEK NA TERENIE POWIATU TURECKIEGO

DANE PODSTAWOWE	JEDN. MIARY	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
biblioteki i filie	ob.	20	20	20	20	20	20	21
pracownicy bibliotek	osoba	37	37	48	47	47	51	50
księgozbiór	wol.	224.641	221.529	221.891	218.162	221.112	218.969	218.560
zbiory elektroniczne zinwentaryzowane	szt.	-	-	-	41	41	64	63
czytelnicy w ciągu roku	osoba	9.229	9.053	8.841	8.582	8.548	8.853	-
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	175.367	172.840	175.548	174.572	176.136	176.983	-
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	ob.	3	4	-	-	-	-	-
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich: wejście do budynku	ob.	-	-	5	6	6	4	8
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich:	ob.	-	-	3	3	3	2	4

udogodnienia wewnątrz budynku								
--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE - DANE BDL GUS

Księgozbiór wszystkich bibliotek zlokalizowanych na terenie powiatu maleje. W 2014 roku dostępnych było w sumie ok. 218 tys. pozycji czytelniczych, dla porównania z rokiem 2008 o 6 tys. pozycji mniej.

Bardzo ważnym statutowym obowiązkiem Biblioteki Powiatowej jest nadzór merytoryczny nad działalnością sieci bibliotek publicznych powiatu. W powiecie tureckim funkcjonuje 20 placówek bibliotecznych, z czego 14 usytuowanych jest na wsi, a 6 w miastach. Zadaniem Biblioteki jest organizacja porad i szkoleń dla pracowników bibliotek publicznych powiatu tureckiego, udzielanie instruktażu i doradztwo merytoryczne, organizacyjne i prawne, a także kontrola sprawności działania powiatowej sieci bibliotek publicznych. Biblioteka Powiatowa organizuje przedsięwzięcia kulturalne i oświatowe o zasięgu powiatowym.

Na terenie powiatu tureckiego działają:

- Biblioteka Publiczna Gminy Brudzew, ul. Powstańców Wielkopolskich 35, Brudzew, Filia w Koźminie, Koźmin;
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Tuliszkowie, ul. Plac Wolności 3, Tuliszków, Filia Grzymiszew, Filia Piętno;
- Biblioteka Publiczna w Dobrej, ul. Dekerta 34, Dobra;
- Biblioteka Publiczna Gminy Kawęczyn z siedzibą w Kowalach Pańskich, Kawęczyn, Filia w Tokarach;
- Gminna Biblioteka Publiczna w Malanowie, ul. Kaliska 2, Malanów, Filia w Dziadowicach Malanów;
- Centrum Kultury Biblioteka Publiczna Gminy Przykona, ul. Szkolna 7, Przykona, Filia w Radczynach Przykona;
- Biblioteka Publiczna Gminy Turek w Słodkowie, Słodków 45/3, Turek;
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Włodzimierza Pietrzaka w Turku, ul. Dworcowa 5, Turek, Wypożyczalnia dla Dzieci, FILIA NR 2 ul. Spółdzielców 4 (klub "Tęcza"), FILIA NR 4 - ODDZIAŁ DLA DOROSŁYCH, os. Wyzwolenia 2, FILIA NR 4 - ODDZIAŁ DLA DZIECI, os. Wyzwolenia 3;
- Biblioteka Publiczna Gminy Władysławów, ul. Rynek 23, 62-710 Władysławów, Filia Wyszyna, Władysławów, Filia Kuny Władysławów.

Ponadto na terenie powiatu tureckiego funkcjonują następujące, publiczne instytucje kultury:

- Miejski Dom Kultury w Turku, ul. Kościuszki 13, Turek;
- Centrum Kultury w Dobrej, ul. Dekerta 34, Dobra;
- Gminy Ośrodek Kultury w Brudzewie, ul. Plac Wolności 26, Brudzew;
- Gminny Ośrodek Kultury w Przykonie, ul. Szkolna 7, Przykona;
- Gminy Ośrodek Kultury w Władysławowie, ul. Rynek 23, Władysławów;

- Miejsko-Gminy Ośrodek Kultury w Tuliszkowie, ul. Buczka 2, Tuliszków;
- Centrum Kultury i Sztuki w Malanowie, ul. Kaliska 2, Malanów;
- Muzeum Miasta Turku im. Józefa Mehoffera, ul. Plac Wojska Polskiego 1, Turek.

II.11. Turystyka oraz aktywny wypoczynek w powiecie

W powiecie tureckim znajduje się wiele atrakcji turystycznych, które podnoszą atrakcyjność terenów oraz przyciągają mieszkańców spoza jego obszaru.

Jednym z ważniejszych atutów tutejszego środowiska naturalnego jest przepływająca przez powiat rzeka Warta, której źródła znajdują się w okolicach Kromołowa na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. Turystyka kajakowa na Warcie sięga 1919 r. i jest związana z historią harcerskich drużyn wodnych. Jej rozkwit przypadł na lata 30. XX w.

Lasy, znajdujące się wzdłuż biegu rzeki, tworzą malowniczy krajobraz, pełen fascynujących walorów nie tylko przyrodniczych, ale także historyczno-kulturowych. Wszystko to sprawia, że spływy Wartą są niezwykle atrakcyjne. Przy odrobinie szczęścia spotkać można stada kaczek, łabędzi, czaple siwe, a nawet ślady żerowania bobrów. Przy wyższym stanie wody dwa niewielkie progi w okolicach Księżych Młynów sprawiają, że można poczuć się jak podczas spływu górską rzeką. Uroki Warty rekompensują nawet mniej sprzyjające warunki pogodowe.

Ponadto na terenie powiatu występują liczne ścieżki pieszo-rowerowe „Panorama”. Dydaktyczny szlak rowerowy „Panorama” przebiega przez najciekawsze pod względem przyrodniczym, krajobrazowym i kulturowym obszary powiatu tureckiego. Rozpoczyna się w Turku. Punkty startowe zlokalizowane są we wschodniej, południowej i zachodniej części miasta. Razem z punktem startu ścieżek dydaktycznych „Zdrojki” na północy Turku, stanowią łatwy dostęp do turystyki aktywnej w najbliższej okolicy. Dodatkowe punkty startowe zlokalizowane zostały w miejscowościach: Russocice, Tuliszków, Grzymiszew, Dobra i Brudzew. Wszystkie etapy szlaku rowerowego "Panorama" zostały oznakowane w terenie kolorem niebieskim.

„Panorama” okala miasto w promieniu 13km i zasięgiem obejmuje wszystkie gminy powiatu tureckiego. Łączy się, bądź też przecina szlaki piesze i rowerowe, tj.: ścieżki „Bogdałów” (szlak zielony i czerwony), ścieżki „Zdrojki” (szlak czarny); ścieżki „Malanów” (szlak czerwony); ścieżki „Kawęczyn” (szlak żółty i zielony); szlak pieszy PTTK Konin (szlak niebieski), co stanowi podstawę do urozmaicenia wypraw rowerowych w myśl hasła „łączenie jest fajne”, np. sumując skrajne odcinki wszystkich 6 etapów, dodatkowo wykorzystując łącznik w postaci czerwonego szlaku „Bogdałów” na odcinku Russocice – Brudzew, otrzymujemy pętlę rowerową wokół powiatu tureckiego o długości około 120km.

Rzeźba terenu, przez który przebiega szlak rowerowy „Panorama” została ukształtowana podczas zlodowacenia środkowopolskiego. Jest dość urozmaicona - stanowią ją formy akumulacji glacialnej i szczelinowej, typowe dla krajobrazu wysoczyzn morenowych, płaskich, urozmaiconych jedynie skupiskami wydm rozciętych dolinami rzek. W związku z funkcjonowaniem na terenie powiatu tureckiego Kopalni Węgla Brunatnego „Adamów”, rzeźba terenu ulega ciągłym przemianom. Występują liczne formy antropogeniczne w postaci wyrobisk poeksploatacyjnych wypełnionych wodą, zwałowisk zewnętrznych i wewnętrznych; hałd popiołowych, itp.

Na szlaku lub też bezpośrednio w jego sąsiedztwie znajduje się wiele punktów widokowych nieoznakowanych w postaci wzniesień, bądź też otwartych przestrzeni.

Od momentu, gdy na terenie powiatu tureckiego zaczęto wytyczać ścieżki dydaktyczne, szlaki piesze i rowerowe wzbogacane są o tablice edukacyjne. Na ścieżkach dydaktycznych „Zdrojki” i „Bogdałów” znajduje się w sumie 27 tablic edukacyjnych, które wzbogacają wiedzę: historyczną, przyrodniczą i geograficzną, snują legendy i opowieści. Szlak rowerowy „Panorama” kontynuuje tę tradycję, która wyróżnia szlaki piesze i rowerowe od szlaków poza granicami powiatu tureckiego. Na „Panoramie” wyznaczono 14 punktów dydaktycznych (edukacyjnych):

- nr 1 – „Bunkry”,
- nr 2 – „Władysławów & Russocice – historia wsi, zabytki i atrakcje turystyczne”,
- nr 3 – „Leśnictwo Grzymiszew”,
- nr 4 – „Grzymiszew – historia wsi i parafii”,
- nr 5 – „Piętno – podworski park krajobrazowy”,
- nr 7 – „Dwór w Słodkowie”,
- nr 8 – „Kapliczka Matki Boskiej na starej sośnie”,
- nr 9 – „Rzeka Kiełbaska”,
- nr 10 – „Dobra – historia miasta i jego zabytki”,
- nr 11 – „Rzeka Teleszyna”,
- nr 12 – „Kościół w Psarach”,
- nr 13 – „Osadnik Gajówka”,
- nr 14 – „Zbiornik Przykona – historia budowy i charakterystyka okolicy”.

Etap pierwszy szlaku niemalże w całości przebiega przez Złotogórski Obszar Chronionego Krajobrazu; południowa część etapu 5 biegnie przez Uniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu; etap 6 z kolei przebiega w sąsiedztwie obszaru NATURA 2000 – Dolina Środkowej Warty, która jest ostoją ptaków o znaczeniu europejskim.

FOTOGRAFIA 1. ŚCIEŻKI PIESZO-ROWEROWE „PANORAMA” W POWIECIE TURECKIM

ŹRÓDŁO: POWIAT TURECKI

Coraz większego znaczenia na terenie powiatu nabierają liczne gospodarstwa agroturystyczne oraz atrakcyjne miejsca typu stadnina koni, czy zlokalizowane w powiecie, sztuczne zbiorniki wodne, takie jak:

- **Stadnina koni huculskich „Skarbiec”**. Od 2003 roku we wsi Młodzianów w gminie Kawęczyn mieści się stadnina koni huculskich „Skarbiec”. W ekologicznym gospodarstwie Katarzyny i Andrzeja Majewskich prowadzona jest hodowla tej niezwyklej rasy, która z powodu małej liczby osobników i zagrożenia wyginięciem została objęta ochroną prawną przez międzynarodową organizację do zachowania rezerw genetycznych zwierząt. Stadnina prowadzi hodowlę w rzadko już spotykanym systemie tabunowym (beztajennym), gdzie konie przez cały rok przebywają na pastwiskach.
- **Stadnina Żdźary**, położona w gminie Kawęczyn w małej wsi Myszkowice, z daleka od miasta i jego zanieczyszczonego powietrza. Stadnina zajmuje się powożeniem i jazdą wierzchem. Prowadzony jest w niej również punkt kopulacyjny - w stadninie znajdują się dwa ogiery Tin Tin - rasy czysta krew angloarabska oraz Lucek - polski koń zimnokrwisty.
- **Zbiornik wodny w Przykonie** zlokalizowany jest na obszarze górniczym w obrębie zwałowiska wewnętrznego odkrywki Adamów w osi starego koryta rzeki Teleszyny Środkowej. Od strony wschodniej zbiornik otoczony jest kompleksem leśnym. Atrakcyjność lokalizacji wyznacza także położenie w odległości 3 km od drogi krajowej Nr 72 Konin – Turek - Łódź i sąsiedztwo drogi powiatowej Nr 16404 Smulsko - Słomów - Sarbice.

Mimo, że podstawowym przeznaczeniem zbiornika jest zagospodarowanie nadwyżek wody w ramach regionalnego systemu małej retencji, to pełni on również funkcję rekreacyjną. Na terenach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie zbiornika, tj. w miejscowościach Dąbrowa i Zimotki, wydzielono 135 działek pod budownictwo letniskowe o pow. od 630 do 1.000m kwadratowych, co stanowi całościowo powierzchnię 20 ha. W środkowej części terenu, przeznaczonego pod budownictwo letniskowe i rekreację, projektuje się główny ciąg pieszy, stanowiący dojście do terenów rekreacyjnych, położonych nad zbiornikiem wodnym. Po obu stronach głównego ciągu pieszego projektowane są dwie działki (o łącznej powierzchni 0,88 ha), przeznaczone pod lokalizację obiektów infrastruktury i obsługi rekreacji.

Na fragmencie linii brzegowej od strony Przykony wydzielono kilkaset metrów, przeznaczonych dla amatorów kąpiele. Na zbiorniku coraz częściej można zauważyć także miłośników sportów wodnych. Windsurfing i żaglówki stały się niemal nieodłącznym elementem krajobrazu Przykony. Niektóre z odcinków linii brzegowej przeznaczone zostały do połowu ryb.

Poza tym istnienie zbiornika przyczynia się do poprawy mikroklimatu okolicy, a także zapewnia punkt czerpania wody do celów przeciwpożarowych oraz tworzy warunki siedliskowe dla wielu gatunków ptactwa i ryb.

- **Zbiornik Jeziorsko** to zbiornik retencyjny na Warcie, który zajmuje około 43 km kwadratowych. Położony na pograniczu powiatów poddębickiego, sieradzkiego oraz tureckiego, między miastem Wartą na południu a miejscowością Skęczniew na północy, gdzie zlokalizowano zaporę. Użytkowanie wód i obrzeży zbiornika jest bardzo intensywne. Wykorzystywany jest dla celów turystyczno-rekreacyjnych. Obrzeża zbiornika zabudowuje się domkami letniskowymi i urządzi się pola namiotowe. Amatorzy sportów wodnych mogą uprawiać tu liczne dyscypliny wodne. Każdego roku rozgrywane są tu zawody kajakowe i motorowodne. Istotna jest także krajobrazowa wartość Jeziorska. Liczne punkty widokowe na krawędzi pradoliny Warty, po obu stronach zbiornika, pozwalają podziwiać rozległe widoki i przyciągają tłumy turystów, zwłaszcza w weekendy. Również miłośnicy przyrody, zwłaszcza ptaków, będą zadowoleni. Zbiornik stworzył bowiem ciekawy obszar florystyczny i faunistyczny i stał się ogromną atrakcją pod względem ornitofauny. Wokół "Jeziorska" można zobaczyć i posłuchać przedstawicieli ponad 250 gatunków ptaków wodnoblótych, takich jak kormorany, żurawie, bataliony, czy też kilka gatunków gęsi. Zbiornik Jeziorsko jest obiektem wyjątkowo atrakcyjnym i łatwo dostępnym.

FOTOGRAFIA 2. ZBIORNIK JEZIORSKO

ŹRÓDŁO: POWIAT TURECKI

II.12.Zdrowie

Zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), zdrowie to stan dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego i społecznego, a nie tylko brak choroby lub niepełnosprawności. Zdrowy człowiek ma większe szanse na samorealizację, satysfakcjonujące pełnienie ról społecznych, czy też dobrą adaptację do zmian środowiska. Tylko zdrowe społeczeństwo może tworzyć dobra materialne i kulturowe oraz zapewnić rozwój społeczny i gospodarczy.

Zmiany demograficzne zachodzące w naszym kraju wskazują na starzenie się społeczeństwa. Proces demograficzny związany ze starzeniem się ludności cechuje się coraz większą dynamiką. Obecna struktura społeczeństwa niewątpliwie wpływa na zmiany zakresu i charakteru problemów zdrowotnych. Napodstawie prognoz opracowanych przez GUS można oszacować, że do roku 2035 liczba ludności województwa wielkopolskiego będzie się stale zmniejszać. Jednocześnie prognozy przewidują systematyczny wzrost udziału osób w wieku powyżej 60. roku życia w ogólnej liczbie ludności; wg szacunków GUS w roku 2035 ludność powyżej 60. roku życia może stanowić prawie 32% całej populacji. Problemem staje się zapewnienie opieki dla pacjentów w wieku podeszłym, ponieważ osoby starsze są głównymi odbiorcami usług medycznych, w związku z tym, że najczęściej cierpią na choroby przewlekłe i nie dysponują pełnią sprawności, co warunkuje wzrost zapotrzebowania na usługi pielęgnacyjno-opiekuńcze. Mając powyższe na uwadze, zapewnienie opieki długoterminowej powinno być jednym z priorytetów w trakcie tworzenia polityki zdrowotnej. Analiza zmian zachodzących w strukturze demograficznej miasta wskazuje również, że w Turku występuje niedobór nowoczesnych form wsparcia psychicznego i możliwości zwrócenia uwagi na problemy osób chorych psychicznie żyjących w powiecie. Dlatego też konieczne staje się przygotowanie i prowadzenie działań w kierunku zwiększenia dostępności do świadczeń zdrowotnych z zakresu porad psychologicznych i psychiatrycznych oraz rozpoczęcie prac związanych z upowszechnieniem środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej. Wypracowanie koncepcji rozwinięcia i uzupełnienia sieci poradni zdrowia psychicznego i uzależnień, zapewniających opiekę dorosłym, dzieciom i młodzieży pozwoli zapewnić osobom z zaburzeniami psychicznymi lepszy dostęp do świadczeń zdrowotnych i innych form opieki w środowisku rodzinnym.

W poniższej tabeli zebrano podstawowe dane, dotyczące funkcjonowania służby zdrowia na terenie powiatu tureckiego.

TABELA 15. DANE DOTYCZĄCE SŁUŻBY ZDROWIA NA TERENIE POWIATU TURECKIEGO ZA LATA 2008-2014

ROK	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
łóżka w szpitalach ogólnych	220	203	199	199	199	199	199
PRZYCHODNIE							
ogółem	27	32	36	40	37	36	37
publiczne	1	1	1	1	-	-	-
niepubliczne	26	31	35	39	-	-	-
służby medycyny pracy	3	-	-	-	-	-	-
praktyki lekarskie w miastach	23	26	23	27	24	24	24
praktyki lekarskie na wsi	13	11	10	11	11	11	12
przychodnie na 10 tys. ludności	3	4	4	5	4	4	4
przychodnie ogółem	1	1	1	1	1	1	1

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE - DANE BDL GUS

Liczba przychodni na terenie powiatu systematycznie wzrasta. W powiecie liczba łóżek w szpitalu powiatowym w 2014 roku wynosiła 199 i od kilku lat utrzymuje się, z niewielkimi wahaniami, na podobnym poziomie. Biorąc pod uwagę proces starzenia się społeczeństwa, należy oczekiwać potrzeby wzrostu miejsc w placówkach medycznych. Jeśli chodzi o liczbę porad w ramach podstawowej opieki medycznej, to również jest ona stabilna w dłuższej perspektywie i wynosi niespełna 342 tysiące (dane GUS).

Do głównych organizatorów sfery zdrowia społeczeństwa powiatu należy Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Turku.

W 2014 roku w Szpitalu w Turku najwięcej leczonych pacjentów pochodziło z województwa wielkopolskiego – 94,4% wszystkich leczonych w lecznictwie szpitalnym. Z województwa łódzkiego pochodziło 3,9% łącznej liczby pacjentów, z kolei z województwa kujawsko-pomorskiego 0,6%, a z województwa dolnośląskiego 0,3%. Pacjenci z pozostałych województw stanowili poniżej 0,3% łącznej liczby pacjentów.

W skład Szpitala, wg Regulaminu Organizacyjnego, wchodzi:

1. Szpital Powiatowy:

- Oddział Chorób Wewnętrznych,
- Oddział Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu,
- Oddział Ginekologiczno-Położniczy z Salą Porodową,
- Oddział Chirurgii Ogólnej,
- Oddział Dziecięcy,
- Oddział Noworodkowy,
- Oddział Anestezjologii,
- Blok Operacyjny,
- Apteka Szpitala,
- Centralna Sterylizatornia,
- Prosektorium.

2. Ambulatorium Powiatowe;

3. Dział Pomocy Doraźnej:

- Izba Przyjęć,
- Ambulatorium,
- Zespół Ratownictwa Medycznego Specjalistyczny „S”,
- Zespół Ratownictwa Medycznego Podstawowy „P1”,
- Zespół Ratownictwa Medycznego Podstawowy „P2”,
- Zespół Transportu Sanitarnego.

4. Poradnie Specjalistyczne:

- Poradnia Chirurgii Ogólnej,
- Poradnia Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu,
- Poradnia Urologiczna,
- Poradnia Ginekologiczno-Położnicza,
- Poradnia Nefrologii Dziecięcej,
- Gabinet Zabiegowy Poradni Chirurgii Ogólnej,
- Gabinet Zabiegowy Poradni Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu,
- Gabinet Zabiegowy Poradni Urologicznej,
- Gabinet Zabiegowy Poradni Ginekologiczno-Położniczej,
- Przychodnia Przychyłkowa PAK KWB „Adamów” S.A.

5. Laboratorium Analityczne,

6. Dział Diagnostyki Obrazowej:

- Pracownia RTG,
- Pracownia USG,
- Pracownia Mammografii,
- Pracownia Spirometrii,
- Pracownia Endoskopii Gastroenterologicznej,
- Pracownia Nieinwazyjnych Badań Kardiologicznych;

7. Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej:

- Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
- Poradnia (gabinet) pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej,
- Punkt szczepień,
- Poradnia (gabinet) położnej podstawowej opieki zdrowotnej.

Poza w/w przedsiębiorstwami w Szpitalu w Turku funkcjonują:

I. Komórki organizacyjne związane z prowadzeniem działalności leczniczej:

1. Dział Nadzoru i Statystyki Medycznej,
2. Dział Żywienia:
 - kuchnia centralna,
 - kuchenki oddziałowe,
 - stołówka dla pracowników;
3. Punkt Pralniczy.

II. Komórki organizacyjne administracyjne i techniczno-gospodarcze:

1. Dział Finansowo-Księgowy,
2. Dział Kadr i Płac,
3. Dział Organizacji i Zarządzania Jakością,

4. Dział Techniczno-Gospodarczy.

III. Samodzielne stanowiska pracy:

1. Radca Prawny,
2. Stanowisko ds. zamówień publicznych,
3. Stanowisko ds. ochrony informacji niejawnych i obrony cywilnej,
4. Stanowisko ds. bezpieczeństwa i higieny pracy,
5. Stanowisko ds. ochrony przeciwpożarowej,
6. Pielęgniarka epidemiologiczna,
7. Informatyk,
8. Kapelan

Z danych zawartych w poniższych tabelach oraz na wykresie wynika, że pierwotna wartość kontraktu z NFZ w latach 2012-2014 utrzymywała się generalnie na zbliżonym poziomie. W roku 2012 całkowita pierwotna wartość kontraktu z NFZ ukształtowała się na poziomie 30.573 tys. zł. W kolejnym roku wartość ta uległa zwiększeniu o 391 tys. zł, tj. o 1,3% i ukształtowała się na poziomie 30.964 tys. zł. W 2014 roku wielkość kontraktu była niższa od wartości z roku poprzedniego o 349 tys. zł, tj. o 1,1% i wyniosła 30.614 tys. zł.

W 2012 roku w Szpitalu w Turku wykonano świadczenia na kwotę 31.271 tys. zł, co stanowiło 102,4% wartości kontraktu z NFZ (biorąc pod uwagę kontrakt na koniec roku), a więc wartość ta była wyższa o 734 tys. zł od wielkości zakontraktowanej. Wyfakturowanie w tym roku ukształtowało się na poziomie niższym niż faktyczna kwota wykonanych świadczeń o 791 tys. zł i wyniosło 30.480 tys. zł.

W 2013 roku wykonano świadczenia na kwotę 31.487 tys. zł, co stanowiło 101,5% wartości kontraktu z NFZ, a więc było wyższe od limitu o 471 tys. zł. Wyfakturowanie w 2013 roku wyniosło 31 009 tys. zł i było niższe od wykonania o 478 tys. zł.

W 2014 roku wykonanie było wyższe niż kwota wynikająca z kontraktu o 518 tys. zł i wyniosło 31.019 tys. zł, co stanowiło 101,7% wielkości kontraktu. Wyfakturowanie było niższe od wykonania o 524 tys. zł.

W okresie od stycznia do maja 2015 roku wartość wykonanych świadczeń wyniosła 13.319 tys. zł, a więc była wyższa od kontraktu o 4,9%, tj. o 619 tys. zł. Wyfakturowanie ukształtowało się na poziomie niższym od wykonania o 706 tys. zł oraz niższym od limitu o 87 tys. zł.

W 2013 roku w zakresie leczenia szpitalnego kontrakt opiewał na kwotę 24.726 tys. zł i był wyższy od kontraktu z roku 2012 o 484 tys. zł, tj. o 2% oraz równy limitowi pierwotnemu. Największy wzrost w stosunku do roku ubiegłego zanotowano na Izbie Przyjęć o 461 tys. zł, tj. o 52%. Z kolei najwyższy spadek kontraktu zanotowano na Oddziale Neonatologicznym (spadek o 13,8 tys. zł, który miał związek ze spadkiem liczby porodów) oraz na Oddziale Chorób Wewnętrznych (spadek o 11,3 tys. zł). Największy udział w wartości kontraktu na leczenie szpitalne miał ponownie Oddział Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu (27%) oraz Oddział Chorób Wewnętrznych (23%). Wartość wykonanych świadczeń ukształtowała się na poziomie 25.122 tys. zł, co stanowiło 101,6% wartości kontraktu. Wyfakturowanie było niższe od wykonania o 402 tys. zł oraz niższe od limitu o 6 tys. zł i wyniosło 24.720 tys. zł.

W 2014 roku wartość kontraktu w zakresie leczenia szpitalnego wyniosła 24.389 tys. zł i była niższa od kontraktu z 2013 roku o 338 tys. zł, tj. o 1,4% oraz niższa o 6,5 tys. zł względem kontraktu pierwotnego. Najwyższy spadek kontraktu względem roku ubiegłego

zaobserwowano na Oddziale Chirurgii Ogólnej – spadek o 342 tys. zł oraz na Oddziale Ortopedycznym – spadek o 67 tys. zł, tj. o 1,0%. Najwyższy wzrost kontraktu odnotowano na Izbie Przyjęć – wzrost o 185 tys. zł, tj. o 14% – w wyniku wzrostu stawki kapitałowej. Największy udział w kontrakcie na leczenie szpitalne posiadały świadczenia na Oddziale Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu (27%) oraz Oddziale Chorób Wewnętrznych (23%). Świadczenia wykonano na poziomie 24.853 tys. zł, tj. 101,9% wartości zakontraktowanej. Wyfakturowanie było niższe od wykonania o 467 tys. zł oraz niższe od limitu o 4 tys. zł i wyniosło 24.385 tys. zł.

Średniomiesięczny kontrakt w okresie od stycznia do maja 2015 roku na oddziałach szpitalnych był wyższy w porównaniu do roku 2014 o 13,4 tys. zł i ukształtował się na poziomie 2.045 mln zł. Największy wzrost średniomiesięcznego kontraktu odnotowano w przypadku Oddziału Pediatrii oraz Oddziału Chirurgii Ogólnej. W okresie od stycznia do maja 2015 roku wykonanie było wyższe od limitu o 565 tys. zł, tj. o 5,5% i wyniosło 10 795 tys. zł. Wyfakturowanie z kolei było niższe od wykonania o 643 tys. zł oraz niższe od limitu kontraktu o 77,5 zł i ukształtowało się na poziomie 10.152 tys. zł.

TABELA 16. PORÓWNANIE WARTOŚĆ KONTRAKTU Z NFZ NA ROK 2014 (PO ANEKSACH) ORAZ NA ROK 2015 WG STANU NA MAJ 2015

Wyszczególnienie	Kontrakt 2014	Kontrakt 2015
Chirurgia Ogólna	4.501.432,00	4.569.760,00
Wewnętrzny	5.650.684,00	5.679.960,00
Neonatologia - hospitalizacja	12.480,00	3.692,00
Neonatologia - N20, N24	1.141.244,00	1.121.952,00
Ortopedyczny - hospitalizacja	6.701.864,00	6.747.780,00
Pediatria	2.315.612,00	2.390.648,00
Ginekologiczno-Położniczy - hospitalizacja	1.343.160,00	1.367.548,00
Ginekologiczno-Położniczy - N01, N20	1.197.560,00	1.153.152,00
Izba Przyjęć	1.525.335,00	1.525.335,00
Razem Lecznictwo Szpitalne	24.389.371,00	24.559.827,00
Program profilaktyki raka piersi	51.840,00	33.777,00
Program profilaktyki raka piersi	51.840,00	33.777,00
Poradnia nefrologiczna dla dzieci	133.427,60	89.893,20
Kwalifikowanie do przeszczepu i monitorowanie zakwalifikowanych	0,00	3.128,00
Poradnia nefrologiczna dla dzieci-świadczenia pierwszorazowe	0,00	28.382,00
Poradnia chirurgii ogólnej	137.080,00	135.368,80
Poradnia chirurgii ogólnej - świadczenia zabiegowe	109.535,20	94.723,20
Poradnia ortopedyczna	181.534,40	181.552,80
Poradnia ortopedyczna - świadczenia zabiegowe	53.028,80	52.292,80

Poradnia ginekologiczno-położnicza	84.833,20	55.954,40
Badania Cytologiczne	2.097,60	1.288,00
Poradnia ginekologiczno-położnicza - świadczenia zabiegowe	5.998,40	3.238,40
Poradnia urologiczna	100.914,80	68 779,20
Poradnia urologiczna - świadczenia zabiegowe	4.701,20	6.403,20
Razem Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna	813.151,20	721.004,00
Zespół Wyjazdowy Specjalistyczny	1.377.115,04	1.367.271,75
Zespół Wyjazdowy Podstawowy	2.063.796,14	2.049.102,70
Razem Ratownictwo Medyczne	3.440.911,18	3.416.374,45
Transport Sanitarny	366.410,48	353.832,00
Nocna i świąteczna opieka zdrowotna	1.439.850,00	1.426.920,00
Łącznie	30.501.533,86	30.511.734,45

ŹRÓDŁO: KOMPLEKSOWA ANALIZA FUNKCJONOWANIA SP ZOZ W TURKU

Wartość kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia na rok 2015 (według stanu na maj 2015 roku) kształtuje się na poziomie 30.512 tys. zł. Jest to o 10 tys. zł, tj. 0,03% więcej w porównaniu do wartości kontraktu na rok 2014 po aneksach. W zakresie kontraktu na leczenie szpitalne jego wartość uległa zwiększeniu o 170 tys. zł, tj. 0,7%. Najwyższy wzrost wartości kontraktu odnotowano na Oddziale Pediatrii (wzrost o 75 tys. zł) oraz na Oddziale Chirurgii Ogólnej (wzrost o 68 tys. zł). Spadek odnotowano w zakresie procedur nielimitowanych na Oddziale Ginekologiczno-Położniczym – spadek o 44 tys. zł. Wartość kontraktu na AOS uległa spadkowi o 92 tys. zł, tj. o 11,3%, głównie za sprawą spadku kontraktu na Poradnię Nefrologiczną dla Dzieci w kwocie 44 tys. zł (tj. 32%) oraz na Poradnię Urologiczną w wysokości 32 tys. zł (tj. 31%). Mniejszy kontrakt również notują:

- Ratownictwo Medyczne – spadek o 24,5 tys. zł, tj. 0,7%,
- Program profilaktyki raka piersi – spadek o 18 tys. zł, tj. 35,8%,
- Nocna i świąteczna opieka zdrowotna – spadek o 12,9 tys. zł, tj. 0,9%,
- Transport sanitarny – spadek o 12,5 tys. zł, tj. 3,4%.

Należy zaznaczyć, iż według stanu na maj 2015 roku łączna wartość wykonania kontraktu dla Szpitala w Turku jest większa od kontraktu o 619 tys. zł, tj. o 4,9%. zł, zaś wyfakturowanie stanowi 99% wielkości kontraktu oraz 95% wielkości wykonania (jest niższe od wykonania o 706 tys. zł).

Generalnie w analizowanych latach Szpital w Turku realizował usługi w ramach kontraktu z NFZ powyżej limitu w granicach bezpiecznych dla funkcjonowania Szpitala – jednakże kontrakt ostateczny w latach 2012 i 2014 był niższy od jego wielkości pierwotnej. Kontrakt na rok 2015 jest niewiele wyższy niż w roku 2014⁴.

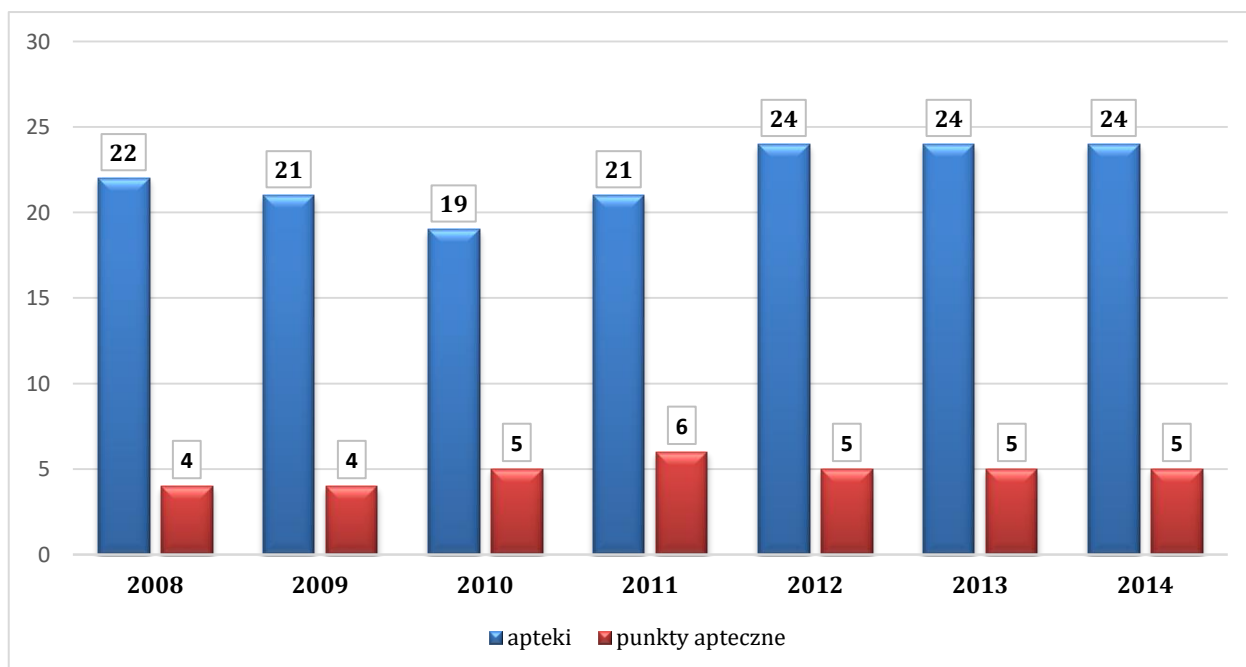
⁴Przedstawione Dane pochodzą z opracowania „KOMPLEKSOWA ANALIZA FUNKCJONOWANIA SP ZOZ W TURKU”.

TABELA 17. APTEKI NA TERENIE POWIATU

ROK		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
apteki	ob.	22	21	19	21	24	24	24
mgr farmacji	osoba	37	36	31	39	43	42	47
Punkty apteczne								
punkty apteczne	ob.	4	4	5	6	5	5	5
mgr farmacji	osoba	0	0	0	0	1	0	0
Apteki - wskaźniki								
ludność na aptekę ogólnodostępną	osoba	3.802	3.985	4.459	4.036	3.526	3.518	3.518

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE - DANE BDL GUS

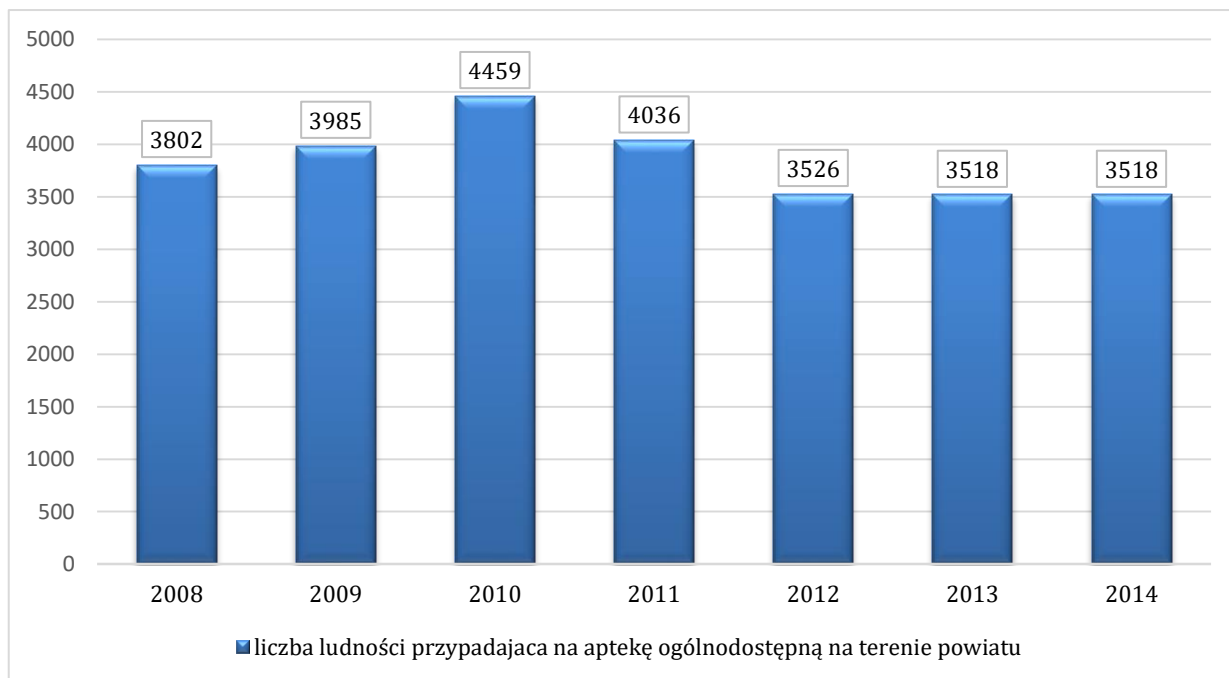
WYKRES 22. APTEKI I PUNKTY APTECZNE W POWIECIE TURECKIM NA PRZESTRZENI LAT 2008-2014

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE - DANE BDL GUS

Mieszkańcy powiatu mogą korzystać z 24 aptek oraz 5 punktów aptecznych rozlokowanych we wszystkich gminach.

WYKRES 23. LICZBA LUDNOŚCI POWIATU PRZYPADAJĄCA NA APTEKĘ OGÓLNODOSTĘPNĄ W POWIECIE TURECKIM W LATACH 2008-2014

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE - DANE BDL GUS

Poradnie świadczące usługi zdrowotne w ramach NFZ na terenie powiatu to:

GMINA BRUDZEW:

- "Help-Med Plus" Praktyka Lekarska, Goleszczyzna 2a, Brudzew

GMINA DOBRA:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Cyrulik" - Maria Walczak, Wiatraki 13, Dobra;
- Praktyka Lekarzy i Specjalistów "Feniks", ul. Gabriela Narutowicza 12, Dobra

GMINA KAWĘCZYN:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Eskulap", Kowale Pańskie Kol. 28, Kawęczyn;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia, Tokary 47, Kawęczyn

GMINA MALANÓW:

- Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej "Art-Med" s.c. G. Myszkowska-Głód, M. Karasiak, ul. Turecka 6

GMINA PRZYKONA:

- Poradnia Lekarza Rodzinnego, ul. Szkolna 12, Przykona

GMINA TULISZKÓW:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Medikus s.c.", Jolanta Kubiaczyk, Joanna Bartosz-Chmielaul. Zaremby 2, Tuliszków;
- Przychodnia Lekarza Rodzinnego i Specjalistów, ul. Konińska 6, Grzymiszew

MIASTO TUREK:

- "Medikus"- Spółka Partnerska Lekarzy Rodzinnych i Specjalistów, ul. Dąbrowskiego 7, Turek;
- Przychodnia Lekarza Rodzinnego "Medyk"- Zbigniew Wodziński, ul. Armii Krajowej 3, Turek;
- Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego "Medyk", ul. F. Stawickiego 11, Turek;
- Indywidualna Praktyka Lekarska Postawowej Opieki Zdrowotnej Liliana Podlasin-KoralewskaWarenka 1

GMINA WŁADYSŁAWÓW:

- Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej "Medyk", Spółka Partnerska Lekarzy;
- Jerzy Zendlewicz, Grażyna Zapałowska, ul. Kaliska 4, Władysławów;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wyszynie, ul. Jana Pawła II 20a

Zachorowalność mieszkańców powiatu tureckiego

W tabeli poniżej zawarto dane dotyczące zachorowalności dorosłych mieszkańców powiatu tureckiego za lata 2011-2013.

Wśród nowo zarejestrowanych przypadków zachorowań wśród dorosłych w powiecie tureckim dominują choroby układu krążenia (2010 – 346 rozpoznań, 2011 – 286 rozpoznań, 2012 – 304 rozpoznań) oraz cukrzyca (2010 – 98 rozpoznań, 2011 – 111 rozpoznań, 2012 – 96 rozpoznań).

TABELA 18. ZACHOROWALNOŚĆ DOROSŁYCH W POWIECIE TURECKIM W LATACH 2010 - 2013

Rok	2011	2012	2013
Ogółem	1 436	1 053	987
Gruźlica	6	1	6
Nowotwory	61	71	43
Choroby tarczycy	64	68	53
Cukrzyca, w tym:	98	111	96
leczeni insuliną	53	76	31
Niedokrwistość	37	29	47
Choroby układu nerwowego	145	48	35
Choroby układu krążenia	346	286	304
<i>w tym przewlekła choroba reumatyczna</i>	11	11	9
<i>choroba nadciśnieniowa</i>	194	124	172
<i>choroba naczyń mózgowych</i>	32	26	14
<i>niedokrwienna choroba serca</i>	123	109	118

w tym przeżyty zawał serca	32	22	24
Przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa	105	51	44
Przewlekłe choroby układu trawiennego K25-	175	64	65

ŹRÓDŁO: INFORMATOR LICZBOWY OCHRONY ZDROWIA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO – DANE GUS

Głównym zagrożeniem zdrowotnym mieszkańców powiatu tureckiego, jak i województwa wielkopolskiego są choroby układu krążenia i nowotwory. Choroby te są najczęstszą przyczyną zgonów w powiecie tureckim oraz w województwie i mogą mieć wpływ na ograniczenie aktywności zawodowej mieszkańców regionu. Wśród dzieci i młodzieży z kolei w powiecie tureckim rosnącym problemem są wady kręgosłupa oraz zaburzenia refrakcji i akomodacji oka. W województwie dodatkowo u dzieci i młodzieży obserwuje się znaczny odsetek wad układu oddechowego (dychawica oskrzelowa).

Choroby te zaburzają mechanikę całego ciała i wpływają na funkcjonowanie pozostałych narządów. Istnieje konieczność zwiększenia dostępu do badań profilaktycznych najmłodszych mieszkańców Wielkopolski, aby już na wczesnym etapie diagnozować zaburzenia rozwoju dziecka. Niepokojący jest znaczny wzrost zachorowań wśród dorosłych na choroby układu nerwowego i zaburzeń sprawności intelektualnej i psychicznej. Dodatkowo w powiecie występuje duża chorobowość wśród dorosłych na cukrzycę, z kolei w województwie na choroby układu trawiennego.

II.13. Charakterystyka systemu pomocy społecznej

Na terenie powiatu tureckiego działają następujące jednostki organizacyjne związane charakterem podejmowanych działań i obszarów wsparcia z polityką społeczną:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku, ul. Łąkowa 1, Turek;
- Dom Pomocy Społecznej w Skęczniewie, Skęczniew 58, Dobra.

W najogólniejszym rozumieniu polityka społeczna jest działalnością podejmowaną przez państwo w celu upowszechnienia dobrobytu. Podstawową instytucją polityki społecznej na terenie powiatu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. PCPR jest instytucją, która realizuje socjalny, a więc opiekuńczy obszar polityki społecznej państwa.

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku nakłada na Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie następujące zadania:

Zadania własne Powiatu, realizowane przez PCPR:

1. Opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnie ryzyka- po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.
2. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.
3. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym.
4. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie.
5. Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu.
6. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.
7. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze typu

rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.

8. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym lub umieszczanie w nich skierowanych osób.
9. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
10. Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej.
11. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.
12. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.
13. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.
14. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
15. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego.
16. Sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej.

Zadania Powiatu z zakresu administracji rządowej, realizowane przez PCPR:

1. Pomoc uchodźcom w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.
2. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (realizowane przez Starostwo Powiatowe).
3. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Zadania PCPR wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

1. Opracowywanie i realizacja zgodnych ze strategią rozwoju województwa, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
 - a) rehabilitacji społecznej
 - b) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
2. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności.
3. Opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępniania na potrzeby samorządu województwa.
4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób.
5. Dofinansowanie:

- a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych
 - c) zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów
 - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych
6. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

TABELA 19. PLACÓWKI POMOCY SPOŁECZNEJ NA TERENIE POWIATU TURECKIEGO

PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ								
	jednostka	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
placówki (z filiami)	ob.	1	2	2	1	1	1	1
domy pomocy społecznej	ob.	1	1	1	1	1	1	1
miejsca (łącznie z filiami)	miejsca	210	284	284	210	210	210	210
mieszkańcy (łącznie z filiami)	osoba	210	284	284	210	210	209	210
mieszkańcy - przewlekłe psychicznie chorzy	osoba	189	210	210	210	210	209	210

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE - DANE BDL GUS

Jak wspomniano na wstępie, na terenie powiatu, w gminie Dobra działa Dom Pomocy Społecznej w Skęczniewie, z łączną liczbą miejsc 210.

ŚRODOWISKOWA POMOC SPOŁECZNA

Z pomocy społecznej w 2014 roku korzystały 3.003 gospodarstwa domowe, a więc o 245 więcej niż w 2009 roku.

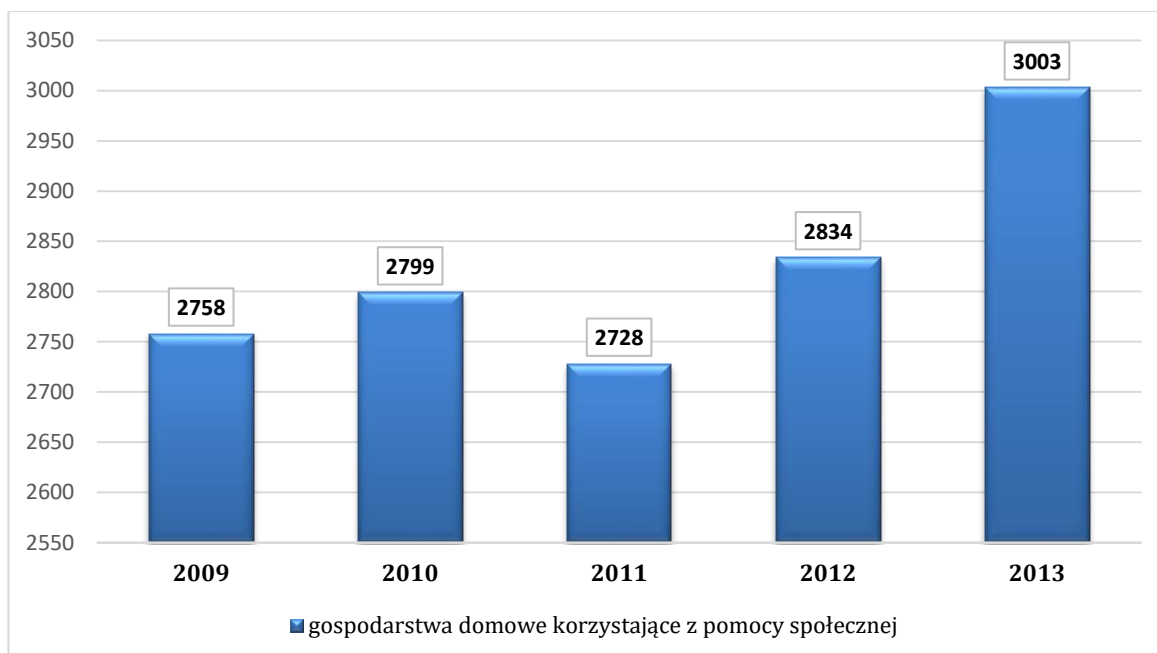
TABELA 20. CHARAKTERYSTYKA POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE TURECKIM

Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego					
ROK	2009	2010	2011	2012	2013
ogółem	2.758	2.799	2.728	2.834	3.003
poniżej kryterium dochodowego	1.658	1.789	1.699	1.919	1.996
powyżej kryterium dochodowego	1.099	1.010	1.030	915	1.007
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wieku					
ogółem					
ogółem	8.416	8.185	7.975	7.947	8.532
przedprodukcyjny	3.244	3.214	2.980	2.927	3.087
produkcyjny	4.528	4.486	4.497	4.466	4.887
produkcyjny mobilny	2.943	3.006	3.050	2.976	3.294
produkcyjny niemobilny	1.584	1.479	1.447	1.490	1.594
poprodukcyjny	645	486	499	555	556
poniżej kryterium dochodowego					
ogółem	5.372	5.309	4.945	5.681	5.968
przedprodukcyjny	2.307	2.149	1.907	2.280	2.295

produkcyjny	3.007	3.106	2.979	3.307	3.579
produkcyjny mobilny	2.027	2.084	2.023	2.246	2.436
produkcyjny niemobilny	980	1.023	956	1.061	1.143
poprodukcyjny	57	55	61	94	94
powyżej kryterium dochodowego					
ogółem	3.044	2.876	3.030	2.265	2.563
przedprodukcyjny	938	1.066	1.073	645	792
produkcyjny	1.520	1.378	1.518	1.160	1.309
produkcyjny mobilny	915	922	1.028	731	857
produkcyjny niemobilny	605	457	490	429	451
poprodukcyjny	587	429	438	461	463

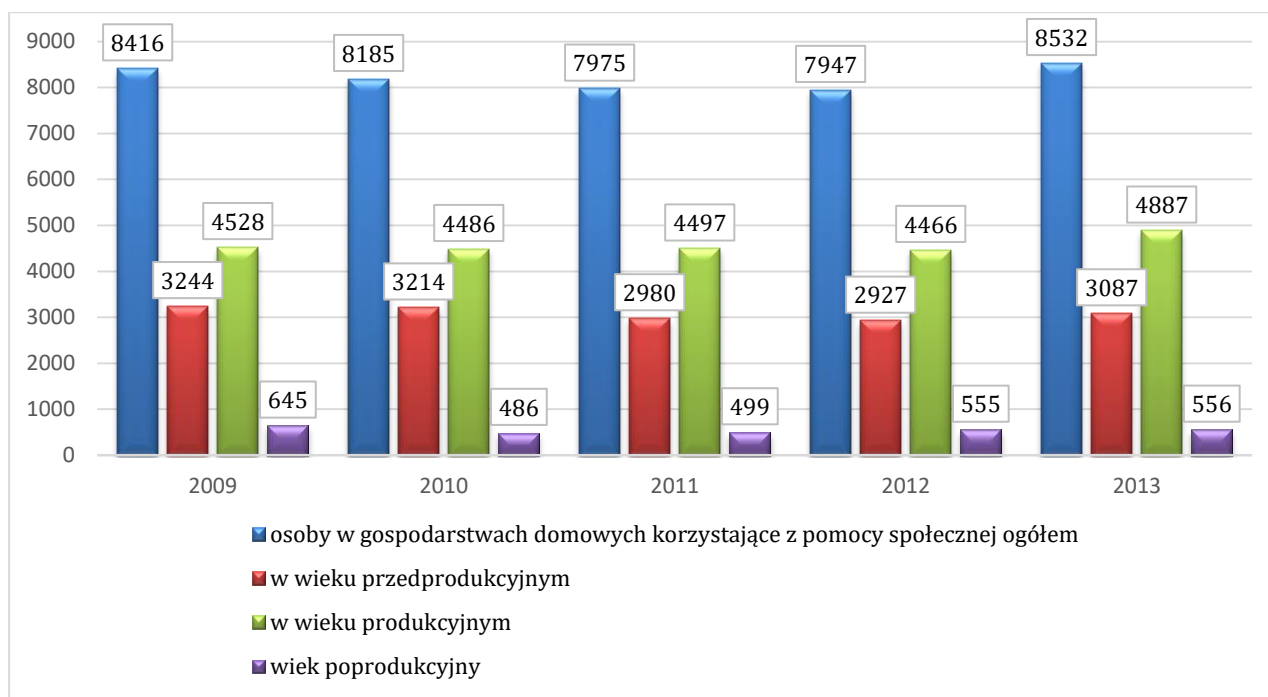
ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE - DANE BDL GUS

WYKRES 24. GOSPODARSTWA DOMOWE POWIATU TURECKIEGO KORZYSTAJĄCE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE - DANE BDL GUS

WYKRES 25. OSOBY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE - DANE BDL GUS

Jak wynika z powyżej zaprezentowanych danych, liczba osób korzystających z pomocy społecznej od 2010 roku spadała, by w 2013 roku znów osiągnąć wysokie wskaźniki. Spada natomiast systematycznie liczba rodzin, które otrzymują zasiłki rodzinne na dzieci oraz udział dzieci w wieku do 17 roku życia, na które rodzice otrzymują zasiłek w stosunku do ogólnej liczby dzieci w tym przedziale wiekowym. W 2009 aż 11.390 dzieci objętych było zasiłkiem, podczas gdy 5 lat później tylko 6.966.

TABELA 21. ŚWIADCZENIA RODZINNE NA TERENIE POWIATU

KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH	JEDN.	2008	2009	2010	2011	2012	2013
rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	-	5.992	5.424	5.000	4.481	4.004	3.661
dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny - ogółem	osoba	11.390	10.127	9.207	8.509	7.648	6.966
dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	osoba	10.321	9.180	8.359	7.717	6.957	6.362
udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	%	56,3	50,9	47,6	44,8	40,8	38,1
Kwoty świadczeń rodzinnych wypłaconych w roku - ogółem							
kwota świadczeń rodzinnych	tys. zł	20.840	20.192	21.887	21.249	20.714	19.711
kwota zasiłków rodzinnych (wraz z dodatkami)	tys. zł	15.353	14.331	15.479	14.328	12.839	12.520
kwota zasiłków pielęgnacyjnych	tys. zł	3.522	3.937	4.149	4.218	4.255	4.247

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE - DANE BDL GUS

Wspomniane na wstępie rozdziału Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku, zwane dalej Centrum, jest jednostką organizacyjną, wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej. Centrum powołane zostało w dniu 28.12.1998r. Siedziba Centrum mieści się przy ulicy Łąkowej 1.

Centrum realizuje zadania z zakresu:

- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- pomocy społecznej;
- rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych;
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie, mającego na celu poprawę funkcjonowania rodziny, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i dysfunkcyjności rodzin.

Do zadań Centrum należy także współpraca ze wszystkimi jednostkami, które w zakresie swojej działalności mają rodzinę, pomoc dla niej, poprawę relacji w rodzinie, przeciwdziałanie sieroctwu społecznemu, pomoc dla niepełnosprawnych i ich rodzin.

W celu realizacji ww. zadań w strukturze jednostki wyodrębnione zostały działy podlegające bezpośrednio dyrektorowi:

- 1) Dział organizacyjny i ds. realizacji programów,
- 2) Dział finansowo-księgowy,
- 3) Dział rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- 4) Dział ds. pieczy zastępczej,
- 5) Dział ds. świadczeń i pomocy instytucjonalnej,
- 6) Dział obsługi prawnej,
- 7) Punkt Interwencji Kryzysowej.

W Centrum na dzień 31.12.2014 r. faktycznie pracowało 16 pracowników (15 etatów), w tym dyrektor i 15 pracowników. Jeden pracownik od 2013 r. przebywał na urlopie rodzicielskim.

W związku z realizowanym projektem systemowym pn. „Na jutro pracujemy już dziś – Program na rzecz osób niepełnosprawnych i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powiatu tureckiego” jedno stanowisko pracy refundowane było ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Punkt Interwencji Kryzysowej obsługiwały osoby, zatrudnione na umowy zlecenia, finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach ww. projektu systemowego.

Podstawą gospodarki finansowej Centrum jest roczny plan finansowy, sporządzany na rok budżetowy, zgodnie z obowiązującą procedurą budżetową oraz środki przyznane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań związanych z rehabilitacją społeczną. W 2014 r. Centrum pozyskało zewnętrzne środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego i Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Według stanu na koniec 2015r. w PCPR zatrudnionych jest 18 osób, w tym jedna osoba na zastępstwo (16 etatów). **Dla zapewnienia lepszemu i skali usług potrzebne jest zatrudnienie specjalistów – psychologa, terapeuty, pedagoga.**

Od 2012 r. Centrum Zarządzeniem zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Pieczę zastępczą dzielimy na rodzinną, czyli rodziny zastępcze zawodowe, niezawodowe, spokrewnione i rodzinne domy dziecka oraz instytucjonalną, czyli placówki opiekuńczo – wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne oraz interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze funkcjonujące na terenie powiatu tureckiego, działają na zasadach i trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

OPIEKA NAD DZIECKIEM I MŁODZIEŻĄ

Odrębną tematyką, niezwykle ważną z perspektywy pomocy społecznej, jest opieka nad dzieckiem. Dziecko w sytuacji braku wsparcia ze strony najbliższych, a najbardziej ze strony rodziców, wymaga pomocy ze strony instytucji do tego powołanych. Aby pomoc ta była skuteczna, należy stworzyć spójny system opieki nad dzieckiem i rodziną je wychowującą. System ten winien stwarzać możliwość wsparcia rodziny w taki sposób, aby wyeliminować zagrożenie zabrania dziecka z rodziny, a w sytuacji konieczności zabrania, koncentrować się na działaniach doprowadzających do szybkiego powrotu dziecka do rodziny.

Ważnym krokiem w kierunku tworzenia warunków do powstania takiego systemu jest przyjęcie przez Rząd ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Została ona uchwalona „dla dobra rodziny - rodziny, która jest podstawową komórką oraz naturalnym środowiskiem rozwoju... w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dzieckiem, wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.” – (Preambuła ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.).

Ustawa nakłada obowiązek wspierania rodziny oraz organizacji pieczy zastępczej na jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej. Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- prowadzenie naboru, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub kierowania rodzinnym domem dziecka;
 - zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym pieczę zastępczą,
-

- w szczególności w ramach grup wsparcia;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, zakładami opieki zdrowotnej, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej;
- zapewnienie rodzinom oraz osobom kierującym rodzinnym domem dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałania zjawisku wypalenia zawodowego;
- przedstawienie starości corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnia Koordynatora do zadań którego będzie należało w szczególności:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku;
- zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z zapisami ustawy, może mieć pod opieką nie więcej niż 15 rodzin.

Jednostkami, które realizują zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie powiatu tureckiego, są terenowe ośrodki pomocy społecznej, których jest dziewięć. Ich zadaniem jest prowadzenie polityki społecznej umożliwiającej rodzinom przewyciężenie trudnych sytuacji życiowych. Działania podejmowane przez ośrodki odbywają się we współpracy ze

Pomoc udzielana rodzinie sprowadza się nie tylko do form pieniężnych i rzeczowych, przybiera ona także postać pracy socjalnej i poradnictwa ze strony specjalistów. Jednak liczba rodzin potrzebujących pomocy ciągle wzrasta, miejsc tych, które już jakoś sobie radzą, zajmują inne, które z przyczyn niezależnych dotyczą różne nieszczęścia.

szkołami, służbą zdrowia, sądem, PCPR oraz innymi instytucjami zajmującymi się sprawami dziecka i rodziny.

ŚWIADCZENIA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH

Rodzinom zastępczym oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na umieszczone dziecko przysługuje świadczenie nie niższe niż:

- 660 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 1.000 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

W okresie od 01.01.2014 r. do 19.09.2014 r. wysokość ww. świadczenia była pomniejszana o 50% dochodu dziecka (otrzymywane alimenty, renta rodzinna i uposażenie), nie więcej niż o 80% kwot przysługujących rodzinie zastępczej. Następnie, po nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, świadczenia były przyznawane bez pomniejszeń, tj. odpowiednio w wysokości 660 zł i 1.000 zł.

Na terenie powiatu tureckiego funkcjonują dwa rodzinne domy dziecka, prowadzone przez Stowarzyszenie Dom Rodzinny „Przystań”, z którym zawarta jest umowa o powierzenie realizacji zadania publicznego pod nazwą: Prowadzenie dwóch rodzinnych domów dziecka w formie rodzinnej każdy dla maksymalnie 8 dzieci poprzez zapewnienie dzieciom całodobowej opieki i wychowania.

W 2014 r. kwota dotacji na każde przebywające dziecko wynosiła 925zł miesięcznie. W ciągu całego roku przebywało 16 dzieci, na które przekazano kwotę dotacji 160.412,90 zł i świadczenia w wysokości 176.227,54 zł, co łącznie stanowi kwotę 336.640,44 zł, w tym kwota 76.134,13 zł została przekazana przez powiat pucki, słupecki, łączycycki.

TABELA 22. DANE DOTYCZĄCE RODZIN ZASTĘPCZYCH I RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA

RODZINY ZASTĘPCZE	Rok	2011	2012	2013	2014
ogółem	szt.	77	69	72	66
na wsi	szt.	-	37	52	38
dzieci ogółem	osoba	88	85	89	83
dziewczęta	osoba	-	46	43	44
dzieci do 18 roku życia ogółem	osoba	-	65	68	61
RODZINNE DOMY DZIECKA					
ogółem	szt.	2	2	2	2
na wsi	szt.	2	2	2	2
dzieci ogółem	osoba	20	13	16	16
dziewczęta	osoba	-	7	8	7
dzieci do 18 roku życia ogółem	osoba	-	11	14	10

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE - DANE BDL GUS

TABELA 23. PLACÓWKI SOCJALIZACYJNE NA TERENIE POWIATU TURECKIEGO

PLACÓWKI SOCJALIZACYJNE	ROK	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
placówki ogółem	ob.	2	2	2	2	2	3	2
miejsca ogółem	msc.	90	90	60	60	60	61	44
wychowankowie ogółem	osoba	100	91	68	63	62	55	48
wychowankowie, dziewczęta	osoba	46	44	30	31	27	21	20
wychowankowie, chłopcy	osoba	54	47	38	32	35	34	28
wychowankowie w roku sprawozdawczym	osoba	129	109	100	87	67	62	52
wolontariusze w roku sprawozdawczym	osoba	0	0	0	1	1	1	0

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE - DANE BDL GUS

Oprócz rodzin zastępczych na terenie powiatu w 2014r. funkcjonowały 2 placówki opiekuńczo wychowawcze o charakterze socjalizacyjnym:

- **Dom dla Dzieci i Młodzieży w Nowym Świecie** (liczba miejsc 30) – prowadzony przez Stowarzyszenie „Nowy Świat”;
- **Dom dla Dzieci i Młodzieży w Kaczkach Średnich** (liczba miejsc 14), prowadzony przez Tureckie Stowarzyszenie na Rzecz Przywracania Rodziny „Dajmy Szansę”.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza prowadzona przez Tureckie Stowarzyszenie na Rzecz Przywracania Rodziny „Dajmy Szansę” została przekształcona i dostosowana do standardów wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012-2014. Proces ten zakończył się wydaniem przez Wojewodę Wielkopolskiego decyzji, z dnia 16.12.2013r., zezwalającej Tureckiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Przywracania Rodziny „Dajmy Szansę”, na czas nieokreślony na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego pod nazwą: Dom dla Dzieci i Młodzieży z siedzibą pod adresem: Kaczki Średnie 62h, Turek, z liczbą 14 miejsc⁵.

W roku 2014 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie powiatu przebywało ogółem 52 dzieci.

⁵Zgodnie z obowiązującymi przepisami wynikającymi z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zachodzi konieczność przekształcenia również placówki opiekuńczo-wychowawczej, tj. Domu dla Dzieci i Młodzieży w Nowym Świecie, prowadzonym przez Stowarzyszenie „Nowy Świat”. Zgodnie z założeniami Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tureckim na lata 2012-2014, przyjętego uchwałą Rady Powiatu Tureckiego z dnia 28 lutego 2012r roku, w budynku, w którym mieści się placówka opiekuńczo-wychowawcza w Nowym Świecie będą funkcjonować dwie placówki do 14 dzieci każda.

Zarząd Powiatu w dniu 17.06.2014 r., podjął decyzję o przekazaniu sprawy do Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Turku w celu przekształcenia budynku, w którym mieści się placówka opiekuńczo-wychowawcza w Nowym Świecie, w lokale stanowiące odrębne nieruchomości w rozumieniu przepisów o własności lokali.

W związku z tym wystąpiono do Urzędu Gminy i Miasta Tuliszków o wyrażenie zgody na przekazanie części budynku, w którym mieści się placówka, a jest własnością gminy Tuliszków, jako darowizny powiatowi. W październiku 2014 r. otrzymano odpowiedź, iż Rada Miejska Tuliszków nie wyraziła zgody na takie rozwiązanie.

Spadek liczby dzieci w placówkach jest zjawiskiem zdecydowanie pozytywnym. Wynika on przede wszystkim ze wzrostu skali pieczy zastępczej (choć nadal potrzebne są 2-3 rodziny zawodowe). W skali powiatu 2 placówki 14-osobowe są wystarczające, co więcej – wobec wolnych miejsc przyjmowane są dzieci z innych powiatów.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Turku (dzienny)

W 2014 r. po przeprowadzeniu konkursu ofert na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Turku (ŚDS w Turku) przy ul. Poduchowne 1, powiat turecki zlecił realizację tego zadania Regionalnemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Turku, na które przyznano środki finansowe, pochodzące z budżetu Wojewody Wielkopolskiego w wysokości 472.472 zł.

Na dzień 31.12.2014 r. w ŚDS w Turku przebywało 36 osób. Łącznie do końca 2014r. przyznano niepieniężne świadczenie pomocy społecznej w formie skierowania na pobyt dzienny w ŚDS w Turku 37 osobom. Wydano 157 decyzji administracyjnych i podpisano 73 kontrakty.

Z usług Domu korzystają osoby wszystkich typów niepełnosprawności, ale najwięcej jest osób niepełnosprawnych intelektualnie, pochodzących z większości gmin powiatu. Z jednej strony coraz większa liczba osób chorych psychicznie powoduje, że potrzebna jest coraz większa liczba miejsc, a z drugiej widoczny jest rozwój gminnych środowiskowych domów, co, chociażby z punktu widzenia dowozów, jest zdecydowanie korzystnym zjawiskiem.

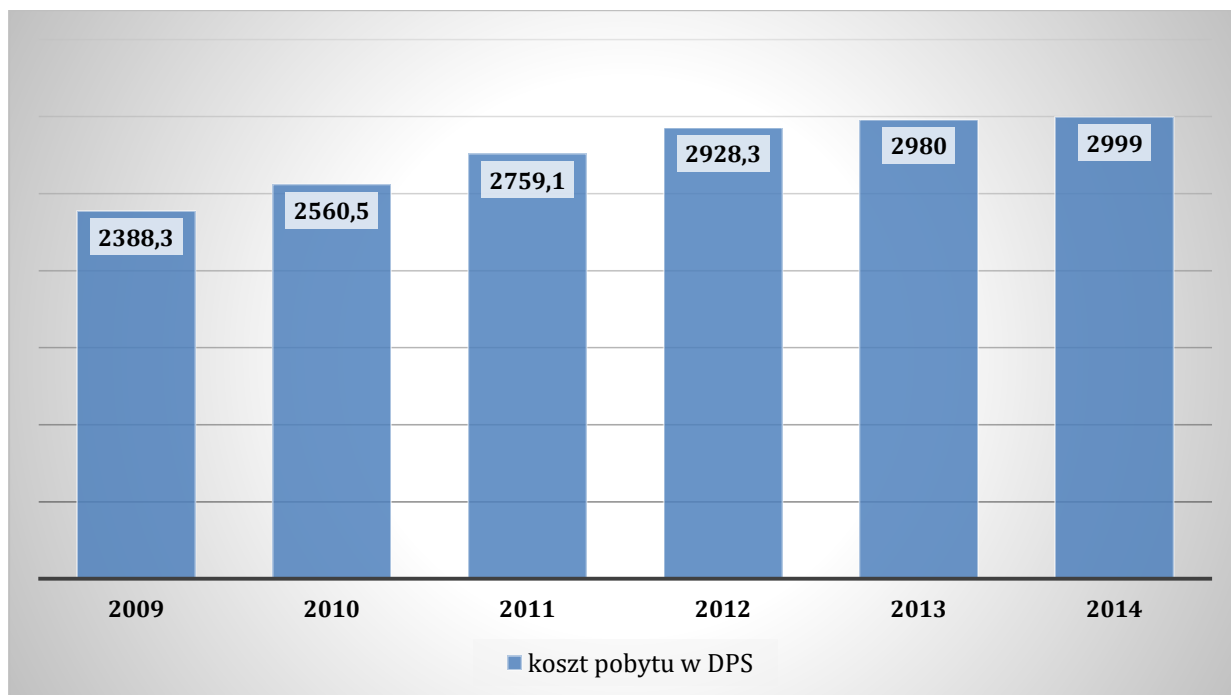
Dom Pomocy Społecznej w Skęczniewie

Na terenie powiatu tureckiego funkcjonuje jeden Dom Pomocy Społecznej, położony w miejscowości Skęczniew.

Wojewoda Wielkopolski na wniosek powiatu tureckiego w sprawie zmiany profilu Domu Pomocy Społecznej w Skęczniewie wydał zezwolenie na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych, z liczbą miejsc 210. W Domu przebywają osoby także z innych powiatów, z kolei mieszkańcy powiatu z innymi profilami chorobowymi są lokowani z domach na terenie innych powiatów.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w roku 2014 wynosił 2.999 zł.

WYKRES 26. KOSZT UTRZYMANIA W DPS

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE DANE POCHODZĄ ZE „SPRAWOZDANIA Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TURKU ZA 2014 ROK”

Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej od 01.01.2004 r. decyzję o skierowaniu do DPS i decyzję ustalającą odpłatność za pobyt w DPS wydaje organ gminy właściwy dla tej osoby w dniu jej kierowania do DPS, natomiast starosta powiatu prowadzącego DPS lub organ gminy prowadzący taką placówkę wydaje decyzje o umieszczeniu.

W 2014 r. wpłynęło 25 wniosków o mieszczanie w DPS-ie, z tego 1 został rozpatrzony negatywnie. Na podstawie pozostałych 24 wniosków, 16 osób zostało umieszczonych, jedna zrezygnowała z umieszczenia.

W minionym roku wydano łącznie 110 decyzji, w tym:

- 13 – wygaśnięcie w związku ze zgonem,
- 1 – uchylene w związku z rezygnacją,
- 16 – umieszczenie w DPS,
- 12 – zmiana odpłatności za pobyt w DPS,
- 68 – umorzenie postępowania dotyczącego zmiany odpłatności za pobyt w DPS.

Według stanu na koniec listopada 2015 roku na liście oczekujących są 3 osoby. Coraz mniejsza liczba osób oczekujących wynika z dwóch głównych powodów:

- rozwiązywania coraz większej liczby problemów przez samorządy gminne, w których Ośrodki Pomocy Społecznej zatrudniają fachowy personel (koordynatorów, asystentów)
- konieczności partycypowania przez gminy w kosztach pobytu ich mieszkańców w DPS-ach, co skłania je do rozwiązywania problemów w inny sposób.

Niepełnosprawni

W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej, niepełnosprawność oznacza stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji. Tymczasem obecnie niepełnosprawność jest również rozumiana jako wynik barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych, jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania. W związku z tym polityka społeczna powinna promować aktywne działania na wszystkich szczeblach życia społecznego oraz aktywnie wspierać wszelkie działania na rzecz równouprawnienia osób niepełnosprawnych, a także przeciwdziałać ich dyskryminacji i tworzyć mechanizmy wyrównujące szanse życiowe oraz warunki do korzystania z przysługujących im praw.

Centrum realizuje zadania na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W 2014r. Centrum realizowało zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, natomiast zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizował Powiatowy Urząd Pracy w Turku.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestniczenie w życiu społecznym, a realizowana jest przede wszystkim przez wyrabianie zaradności osobistej pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, a także wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych.

Liczba osób, zgłaszających się do PCPR systematycznie się zwiększa, co spowodowane jest coraz większą świadomością społeczną – zarówno jeżeli chodzi o składanie wniosków o orzeczenia o niepełnosprawności, jak i prawo do ubiegania się o pomoc.

Na realizację zadań wynikających z ww. ustawy samorząd powiatowy co roku otrzymuje środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, po czym stosowną uchwałą określa zadania i podział środków na ich realizację. **Powiat turecki w 2014 r. na realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych otrzymał z PFRON środki w wysokości: 1.084.389 zł.** Niestety, środki na ten cel kończą się zwykle najpóźniej w połowie roku, co powoduje konieczność wyraźnego określania priorytetów w kierunkach wydatkowania środków. Najbardziej brakuje środków na zakup przedmiotów ortopedycznych i turnusy rehabilitacyjne, które osobom z największymi niepełnosprawnościami należą się ustawowo.

TABELA 24. ZESTAWIENIE WYKORZYSTANYCH ŚRODKÓW PFRON NA REALIZOWANE ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ W LATACH 2013-2014

ZADANIE	ŚRODKI WYKORZYSTANE
---------	---------------------

		2013	2014
1.	Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych (architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych)	100.000,00	123.645,86
2.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki	8.149,68	19.652,54
3.	Warsztat terapii zajęciowej**	443.880,00	443.880,00
4.	Turnusy rehabilitacyjne	125.000,00	173.619,00
5.	Przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny	221.803,52	278.947,86
6.	Zadanie zlecone zgodnie z art.36	15.000	15.000
RAZEM		913.833,20	1.054.745,26

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE DANE POCHODZĄ ZE „SPRAWOZDANIA Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TURKU ZA 2014 ROK”

Na terenie powiatu tureckiego działa jeden **Warsztat Terapii Zajęciowej, w Turku przy ul. Kolskiej 28**, w którym uczestniczy 30 osób niepełnosprawnych z terenu powiatu. Koszty funkcjonowania warsztatu pokrywane są ze środków PFRON i środków własnych powiatu tureckiego.

Warsztat realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku.

Realizacja powyższego celu odbywa się poprzez:

1. Ogólne usprawnianie,
2. Rozwijanie umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej,
3. Przygotowanie do życia w środowisku społecznym, między innymi poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach oraz innych umiejętności niezbędnych w niezależnym życiu, a także poprawę kondycji psychicznej,
4. Rozwijanie umiejętności przy zastosowaniu różnych technik terapii zajęciowej,
5. Rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy,
6. Rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej lub innej pracy zarobkowej, albo szkolenia zawodowego.

Warsztat jest placówką pobytu dziennego, czas zajęć wynosi 7 godzin dziennie i 35 godzin tygodniowo. Ogółem koszty działalności Warsztatu w 2014r. wyniosły: 504.409 zł (1.401,14 zł/os.), z tego:

- wysokość dofinansowania Warsztatu ze środków PFRON wyniosła 88% kosztów działalności Warsztatu, tj. 443.880 zł (1.233 zł/os.);
- wysokość dofinansowania Warsztatu ze środków własnych Powiatu Tureckiego wyniosła 12% kosztów działalności Warsztatu, tj. 60.529,00 zł.

Ponadto powiat turecki zobowiązany jest do pokrywania kosztów rehabilitacji mieszkańców powiatu tureckiego, będących uczestnikami Warsztatu na terenie powiatu

konińskiego. W 2014r. z terenu powiatu tureckiego, 9 osobom pokryto koszty rehabilitacji na łączną kwotę 18.327,26 zł.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje również inne zadania z zakresu niepełnosprawności. Ważnym działaniem Centrum są realizowane indywidualnie bądź w partnerstwie programy, takie jak:

- **„Aktywny samorząd”.** Program jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełnią plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Umożliwią samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.
Formy wsparcia przewidziane i opisane w programie adresowane są do uprawnionych osób fizycznych. Dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. Program obejmuje następujące obszary wsparcia:
 - obszar A – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
 - obszar B1 – pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem,
 - obszar B2 – pomoc w zakupie urządzeń lektorskich,
 - obszar B3 – pomoc w zakupie urządzeń brajlowskich,
 - obszar B4 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania lub urządzeń lektorskich albo brajlowskich,
 - obszar C – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - obszar D – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - obszar E – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
 - obszar F – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.
- **Projekt systemowy pn. „NA JUTRO PRACUJEMY JUŻ DZIŚ - Program na rzecz osób niepełnosprawnych i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powiatu tureckiego”.**
Centrum od 2008 r. realizuje projekt systemowy pn. „NA JUTRO PRACUJEMY JUŻ DZIŚ – Program na rzecz osób niepełnosprawnych i wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz rodziny zastępcze z terenu powiatu tureckiego”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

W 2014 r. w związku ze zmianą zasad realizacji projektów projekt realizowany był w partnerstwie z ośrodkami pomocy społecznej z Gmin Malanów, Kawęczyn, Brudzew i Dobra. W roku 2014 realizacja projektu polegała na zrealizowaniu następujących zadań:

Zadanie 1: Aktywna integracja – realizacja umów uczestnictwa w projekcie z 96 osobami niepełnosprawnymi i kontraktów socjalnych z 6 wychowankami rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Centrum, jako Lider projektu zrekrutował 67 osób niepełnosprawnych i 4 wychowanków rodzin zastępczych, 1 wychowanka rodzinnego domu dziecka i wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Partnerzy projektu zrekrutowali z kolei 29 osób niepełnosprawnych i 32 osoby zagrożone wykluczeniem społecznym (osoby bezrobotne, korzystające z pomocy społecznej).

W ramach tego zadania uczestnicy projektu zostali objęci następującymi formami wsparcia:

- kursy o charakterze zawodowym,
- warsztaty psychologiczne i z doradcą zawodowym,
- turnus rehabilitacyjny połączony z warsztatami psychologicznymi i z doradcą zawodowym oraz kursem komputerowym,
- zajęcia w Klubie samopomocy „W jedności siła”,
- wsparcie specjalistów (psycholog, psychopedagog, pracownik socjalny i prawnik) w Punkcie Interwencji Kryzysowej.

Zadanie 2: Zasiłki i pomoc w naturze – w tym zakresie udzielona została:

- pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania wychowanka w rodzinie zastępczej,
- pomoc pieniężna na kontynuację nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie dla wychowanków (wkład własny JST – powiat),
- pomoc w postaci dofinansowania PFRON do turnusu rehabilitacyjnego dla niepełnosprawnych uczestników i ich opiekunów (wkład własny PFRON),
- pomoc pieniężna na pokrycie kosztów zasiłków dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (wkład własnych JST – gminy).

Zadanie 3: Praca socjalna pracowników socjalnych prowadzących rekrutację osób do projektu systemowego i realizujących kontrakty socjalne oraz umowy uczestnictwa z uczestnikami projektu. Ze strony Lidera w zadanie to zaangażowanych było 4 pracowników socjalnych, natomiast ze strony partnerów zaangażowanych było 11 pracowników socjalnych.

Zadanie 4: Zarządzanie projektem przez pracowników Centrum zaangażowanych do realizacji projektu. Projekt zarządzany był przez pracowników Lidera projektu, którzy stworzyli zespół ds. wdrażania i zarządzania projektem systemowym w składzie: kierownik projektu, koordynator projektu, asystent koordynatora projektu, główny księgowy, radca prawny i pracownik

merytoryczny. Program został zrealizowany zgodnie z przyjętym harmonogramem i budżetem. Zostały złożone sprawozdania (wnioski o płatność) z realizacji programu zgodnie z przyjętym harmonogramem płatności do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu.

- **Program Wyrównywania Różnic Między Regionami II**

W 2014 r. PFRON kontynuował realizację Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami II. Na zapytanie o chęć uczestnictwa w programie odpowiedziały Gmina Miejska Turek w obszarze B oraz Gmina Kawęczyn, Przykona i Gmina Miejska Turek w obszarze D. W 2014 r. została zawarta z PFRON na realizację następujących projektów:

- Adaptacja toalet dla potrzeb osób niepełnosprawnych w Szkole Podstawowej nr 4 w Turku – realizator: Gmina Miejska Turek.,
- Szkoła bez barier – dostosowanie budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Turku do potrzeb osób niepełnosprawnych – realizator: Gmina Miejska Turek.,
- Zakup mikrobusu do przewozu niepełnosprawnych dzieci i młodzieży z terenu miasta na potrzeby Miejskiego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli w Turku – realizator: Gmina Miejska Turek,
- Likwidacja barier transportowych umożliwiających osobom niepełnosprawnym Gminy Kawęczyn dostęp do rehabilitacji społecznej i zawodowej – realizator: Gmina Kawęczyn,
- Zakup pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych zwanym dalej mikrobusem 9 – miejscowym przystosowanym do przewozu osób na wózkach inwalidzkich – realizator: Gmina Przykona – projekt w trakcie realizacji.

- **Resortowy Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2014**

Centrum w 2014 r. przystąpiło do otwartego konkursu ofert w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2014, składając ofertę na dofinansowanie w formie dotacji wydatków, związanych z przyznaniem pomocy dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. W ramach programu dofinansowaniem w formie dotacji mogły być wydatki poniesione na realizację następujących zadań:

- wynagrodzenia dla powstających w 2014 r. rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka,
- przyznanie pomocy dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka: dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania, świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami dziecka.

Program realizowany był w okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. i uzyskał dofinansowanie w wysokości 24.429 zł.

- **Resortowy Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2013 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”**

Centrum w 2014 r. przystąpiło do otwartego konkursu ofert w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok

2014 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” składając ofertę na dofinansowanie w formie dotacji wydatków związanych z zatrudnieniem w Centrum dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Program realizowany był w okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. i uzyskał dofinansowanie w wysokości 30.000 zł.

- **Program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy**

Rada Powiatu Tureckiego przyjęła do realizacji Powiatowy Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2009-2015. W 2014 r. na realizację programu uzyskano środki z MPiPS w wysokości 7.000 zł. Program był realizowany przez terapeutów z Tureckiego Stowarzyszenia na Rzecz Przywracania Rodziny „Dajmy Szansę”. Celem programu była redukcja zachowań agresywnych, kształtowanie postawy partnerstwa i szacunku wobec innych osób oraz odpowiedzialności za popełnione czyny związane z przemocą. Programem w 2014 r. zostało objętych 7 osób, z których 3 ukończyło program.

- **Program szkolenia dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej pn. „MÓJ DOM TWOIM DOMEM”**

W 2013 r. pracownicy Centrum wystąpili do Ministra Pracy i Polityki Społecznej z wnioskiem o zatwierdzenie programu w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej pn. „MÓJ DOM TWOIM DOMEM”. Program przeznaczony jest do szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego. Celem szkolenia jest nabycie przez uczestników wiedzy oraz umiejętności rozpoznawania i zaspokajania potrzeb dziecka, zarówno fizycznych, psychicznych jak i emocjonalnych. Program dostarcza uczestnikom informacji o funkcjonowaniu pieczy zastępczej. Daje również możliwość lepszego poznania uczestników oraz umożliwia im zrozumienie ich własnych możliwości i potrzeb w odniesieniu do pracy w sferze pieczy zastępczej. W dniu 19 listopada 2013 r. program został zatwierdzony do realizacji na okres 5 lat. W 2014 r. do szkolenia przystąpiło 7 kandydatów na rodziny zastępcze, ostatecznie szkolenie ukończyło 5 osób.

- **„Schematom STOP! Wspólne działania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż!**

Centrum w dniu 30 grudnia 2013 r. podpisało porozumienie o współpracy w sprawie współdziałania przy realizacji pilotażowej części projektu „Schematom SOP! Wspólne współdziałania instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy – pilotaż”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Centrum było jednym z czterech partnerów (Miejski Ośrodek Pomocy społecznej w Turku, Starostwo Powiatowe w Turku, Urząd Miejski w Turku) zaproszonych przez Lidera – Powiatowy Urząd Pracy w Turku.

Celami projektu było:

- utworzenie na terenie powiatu tureckiego skoordynowanego systemu współpracy instytucjonalnej wobec rodzin zagrożonych wykluczeniem

- społecznym z tytułu bezrobocia i niemożności wyjścia z systemu świadczeń pomocy społecznej,
- testowe wypracowanie nowych instrumentów rodzinnej aktywizacji i integracji społecznej, budowanych w ramach czterech modułów pomocowych: prozatrudnieniowym, społecznym i integracyjnym, rodzinnym oraz sport i kultura.

W powiecie występują typowe ryzyka społeczne (rozumiane jako społecznie doniosłe zdarzenia niepożądane): ubóstwo, bezrobocie, choroby, które w dużej mierze kształtuje powody ubiegania się o pomoc społeczną. Nie należy zapominać o jeszcze niewidocznych w lokalnych statystykach nowych zagrożeniach i ryzykach społecznych, takich jak wykluczenie cyfrowe, czy choroby cywilizacyjne.

Z analizy sprawozdań za 2013 r. ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu tureckiego wynika, iż powody zwracania się o wsparcie są bardzo różne, począwszy od bezrobocia (1.186 rodzin), niepełnosprawności (747 rodzin), ubóstwa (673 rodziny), długotrwałej choroby (636 rodzin), bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (541 rodziny), potrzeby ochrony macierzyństwa (315 rodzin), skończywszy na alkoholizmie, trudnościach w przystosowaniu się do życia w rodzinie po opuszczeniu zakładu karnego, zdarzeniach losowych i klęskach żywiołowych czy ekologicznych.

Największym problemem w tureckim pozostaje bezrobocie, które powoduje popadanie rodzin w trudną sytuację materialną, narastanie konfliktów rodzinnych, a w najgorszym wypadku prowadzi do przestępczości wśród młodzieży i osób dorosłych, a także narastanie zjawiska przemocy domowej. Z informacji Komendy Powiatowej Policji w Turku wynika, iż w 2013 r. przeprowadzono 110 interwencji domowych, w których stwierdzono fakt występowania przemocy domowej zwłaszcza wobec kobiet i osób starszych. W 25 przypadkach założono Niebieskie karty, 25 osób odizolowano, ponieważ były bardzo agresywne pod wpływem alkoholu i swoim zachowaniem zagrażały innym członkom rodziny.

Liczyby te z pewnością nie odzwierciedlają ogromu tego problemu, gdyż ofiary przemocy nie chcą o nim mówić, wstydzą się prosić o pomoc.

Problemy PCPR (na podstawie sprawozdania z działalności PCPR w Turku za 2014 rok)

1. Zbyt mała liczba pomieszczeń biurowych (potrzebne są jeszcze dwa-trzy),
2. Zbyt mała dostępność radcy prawnego dla klientów (od 1 stycznia 2016 r. w całym kraju pojawią się darmowe porady prawne; siedzibą radcy będzie między innymi PCPR, więc problem zostanie rozwiązany)
3. Brak mieszkań chronionych dla osób usamodzielniających się (potrzebnych jest ok. 5 mieszkań),
4. Brak Klubu samopomocy dla osób niepełnosprawnych, starszych, wykluczonych społecznie (Klub działał wcześniej, gdy PCPR miał środki grantowe na ten cel),
5. Coroczny niedobór środków PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, co powoduje niezadowolenie środowiska osób niepełnosprawnych,

6. Niedobór środków na promocję i rozpowszechnianie idei rodzicielstwa zastępczego (np. zamieszczanie informacji w prasie, zorganizowanie pikniku rodzinnego; w 2015 r. nastąpiła poprawa),
7. Zwiększenie środków na świadczenia fakultatywne określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wykaz potrzeb(na podstawie sprawozdania z działalności PCPR w Turku za 2014 rok)

1. Przebudowa i podział placówki opiekuńczo-wychowawczej w Nowym Świecie zgodnie z wymogami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. Poprawa funkcjonowania Punktu Interwencji Kryzysowej przez:
 - zwiększenie liczby godzin pracy specjalistów (w 2015r. jest 12 godz. / m-c, a było 48 godz. / m-c),
 - zatrudnienie specjalistów, np. terapeuty, mediatora, psychologa
 - doposażenie w niezbędny sprzęt, np. koce, termosy,
3. Stworzenie mieszkań chronionych dla osób usamodzielniających się,
4. Uruchomienie Klubu samopomocy dla osób niepełnosprawnych, starszych, wykluczonych społecznie,
5. Promocja i rozpowszechnianie idei rodzicielstwa zastępczego (np. zamieszczanie informacji w prasie, zorganizowanie pikniku rodzinnego),
6. Zwiększenie środków na świadczenia fakultatywne określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
7. Remonty:
 - balkonu w budynku, w którym znajduje się siedziba jednostki, którego zły stan techniczny stanowi zagrożenie dla pracowników i klientów Centrum,
 - docieplenie budynku siedziby jednostki tak, aby nie powstawały zacieki wewnątrz pomieszczeń biurowych, jak również w składnicy akt, która zalewana jest przy deszczach; powoduje to zagrożenie w postaci zniszczenia lub uszkodzenia dokumentów znajdujących się w biurach, a w szczególności w składnicy akt,
 - przegląd budynku w zakresie instalacji hydraulicznej – nieszczelność rur wielokrotnie spowodowała zalewanie pomieszczeń biurowych w wyniku, czego zniszczeniu uległy panele podłogowe, świeżo odnowione ściany, kilkakrotnie zalany został sprzęt komputerowy,
 - dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych – wybudowanie podjazdu, chodników,
 - zapewnienie sprawnego oświetlenia na terenie mieszczącym się wokół siedziby jednostki w celu zapewnienia bezpieczeństwa,
8. Zakup samochodu przystosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych (dla PCPR i środowiskowego domu).

II.14 Trzeci sektor w powiecie

Starostwo Powiatowe publikuje co roku program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, co zgodne jest z ustawą o pożytku publicznym i o wolontariacie z roku 2003. W Programie na rok 2015, opracowanym dla powiatu tureckiego podkreśla się, że współpraca przebiega dobrze, co pozwala na coraz częstsze powierzanie zadań powiatu podmiotom nie należącym do sektora finansów publicznych.

Celem głównym Programu jest budowanie i umacnianie partnerstwa między powiatami a organizacjami, natomiast w celach szczegółowych wymienia się między innymi:

- aktywizację społeczną mieszkańców powiatu w celu zwiększenia ich wpływu na lokalną politykę społeczną;
- poprawę jakości życia obywateli;
- umacnianie świadomości społecznej;
- wzmocnienie pozycji organizacji pozarządowych i zapewnienie im równych szans z innymi podmiotami w realizacji zadań publicznych.

Program określa zasady współpracy, która powinna być „pomocnicza, partnerska, zachowująca suwerenność stron, efektywna, konkurencyjnie uczciwa oraz jawna”. Podkreśla się, że Program kierowany jest do tych organizacji, które działają na terenie powiatu lub na rzecz jego mieszkańców, np.:

- stowarzyszenia i terenowe jednostki organizacyjne stowarzyszeń;
- kluby sportowe;
- fundacje i terenowe jednostki organizacyjne fundacji;
- samorządy zawodowe;
- organizacje studenckie i młodzieżowe;
- związki wyznaniowe, jeżeli ich cele obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
- stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- spółdzielnie socjalne.

W 2015 roku przyjęto priorytetowe obszary:

- 1) w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego,
- 2) w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 3) w zakresie podtrzymania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

Na realizację zadań publicznych objętym Programem Współpracy przeznaczono w bieżącym roku 50 tysięcy złotych.

Na terenie powiatu działa ponad 100 organizacji pozarządowych, najwięcej w gminie Turek. Działają na wielu obszarach: hobbystycznym, zawodowym, zdrowotnym, kulturalnym, sportowym, społecznym i wielu innych.

Na terenie gminy Turek działają następujące stowarzyszenia:

- Związek Kombatantów Rzeczypospolitej i Byłych Więźniów Politycznych – Koło w Turku, ul. 3 Maja 3/2

Celem stowarzyszenia jest kształtowanie aktywnych postaw w działaniu dla dobra Ojczyzny i tworzenia warunków do współpracy środowiska kombatanckich w imię nadrzędnych interesów narodu i państwa, otoczenia opieką członków Związku i pozostałych po nich wdów i wdowców, zwłaszcza w zakresie spraw socjalnych i zdrowotnych, popularyzacja i utrwalanie w pamięci społecznej dziejów walk niepodległościowych oraz udział w procesie wychowania młodzieży w duchu patriotyzmu i obywatelskiego oddania Ojczyźnie;

- Liga Obrony Kraju, ul. Sportowa 2

Celem stowarzyszenia jest kształtowanie i umacnianie w społeczeństwie, zwłaszcza wśród młodzieży, obywatelskiej postawy wobec spraw obronności Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzenie działalności oświatowej i wychowawczej, wyrabianie i utrwalanie w społeczeństwie, szczególnie wśród młodzieży, pożądanych zainteresowań, nawyków i umiejętności ważnych z punktu widzenia zdolności obronnej Państwa oraz przydatnych w przygotowaniu społeczeństwa do zapobiegania i ewentualnego zwalczania zagrożeń okresu pokoju, krzewienie kultury fizycznej i rozwoju dyscyplin sportu, w tym sportu wyczynowego, wchodzących w zakres zainteresowania stowarzyszenia;

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, ul. Wł. Broniewskiego 5

Celem stowarzyszenia jest ochrona i promowanie praw dziecka, udzielanie rodzicom pomocy w wykonywaniu zadań opiekuńczych i wychowawczych, prowadzenie działalności charytatywnej, zapobieganie umieszczeniu dziecka poza rodziną, inicjowanie i rozwijanie specjalistycznych form pomocy rodzinie w wychowaniu dziecka niepełnosprawnego, promowanie wśród dzieci postaw proekologicznych, ochrona dziecka przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, prowadzenie profilaktyki w zakresie uzależnień, w tym szczególnie alkoholizmu i narkomanii, inicjowanie społecznych ruchów rodziców i innych osób dorosłych zainteresowanych wychowaniem i niesieniem pomocy dzieciom;

- Towarzystwo Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Być Razem”, ul. St. Kączkowskiego 12/15

Celem stowarzyszenia jest kształtowanie postaw otwartych na problemy innych, pomoc dzieciom i młodzieży ze środowisk zagrożonych, aktywizowanie tej młodzieży;

- Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Turku, ul. Konińska 4,

Celem stowarzyszenia jest kształtowanie właściwych postaw społecznych poprzez m.in. informowanie społeczeństwa o charakterze zjawiska uzależnień, rozwijanie współpracy z organizacjami administracji rządowej i samorządowej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za profilaktykę, leczenie i resocjalizację i zwalczanie przestępstw wynikających z uzależnień od narkotyków, alkoholu i innych środków psychoaktywnych,

ułatwianie osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniami oraz ich otoczeniu dostępu i korzystania z odpowiedniej pomocy;

- Koło Wychowanków Gimnazjum i Liceum im. T. Kościuszki w Turku, ul. T. Kościuszki 4,
Celem stowarzyszenia jest skupianie wychowanków szkoły, upowszechnianie dorobku szkoły w środowisku, gromadzenie dokumentów z dziejów szkoły, prowadzenie badań historycznych, udzielanie pomocy uczniom i wychowankom;
- Turkowskie Towarzystwo Muzyczne, ul. T. Kościuszki 6,
Celem stowarzyszenia jest upowszechnianie muzyki, prowadzenie Społecznego Ogniska Artystycznego, wspieranie Państwowej Szkoły Muzycznej w Turku, pomoc młodzieży uzdolnionej;
- Turkowskie Stowarzyszenie Pracodawców i Przedsiębiorców, ul. W. Milewskiego 10 (adres korespondencyjny: ul. Kolska Szosa 4),
Celem stowarzyszenia jest działanie w interesie i na rzecz członków prowadzących działalność gospodarczą, kultywowanie tradycji organizacji kupieckich i rzemieślniczych, upowszechnianie wiedzy z zakresu ekonomii, zarządzania, marketingu;
- Turkowskiej Stowarzyszenie Młodych, ul. Nowa 22,
Celem stowarzyszenia jest rozpoznanie i realizacja potrzeb dzieci i młodzieży w zakresie: rozwoju demokracji i samorządności, oświaty i wychowania, kultury, sztuki, zdrowia, opieki społecznej, sportu, ochrony przyrody, pracy, integracji europejskiej;
- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Zarząd Koła w Turku, ul. 3 Maja 2,
Celem stowarzyszenia jest poprawienie warunków socjalno – bytowych emerytów, rencistów i inwalidów oraz uczestniczenie w życiu społecznym przez współdziałanie z organami władzy i administracji publicznej, samorządowej, ze związkami zawodowymi oraz innymi organizacjami społecznymi, gospodarczymi i spółdzielczymi, organizowanie życia kulturalnego emerytów, rencistów i inwalidów, reprezentowanie ich interesów wobec organów władzy i administracji publicznej, samorządowej oraz popularyzowanie ich problemów wśród społeczeństwa;
- Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej – Koło w Turku, ul. Pl. Wojska Polskiego 1,
Celem stowarzyszenia jest szerzenie etosu Armii Krajowej, dobro kraju oraz umacnianie jego integralności i suwerenności, obrona godności dobrego imienia i pamięci Armii Krajowej i jej żołnierzy, opieka nad nimi i ich rodzinami oraz zapewnienie im pomocy, badanie i utrwalanie rozpowszechniania historii, tradycji i dziedzictwa ideowego Armii Krajowej;
- Polski Związek Niewidomych – Koło w Turku, ul. 3 Maja 2
Celem stowarzyszenia jest zrzeszanie osób niewidomych i słabo widzących w celu ich społecznej integracji, rehabilitacji, ochrony interesów zawodowych, ekonomicznych i społecznych, przeciwdziałania ich dyskryminacji,

reprezentowanie swych członków wobec organów naczelnych państwa, administracji rządowej i samorządowej oraz innych instytucji;

- Towarzystwo Przyjaciół Grodna, ul. Sportowa 8/8
Celem stowarzyszenia jest popularyzowanie wiedzy o Grodzieńszczyźnie, ochrona materialnych pamiątek kultury polskiej na Grodzieńszczyźnie, poznawanie życia społecznego współczesnych mieszkańców, rozwijanie bezpośrednich kontaktów z mieszkańcami i instytucjami regionu;
- Stowarzyszenie „Przystań”, ul. Browarna 13
Celem stowarzyszenia jest prowadzenie działalności kulturalnej, społecznej i edukacyjnej w lokalnym środowisku, prowadzenie działalności opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej obejmującej dzieci i młodzież w zakresie szeroko pojętego rozwoju osobistego: fizycznego, psychicznego, intelektualnego, duchowego, prowadzenie działań na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny, integracja i aktywizacja społeczności lokalnej, szczególnie środowiska dzieci i młodzieży oraz ich rodziców;
- Tureckie Towarzystwo Turystyczne, ul. Kaliska 41/4
Celem stowarzyszenia jest propagowanie turystyki kwalifikowanej: pieszej, rowerowej, kajakowej szczególnie wśród młodzieży, promowanie walorów naszego miasta i powiatu, organizacja imprez turystycznych: rajdów, spływów, biegów na orientację, obozów kajakowych i wędrownych;
- Turkowskie Towarzystwo Chóralne, ul. Browarna 11
Celem stowarzyszenia jest zrzeszanie miłośników śpiewu chóralnego miasta Turku i okolicy, popularyzacja i upowszechnianie kultury muzycznej, działanie patriotyczno – wychowawcze poprzez czynne uczestnictwo w obchodach świąt narodowych i innych uroczystościach, reprezentacja regionu i jego promowanie w konkursach i przeglądach chóralnych w krajach i za granicą, poznawanie i popularyzacja kultury innych narodów;
- Stowarzyszenie „Big Band Miast i Powiatu Tureckiego”, ul. Niepodległości 3
Celem stowarzyszenia jest propagowanie amatorskiego ruchu muzycznego; popularyzacja muzykowania orkiestrowego, popularyzacja muzyki poważnej i orkiestrowej wśród społeczności lokalnej; wspieranie rozwoju kultury i sztuki oraz wszelkich działań twórczych; umożliwienie edukacji artystycznej dzieci i młodzieży; organizowanie koncertów dla społeczności lokalnej i innych odbiorców w kraju i za granicą;
- Turkowskie Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „Krokus”, ul. 3 Maja
Celem stowarzyszenia jest propagowanie trzeźwości, zmiany obyczajów w kierunku usunięcia z życia rodziny oraz jednostki, zakładów pracy napojów alkoholowych jako stałych składników różnych uroczystości;
- Powiatowe Towarzystwo „Trzeźwość”, ul. Szeroka 2
Celem stowarzyszenia jest upowszechnianie trzeźwości, krzewienie abstynencji, przeciwdziałanie alkoholizmowi i przemocy w rodzinie oraz łagodzenie skutków tych zjawisk;
- Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Ruchowo „To My”, ul. Poduchowne 1

Celem stowarzyszenia jest integracja i rehabilitacja osób niepełnosprawnych, dotkniętych skutkami uzależnień, przemocy, zubożeń poprzez sport, turystykę, wypoczynek: imprezy artystyczne i inne, aktywne propagowanie problemów osób niepełnosprawnych ruchowo, inicjowanie i wspieranie współpracy ze społeczeństwem, pomoc i współpraca z rodzinami osób niepełnosprawnych ruchowo, współdziałanie z władzami samorządowymi;

- Stowarzyszenie Świetlic Profilaktyczno-Wychowawczych „Azyl”, ul. Sportowa 9
Celem stowarzyszenia jest zapobieganie niedostosowaniu społecznemu oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym, łagodzenie skutków nadużywania alkoholu przez rodziców, otoczenie opieką dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, z problemami uzależnień, niewydolnych wychowawczo, najuboższych, ochrona i promocja zdrowia, działalność profilaktyczna, opiekuńczo – wychowawcza, dydaktyczna, terapeutyczna oraz informacyjna, upowszechnianie na rzecz osób niepełnosprawnych;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Nauczania Integracyjnego Dzieci i Młodzieży, Os. Wyzwolenia 7a
Celem stowarzyszenia jest zacieśnianie współpracy pomiędzy nauczycielami oddziałów integracyjnych, kreowanie współpracy pomiędzy nauczycielami uczącymi w oddziałach integracyjnych a rodzinami dotkniętymi niepełnosprawnością, współdziałanie w inicjowaniu i koordynacji zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w oddziałach integracyjnych, udzielanie pomocy uczniom niepełnosprawnym w zakresie prowadzonych zajęć dydaktycznych, stworzenie każdemu uczniowi warunków do wszechstronnego i optymalnego rozwoju;
- Stowarzyszenie „Tu i Teraz”, ul. Konińska 4
Celem stowarzyszenia jest zapobieganie wykluczaniu i marginalizacji społecznej, wszechstronne działania na rzecz: bezrobotnych, bezdomnych, osób starszych, niepełnosprawnych, rodzin w tym rodzin niepełnych oraz innych jednostek i grup społecznych wymagających wsparcia, przeciwdziałanie patologiom społecznym, pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych osób i rodzin, promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa;
- Tureckie Stowarzyszenie Na Rzecz Przywracania Rodziny „Dajmy Szansę”, ul. Konińska 2
Celem stowarzyszenia jest wyzwalanie i wspieranie inicjatyw społecznych i administracyjnych zmierzających do poprawy warunków życia dzieci i przywracania rodziny oraz tworzenia możliwości ich pełnego rozwoju emocjonalnego, intelektualnego i fizycznego;
- Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi Rzeczypospolitej Polskiej Klub HDK „Górnik” przy KWB „Adamów” SA w Turku, Warenka 23
Za cel swojej działalności Stowarzyszenie uznaje dobro społeczeństwa polskiego i człowieka poprzez honorowe krwiodawstwo oraz rozwój idei krwiodawstwa, ściśle współpracuje z placówkami służby zdrowia;
- Polski Związek Filatelistów, Koło w Turku, ul. T. Kościuszki 13
Celem organizacji jest propagowanie wiedzy filatelistycznej.
- Polski Klub Ekologiczny, Koło w Turku, ul. Szkolna 2

Celem organizacji jest powszechna edukacja ekologiczna, uznanie ekorozwoju jako podstawy polityki społeczno-gospodarczej państwa. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego Polski, ochrona krajobrazu naturalnego i dziedzictwa kulturowego, kształtowanie w społeczeństwie świadomości, że jakość życia zależy od racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi i zachowaniem równowagi między środowiskiem a rozwojem cywilizacji – to priorytetowe zadania klubu;

- Młodzież Wszechpolska-Zarząd Powiatowy w Turku, ul. 3 Maja 2
Celem organizacji jest wychowanie członków w duchu wartości narodowych i katolickich. Wykształcenie w nich pełni poczucia obowiązków patriotycznych, tak by na każdym stanowisku starali się być pożyteczni ojczyźnie;
- Krajowy Związek Lokatorów i Spółdzielców Oddział w Turku, Os. Wyzwolenia 10/59
Celem organizacji jest ochrona interesów lokatorów wobec zarządów i ustawodawstwa;
- Regionalne Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, ul. Poduchowne 1
Celem stowarzyszenia jest działanie na rzecz osób niepełnosprawnych realizowane poprzez udzielenie pomocy, opieki i wsparcia osobom upośledzonym umysłowo oraz innym osobom niepełnosprawnym, a także ich rodzinom oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób;
- Stowarzyszenie Samotnych Rodziców „Pomóżmy Sobie”, ul. St. Kączkowskiego 4/3
Celem stowarzyszenia jest udzielenie wszechstronnej pomocy i wsparcie osobom samotnie wychowującym dzieci;
- Zgromadzenie Wojów i Rycerzy Grodu Tura w Turku, ul. Spółdzielców 1/1
Celem organizacji jest propagowanie wiedzy na temat kultury wieków średniowiecznych, prezentowanie strojów oraz obyczajów średniowiecznych, rozwijanie wiedzy oraz zainteresowań członków stowarzyszenia w dziedzinie średniowiecznej historii, kultury oraz obyczajów;
- Stowarzyszenie „Przyjaźni Dzieciom”, Al. J. Piłsudskiego 5
Celem stowarzyszenia jest wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych, wieloprofilowa stymulacja, wczesna interwencja, integracja społeczna;
- Turkowskie Stowarzyszenie Kulturalne „TeSk-a”, Pl. Wojska Polskiego 18
Celem stowarzyszenia jest popularyzacja sztuki, muzyki, malarstwa, poezji, teatru, filmu poprzez organizowanie imprez, działań kulturalnych i edukacyjnych;
- Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” Oddział Miejski w Turku, Pl. H. Sienkiewicza 5
Celem stowarzyszenia jest ochrona życia i godności człowieka, rodziny i narodu, przygotowanie katolików świeckich do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu kościoła, upowszechnianie chrześcijańskich, patriotycznych i demokratycznych postaw oraz kryteriów oceny rzeczywistości społecznej, gospodarczej i politycznej;
- Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wielkopolska Komenda Hufca ZHP Turek, ul. T. Kościuszki 13

Celem związku jest m.in.: stworzenie warunków do wszechstronnego, intelektualnego, społecznego, duchowego i fizycznego rozwoju człowieka, nieskrępowane kształtowanie osobowości człowieka przy poszanowaniu jego prawa do wolności i godności, w tym wolności od wszelkich nałogów, upowszechnianie i umacnianie w społeczeństwie przywiązania do wartości;

- Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Powiatowy w Turku, ul. Dobrska 12
Celem organizacji jest dobrowolne i bezinteresowne niesienie różnych form pomocy osobom i rodzinom, które z różnych przyczyn życiowych niezdolne są do rozwiązywania swoich problemów, w szczególności ludziom starszym, chorym, niepełnosprawnym, samotnym, ubogim i rodzinom pozbawionym środków do życia.
- Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy Turek, ul. 3 Maja 2
Celem jest zapobieganie cierpieniom ludzkim i ich łagodzenie we wszystkich okolicznościach i w każdym czasie, przy zachowaniu bezstronności oraz bez jakiegokolwiek dyskryminacji, zwłaszcza z powodu narodowości, przynależności do grupy etnicznej, pochodzenia społecznego, rasy, płci, religii lub poglądów politycznych.
- Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego, Koło w Turku, ul. Kaliska 47
Celem organizacji pomoc osobom niepełnosprawnym, a w szczególności osobom dotkniętym chorobą stwardnienia rozsianego.
- Fundacja Turecka Unia Rozwoju „T.U.R.”, ul. Kolska Szosa 3/3
Celem fundacji jest działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, a w szczególności: opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju dla obszarów gm. Kościelec, Turek, Goszczanów, Brudzew, Kawęczyn, Przykona, Malanów, Władysławów, wspieranie i upowszechnianie działań na rzecz realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- Stowarzyszenie TERAZ TUREK, Os. Wyzwolenia 4/53
Celem stowarzyszenia jest między innymi integracja osób i środowisk zainteresowanym rozwojem i promocją miasta Turku, działalność kulturalno-oświatowa, promocja i wspieranie samorządności i samoorganizacji obywatelskiej, wspieranie rozwoju społeczności lokalnej w tym rozwijanie twórczych zainteresowań dzieci i młodzieży, upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, działalność charytatywna, ochrona i promocja zdrowia;
- Lokalne Porozumienie Samorządowe, ul. Kolska Szosa 11
Celami stowarzyszenia są: działania na rzecz rozwoju miasta, miejscowości i gmin powiatu tureckiego; inicjowanie i wspieranie społecznej aktywności mieszkańców; propagowanie idei samorządowej wśród mieszkańców; promocja i organizacja wolontariatu;
- Miejski Klub Sportowy „Tur 1921” Turek, ul. Sportowa 3,
Celem stowarzyszenia jest tworzenie warunków organizacyjnych i materialnych swym członkom do uprawiania sportu oraz rekreacji i aktywnego wypoczynku poprzez zajęcia wychowania fizycznego, propagowanie wychowania fizycznego i sportu;
- Ludowy Klub Sportowy „Maraton”, ul. Sportowa 9a

Celem stowarzyszenia jest programowanie i organizowanie wychowania fizycznego, sportu i turystyki oraz stwarzanie odpowiednich warunków dla uprawiania wychowania fizycznego i sportu, kształtowanie u członków klubu patriotyzmu i wysokich walorów moralnych, poczucia godności zawodowej i osobistej;

- Międzyszkolny Klub Sportowy przy Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym, Al. J. Piłsudskiego 5

Celem stowarzyszenia jest organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości sprzętowo – bazowe, angażowanie uczniów do aktywności ruchowej i rozwijanie zainteresowań sportowych, wszechstronny rozwój sprawności fizycznej, organizowanie działalności sportowej z uwzględnieniem funkcji zdrowotnych, propagowanie zdrowotnego trybu życia;

- Turkowski Klub Karate, ul. Sportowa 9a

Celem stowarzyszenia jest organizowanie oraz stworzenie odpowiednio dogodnych warunków do krzewienia kultury fizycznej i sportu przez rozwój i propagowanie sportów i sztuk walk wśród szerokich rzesz społeczeństwa, prowadzenie działalności sportowej i zrzeszanie członków, reprezentowanie barw Klubu i miasta w imprezach sportowych, organizowanie zajęć sportowych dla mieszkańców województwa wielkopolskiego;

- Klub Sportów i Sztuk Walk, ul. Folwarczna 27

Celem stowarzyszenia jest zapewnienie młodzieży możliwości udziału w sporcie kwalifikowanym, kształtowanie u członków klubu wysokich wartości moralnych i fizycznych, zapewnienie ogółowi mieszkańców województwa wielkopolskiego przeżyć i widowisk sportowych o wysokich walorach estetycznych, stanowiących wartościową formę wypoczynku i integracji;

- Miejski Klub Sportowy „Tur–Mot”, ul. F.Chopina 106

Celem stowarzyszenia jest tworzenie warunków organizacyjnych i materialnych swym członkom do uprawiania sportu oraz rekreacji i aktywnego wypoczynku poprzez zajęcia wychowania fizycznego, propagowanie wychowania fizycznego i sportu, kształtowanie wśród swoich członków poprzez sport wysokich walorów moralnych, poczucia godności osobistej, zasad dyscypliny i solidarności, zapewnienie opieki wychowawczej młodocianym zawodnikom;

- Lokalny Klub Młodzieżowy, ul. Spółdzielców 2/20

Celem stowarzyszenia jest planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektowe i sprzętowe oraz pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków klubu, angażowanie wszystkich uczniów do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw dostosowanych do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań sportowych;

- Stowarzyszenie Byłych Sportowców i Działaczy Miasta Turku i okolic „Old Boy”, ul. Spółdzielców 2/20

Celem stowarzyszenia jest tworzenie warunków organizacyjnych i materialnych swym członkom do uprawiania sportu w ramach rekreacji fizycznej i aktywnego wypoczynku, podnoszenie sprawności fizycznej, a tym samym zdrowia fizycznego wśród swoich członków oraz popularyzowanie rekreacji fizycznej wśród starszych;

- Powiatowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe, ul. Kaliska 59

Celem stowarzyszenia jest programowanie rozwoju kultury fizycznej i turystyki, organizacja imprez sportowych, turystycznych, współpraca z władzami samorządu terytorialnego, szkołami oraz innymi instytucjami zainteresowanymi działalnością statutową Stowarzyszenia, wspieranie działalności uczniowskich klubów sportowych, szkolenie kadr trenerskich, sędziowskich i instruktorskich;

- Ognisko Statutowe Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Tęcza”, Al. J. Piłsudskiego 1

Celem stowarzyszenia jest uczestniczenie w rozwoju kultury fizycznej, upowszechnianie rekreacji ruchowej i profilaktyki zdrowotnej, rozwijanie działalności prowadzącej do utrzymania i podnoszenia sprawności fizycznej społeczeństwa: dorosłych, młodzieży, dzieci i osób niepełnosprawnych;

- Turkowskie Towarzystwo Szachowe „Tęcza”, ul. Spółdzielców 4

Celem stowarzyszenia jest współpraca z instytucjami i organizacjami społecznymi, prowadzenie szkółek szachowych, organizowanie turniejów i innych imprez szachowych, wspieranie organizacyjne i finansowe sekcji szachowych, udział we współzawodnictwie sportowym, inne działania mające na celu doskonalenie umiejętności i poziomu gry szachistów;

- Turkowskie Towarzystwo Cyklistów, ul. 3-go Maja 1/3

Celem stowarzyszenia jest organizowanie zajęć rekreacyjnych i rozwijanie sportu masowego i wypoczynkowego w zakresie kolarstwa szosowego, MTB i kolarstwa torowego, zapewnienie dzieciom i młodzieży udziału w sporcie kwalifikowanym, zapewnienie mieszkańcom miasta i powiatu przeżyć z widowisk sportowych o wysokich walorach estetycznych stanowiących wartościową formę wypoczynku i integracji;

- Uczniowski Klub Sportowy „Piątka” w Turku, Os. Wyzwolenia 7 a

Celem stowarzyszenia jest planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektowe i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, angażowanie wszystkich uczniów do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw dostosowanych do wieku;

- Uczniowski Klub Sportowy „Maratończyk” w Turku, ul. Sportowa 9

Celem klubu jest planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów, angażowanie wszystkich uczniów do różnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw, uczestnictwo w imprezach sportowych;

- Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” w Turku, ul. 3 Maja 29

Celem klubu jest planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów, angażowanie wszystkich uczniów do różnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw, uczestnictwo w imprezach sportowych;

- Fundacja „Złota godzina”, ul. Poduchowne 1

Celem fundacji jest wspieranie nowoczesnej medycyny i leczenia, a w szczególności jest to promocja nowoczesnych badań medycznych i diagnostycznych, wspieranie leczenia specjalistycznego we wszystkich dziedzinach medycyny;

- Turecka Izba Gospodarcza, ul. Kaliska 47

Zadaniem Izby jest reprezentowanie interesów swoich członków oraz działanie na rzecz ich ochrony w zakresie działalności gospodarczej; współdziałanie dla rozwoju przedsiębiorczości w nowoczesnych formach organizacyjnych i angażowanie kapitałów w indywidualną i grupową własność środków produkcji; rozwijanie współpracy między nauką, przemysłem oraz handlem;

- Stowarzyszenie Brazylijskie JIU-JITSU Turek, ul. Kolska 35/7
Celem stowarzyszenie jest zapewnienie młodzieży możliwości udziału w sporcie kwalifikowanym, kształtowania u członków klubu wysokich wartości moralnych i fizycznych, organizowanie szkoleń sportowych, obozów szkoleniowych oraz wypoczynku letniego i zimowego, organizowanie imprez sportowych;
- Turkowski Klub Miłośników Fantastyki „TRAKO” w Turku, ul. Północna 10
Celami statutowymi działalności klubu są prowadzenie działalności kulturalnej i rozrywkowej związanej z szeroko pojętą fantastyką, propagowanie fantastyki, w tym w szczególności gier fabularnych, terenowych, karcianych oraz planszowych;
- Stowarzyszenie „Morsy Turek”, ul. Północna 3
Zasadniczymi celami stowarzyszenia jest organizowanie ruchu morsów – ludzi propagujących kąpiele w ekstremalnych warunkach, rozpowszechnianie kultury fizycznej dla ochron zdrowia i poprawy sprawności fizycznej i cech psychicznych, rozpowszechnianie i popieranie idei zwiększenia tolerancji organizmu człowieka do niskich temperatur;
- Stowarzyszenie SIATKARZ TUREK, ul. T. Kościuszki 14/35
Celem stowarzyszenia jest propagowanie siatkówki, jako sportu masowego, a w szczególności integracja środowiska siatkarskiego, popularyzacja gry w piłkę siatkową i plażową wśród młodzieży, aktywizacja byłych zawodników i sympatyków piłki siatkowej poprzez organizację otwartych turniejów i meczy w siatkówkę halową i plażową;
- Klub Jeździecki „Mar-Klin”, ul. Leśna 31
Celem stowarzyszenia jest w szczególności rozwój i popularyzacja sportu konnego, rekreacji i turystyki konnej oraz innych form kultury fizycznej i sportu na terenie swego działania wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, kształcenie kadry instruktorów do prowadzenia zajęć rekreacyjno-sportowych, rozwijanie usług w zakresie rekreacji konnej;
- Klub Jeździecki „HEAA”, ul. Zdrojki Prawe 63a
Celem klubu jest prowadzenie działalności w zakresie rozwoju jeździectwa; prowadzenie rekreacji konnej; organizowanie zawodów, imprez sportowych i rekreacyjnych; organizowanie treningów oraz kursów i obozów kondycyjnych i szkoleniowych dla zawodników, działaczy, instruktorów i trenerów;
- Tenisowy Klub Sportowy „Forehand” Turek, ul. Malinowa 6
Celem klubu jest upowszechnianie tenisa i promowanie zdrowego stylu życia, zachęcenie jak największej liczby dzieci do uprawiania tenisa, utworzenie i prowadzenie szkoły tenisa, szkolenie dzieci i młodzieży, organizację turniejów, współpracę ze szkołami, nawiązanie kontaktów z klubami i stowarzyszeniami krajowymi i zagranicznymi.

Na terenie gminy Brudzew:

- Klub Sportowy "Kasztelania" Brudzew, ul. Turkowska 29
Rozwój sportu na terenie gminy w szczególności wśród dzieci i młodzieży;
- Lokalna Organizacja Turystyczna „Marina”, ul. Dworcowa 2
Lokalna Organizacja Turystyczna „Marina” została powołana z inicjatywy trzech samorządów: Powiatu Konińskiego, Gminy Ślesin oraz miasta Konina;
- Ochotnicze Straże Pożarne Gminy Brudzew;
- Stowarzyszenie "Cichowianki", Cichów 33a
Szeroko pojęta działalność na rzecz środowiska naturalnego;
- Stowarzyszenie "Klub Brudzewianki", pl. Wolności 26;
- Towarzystwo Przyjaciół Brudzewa im. Wojciecha z Brudzewa, ul. Powstańców Wlkp. 35
Działania na rzecz krzewienia kultury, rozwoju gminy, wsparcie młodzieży, krzewienie postaw patriotycznych;
- Uczniowski Klub Sportowy "Sprint" w Brudzewie, ul. Powstańców Wlkp. 35

Na terenie gminy Dobra funkcjonują:

- Stowarzyszenie „Lepsza Gmina" w Dobrej, ul. Dekereta 34
Na początku 2004 roku w Gminie Dobra powstało Stowarzyszenie „Lepsza Gmina". Głównym celem działania Stowarzyszenia jest osiągnięcie wszechstronnego rozwoju Gminy Dobra. Organizacja aktywnie działa na terenie Gminy Dobra, realizując wiele projektów skierowanych do lokalnej społeczności;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Dobrskiej, Długa Wieś 30
Celem Stowarzyszenia jest wspieranie i inicjowanie wszelkich form działalności, sprzyjającej rozwojowi gminy Dobra w tym: promowanie twórczości artystycznej mieszkańców gminy Dobra zarówno w kraju jak i poza jego granicami, propagowanie ciekawych form aktywności gospodarczej, promowanie najwybitniejszych kreatorów wszelkich form życia publicznego i gospodarczego;
- Stowarzyszenie Sportowe „Zalew", Skęczniew 55
„Zalew" jest organizacją pozarządową, której głównym celem działania jest upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców Gminy Dobra, a szczególnie wśród mieszkańców wsi Skęczniew. Stowarzyszenie jest organizatorem turniejów, konkursów i rozgrywek sportowych w różnych dyscyplinach sportowych. Aktywnie włącza się w animowanie czasu wolnego skęczniewskich dzieci i młodzieży;
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Mikulice i Stefanów „Dąb", Mikulice 61
Celem działania Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Mikulice i Stefanów „Dąb" jest osiągnięcie wszechstronnego rozwoju wsi Mikulice i Stefanów;
- Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых SEKCJA 8 w Dobrej Oddział Turek, Członkowie Związku corocznie uczestniczą w obchodach Dni Dobrej prezentując gołębie pocztowe oraz swój dorobek pucharowy. Związek współpracuje z lokalnymi szkołami oraz przedszkolami;
- Koło Łowieckie Nr 13 „SZARAK", Dobra 86

Członkowie koła realizują innowacyjne metody edukacji proekologicznej. Wspólnie z nauczycielami prowadzą zajęcia w środowisku naturalnym zwierzyny leśnej. Koło ściślej współpracuje ze szkołą Podstawową w Piekarach i Dąbrowicy, organizuje pogadanki na temat ochrony zwierzyny łownej oraz wspólnie z dziećmi sprząta śmieci pozostawione w lesie w Dąbrowicy, oraz dokarmia zwierzynę łowną w okresie zimy;

- Ochotnicze Straże Pożarne
Rola ochotniczych straży pożarnych w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej w kraju, od początku ich powstania, jest szczególnie ważna z uwagi na ich zaangażowanie w prowadzonych działaniach ratowniczo-gaśniczych.
Członkowie Ochotniczej Straży Pożarnej organizują Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze OSP i MDP. Celem zawodów jest sprawdzenie wyszkolenia pożarniczego jednostek OSP i przygotowanie do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej oraz popularyzacja wśród społeczeństwa zagadnień ochrony przeciwpożarowej;
- Miejsko-Gminny Ludowy Klub Sportowy „WICHER” w Dobrej
Klub Sportowy organizuje zajęcia z różnych dyscyplin sportowych. Jego celem jest upowszechnianie kultury fizycznej wśród lokalnej społeczności oraz organizacja życia sportowego gminy. Członkowie propagują prowadzenie zdrowego trybu życia i aktywne formy spędzania czasu wolnego;
- Nieformalna Grupa Młodzieżowa "miCOOLice", Mikulice 6
Nieformalna Grupa Młodzieżowa miCOOLice powstała w miejscowości Mikulice w 2005 roku. Jej celem jest organizacja występów artystycznych "mini teatrzyk", kółka plastycznego i tanecznego oraz licznych spotkań, zabaw, ognisk dla członków grupy oraz lokalnej ludności, przede wszystkim dla dzieci, rodziców i młodzieży. Członkami grupy są dzieci i młodzież w wieku od siedmiu do dwudziestu dwóch lat;
- Liga Obrony Kraju - Koło w Dobrej
Koło LOK w Dobrej jest organizatorem treningów i zawodów strzeleckich na terenie gminy. Współorganizatorem Dni Dobrej (coroczny turniej strzelecki otwarty na strzelnicy Linne-Golimówka). Bierze udział w zawodach ponadlokalnych (m.in. Ogólnopolskie Zawody Strzeleckie im. Wieśka Suchorskiego w Turku).

Na terenie gminy Przykona działają:

- Klub Żeglarski ZŁOTA SZEKLA przy ZP LOK w Turku z siedzibą w Przykonie, ul. Szkolna 7
Klub Żeglarski "Złota Szekla" założony został w 2004 roku. Skupia miłośników żeglarstwa z powiatu tureckiego. Członkowie klubu mogą korzystać z posiadanego sprzętu żeglarskiego: łódka Omega, 420-stka, optymista i jena łódka wiosłowa;
- Gminny Klub Sportowy "Teleszyna" ul. Szkolna 7;
- Stowarzyszenie Na Rzecz Ekologicznego Rozwoju Gmin „SOKÓŁ” w Przykonie, ul. Szkolna 7
Celem Stowarzyszenia jest: rozwój gospodarczy gminy, powiatu oraz podregionu z zachowaniem warunków pełnej ochrony środowiska naturalnego, ochrona środowiska i tworzenie obiektów, które służyłyby ojczyściej przyrodzie, przedsięwzięcia na rzecz turystyki i rozwoju fizycznego i odnowy biologicznej,

nadanie blasku miejscowościom, na rzecz których działa Stowarzyszenie tak aby stały się one atrakcyjne i rozwijały się gospodarczo, dbałość o zasobność miejscowości określonych poprzez zabiegi o pozyskanie zasileń finansowych lub pomocy rzeczowej ze źródeł krajowych i zagranicznych oraz troska o ich najbardziej celowe wykorzystanie.

Na terenie gminy Kawęczyn działają:

- Dom Wspólnoty "Barka", Młodzianów 2
- Stowarzyszenie Producentów Rolnych „Zielona Dolina” z Gminy Kawęczyn, Kawęczyn 48
Stowarzyszenie Producentów Rolnych Gminy Kawęczyn „Zielona Dolina” - organizacja społeczno-zawodowa rolników z Gminy Kawęczyn mająca na celu rozwijanie i propagowanie postaw i działań sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości mieszkańców wsi, zwalczanie nieuczciwej konkurencji, wytwarzanie atmosfery zaufania i szacunku do środowiska wiejskiego, podnoszenia standardów życia i szerzenia wiedzy.

Na terenie gminy Malanów:

- Stowarzyszenie Emerytów, Parkowa 8,
Działania na rzecz osób starszych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, organizacja imprez i wydarzeń skierowanych do lokalnych emerytów;
- Stowarzyszenie Folwarczanie, Malanów
Stowarzyszenie Folwarczanie do zadań statutowych zalicza osiągnięcie rozwoju społeczno gospodarczego gminy Malanów. Krzewienie kultury i sportu, rozwijanie rozmaitych form samorealizacji mieszkańców Dziadowic-Folwark, gminy Malanów. Obecnie liczy ono 24 członków;
- Stowarzyszenie "Kotwica"- wspólnie dla Kotwasic, Kotwasice 15
Wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju: społecznego, gospodarczego, kulturalnego, a w szczególności utrwalanie tradycji wsi Kotwasice. Wspieranie demokracji i budowanie społeczeństwa obywatelskiego w środowisku lokalnym i euroregionu. Integracja mieszkańców wsi Kotwasice i okolic. Integracja środowiska skupionego wokół szkoły podstawowej w Kotwasicach i działania na rzecz doposażenia i unowocześnienia bazy dydaktycznej szkoły;
- Stowarzyszenie Mieszkańców dla Rozwoju Wsi Poroże, Poroże 8,
Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- Stowarzyszenie "Nadzieja", ul. Kaliska
Przewycięzanie trudnych sytuacji życiowych, działalność wspierająca, działalność charytatywna, pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie ich szans; działalność na rzecz osób niepełnosprawnych; działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym; nauka, kultura, ekologia;
- Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń", Miłaczew 45 a

Przewycięzanie trudnych sytuacji życiowych, działalność wspierająca, pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie ich szans;

- Stowarzyszenie Sportowo-Kulturalne Wsi Czachulec, Szchulec Stary 22
Przewycięzanie trudnych sytuacji życiowych, działalność wspierająca, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, ochrona i promocja zdrowia.

Do organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Tuliszków należą:

- Ochotnicza Straż Pożarna,
- Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin PROMYK, ul. Nortowska 1
Przewycięzanie trudnych sytuacji życiowych, działalność wspierająca, pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie ich szans, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych;
- Miejsko - Gminny Klub Sportowy „TULISIA” w Tuliszkowie, ul. Nortowska 1b, Popularyzacja kultury fizycznej i sportu;
- Uczniowski Klub Sportowy „Lis”, ul. Nortowska 1
Propagowanie sportu, organizacja turniejów, imprez i wydarzeń o charakterze sportowym;
- Koło Łowieckie nr 15 Sokół;
- Uczniowski Klub Sportowy „JUDO”, Sarbicko 15, dyscyplina judo, 40 członków;
- Klub Sportów i Sztuk Walk w Turku, ul. Folwarczna, dyscyplina karate, ok. 160 zawodników z terenu Gminy;
- Wielkopolski Klub Sportów Walki, ul. Jabłonna 4, dyscyplina karate kiokushin, 18 członków.

Organizacje pozarządowe gmina Władysławów:

- Gminny Ludowy Klub Sportowy „ZNICZ” Władysławów, ul. Rynek 23;
- Szkoła Piłkarska OLO, ul. Szkolna 2;
- Władysławowski Klub Karate Kyokushin – kan, ul. Mieszka 32;
- Uczniowski Klub Sportowy SKOCZEK, Gądkowice 51;
- Ludowy Zespół Sportowy „Baszta” Wyszyna, ul. Królowej Jadwigi 1;
- Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Koninie KOŁO PZW Nr 33 we Władysławowie;
- Ochotnicze Straże Pożarne.

Powyżej przedstawiono organizacje pozarządowe, bezpośrednio związane z polityką społeczną, jednak trzeba podkreślić, że te działające w powiecie obejmują swoim zakresem rozmaite dziedziny i nawet najwężej wyspecjalizowany NGO jest wartością dodaną każdej społeczności lokalnej i w mniej lub bardziej bezpośredni sposób, lecz zawsze wpływa na sytuację społeczną na danym terytorium.

III. Podsumowanie części raportowej

Podstawowym obszarem, kształtującym sytuację społeczną zbiorowości jest demografia. Powiat turecki jest pod tym względem w relatywnie dobrej sytuacji: liczba ludności od kilku ostatnich lat jest stabilna i po szybkim wzroście ustabilizowała się na obecnym poziomie. Najsilniejsze procesy demograficzne, charakterystyczne dla naszego kręgu cywilizacyjnego: starzenie się społeczeństwa oraz niska liczba urodzeń (będąca również jedną z przyczyn pierwszego z tych dwóch zjawisk) są zauważalne również tu.

Wskaźniki rynku pracy osiągały na przestrzeni minionych lat niekorzystne wartości. Miało to niewątpliwie związek z kryzysem gospodarczym. Statystyki pokazują, że tendencje te słabną: odsetek bezrobotnych maleje przy jednoczesnym wzroście liczby przedsiębiorców.

Zmieniająca się sytuacja demograficzna oznacza ubytek dzieci i młodzieży w stosunku do sytuacji dzisiejszej, zmniejszone zapotrzebowanie na infrastrukturę oświatową, a jednocześnie umożliwi bardziej indywidualne podejście do potrzeb tej grupy wiekowej.

Należy także spodziewać się wzrostu liczby osób w wieku senioralnym i w związku z tym konieczność modernizacji infrastruktury już istniejącej oraz powstawanie nowych ośrodków - szczególnie z obszaru opieki, adresowanych do tej grupy wiekowej. Liczba osób w wieku senioralnym będzie systematycznie wzrastała. Należy podejmować działania zarówno w obszarze opieki, jak i aktywizacji osób w wieku senioralnym. W zakresie opieki decydujące o możliwości jak najdłuższego przebywania w dotychczasowym środowisku są rozwinięte usługi opiekuńcze, sieć ośrodków wsparcia dziennego oraz dostosowana do potrzeb mieszkańców infrastruktura ochrony zdrowia (poradnie geriatryczne, rehabilitacyjne, oddziały szpitalne geriatryczne, psychiatryczne, internistyczne). Osoba, która z powodu stanu zdrowia nie może przebywać w miejscu zamieszkania, winna trafić do placówki całodobowej dostosowanej do jej indywidualnych potrzeb. Mając na uwadze wzrost liczby osób starszych w najbliższych latach, należy zadbać o rozwój liczby miejsc całodobowego pobytu w tym sieć placówek rodzinnych, stwarzających osobom starszym najdogodniejsze warunki do pobytu. W obszarze aktywizacji należy zadbać o wyrównanie dostępu do usług społecznych, np. klubów, placówek edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjno-sportowych. Uwaga lokalnych polityków społecznych winna koncentrować się nie tylko na pomocy dla samych seniorów, ale także ich rodzin. Rozwijające się wraz z wydłużającym się życiem choroby otępienie, np. choroba Alzheimera, będą skutecznie ograniczały wydolność opiekuńczą rodzin.

Wraz ze starzeniem się populacji wzrasta liczba osób niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne są bardzo zróżnicowaną grupą, konieczna jest zatem polityka, która będzie respektować tę różnorodność. Szczególnej uwagi wymagają osoby o złożonych, wielorakich potrzebach, uzależniających je od pomocy innych oraz ich rodziny. Niepełnosprawni są często gorzej wykształceni, co zdecydowanie utrudnia ich funkcjonowanie na rynku pracy.

System opieki nad dzieckiem pozbawionym właściwej opieki rodziców winien dalej rozwijać się zgodnie z potrzebami społecznymi, czyli m.in. proponować działania profilaktyczne i osłonowe dla rodzin niewydolnych wychowawczo, tak by jak najdłużej utrzymać dziecko w środowisku rodzinnym. W sytuacji, w której dziecko musi opuścić dom rodzinny, winno mu się zapewnić rodzinną opiekę zastępczą i nadal pracować z rodziną, by umożliwić dziecku powrót do niej.

Mając na uwadze aktualne tendencje społeczne należy założyć, że do roku 2020 nadal problemem społecznym będzie rozpad rodzin i opieka nad dzieckiem pozbawionym rodziny. Kryzys rodziny, przekładający się na upośledzenie jej funkcji wychowawczych, winien zaktywizować system pomocy społecznej do aktywności szczególnie w rozwoju pracy socjalnej oraz asystentury rodzin. Wzmacnianie rodziny, wraz z rozwojem atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego, adresowanych do dzieci i młodzieży, winno przełożyć się na ograniczenie rozwoju zachowań patologicznych, jak np. rozbojów, czy stosowania używek.

W najbliższych latach należy upowszechniać aktywne formy pomocy społecznej m.in. poprzez rozwój kontraktów socjalnych jako instrumentów motywujących klientów do nieustannego poszukiwania wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. W sytuacjach, w których osoby już znajdują się w stanie bezdomności, należy poprzez właściwie skonstruowane zaplecze infrastrukturalne minimalizować skutki tej sytuacji i poprzez właściwie realizowaną pracę socjalną i poradnictwo doprowadzić do usamodzielnienia, czyli wyjścia ze stanu bezdomności. Wydaje się, że w ciągu najbliższych lat uwaga winna skupiać się na dekoncentrowaniu większych obiektów adresowanych dla bezdomnych, w kierunku mniejszych form pomocy - mieszkań chronionych i ośrodków wsparcia. Zmieniający się wymiar ubóstwa i bezdomności winien skutkować także rozwojem pracy socjalnej realizowanej bezpośrednio na ulicy, w środowisku w którym może przybywać – w najbliższych latach - ubogich i bezdomnych.

Poziom zatrudnienia i stopa bezrobocia będą zależne od kondycji gospodarki krajowej i europejskiej. Wysiłki winny skoncentrować się w tym okresie na rozwoju form zatrudnienia, jakie stwarza ekonomia społeczna, w szczególności spółdzielczość socjalna, kluby i centra integracji społecznej. Rozbudowa tego typu infrastruktury winna przynieść ograniczenie skutków bezrobocia w grupach szczególnie narażonych na wykluczenie społeczne.

Szeroka współpraca instytucji samorządowych i pozarządowych podnosi skuteczność funkcjonowania systemu, działającego na rzecz rozwiązywania kwestii uzależnień. Obecność profilaktyki w szkołach, dobrze funkcjonującego leczenia odwykowego oraz wielu wyspecjalizowanych organizacji pozarządowych i kościelnych stwarzają szansę na sukcesywne ograniczanie rozmiarów i dotkliwości problemów związanych z uzależnieniami.

Instytucje powiatu, związane z bezpieczeństwem publicznym, a więc Komenda Policji oraz Państwowej Straży Pożarnej, działają skutecznie- przestępczość w powiecie jest stosunkowo niska, również nieletnich. Komenda stara się prowadzić działalność

dydaktyczną, nie tylko wśród młodzieży. Straż Pożarna interweniuje głównie z powodu ludzkich błędów, główną przyczyną działań pozostają zdarzenia drogowe oraz pożary.

Jeśli chodzi o pomoc społeczną, to należy pamiętać, że jest to taka dziedzina funkcjonowania Państwa, w której popyt zazwyczaj przewyższa podaż, nawet w najbardziej rozwiniętych państwach. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest instytucją wyspecjalizowaną i swoje zadania, zarówno własne jak i zlecone, wykonuje skutecznie. Dość mocno zakorzenione są tradycyjne zagrożenia społeczne- ubóstwo i bezrobocie, oba ze sobą powiązane. Organizacje pozarządowe działające w powiecie coraz lepiej współpracują z samorządami, co znajduje swoje odzwierciedlenie w treści Programu Współpracy, który mógł wejść na wyższy poziom zaawansowania.

CZEŚĆ II

Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tureckim na lata 2016-2025

I. Wstęp

W myśl zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Art. 19.), do zadań własnych powiatu należy:

1) Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnie ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

Szczególna waga problematyki społecznej wynika z tego, że odpowiednio zaprojektowana i wdrożona polityka społeczna stanowi inwestycję, która przynosi korzyści wszystkim obywatelom i całemu społeczeństwu. Działania zmierzające do integracji społecznej zwiększają potencjał rozwoju, a także sprzyjają zwiększaniu aktywności społecznej we wszystkich obszarach, m.in. na rynku pracy. W myśl założeń Europejskiego Modelu Społecznego Unii Europejskiej i Rady Europy:

- państwo odpowiada za poziom i jakość życia wszystkich obywateli, wyrażające się m.in. w aktywnym przeciwdziałaniu rosnącemu ubóstwu i nadmiernemu rozwarstwieniu społecznemu
- polityka społeczna powinna bazować na prawach społecznych i socjalnych, których katalog zawiera Zrewidowana Europejska Karta Społeczna - podstawowy dla Europejskiego Modelu Społecznego dokument Rady Europy, jak i Karta Podstawowych Praw Unii Europejskiej włączona w całości do projektu Traktatu Konstytucyjnego
- polityka społeczna powinna się cechować wielosektorowością i wielopoziomowością; ważną rolę do odegrania mają tutaj sektory obywatelski i rynkowy oraz władze regionalne i lokalne przy aktywnej postawie państwa realizującego interes wspólny i chroniącego najbardziej podatnych na wykluczenie społeczne
- mocne i trwałe więzi rodzinnych i społecznych zostają uznane za jeden z istotnych czynników zapobiegających powstawaniu problemów społecznych i gospodarczych
- w planowaniu polityki społecznej powinny być uwzględniane trendy demograficzne, a szczególnie takie zjawiska, jak zmieniająca się struktura wiekowa społeczeństwa, zmiany wzorów życia rodzinnego oraz migracje.

Narzędziem realizacji zadania zaspokajania zbiorowych potrzeb społecznych wspólnoty samorządowej jest polityka społeczna, która powinna być dostosowana do potrzeb i uwarunkowań lokalnej społeczności. Działania w ramach polityki społecznej powinny umożliwić osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Polityka społeczna powinna opierać się na dążeniu do kompleksowego działania uwzględniającego potrzeby fizyczne, psychologiczne i społeczne osób potrzebujących pomocy. Rodzaj, forma i rozmiar pomocy powinny wynikać z rzetelnego rozpoznawania potrzeb. Udzielana pomoc powinna służyć umacnianiu rodziny.

Działania wynikające z programu powinny być ukierunkowane na podnoszenie poziomu życia wszystkich mieszkańców. Pracownicy służb socjalnych powinny systematycznie podnosić swoje kwalifikacje zawodowe i uczestniczyć w szkoleniach w zakresie pomocy społecznej.

Polityka społeczna powinna dążyć do rozwoju usług wspierających, edukacyjnych lub korekcyjnych nastawionych na problemy poszczególnych kategorii osób lub rodzin wymagających pomocy. Program powinien być realizowany we współpracy z organami administracji publicznej i organizacjami pozarządowymi, związkami wyznaniowymi a przede wszystkim z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej.

Celem niniejszej strategii jest:

- Określenie kierunków działań zmierzających do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych. Naczelną zasadą przy określaniu kierunków działań powinno być przede wszystkim ustalenie, czy działania łagodzące mają mieć wyłącznie charakter pomocy finansowej, czy też profilaktyki, oraz motywowanie mieszkańców do zmian w swoim życiu np. poprzez edukację, aktywne poszukiwanie pracy, itp.
- Sformułowanie zadań programowych i ich realizacja. Szczególnie ważnym w tym zakresie staje się określenie programu pomocy społecznej, przeznaczonego dla różnych grup problemowych.

Głównymi uczestnikami prac z ramienia Powiatu byli dyrektorzy i pracownicy poszczególnych jednostek powiatowych, czyli Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowego Urzędu Pracy, placówek edukacyjnych, szpitala oraz Wydziału Edukacji, Sportu i Kultury Starostwa Powiatowego w Turku.

Ponadto w pracach nad dokumentem wykorzystano opinie i propozycje wszystkich gmin powiatu tureckiego oraz pojedynczych mieszkańców, którzy mieli możliwość wypowiedzenia się poprzez wypełnienie obszernego arkusza ankietowego.

II. Procedura tworzenia Strategii

II.1. Uwarunkowania prawno-systemowe

Opracowywanie oraz aktualizację Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych należy traktować jako wieloetapowy proces, który ze względu na zmienność uwarunkowań społeczno-gospodarczych powiatu podlega systematycznym zmianom.

Strategia (integracji i) rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne, przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 i art. 19 pkt 1, w powiązaniu z art. 16 b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Na treść i realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich w szczególności:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Strategia jest ponadto dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim i powiatowym. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań, opartych na zasadzie pomocniczości Państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

UNIJNE DOKUMENTY STRATEGICZNE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategia Europa 2020 stanowi strategię wzrostu Unii Europejskiej w kolejnych latach. Zakłada ona potrzebę stworzenia inteligentnej i zrównoważonej gospodarki, która sprzyja włączeniu społecznemu. W perspektywie roku 2020 wyznaczonych zostało 5 celów obejmujących:

- zatrudnienie (75% osób w wieku 20-64 lat powinno mieć pracę),
- badania i rozwój oraz innowacje (na inwestycje w badania i rozwój oraz w innowacje powinniśmy przeznaczać 3% PKB Unii – łącznie ze środków publicznych i prywatnych),
- zmiany klimatu i energię (ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 20% w stosunku do poziomu z roku 1990, 20% energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych, a efektywność energetyczna powinna wzrosnąć o 20%),
- edukację (odsetek młodych ludzi przedwcześnie porzucających naukę nie powinien przekraczać 10%, a co najmniej 40% osób w wieku 30-34 powinno mieć wykształcenie wyższe),
- ubóstwo i wykluczenie społeczne (zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o co najmniej 20 mln).

Należy przyjąć, że realizacja celów Strategii przyczyni się do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie.

Komunikat Komisji Europejskiej „Inicjatywa na rzecz przedsiębiorczości społecznej”

Komunikat wydany został w dniu 25 października 2011 r. Komisja Europejska zwraca uwagę na znaczącą rolę, jaką ekonomia społeczna odgrywa w strategii „Europa 2020” w aspekcie zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego. W gospodarce społecznej w UE zatrudnionych jest ok. 11 mln osób, co stanowi 6% całkowitego zatrudnienia. Komisja Europejska zaproponowała w Komunikacie szereg rozwiązań, zmierzających do wzmocnienia roli ekonomii społecznej. Działaniami tymi są:

- 1) Poprawa dostępu do finansowania, realizowana przez:
 - uznanie przedsiębiorstw społecznych za priorytet inwestycyjny Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (dalej EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (dalej EFS),
 - utworzenie ram dla etycznych funduszy inwestycyjnych,
 - łatwiejszy dostęp do mikrokredytów,
- 2) Poprawa promocji ekonomii społecznej za pomocą:
 - zwiększenia rozpoznawalności ekonomii społecznej,

- utworzenia publicznej bazy danych oznakowań i certyfikatów oraz platformy wymiany danych i informacji,
 - zestawienia dobrych praktyk,
- 3) Poprawa otoczenia prawnego, zakładająca m.in.:
- silniejsze wykorzystanie elementu jakości w procedurze zamówień publicznych,
 - uproszczenie stosowania zasad pomocy publicznej w przypadku usług społecznych i lokalnych,
 - zwiększenie znaczenia kryteriów i warunków pracy w zamówieniach publicznych.

Należy przyjąć, że realizacja celów strategii przyczyni się do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie, w szczególności w zakresie poprawy promocji ekonomii społecznej.

Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie polityki UE i wolontariatu: Uznanie i propagowanie wolontariatu transgranicznego w UE

Komunikat został wydany w dniu 20 września 2011 r. Komisja podkreśla znaczenie wolontariatu dla tworzenia i rozwijania kapitału ludzkiego i społecznego. Uznaje go za jeden z kluczowych czynników integracji i wzrostu zatrudnienia oraz element poprawy spójności społecznej. Zaznacza, że wolontariusze uczestniczą w kształtowaniu społeczeństwa europejskiego, a część z nich aktywnie współtworzy Europę obywatelską. Ponadto wolontariat przyczynia się do realizacji strategii „Europa 2020” (w szczególności do osiągnięcia do roku 2020 docelowej stopy zatrudnienia w UE, wynoszącej 75%). Dzieje się tak, gdyż wolontariat umożliwia zdobywanie i podnoszenie kompetencji oraz przystosowywanie się do zmian na rynku pracy.

Należy przyjąć, że realizacja celów strategii przyczyni się do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie.

KRAJOWE DOKUMENTY STRATEGICZNE

Raport Polska 2030

Raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe” stanowi podstawę diagnostyczną dla przygotowywanych strategii rozwoju. Wskazuje wyzwania w perspektywie do 2030 roku:

- wzrost i konkurencyjność,
- sytuacja demograficzna,
- wysoka aktywność zawodowa oraz adaptacyjność zasobów pracy,
- odpowiedni potencjał infrastruktury,
- bezpieczeństwo energetyczno-klimatyczne,
- gospodarka oparta na wiedzy i rozwój kapitału intelektualnego,
- solidarność i spójność regionalna,
- poprawa spójności społecznej,
- sprawne państwo
- wzrost kapitału społecznego Polski.

Wskazuje się także na pięć kluczowych czynników rozwoju kraju w perspektywie roku 2030:

- warunki dla szybkiego wzrostu inwestycji,
- wzrost aktywności zawodowej i mobilności Polaków,
- rozwój produktywności i innowacyjności,
- efektywna dyfuzja rozwoju w wymiarze regionalnym i społecznym,
- wzmocnienie kapitału społecznego i sprawności państwa.

W aspekcie rozwoju kapitału społecznego podkreśla się rosnące znaczenie usieciowienia społeczeństwa, niosące za sobą zmianę dotychczasowych więzi społecznych. Podkreślona jest rola nowoczesnych form komunikacji masowej, rewolucjonizujących komunikację publiczną. Wzrost kapitału społecznego wymaga stymulowania wzrostu wzajemnego zaufania, naprawy infrastruktury instytucjonalnej państwa, zwiększenia troski o dobro wspólne, poprawy jakości przestrzeni i debaty publicznej, wspierania aktywności obywatelskiej – indywidualnej oraz zinstytucjonalizowanej – oraz zwiększenia roli potencjału kreatywnego i intelektualnego.

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju

Celem Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju (dalej DSRK) jest analiza oraz charakterystyka warunków niezbędnych dla rozwoju Polski w kluczowych obszarach na tle UE oraz procesów gospodarczych, zachodzących w świecie. Na tej podstawie sformułowane są wnioski oraz ich przełożenie na konkretne decyzje oraz propozycje powiązanych z nimi projektów. W DSRK przedstawiono wizję rozwojową w perspektywie do roku 2030, identyfikuje się wyzwania stojące przed gospodarką i społeczeństwem oraz trzy obszary strategiczne: konkurencyjności i innowacyjności (modernizacji), równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji) oraz efektywności i sprawności państwa. Celem jest rozwój mierzony poprawą jakości życia Polaków (wzrost PKB na mieszkańca w relacji do najbogatszego państwa UE i zwiększenie spójności społecznej) dzięki stabilnemu, wysokiemu wzrostowi gospodarczemu, co pozwala na modernizację kraju.

W DSRK wskazano 11 celów strategicznych, od których zależy rozwój cywilizacyjny kraju oraz powiązane z nimi projekty do realizacji. W części dotyczącej kapitału społecznego znajdują się m.in.:

- stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej,
- wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Należy przyjąć, że realizacja celów strategii przyczyni się do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie.

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020 (dalej ŚSRK 2020) jest elementem nowego systemu zarządzania rozwojem kraju, którego fundamenty zostały określone w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W dokumencie, odnosząc się do kluczowych decyzji zawartych w DSRK, wskazuje się strategiczne zadania państwa, których podjęcie jest konieczne w perspektywie najbliższych 10 lat w celu wzmocnienia procesów rozwojowych. Dokument stanowi bazę dla dziewięciu strategii zintegrowanych. W ŚSRK 2020 wytyczono obszary strategiczne, w których koncentrować się będą główne działania

oraz określono, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie średniookresowej w celu przyspieszenia procesów rozwojowych.

W perspektywie niniejszego dokumentu strategicznego szczególnie istotne są:

- wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela,
- rozwój kapitału ludzkiego,
- integracja społeczna,
- zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych.

Należy przyjąć, że realizacja celów strategii przyczyni się do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2011-2020

Dokument obejmuje zagadnienia partycypacji społecznej i aktywności obywatelskiej. W ramach tego obszaru mają być realizowane działania, zmierzające do poprawy mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne. Przyjmuje się, że proces wdrożenia strategii będzie obejmował takie działania, jak:

- projekty realizowane przez organizacje społeczne w zakresie edukacji obywatelskiej,
- upowszechnienie i wdrażanie rozwiązań zwiększających kontrolę społeczną nad działaniami administracji publicznej wszystkich szczebli,
- stałe podnoszenie wiedzy i umiejętności przedstawicieli organizacji pozarządowych (zarządy, pracownicy) w zakresie zarządzania organizacją, a w szczególności zarządzania zasobami ludzkimi i finansami,
- różnorodne formy zachęcania obywateli do zwiększania swojej aktywności na forum publicznym,
- rozwijanie i promocja indywidualnej filantropii, wolontariatu, jak i społecznej odpowiedzialności biznesu,
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej i innych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i zawodowemu, w tym różnorodnych form samopomocy,
- stworzenie rozwiązań zmierzających do wypracowania i wdrożenia systemu wsparcia dla poradnictwa prawnego i obywatelskiego,
- ułatwienie działalności organizacji obywatelskich,
- wsparcie dla ruchów społecznych, grup nieformalnych.

Należy przyjąć, że realizacja celów strategii przyczyni się także do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej,

stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
- wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

W ramach kilkunastu obszarów życia społecznego wyznaczonych w Narodowej Strategii Integracji Społecznej sformułowano następujące priorytety:

- wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym,
- poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim,
- radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego,
- ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych,
- ograniczenie bezrobocia długookresowego,
- zmniejszenie bezrobocia młodzieży,
- zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie liczby uczestników w aktywnej polityce rynku pracy,
- upowszechnienie kształcenia ustawicznego,
- wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności,
- powszechne ubezpieczenie zdrowotne,
- kobiety i dzieci objęte programami zdrowia publicznego,
- wzrost dostępu do lokali (mieszkań) dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością,
- dostęp do pracowników socjalnych,
- rozwój pomocy środowiskowej – zwiększenie liczby osób objętych usługami pomocy środowiskowej,
- zaangażowanie obywateli w działalność społeczną,
- realizacja NSIS przez samorzady terytorialne,
- dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

Należy przyjąć, że realizacja celów strategii przyczyni się także do osiągnięcia celów zakładanych w dokumencie.

II.2. Metodyka prac nad strategią

Punktem wyjścia do opracowywania niniejszej Strategii były:

- sporządzenie diagnozy stanu sytuacji społecznej Powiatu Tureckiego
- cykl wywiadów pogłębionych z przedstawicielami Starostwa Powiatowego oraz różnych instytucji, działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie w sferze pomocy społecznej (PCPR), zdrowia (szpital), walki z bezrobociem (PUP), edukacji (dyrektorzy placówek edukacyjnych)
- analiza ankiet przeprowadzonych wśród społeczności Powiatu
- analiza ankiet przeprowadzonych wśród kierownictwa gmin Powiatu.

Brano pod uwagę także zapisy wielu dokumentów programowych, dotyczących problematyki społecznej, które zostały wymienione we wstępie do części raportowej niniejszego dokumentu.

Rozwiązanie problemów społecznych jako działanie trudne i długofalowe wymaga strategicznego podejścia do zagadnień ze sfery polityki społecznej. Niniejsza strategia, będąca dokumentem wieloletnim, zakłada zatem pełniejsze wykorzystanie potencjału środowiska lokalnego dla rozwiązywania problemów mieszkańców Powiatu, co wpisuje się zarówno w reguły i zasady funkcjonowania pomocy społecznej, określone w Ustawie o pomocy społecznej, jak i w kierunki działań, realizowanych w innych krajach Unii Europejskiej. Przy tworzeniu Strategii kierowano się ideą, aby był to dokument, uwzględniający nie tylko wymagane Ustawą o pomocy społecznej zagadnienia, ale żeby stanowił także kompleksowe podejście do tematu integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu.

Podczas prac nad Strategią wyłoniono kilka przenikających się obszarów problemowych, w odniesieniu do których przedstawiono propozycje rozwiązań. Tymi obszarami są:

- 1) Rozwój pomocy społecznej na terenie Powiatu
- 2) Przeciwdziałanie bezrobociu
- 3) Rozwiązywanie problemów społecznych w oparciu o edukację
- 4) Poprawa stanu zdrowia mieszkańców.

Z powyższego zestawienia wynika, że problematyka społeczna w niniejszej Strategii jest rozumiana znacznie szerzej niż wynikałoby to z Ustawy o pomocy społecznej, bowiem obejmuje ona nie tylko zadania pomocy społecznej, ale szereg innych kwestii społecznych, takich jak walka z bezrobociem, zdrowie, czy edukacja, dostosowana do wymogów lokalnego rynku pracy.

Tak sformułowane obszary problemowe stały się jednocześnie celami strategicznymi, które określają kierunki rozwoju społecznego Powiatu. Ich realizacja w przyjętej perspektywie czasowej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju społecznego Powiatu, określonego w jego misji. Deklaracja misji jest określeniem, jakie są priorytety samorządu w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców w perspektywie co najmniej kilkunastu lat.

Z kolei cele strategiczne zostaną osiągnięte poprzez realizację celów operacyjnych i projektów. Projekty strategiczne to konkretne przedsięwzięcia, na które składają się działania, czyli czynności do wykonania.

Z powyższego wynika, że strategia jest pragmatycznym dokumentem, który:

- określa wizję i priorytety działalności samorządu Powiatu w sferze społecznej w następnych latach
- porządkuje sprawy, które są do załatwienia
- wskazuje konkretne sposoby realizacji zadań
- pozwala na kontrolę wykonania przyjętych zadań
- umożliwia coroczną aktualizację planów i wydłużanie horyzontu planowania o kolejny rok.

Należy podkreślić, że Strategia jest tzw. planem maksymalnym, to znaczy obejmuje ona wszystkie przedsięwzięcia, jakie jej autorzy chcieliby, aby były zrealizowane do 2025 roku – aby tak się stało, muszą być w pełni spełnione wszystkie warunki, związane z wygenerowaniem środków własnych, pozyskaniem środków zewnętrznych oraz wykorzystaniem zdolności technicznych i organizacyjnych.

W rzeczywistości cele, zapisane w Strategii, nigdy nie są osiągnięte dokładnie w takim zakresie, w jakim są za pierwszym razem zaplanowane, bowiem w ciągu wielu lat realizacji przedsięwzięć strategicznych zmienia się zarówno samorząd, jak i jego otoczenie – pojawiają się nowe koncepcje, wyzwania, oczekiwania i możliwości, których konsekwencją jest zmiana lub nawet zaniechanie części pierwotnych planów, a w ich miejsce wprowadzane są inne.

III. Raport z badania ankietowego mieszkańców

III.1. Wprowadzenie do badania

Jednym z elementów współtworzących Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych jest opinia obywateli na temat sytuacji społecznej panującej w regionie. Aby uzyskać jej obraz, przeprowadzono badanie ankietowe, skierowane do mieszkańców Powiatu. Kwestionariusz dostępny był zarówno on-line, za pomocą profesjonalnego narzędzia internetowego, jak i w wersji papierowej, w wybranych jednostkach organizacyjnych Powiatu (Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwo Powiatowe). Odnośniki do ankiety wirtualnej umieszczone były na witrynach wyżej wymienionych instytucji.

Kwestionariusz ankietowy zawierał dwanaście pytań merytorycznych oraz metryczkę, w której respondenci umieszczali swoje dane (wiek, płeć, wykształcenie, status zawodowy oraz miejsce zamieszkania). Część merytoryczna badała kolejno następujące obszary:

1. Skalę problemów społecznych w powiecie oraz opinię o działaniach przeciwdziałającym patologiom
2. Opinię o funkcjonowaniu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz propozycje usprawnienia działania placówki
3. Opinię o oświacie ponadgimnazjalnej i opinię o pożądanych kierunkach kształcenia
4. Sytuację na lokalnym rynku pracy; opinię o funkcjonowaniu Powiatowego Urzędu Pracy oraz propozycje usprawnienia jego działania
5. Opinię o powiatowej służbie zdrowia i propozycje poprawy funkcjonowania służby zdrowia.

Ostatni punkt kwestionariusza stwarzał możliwość dodania innych uwag, związanych z sytuacją społeczną, nieuwzględnioną w pozostałych pytaniach.

Wyniki ankiet zostały wykorzystane jako jedno ze źródeł informacji, do sformułowania analizy SWOT, a następnie do określenia misji społecznej Powiatu oraz sformułowania celów i projektów strategicznych.

Niniejsza analiza zaprezentuje wyniki badania opinii mieszkańców dotyczące sytuacji społecznej w Powiecie. Pierwszym elementem analizy jest charakterystyka grupy badawczej, z kolei druga część – merytoryczna, opisuje poszczególne obszary w przedstawionej wyżej kolejności.

III.2. Charakterystyka grupy badawczej

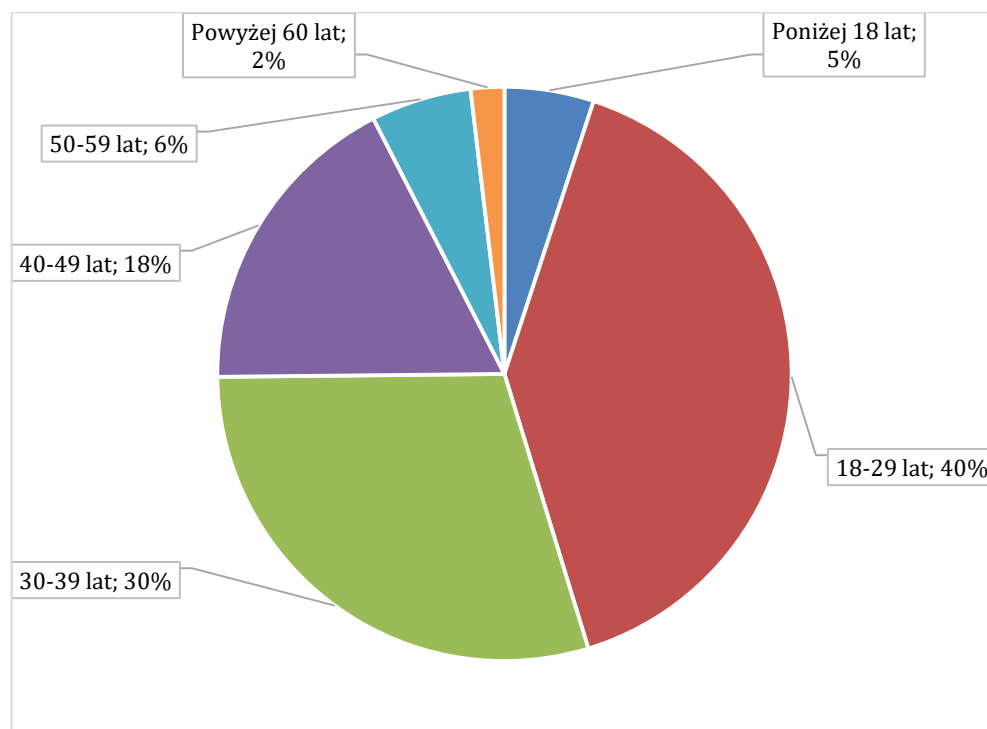
Kwestionariusz ankietowy wypełniły 164 osoby. Aby uzyskać wiedzę o grupie, która wzięła udział w badaniu, kwestionariusz wyposażono w metryczkę, która zawierała pytania o:

- Wiek
- Płeć
- Wykształcenie

- Status zawodowy
- Miejsce zamieszkania (z podziałem na jednostkę samorządu terytorialnego – gminę, oraz jednostkę osadniczą – miasto lub wieś).

Kryterium wieku przynosi następujący udział reprezentantów poszczególnych grup:

WYKRES 27. WIEK ANKIETOWANYCH

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Tak niski udział osób 60+ wynika zapewne z faktu, że jednymi z istotniejszych obszarów działalności jednostki samorządu terytorialnego, jakim jest powiat, są zatrudnienie (Powiatowy Urząd Pracy) oraz edukacja ponadgimnazjalna, co nie dotyczy najstarszej grupy wiekowej mieszkańców. Większość badanych to osoby w wieku produkcyjnym.

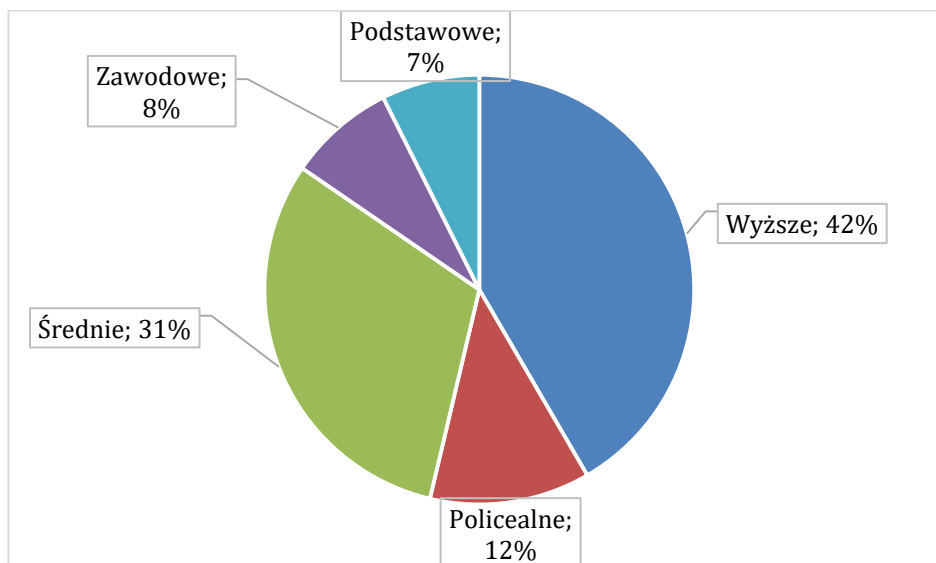
Jeśli chodzi o **pleć**, to na wypełnienie ankiety zdecydowało się więcej kobiet niż mężczyzn:

- Kobiety: 97 (blisko 68%) wypełnień.
- Mężczyźni: 46 (ponad 32%) wypełnień.

Suma – 143 – wynika z faktu, że kilka osób pozostawiło tę rubrykę pustą.

Najczęściej deklarowane **wykształcenie** to wyższe – ponad 41%, a najrzadziej – **podstawowe**: 7,38% wskazań. Kwestię tę obrazuje wykres:

WYKRES 28. WYKSZTAŁCENIE ANKIETOWANYCH

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

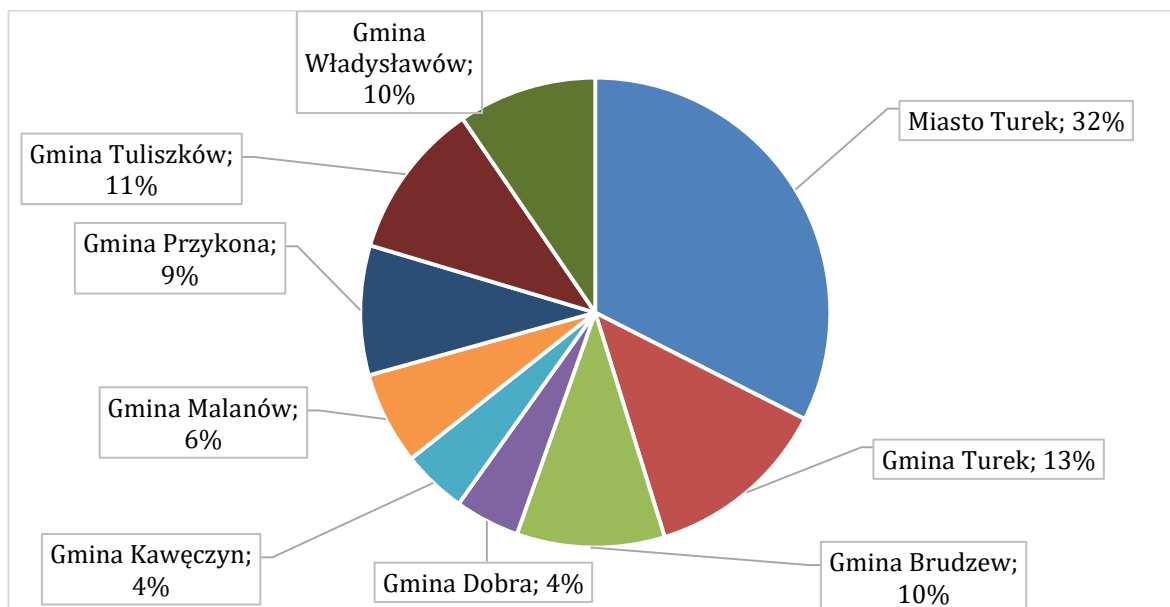
Zdecydowanie najczęściej wskazywanymi odpowiedziami w części badającej **status zawodowy** były:

- Niepracujący: ponad 39% wskazań (istotną część respondentów stanowili klienci Urzędu Pracy)
- Pracownik etatowy: blisko 35% wskazań.

Ponad 15% respondentów to studenci lub uczniowie, a 8% rolnicy. Ankiety wypełniło czworo przedsiębiorców, co stanowi niespełna 3% wszystkich badanych.

Najwięcej respondentów pochodziło z Miasta Turek i Gminy Turek (łącznie – 45%); rozkład odpowiedzi przedstawia wykres:

WYKRES 29. MIEJSCE ZAMIESZKANIA ANKIETOWANYCH

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Przeważająca liczba respondentów – 93 jako **miejsce zamieszkania** wskazała wieś (62%); w badaniu wzięło udział 58 mieszkańców miast. Trzydzieści osób zrezygnowało ze wskazania jednostki osadniczej zamieszkiwania.

III.3. Skala problemów społecznych w Powiecie oraz opinia o działaniach prewencyjnych

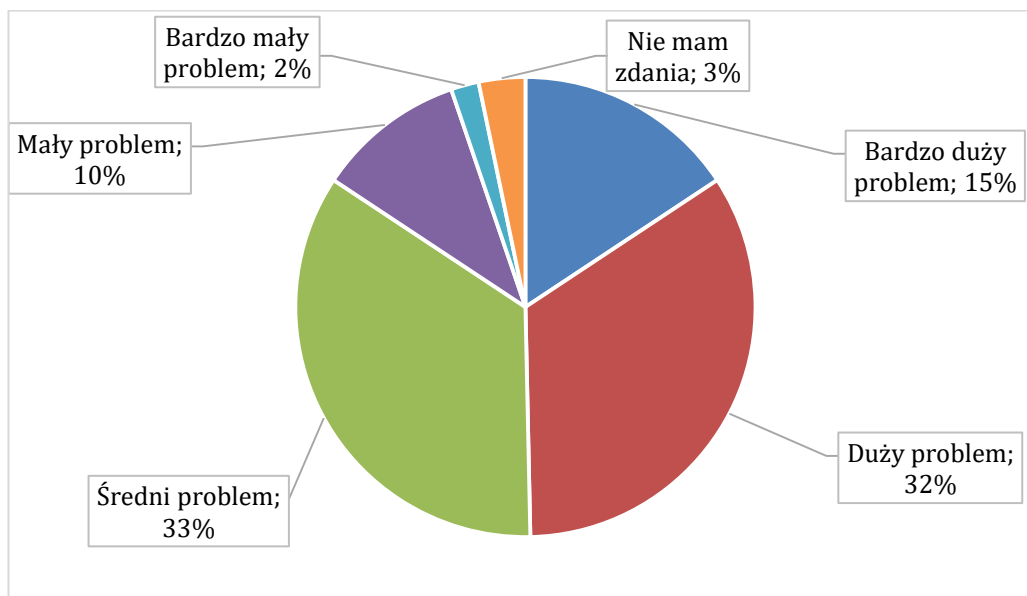
Pierwszą część kwestionariusza stanowiło pytanie macierzowe, w którym respondenci za pomocą pięciostopniowej skali:

- 5- Bardzo duży problem
- 4- Duży problem
- 3- Średni problem
- 2- Mały problem
- 1- Bardzo mały problem/brak problemu

oceniali czternaście wytypowanych obszarów. W punkcie piętnastym pozostawiono miejsce na wpisanie zjawiska, którego nie ujęto w kwestionariuszu: sześć osób skorzystało z opcji wpisania własnych uwag, natomiast ośmioro respondentów wyraziło zaniepokojenie innymi zjawiskami.

Pierwszym w kolejności zjawiskiem społecznym, i zarazem najczęściej uznawanym za bardzo duży i duży problem, jest **bezrobocie**. Rozkład odpowiedzi przedstawia kolejny wykres:

WYKRES 30. BEZROBOCIE – SKALA PROBLEMU

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Sytuacja na rynku pracy jest jednym z kluczowych obszarów współtworzących rzeczywistość społeczną, zarówno w skali globalnej, jak i regionalnej. Symptomatyczne dla obaw społecznych są nie tylko oceny, uznające bezrobocie za bardzo duży i duży problem, ale fakt, że nie jest to problem jedynie dla 15% respondentów – taki odsetek wskazał opcję „mały problem”, „bardzo mały problem” lub brak zdania. Potwierdza się fakt, że zatrudnienie jest jednym z fundamentów kształtowania jakości życia człowieka.

Następnym w kolejności tematem, o ocenę którego zostali poproszeni respondenci, było **ubóstwo**. Skala tego problemu jest nieco mniejsza niż w przypadku bezrobocia, lecz wyniki pokazują, że ubóstwo nadal budzi niepokój mieszkańców powiatu. Ilościowy i procentowy rozkład ocen prezentuje się następująco:

- Bardzo duży problem: 10 wskazań; ponad 6%
- Duży problem: 44 wskazań; niespełna 28%
- Średni problem: 66 wskazań; 40,5%
- Mały problem: 26 wskazań; ponad 16%
- Bardzo mały problem/brak problemu: tę opcję wskazała 1 osoba
- 7,5% badanych nie ma zdania na temat skali problemu ubóstwa.

Ubóstwo skutkuje niepełnym udziałem jednostek i rodzin w społeczeństwie. Włączenie społeczne, obecne w podtytule Strategii Europa 2020, wiąże się ze zwalczaniem ubóstwa. Badani mieszkańcy dostrzegają istotność tego zagadnienia, jednak w większej mierze nacisk kładą na zatrudnienie.

Zjawisko **alkoholizmu** jest powszechną, cywilizacyjną ułomnością, która niesie ze sobą szereg patologii i niejednokrotnie jest przyczyną wielu problemów społecznych, jak bezrobocie, ubóstwo i inne. Mieszkańcy powiatu w większości widzą w uzależnieniu od alkoholu średni problem – blisko 33% odpowiedzi. Ponad 28% respondentów uznaje go za

duży, a 16% za bardzo duży problem. 16% badanych widzi tu mały lub bardzo mały problem, a niespełna 7% nie ma zdania. Mniejsze niezdecydowanie (brak zdania) zadeklarowano tylko przy bezrobociu. Alkoholizm, jako choroba cywilizacyjna, stanowi nieustanne wyzwanie, zwłaszcza dla lokalnych społeczności, których bezpośrednio dotyka.

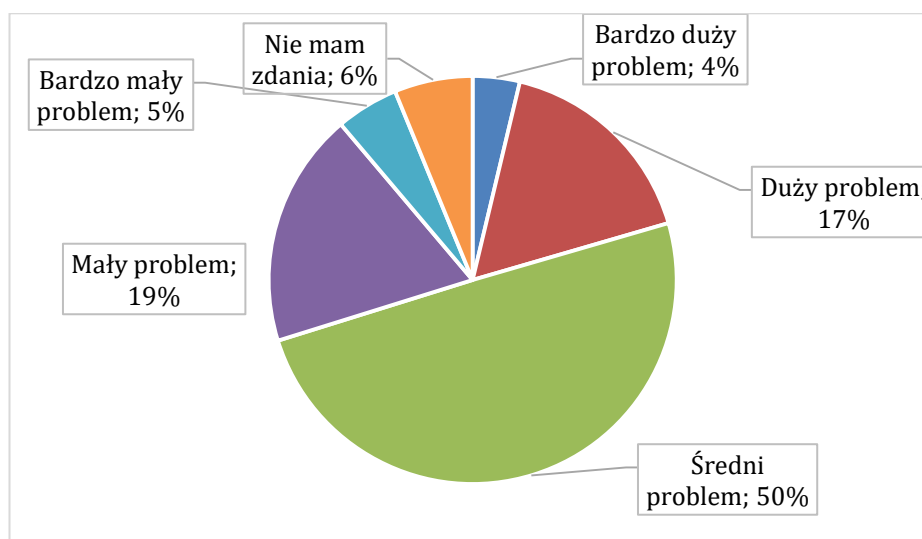
Jeśli chodzi o **przemoc w rodzinie** to najczęściej badanych uznaje ją za problem średniej rangi – ponad 37% takich ocen. Pozostałe odpowiedzi przedstawiają się następująco:

- Bardzo duży problem: 10%
- Duży problem: 20%
- Mały problem: 13%
- Bardzo mały problem/brak problemu: 6%.
- Nie mam zdania: 13%.

Przemoc, niezależnie od skali, należy zwalczać.

Poczucie bezpieczeństwa, zbadane poprzez ocenę skali problemu **przestępczości** jest na stosunkowo średnim poziomie (5 – bardzo duży, 4 – duży, 3 – średni, 2 – mały, 1 – bardzo mały problem):

WYKRES 31. PRZESTĘPCZOŚĆ/BEZPIECZEŃSTWO – SKALA PROBLEMU

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Następne badane zjawisko – **narkomania**, jest charakterystyczną dla dużych metropolii patologią, stąd zapewne przewaga ocen „średnich” oraz stosunkowo duży odsetek tych wyrażających brak zdania:

- Bardzo duży problem: 6%
- Duży problem: 22%
- Średni problem: 32%
- Mały problem: 19%
- Bardzo mały problem: 6%
- Nie mam zdania: 15%.

Należy tu jednak podkreślić, że respondenci widzą w uzależnieniu od środków odurzających duży lub średni problem.

Kolejnym, podlegającym ocenie ankietowanych, problemem społecznym były **zaburzenia psychiczne coraz większej liczby mieszkańców**. Wyniki pokazują, że więcej niż co trzeci badany nie widzi tu bardzo dużego lub dużego problemu:

- Bardzo duży problem/duży problem: 21%
- Średni problem: 29%
- Mały problem/bardzo mały problem: 34%
- Brak zdania: 16%.

Opinie respondentów co do trzech kolejnych zagadnień: niepełnosprawności, starzenia się mieszkańców i dostępie do opieki zdrowotnej – przedstawionow tabeli.

TABELA 25. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ, STARZENIE SIE, OPIEKA ZDROWOTNA – OCENA PROBLEMU

Ocena	Zjawisko		
	Duża liczba osób niepełnosprawnych	Starzenie się mieszkańców	Dostęp do opieki zdrowotnej
Bardzo duży problem	2%	16%	26%
Duży problem	12%	25%	27%
Średni problem	34%	29%	23%
Mały problem	30%	18%	14%
Bardzo mały problem/brak problemu	8%	4%	3%
Nie mam zdania	14%	9%	7%

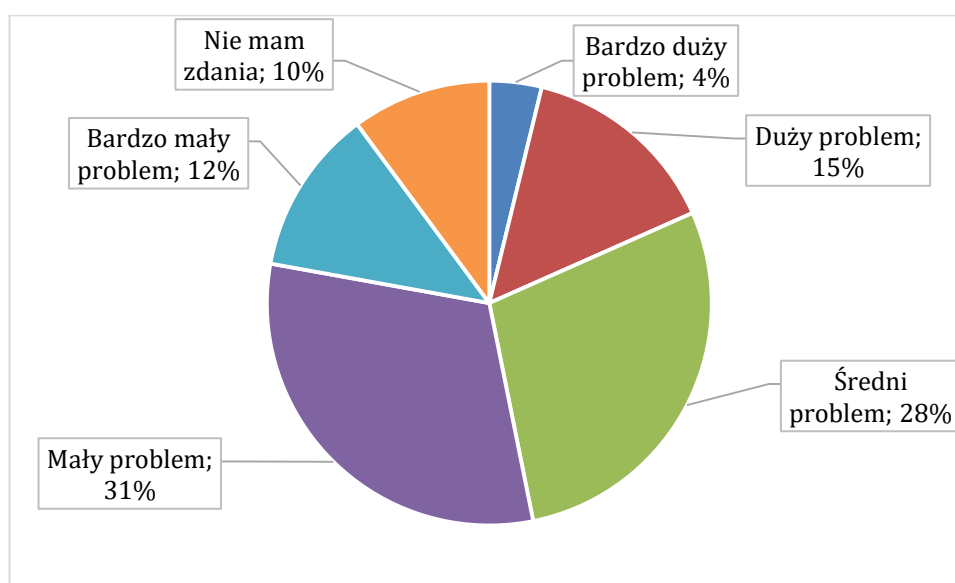
ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Z grupy tych trzech zjawisk najczęściej wskazywanym, jako „bardzo duży” był problem dostępu do opieki zdrowotnej. Mając na uwadze doniosłość tego zagadnienia, poświęcono mu osobną część kwestionariusza. Duża liczba osób niepełnosprawnych nie jest w oczach badanych dużym problemem – najczęściej zaznaczano opcję „średni problem”, natomiast jeśli chodzi o widoczny w skali kraju tzw. proces starzenia się społeczeństwa, czyli wydłużania się oczekiwanej dalszej długości trwania życia, to 16% uznaje to za bardzo duży, a 25% za duży problem – można więc stwierdzić, że charakterystyczne dla Polski i Europy zjawisko, jest widoczne również w skali powiatu, aczkolwiek ze względu na jego długofalowość na razie stanowi raczej średni niż duży problem dla mieszkańców. Starzenie się społeczeństwa jest również kwestią złożoną i mieści się w takich zagadnieniach, jak służba zdrowia, czy pomoc społeczna oraz infrastruktura. Wydłużanie się życia jest zatem zagadnieniem wymagającym priorytetowego i indywidualnego traktowania.

Wziąwszy pod uwagę postrzeganie bezrobocia i ubóstwa jako istotnych problemów społecznych, należy zwrócić uwagę na fakt, że według mieszkańców **skala pomocy społecznej** jest niewystarczająca, co za problem (bardzo duży, duży, bądź średni) uznaje 68% badanych. 29 osób (19%) nie widzi tu dużego, a 3 osoby (2%) żadnego problemu. 12% badanych nie ma zdania.

Zbyt słaby poziom szkolnictwa najczęściej jest postrzegany, jako „mały problem” – 31% osób wskazało tę opcję. Pozostałe odpowiedzi przedstawia wykres (5 – bardzo duży problem; 1 – bardzo mały problem):

WYKRES 32. ZBYT SŁABY POZIOM SZKOLNICTWA – SKALA PROBLEMU

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Poziom szkolnictwa oznacza z jednej strony efektywność nauczania, a z drugiej przygotowanie młodych ludzi do wejścia na rynek pracy. W osobnej części zbadano opinie mieszkańców o oświacie ponadgimnazjalnej. Można stwierdzić, że jeśli chodzi o poziom szkolnictwa, to oceny są umiarkowanie optymistyczne – dla więcej niż połowy respondentów nie jest to ani mały, ani duży, ani też bardzo duży problem. Utrzymanie i wzmocnienie pozytywnej tendencji jest ważne w kontekście pozycji młodych osób, zwłaszcza po zakończeniu edukacji.

Kwestię istotną dla osób w wieku nieprodukcyjnym (dzieci/młodzieży oraz osób starszych), czyli **niewystarczającą ofertę spędzania wolnego czasu** przedstawia tabela:

TABELA 26. WOLNY CZAS. MŁODZIEŻ/OSOBY STARSZE – OCENA OFERTY

Ocena	Zjawisko	
	Niewystarczająca oferta dla dzieci i młodzieży	Niewystarczająca oferta dla osób starszych
Bardzo duży problem	17%	15%

Duży problem	21%	22%
Średni problem	29%	27%
Mały problem	18%	22%
Bardzo mały problem/brak problemu	6%	6%
Nie mam zdania	8%	8%

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Za bardzo duży, duży lub średni problem uznaje niewystarczającą ofertę spędzania wolnego czasu 67% badanych – dla młodzieży oraz 64% – dla osób starszych.

Aktywizacja społeczna biernych zawodowo grup jest istotnym czynnikiem, kształtującym sytuację w regionie i zawsze stanowi poważne wyzwanie dla kreatorów polityk publicznych.

Umiejętne zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży wspomaga harmonizowanie procesu edukacji i wychowania, natomiast społeczne włączenie osób starszych jest tym istotniejsze, im bardziej rośnie udział senierek i seniorów w ogólnej strukturze ludności.

W ostatnim punkcie tej części respondenci mieli możliwość wpisania tych problemów, które uważają za istotne, a które nie znalazły się na zaproponowanej liście. Z możliwości tej skorzystały trzy osoby. Dwie z nich poruszyło kwestię niskich płac w Powiecie, a jedna wskazała „nieodpowiednie szkolenia dla bezrobotnych z PUP”. Wymaga podkreślenia fakt, że te zagadnienia ściśle wiążą się z rynkiem pracy.

Kolejna część kwestionariusza skupiła się na **ocenie już istniejących rozwiązań danych problemów społecznych**. Zastosowano pięciostopniową skalę:

- 5- bardzo duża pomoc
- 4- duża pomoc
- 3- średnia pomoc
- 2- mała pomoc
- 1- bardzo mała pomoc.

Mając na uwadze, jakimi narzędziami w kwestii problemów społecznych dysponuje Powiat, wytypowano siedemnaście obszarów, podlegających ocenie respondentów. Podobnie jak przy pierwszym pytaniu, tu również badani mieli możliwość wpisania zagadnień, których nie znaleźli w kwestionariuszu, a które uznali za istotne.

Badanych poproszono o ocenę istniejącej pomocy w następujących obszarach:

1. Bezrobocie
2. Ubóstwo
3. Alkoholizm
4. Przemoc w rodzinie
5. Przestępczość/bezpieczeństwo

6. Narkomania
7. Pomoc dla osób starszych
8. Pomoc dla uczniów z problemami z nauką
9. Oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży
10. Oferta spędzania wolnego czasu dla osób starszych
11. Dostępność i jakość placówek wsparcia dla osób cierpiących na zaburzenia psychiczne
12. Pomoc dla osób z rodzin dysfunkcyjnych
13. Pomoc dla dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej, umieszczonych w rodzinach zastępczych
14. Pomoc dla dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych
15. Pomoc dla matek z małoletnimi dziećmi
16. Pomoc dla osób niepełnosprawnych
17. Dostępność i jakość domów pomocy społecznej.

Jeśli chodzi o pierwsze dwa obszary – **bezrobocie** i **ubóstwo** – to wyniki przedstawiają się następująco:

TABELA 27. BEZROBOCIE I UBÓSTWO – OCENA ISTNIEJĄCEJ POMOCY

Ocena	Zjawisko	
	Bezrobocie	Ubóstwo
Bardzo duża pomoc	1%	1%
Duża pomoc	25%	14%
Średnia pomoc	44%	38%
Mała pomoc	21%	31%
Bardzo mała pomoc/brak pomocy	5%	9%
Nie mam zdania	4%	7%

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Pomoc w obu tych problemach najczęściej oceniana jest jako „średnia”. Większa skala dotyczy, zdaniem respondentów, bezrobocia niż ubóstwa. Związane jest to zapewne z szerszym wachlarzem potencjalnych usług, jakie mogą być świadczone osobom bezrobotnym (obok pomocy materialnej jest to choćby pośrednictwo pracy, czy usługi szkoleniowe), podczas gdy pomoc osobom ubogim najczęściej sprowadza się do transferów środków.

Jeśli chodzi o istniejącą pomoc w zwalczaniu **alkoholizmu**, to respondenci odpowiadali następująco:

- Bardzo duża pomoc – nikt nie zaznaczył tej opcji
- Duża pomoc – 18%
- Średnia pomoc – 36%
- Mała pomoc – 24%
- Bardzo mała/żadna pomoc – 11%
- Nie mam zdania – 10%.

Wydaje się, że taki rozkład ocen jest spowodowany nie tyle brakiem istniejących narzędzi, ale faktem, że choroba alkoholowa jest zjawiskiem o specyfice, która wymaga inicjatywy jednostki nią dotkniętej, a więc największa pomoc pochodzi tutaj od osoby nią zainteresowanej. W ostatnich latach obserwujemy rozwój poradnictwa terapeutycznego, również tego wczesnego. Można stwierdzić, że ważne jest uświadomienie lokalnej społeczności tego, że narzędzia pomocowe są do jej dyspozycji.

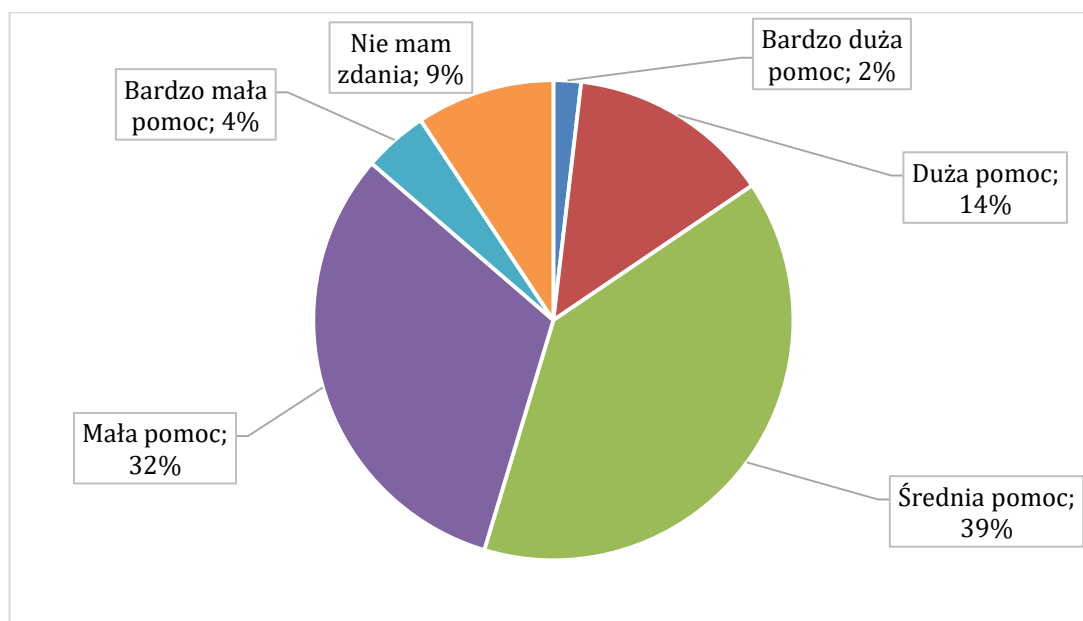
Badanie opinii o pomocy osobom, dotkniętym **przemocą w rodzinie** przyniosło następujące wyniki:

- Bardzo duża pomoc – 2%
- Duża pomoc – 12%
- Średnia pomoc – 36%
- Mała pomoc – 23%
- Bardzo mała/żadna pomoc – 11%
- Nie mam zdania – 16%.

Większy odsetek respondentów, którzy nie mają zdania, wynika z istoty materii, jaką jest zjawisko przemocy w rodzinie, niejednokrotnie trudnej do zaobserwowania i wykrycia. Ponadto jest to zjawisko, podobnie jak alkoholizm, o wysokim stopniu tabuizacji. W przypadku walki z chorobą alkoholową należy kształtować uświadamianie swoich praw oraz możliwości, jakie stoją przed osobami, które stykają się z problemem przemocy w rodzinie.

Ocenę istniejącej pomocy w zakresie **przestępczości/bezpieczeństwa** przedstawia wykres (5 – bardzo duża pomoc, 4 – duża pomoc, 3 – średnia pomoc, 2 – mała pomoc, 1 – bardzo mała pomoc):

WYKRES 33. PRZESTĘPCZOŚĆ/BEZPIECZEŃSTWO – OCENA ISTNIEJĄCEJ POMOCY

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Więcej osób ocenia pomoc w tym obszarze umiarkowanie pozytywnie – łącznie 55% wobec zsumowanych odpowiedzi „mała” lub „bardzo mała” pomoc – 36%. Ponadto blisko co dziesiąty badany nie ma zdania na ten temat, czego główną przyczyną jest zapewne brak bezpośredniej styczności ze zjawiskami przestępczymi.

Pomoc w obszarze rozwiązywania problemu **narkomanii** oceniana jest następująco:

- Bardzo duża pomoc – 2%
- Duża pomoc – 11%
- Średnia pomoc – 30%
- Mała pomoc – 28%
- Bardzo mała/żadna pomoc – 15%
- Nie mam zdania – 13%.

Zdecydowanie najwięcej osób oceniło skalę pomocy, jako „średnią”. Pamiętać tu należy, że podobny odsetek uznał ten sam problem za „średni” (32%). W pewnej mierze ocena jakości pomocy odpowiada tu diagnozie skali problemu.

Kolejne dwie tabele przedstawiają po dwa obszary wyodrębnione ze względu na wiek: **pomoc dla osób starszych i oferta spędzania wolnego czasu dla osób starszych** oraz **pomoc dla uczniów z problemami z nauką oraz oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży**:

TABELA 28. OSOBY STARSZE – OCENA ISTNIEJĄCEJ POMOCY

Ocena	Zjawisko	
	Pomoc dla osób starszych	Oferta spędzania wolnego czasu dla osób starszych
Bardzo duża pomoc	1%	1%
Duża pomoc	14%	12%
Średnia pomoc	30%	29%
Mała pomoc	34%	30%
Bardzo mała pomoc	10%	17%
Nie mam zdania	11%	11%

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Te dwa obszary mają istotną część wspólną, toteż nie dziwią podobne opinie respondentów przy ocenie istniejącej pomocy dla osób starszych i ofercie spędzania wolnego czasu dla nich. 17% badanych oceniło pomoc w obszarze spędzania czasu wolnego jako bardzo małą. Ten obszar jest dużo węższy znaczeniowo od ogólnie określonej „pomocy dla osób starszych”. Wyniki oceny obu tych obszarów są zbliżone i świadczą o rosnącej randze problemu.

Jeśli chodzi o inicjatywy skierowane w stronę młodzieży, to opinie badanych kształtują się następująco:

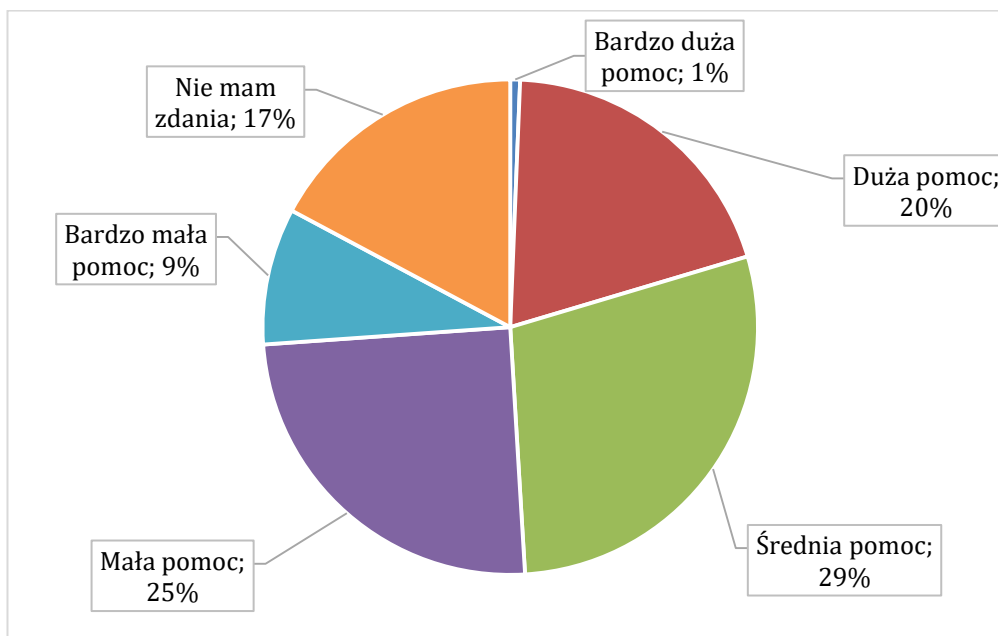
TABELA 29. UCZNIOWIE I MŁODZIEŻ – OCENA ISTNIEJĄCEJ POMOCY I OFERTY SPĘDZANIA CZASU

Ocena	Zjawisko	
	Pomoc dla uczniów z problemami z nauką	Oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży
Bardzo duża pomoc	2%	2%
Duża pomoc	17%	16%
Średnia pomoc	28%	32%
Mała pomoc	34%	31%
Bardzo mała pomoc	8%	13%
Nie mam zdania	10%	7%

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Pomoc dla uczniów z problemami z nauką jest bezpośrednio powiązana z instytucjami oświaty. 34% badanych ocenia jej skalę jako „małą”. Oferta dla młodzieży jest wypadkową inicjatywy różnych środowisk: szkół, samorządów, instytucji kultury, wreszcie – przedsiębiorców. Najwięcej wskazań uzyskała opcja tu „średnia pomoc”; odpowiedzi jednoznacznie negatywne zostały wybrane w mniejszym wymiarze, co może stanowić dobry punkt wyjścia do poszerzania oferty zarówno wobec młodzieży z trudnościami w nauce, jak i do pozostałych osób w wieku przedprodukcyjnym.

Respondenci zostali poproszeni także o dokonanie oceny **pomocy dla osób niepełnosprawnych** (infrastruktura, integracja, rehabilitacja, włączenie społeczne). Graficzny obraz odpowiedzi przedstawia się następująco (5 – bardzo duża pomoc, 1 – brak pomocy):

WYKRES 34. POMOC DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH -- OCENA ISTNIEJĄCEJ POMOCY

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Skala pomocy najczęściej oceniana jest jako średnia – blisko co trzeci badany (29%) tak właśnie postrzega ten obszar. 20% wskazań to „duża pomoc” i jest to niewątpliwie pozytywna wiadomość, natomiast 34% badanych uważa, że pomoc osobom niepełnosprawnym jest „mała” lub „bardzo mała” i to należy odczytywać jako potencjał do rozwoju, przede wszystkim w kontekście włączenia społecznego osób niepełnosprawnych, które jest korzystne zarówno dla tych dotkniętych niepełnosprawnością, jak i dla ogółu lokalnej społeczności.

Niepełnosprawność jest ważnym wyzwaniem, przed jakim stoją instytucje publiczne. W ostatnich latach społeczeństwo polskie przeszło istotne, pozytywne zmiany w postrzeganiu osób niepełnosprawnych nie tylko jako beneficjentów potrzebnej im pomocy, ale również jako pełnoprawnych uczestników współżycia społecznego, na jego licznych płaszczyznach, także zawodowej. Tę wartość należy wykorzystać w działaniach włączających osoby niepełnosprawne w dziedziny życia, do których dostęp był niejednokrotnie ograniczony. Następne dwie tabele przedstawiają pogrupowane tematycznie odpowiedzi na pytania dotyczące:

- Dostępności i jakości placówek wsparcia dla osób cierpiących na zaburzenia psychiczne oraz dostępności i jakości domów pomocy społecznej
- Pomocy dla osób z rodzin dysfunkcyjnych, pomocy dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, pomocy dla dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz pomocy dla matek z małoletnimi dziećmi.

Oceny pomocy z zakresu **placówek wsparcia dla osób cierpiących na zaburzenia psychiczne** oraz **dostępności i jakości domów pomocy społecznej** kształtuje się następująco:

TABELA 30. PLACÓWKI WSPARCIA ORAZ DPS – OCENA PRACY

Ocena	Placówki	
	Placówki wsparcia	Domy pomocy społecznej
Bardzo duża pomoc	1%	3%
Duża pomoc	13%	16%
Średnia pomoc	25%	23%
Mała pomoc	28%	30%
Bardzo mała pomoc	15%	11%
Nie mam zdania	18%	18%

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

W obu przypadkach dość duży odsetek badanych zadeklarował brak zdania na dany temat. Natomiast najczęściej oceniano pomoc jako „małą”.

Ostatnia tabela, dotycząca tej części kwestionariusza, stanowi jednocześnie wstęp do opisu kolejnego etapu analizy, który badał opinię klientów Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Niniejsza tabela przedstawia rozkład ocen obszarów dotyczących **pomocy dla dzieci i rodzin**:

TABELA 31. POMOC DLA RODZIN – OCENA ISTNIEJĄCEGO WSPARCIA

Ocena	Obszar			
	Pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych	Pomoc dla dzieci w rodzinach zastępczych	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Pomoc dla samotnych matek
Bardzo duża pomoc	1%	9%	4%	1%
Duża pomoc	13%	17%	18%	12%
Średnia pomoc	30%	28%	34%	34%
Mała pomoc	25%	22%	14%	20%
Bardzo mała pomoc	15%	5%	9%	14%
Nie mam zdania	17%	18%	20%	18%

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Jakość pomocy dla rodzin oceniana jest średnio, przy czym w żadnym z powyższych obszarów nie odnotowano dużego odsetka ocen bardzo dobrych i dobrych. Spora część badanych deklaruje brak zdania. Pomoc rodzinom jest o tyle istotna, że wspiera osoby potrzebujące, ale jest również inwestycją, ponieważ przeciwdziała patologiom oraz ułatwia proces wychowawczy.

Respondenci nie skorzystali z możliwości oceny wskazanego przez siebie obszaru, nieuwzględnionego na liście.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – opinie o działalności i propozycje jej usprawnienia

Dwa następane pytania kwestionariusza miały na celu zebranie opinii klientów PCPR o jakości świadczonych przez jednostkę usług oraz zebranie propozycji usprawnienia jej funkcjonowania. Pytania sformułowano w taki sposób, aby uzyskać odpowiedzi tych respondentów, którzy w ciągu ostatnich dwóch lat korzystali z usług PCPR.

Pierwsze pytanie umożliwiło ocenę pięciu obszarów, charakterystycznych dla funkcjonowania każdej instytucji. Za pomocą pięciostopniowej skali respondenci ocenili życzliwość, wiedzę, szybkość załatwiania spraw, uprzejmość obsługi oraz warunki lokalowe. Wyniki prezentuje tabela, wytłuszczono skrajne oceny każdego obszaru:

TABELA 32. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE – OCENA DZIAŁANIA

Ocena	Obszar				
	Życzliwość, gotowość pomocy	Wiedza, kompetencje	Szybkość załatwiania spraw	Uprzejmość, kultura osobista	Warunki lokalowe PCPR
Bardzo dobrze	23%	18%	21%	21%	13%
Dobrze	25%	30%	21%	26%	22%
Przeciętnie	12%	16%	18%	14%	18%
Słabo	6%	2%	5%	5%	11%
Bardzo słabo	1%	1%	1%	1%	4%
Nie mam zdania	33%	34%	34%	34%	33%

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

W każdym przypadku najczęściej deklarowanym stosunkiem do danego obszaru był brak zdania – minimum 30% takich odpowiedzi przy każdej rubryce. Niewątpliwie korzystnie należy interpretować, że odpowiedzi najrzadziej dostarczane były w postaci ocen negatywnych.

Tak duża liczba osób niezdecydowanych może wynikać z wypełnienia części kwestionariusza dedykowanej klientom PCPR przez pewien odsetek respondentów, którzy mieli do czynienia z instytucją więcej niż 2 lata temu lub nigdy.

Najlepiej oceniana jest życzliwość – 23% „bardzo dobrych” i 25% „dobrych”, podobnie uprzejmość i kultura osobista. Nieznacznie gorzej oceniono szybkość załatwiania spraw, co wzięwszy pod uwagę dobre oceny kadr PCPR, ma zapewne umocowanie w biurokratycznej procedurze.

Jeśli chodzi o propozycje narzędzi zwiększających skuteczność działań Centrum, to sześćdziesięciu respondentów skorzystało z możliwości przedstawienia swoich opinii. Wystosowano następujące postulaty:

- Zwiększenie zatrudnienia
- Skupienie nad osobami starszymi, chorymi i samotnymi
- Pomoc rodzinom wielodzietnym
- Pomoc dzieciom z biednych rodzin
- Promocja działań PCPR
- Pomoc osobom niepełnosprawnym.

Rozwinięto tutaj zagadnienia rozpatrywane w pytaniach zamkniętych. Respondenci skupili się na kwestii pomocy społecznej, pomocy rodzinom oraz osobom niepełnosprawnym.

Istotne wydaje się zaprezentowanie lokalnej społeczności instytucji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, jej zadań oraz usług, jakie oferuje.

Oświata ponadgimnazjalna – opinie i pożądane kierunki kształcenia

Organizacja procesu nauczania na szczeblu ponadgimnazjalnym jest jednym z zadań powiatu. Istotność tematu edukacji sprawia, że jest to zadanie, którego realizacja dokonywana jest ze wzmożoną troską, tym istotniejsza jest opinia mieszkańców na ten temat. Należy przypuszczać, że spora część respondentów sama była beneficjentami lokalnego systemu oświaty.

W tej części kwestionariusza podzielono oświatę ponadgimnazjalną na trzy typy:

- Licea ogólnokształcące
- Technika
- Zasadnicze szkoły zawodowe.

Każdy typ szkoły został oceniony ze względu na następujące kryteria:

- Jakość nauczania
- Przydatność zdobytej wiedzy w dalszej nauce lub możliwości znalezienia pracy
- Dostępność, możliwość dojazdu.

Skala ocen była tożsama z tą, stosowaną w poprzednich pytaniach – pięciostopniowa, gdzie najwyższa oznaczała zdecydowanie pozytywną opinię, a najniższa negatywną umożliwiono również skorzystanie z opcji braku zdania na dany temat.

Wyniki badania opinii o oświacie ponadgimnazjalnej przedstawiają kolejne tabele.

Dla **jakości** procesu dydaktycznego:

TABELA 33. OCENA JAKOŚCI NAUCZANIA

Ocena	Szkoły		
	Licea ogólnokształcące	Technika	Zasadnicze szkoły zawodowe
Bardzo dobra	14%	8%	6%
Dobra	40%	48%	31%
Przeciętna	28%	25%	34%
Słaba	12%	10%	10%
Bardzo słaba	4%	6%	4%
Nie mam zdania	13%	13%	15%

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Jeśli chodzi o najmniejszy odsetek odpowiedzi, to niezależnie od typu szkoły, osiągnięto pożądaný rezultat: jako bardzo słabą oceniło jakość nauczania kilkoro respondentów, po 4% przy liceach i szkołach zawodowych oraz 6% przy technikach. Dobrze ocenia ją dla liceów, techników oraz szkół zawodowych odpowiednio 40%, 48% i 31% badanych. Wynikać to może z nieco gorszej reputacji tego typu placówek, jednak trzeba zaznaczyć że w ostatnich latach ich prestiż rośnie, a zwiększające się zapotrzebowanie na wykwalifikowanych fachowców ma wymierne odzwierciedlenie w liczbie uczniów szkół zawodowych.

Przydatność zdobytej wiedzy w dalszej nauce lub możliwości znalezienia pracy oceniana jest następująco:

TABELA 34. OCENA PRZYDATNOŚCI ZDOBYTEJ WIEDZY W SZKOŁACH

Ocena	Szkoły		
	Licea ogólnokształcące	Technika	Zasadnicze szkoły zawodowe
Bardzo duża przydatność	10%	15%	11%
Duża przydatność	27%	24%	28%
Przeciętna przydatność	28%	28%	27%
Słaba przydatność	14%	7%	13%
Bardzo słaba przydatność	8%	3%	4%
Nie mam zdania	13%	13%	16%

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

W wynikach tej części odzwierciedla się widoczny w ostatnich latach wzrost znaczenia edukacji technicznej kosztem ogólnokształcącej. Tylko w przypadku liceów najmniejszy

odsetek badanych ocenił przydatność wiedzy jako bardzo dużą. W każdym przypadku widać wyraźną większość ocen pozytywnych (suma bardzo dobrych i dobrych) wobec negatywnych (suma słabych i bardzo słabych). Tak jak wcześniejsze etapy edukacji przygotowują to przejścia w kolejne, tak zadaniem edukacji ponadgimnazjalnej jest przygotowanie młodzieży do wejście w dorosłość – również na rynek pracy. Z drugiej strony przewaga ocen „przeciętnych” świadczy, że w omawianej sferze jest jeszcze sporo do zrobienia.

Poniższa tabela przedstawia opinie badanych na temat dostępności szkół będących elementami systemu oświaty ponadgimnazjalnej:

TABELA 35. OCENA DOSTĘPNOŚCI USŁUG OŚWIATY PONADGIMNAZJALNEJ

Ocena	Szkoły		
	Licea ogólnokształcące	Technika	Zasadnicze szkoły zawodowe
Bardzo dobra dostępność	17%	18%	15%
Dobra dostępność	24%	26%	26%
Przeciętna dostępność	30%	27%	29%
Słaba dostępność	12%	10%	10%
Bardzo słaba dostępność	4%	5%	4%
Nie mam zdania	13%	13%	15%

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Dostępność szkół ponadgimnazjalnych jest w każdym przypadku oceniana raczej pozytywnie. Pomimo faktu, że większość respondentów zadeklarowała mieszkanie na wsi, dostępność szkół ponadgimnazjalnych oceniono raczej dobrze, co jest tym ważniejsze, że zlokalizowane są one przeważnie w większych jednostkach osadniczych. Należy jednak dążyć do zniwelowania negatywnych opinii i ułatwienie dojazdu do szkół średnich tym osobom, które tego oczekują.

Ostatnim punktem części badającej ocenę systemu oświaty było pytanie otwarte o treści: **„W jakich kierunkach/zawodach powinny kształcić szkoły ponadgimnazjalne w Powiecie Tureckim?”**.

Ankietowani wykazali żywe zainteresowanie tym zagadnieniem. Uzyskano tu 164 wpisy, z których zdecydowana większość odnosi się do kształcenia zawodowego. **Fachowcy potrzebni są w takich dziedzinach, jak: budownictwo, elektromechanika, murarz, hydraulik, stolarz, spawacz. Ponadto zaznaczono potrzebę kształcenia techników medyków, naukę języków obcych, czy też edukacji artystycznej.**

Badani mieszkańcy są świadomi faktu, że współczesny rynek pracy jest dynamiczny, wymaga interdyscyplinarnych umiejętności i takiego właśnie, elastycznego ale też fachowego kształcenia oczekują.

To pytanie wiąże się z kolejną częścią kwestionariusza, która dotyczyła rynku pracy oraz działalności Powiatowego Urzędu Pracy.

Lokalny rynek pracy, Powiatowy Urząd Pracy oraz propozycje usprawnienia jego funkcjonowania

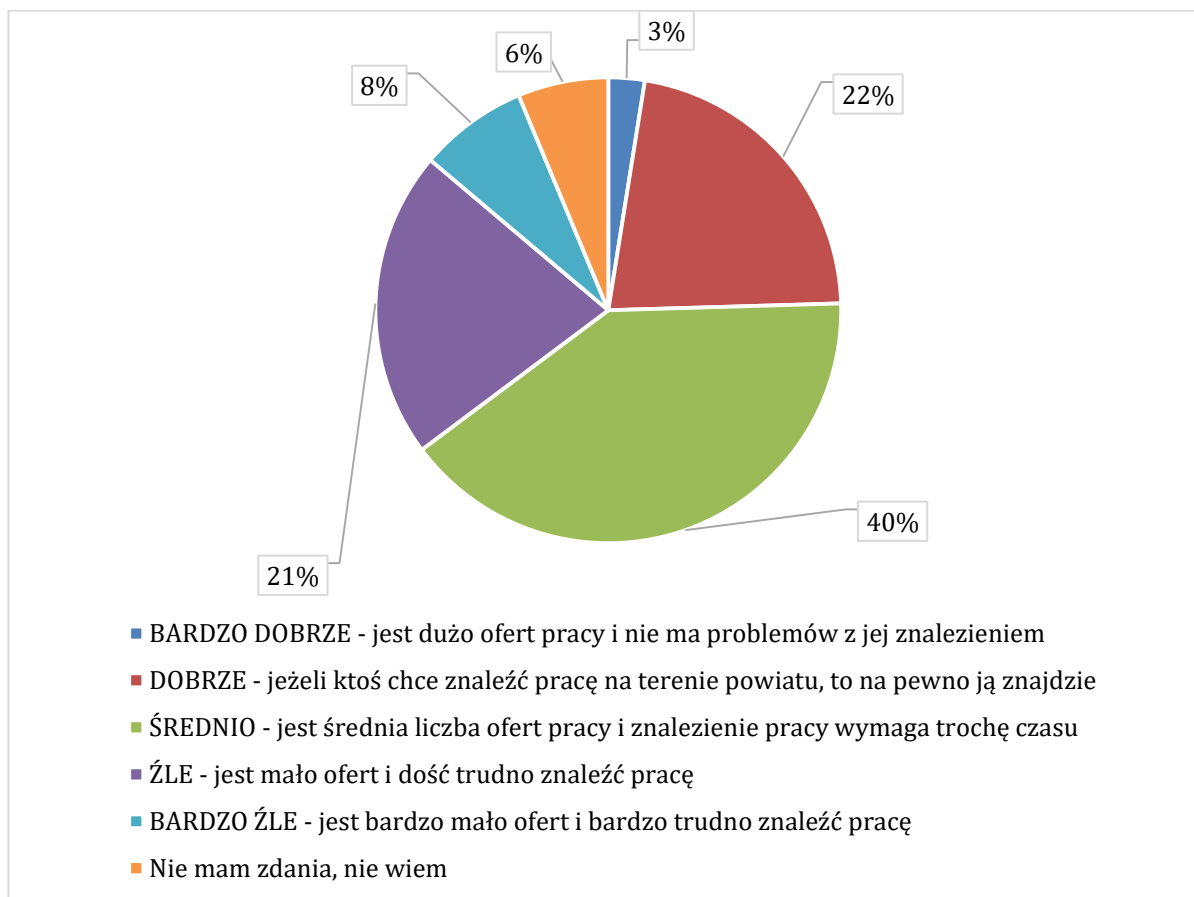
Kolejne trzy pytania kwestionariusza odnosiły się bezpośrednio do zagadnień, związanych z pracą oraz działalnością, prowadzoną przez Powiatowy Urząd Pracy.

Pierwsze z nich miało na celu zbadanie opinii o sytuacji na lokalnym rynku pracy. Respondenci mieli do dyspozycji pięciostopniową skalę ocen, która przybrała następujące wartości i znaczenia:

1. Bardzo dobra sytuacja; jest dużo ofert pracy i nie ma problemów z jej znalezieniem.
2. Dobra sytuacja; jeżeli ktoś chce znaleźć pracę na terenie powiatu, to na pewno ją znajdzie.
3. Średnia sytuacja; gdy jest średnia liczba ofert pracy i jej znalezienie wymaga trochę czasu.
4. Zła sytuacja; jest mało ofert i trudno o pracę.
5. Bardzo zła sytuacja; jest bardzo mało ofert i bardzo trudno o pracę.
6. Nie mam zdania, nie wiem.

Wyniki przedstawia wykres:

WYKRES 35. OCENA RYNKU PRACY W POWIECIE

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Respondenci podeszli z zauważalną rezerwą to oceny lokalnego rynku pracy. Bardzo dobrze oceniło go czworo z nich, czyli niecałe 3%. Trzeba przyznać, że fakt, iż 29% to odpowiedzi zdecydowanie negatywne, stanowi poważny problem dla władz powiatu i jego mieszkańców. Respondenci w zdecydowanej, bo 40% większości uznają, że znalezienie pracy wymaga wysiłku, a liczba ofert jest przeciętna.

Powiatowe Urzędy Pracy są jednym z instrumentów Państwa, które bezpośrednio wpływają na regionalną sytuację na rynku pracy. Kolejne pytanie miało na celu zbadanie opinii klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Turku. Za pomocą pięciostopniowej skali dokonali oni oceny następujących aspektów funkcjonowania instytucji:

- Faktyczna przydatność uzyskanej pomocy
- Życzliwość pracowników, ich gotowość do udzielenia pomocy
- Wiedza, kompetencje pracowników
- Uprzejmość, kultura osobista pracowników
- Warunki lokalowe PUP.

Wyniki badania prezentuje tabela:

TABELA 36. POWIATOWY URZĄD PRACY – OCENA PRACY

Ocena	Obszar				
	Przydatność pomocy	Życzliwość pracowników	Kompetencje pracowników	Uprzejmość, kultura osobista	Warunki lokalowe PUP
Bardzo dobrze	13%	25%	20%	27%	19%
Dobrze	24%	24%	27%	23%	29%
Przeciętnie	30%	22%	24%	20%	26%
Słabo	10%	7%	7%	9%	6%
Bardzo słabo	3%	3%	2%	3%	2%
Nie mam zdania	20%	20%	19%	18%	18%

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Oceniając przydatność pomocy, klienci PUP najczęściej wskazywali przeciętną ocenę. Kadry instytucji zostały ocenione lepiej: 25% respondentów bardzo dobrze odnosi się do życzliwości pracowników, a 27% tak samo odbiera poziom kultury osobistej. Również kompetencje pracowników PUP zebrały zdecydowanie więcej ocen pozytywnych niż negatywnych. Sam budynek Urzędu dobrze ocenia 29% badanych, jedynie 8% było niezadowolonych z warunków lokalowych, zastanych w PUP.

Dziewiąte pytanie ankiety było pytaniem otwartym – osoby, które wzięły udział w badaniu mogły zaproponować działania zwiększające skuteczność Urzędu Pracy. Z takiej możliwości skorzystało 14 osób. Pojawiły się następujące postulaty:

- Współpraca z lokalnymi przedsiębiorstwami
- Zwiększenie oferty dla kobiet
- Spotkania w szkole
- Zwiększenie liczby szkoleń i organizowanych praktyk
- Internet jako narzędzie kontaktu z klientem
- Działania na rzecz podnoszenia kompetencji osób z wyższym wykształceniem
- Indywidualne podejście
- Roboty publiczne i prace interwencyjne
- Większa otwartość pracowników.

Bardzo cieszy kreatywne podejście respondentów, którzy twórczo rozwinęli kwestionariusz ankietowy o istotne postulaty, które zdecydowanie należy brać pod uwagę. Zwłaszcza wykorzystanie Internetu wydaje się działaniem, który może istotnie poprawić jakość współpracy na linii Urząd – Klient.

Służba zdrowia

Kolejne dwa pytania związane były z lokalną służbą zdrowia. Pierwsze z nich wiązało się z oceną czterech funkcjonujących w Powiecie placówek, drugie natomiast stanowiło miejsce

na propozycje usprawnienia działań służby zdrowia. Ocena placówek medycznych zaprezentowana jest w tabeli:

TABELA 37. SŁUŻBA ZDROWIA – OCENA PRACY

Ocena	Placówka	
	Szpital w Turku	Przychodnie przy szpitalu
Bardzo dobrze	2%	4%
Dobrze	9%	14%
Przeciętnie	23%	28%
Słabo	22%	21%
Bardzo słabo	30%	17%
Nie mam zdania	14%	15%

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Służba zdrowia jest dziedziną, która absorbuje wiele kosztów, a jej reputacja pozostaje umiarkowana. Ta tendencja znajduje odzwierciedlenie w wynikach badania. Szpital w Turku oceniany jest słabo lub bardzo słabo przez 52% badanych. Tylko 11% wskazało pozytywną notę.

Nieco lepiej oceniane są specjalistyczne przychodnie – zdecydowanie negatywne oceny wystawiono w przypadku 37% ankietowanych.

Jeśli chodzi o pytanie otwarte, w którym znalazło się miejsce na propozycje usprawnienia funkcjonowania służby zdrowia, to odnotowano 44 wpisy. **Mieszkańcy oczekują tu zwiększenia dostępności usług medycznych**, chcą być traktowani podmiotowo. Padł istotny postulat usprawnienia relacji przez szersze zastosowanie Internetu w komunikacji placówek zdrowia z mieszkańcami.

Badani mieszkańcy oczekują zwiększenia podaży usług publicznej służby zdrowia tak, aby nie musieć korzystać z usług prywatnych. Znalazły się tu również kwestie kolejek do specjalistów, lepszego sprzętu i lepszej jakości świadczonych usług, szpitalnego menu i infrastruktury. Mieszkańcy postulują optymalizację lokalnego sektora zdrowia, np. poprzez redukcję liczby oddziałów i poprawę jakości pozostałych. Zdecydowanie najczęściej jednak podkreślano istotność samej dostępności usług medycznych.

Inne uwagi respondentów

Mieszkańcy Powiatu, którzy zdecydowali się wziąć udział w badaniu ankietowym, wnieśli w pytaniach otwartych ważny wkład merytoryczny. Również w tej części pojawiły się cenne uwagi:

- Potrzeba rozwoju infrastruktury dla aktywnych: skatepark, ścianka wspinaczkowa, wypożyczalnia rowerów, plenerowa siłownia.

- Place zabaw.

Ponadto zanotowano uwagę, dotyczącą zwiększenia pomocy dla rodzin, w których znajdują się osoby niepełnosprawne i zwiększenie częstotliwości kursów autobusu.

Ostatni postulat jest niezwykle istotny, mianowicie jest to **„stała, długofalowa współpraca między instytucjami w Powiecie”**. Osoba, która zdecydowała się umieścić tę uwagę, słusznie podkreśliła, że wspólne działanie na lokalnym terenie, które obiera dłuższy horyzont czasowy, ma kluczowy wpływ na podnoszenie jakości życia lokalnej społeczności.

IV. Raport z badania ankietowego gmin Powiatu Tureckiego

Dla potrzeb tworzonej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Tureckiego na lata 2016-2025” rozesłano do kierownictwa poszczególnych gmin ankiety, dotyczące współpracy Powiatu z gminami na polu integracji o rozwiązywania problemów społecznych. Badanie to zostało przeprowadzone równoległe z badaniem ankietowym, prowadzonym wśród mieszkańców. Kwestionariusz wypełniły wszystkie gminy, tj. : Dobra, Tuliszków, Turek, Miasto Turek, Władysławów, Kawęczyn, Brudzew, Malanów i Przykona.

Ankieta zawierała 5 pytań dedykowanych, ściśle związanych z kwestią współpracy jednostek w zakresie zadań o charakterze społecznym. Druga część badania to zagadnienia ogólne, dotyczące problemów społecznych na terenie Powiatu.

IV.1. Współpraca gmin z Powiatem w realizacji zadań o charakterze społecznym

Pięć pytań, na które odpowiadały gminy, dotyczyły funkcjonowania: Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowego Urzędu Pracy, szkolnictwa ponadgimnazjalnego, Szpitala i specjalistycznych przychodni przyszpitalnych w Turku oraz innych oczekiwań i propozycji współpracy. Badani byli proszeni o wskazanie kwestii, czy dziedzin działania poszczególnych jednostek, które wymagałyby usprawnienia lub rozszerzenia.

W pierwszym pytaniu proszono o wskazania, dotyczące **PCPR** oraz propozycje działań, które jednostka ta mogłaby realizować we współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej w poszczególnych gminach. Spośród udzielonych odpowiedzi można wyodrębnić cztery grupy problemowe, wymagające wsparcia instytucjonalnego.

Gminy najczęściej wskazywały na konieczność większego wsparcia dla osób niepełnosprawnych zarówno w zakresie łatwiejszego dostępu do rehabilitacji, jak i włączenia oraz aktywizacji społecznej. W badaniu podkreślano konieczność integracji tej grupy, zagrożonej wykluczeniem społecznym.

Określony w ankiecie obszar problemowy to także wsparcie dla rodzin zwłaszcza wielodzietnych oraz z patologiami. Proponowane działania to rozwój poradnictwa i terapii rodzinnych, współdziałanie placówek opiekuńczych w celu opracowania planów pomocy osobom/ rodzinom dotkniętych problemami.

Kolejna kwestia pojawiająca się w badaniu to wzmocnienie działań pomocowych dla podopiecznych opuszczających placówki opiekuńcze, domy dziecka, czy rodziny zastępcze. Wsparcie takie miałyby obejmować lepsze przygotowanie młodzieży do samodzielnego życia, pomoc w znalezieniu pracy oraz mieszkania.

Czwarta grupa wymagająca, według badanych, większej pomocy ze strony PCPR, to osoby starsze. W tym kontekście zwracano uwagę na organizację pomocy dla seniorów m.in.

poprzez utworzenie Dziennego Domu Pobytu. Jest to o tyle zaskakująca propozycja, że ośrodki takie powinny funkcjonować jak najbliżej miejsca zamieszkania osób starszych i przez to naturalnym inicjatorem ich tworzenia powinny być gminy, a nie powiat.

Pozostałe odpowiedzi dotyczyły:

- Wspólnej realizacji projektów systemowych w partnerstwie PCPR i OPS
- Prowadzenia zintegrowanej bazy danych
- Wspólnie prowadzona analiza problemów społecznych na terenie powiatu
- Działania na rzecz ekonomii społecznej
- Wymiana doświadczeń i informacji.

Kolejne pytanie dotyczyło działalności **PUP** w Turku. Wiele gmin podkreślało, iż współpraca układa się dobrze i nie mają zastrzeżeń w tej kwestii. Pojawiły się jedynie wskazania dotyczące powszechniejszego informowania o realizowanych projektach, dostępnych szkoleniach, kursach czy stażach. Jednostki kładą nacisk na wymianę doświadczeń, informacji oraz wspólne monitorowanie zjawiska bezrobocia. Pojawił się także głos w sprawie realizacji wspólnego planu/ projektu aktywizacji zawodowej i społecznej osób długotrwale bezrobotnych.

W trzecim pytaniu gminy wskazywały oczekiwania względem funkcjonowania **szkolnictwa ponadgimnazjalnego**. W badaniu skupiono się przede wszystkim na wskazaniu nowych kierunków nauczania, jakie powinny zostać utworzone, np. opieka nad osobami starszymi i przewlekle chorymi, krawiectwo, spedycja, czy budownictwo. Podkreślano konieczność dostosowania szkolnictwa do wymogów lokalnego rynku pracy, utworzenie większej liczby kierunków zawodowych oraz uzupełnienie programu nauczania o godziny zajęć praktycznych. Wśród badanych pojawił się także głos o utworzenie placówki szkolnictwa wyższego na terenie Powiatu.

Następną jednostką analizowaną w badaniu był **Szpital oraz specjalistyczne przychodnie przyszpitalne w Turku**. W tym przypadku najczęściej odpowiedzi dotyczyło zmian organizacyjnych, związanych z ułatwieniem dostępu i mniejszym czasem oczekiwania do przychodni specjalistycznych, podkreślając jednak duży udział NFZ w tej dziedzinie.

Zwracano także uwagę na konieczność uproszczenia procedur, zwłaszcza w przypadkach osób uzależnionych oraz chorych psychicznie. Badani oczekiwali również, ze względu na brak izby wytrzeźwień, stworzenia specjalnego oddziału/ pomieszczenia dla osób pod wpływem alkoholu.

Współpraca jednostek upatrywana jest w takich dziedzinach jak profilaktyka, działań na rzecz osób starszych, czy przewlekle chorych oraz opieki nad osobami opuszczającymi szpital, wymagającymi stałej opieki.

Wśród odpowiedzi pojawiły się również wskazania na:

- Telefoniczną/ elektroniczną (np. poprzez e-mail) rejestrację
- Bezpłatne badania/ wizyty/ świadczenia dla osób korzystających z pomocy OPS

- Zatrudnienie pracownika socjalnego w szpitalu.

W ostatnim pytaniu tej części ankiety gminy były proszone o podanie innych oczekiwań i propozycji współpracy. Jednostki wskazywały głównie na konieczność współpracy przy tworzeniu nowych placówek pomocy dla osób starszych, bezdomnych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wskazywano tu na takie obiekty, jak:

- Schronisko, jadłodajnie, noclegownie, łaźnie
- Centrum Interwencji Kryzysowej
- Kluby Integracji Społecznej
- Centrum Inicjatyw Senioralnych
- Uniwersytet Trzeciego Wieku
- Dzienny Dom Pomocy.

Gminy zwracają także uwagę na chęć opracowania wspólnego programu edukacyjno-profilaktycznego dla mieszkańców.

IV.2. Ocena warunków życia na terenie Powiatu

Ta część ankiety wypełnianej przez gminy jest tożsama z ankietą uzupełnianą przez mieszkańców przy założeniu bardziej obiektywnej perspektywy odpowiedzi udzielanych na pytania.

Na wstępie określono najistotniejszy problem społeczny na terenie Powiatu. Gminy wskazywały tu przede wszystkim na niewystarczający dostęp do opieki medycznej oraz starzenie się mieszkańców. Poważnym zagrożeniem jest także poziom bezrobocia, alkoholizm, brak poczucia bezpieczeństwa oraz ubóstwo mieszkańców.

Największa pomoc ze strony Powiatu, według gmin, kierowana jest do rodzin dysfunkcyjnych (niepełnych, dotkniętych problemem uzależnień), dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej (częściowo lub całkowicie) umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Dostrzegalne są także przez gminy spore środki, przeznaczone na ofertę spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

Z zakresu działań **PCPR** gminy najlepiej oceniają oferowane warunki lokalowe oraz poziom i kompetencję obsługi. Wskazano jednocześnie, iż działania jednostki mogłyby być bardziej skuteczne poprzez zwiększenie informacji o dostępnych usługach i świadczeniach oferowanych przez PCPR.

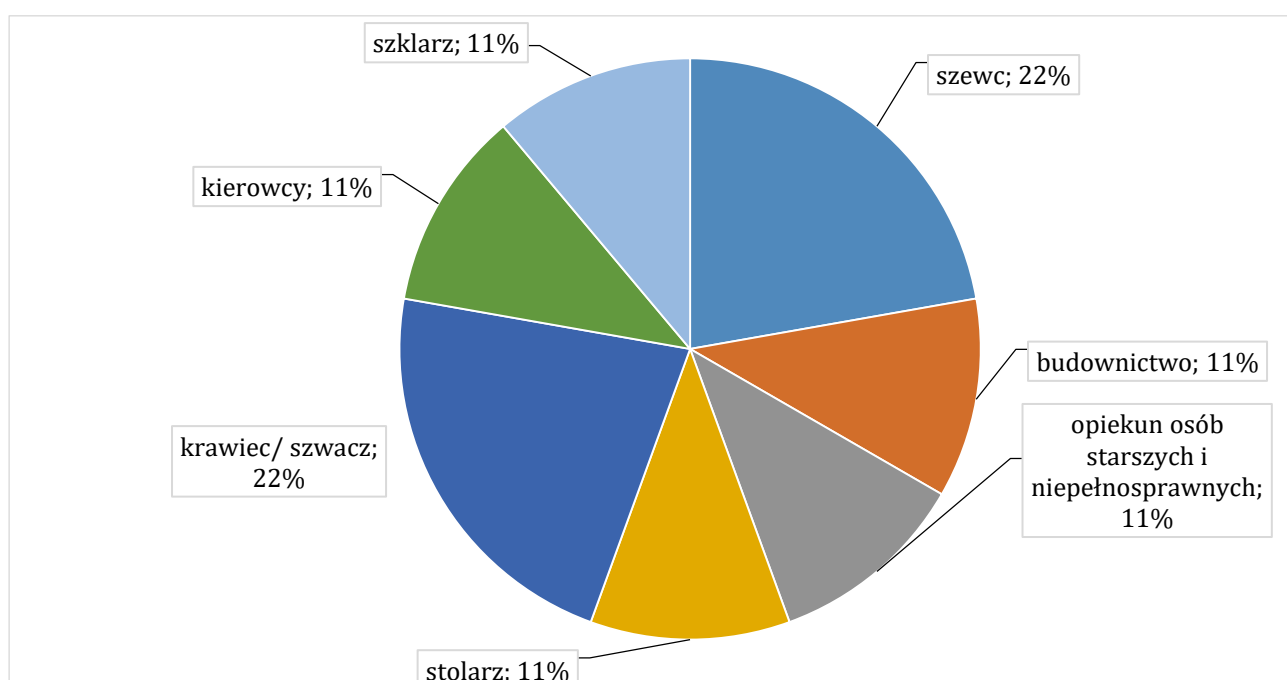
Oświatę ponadgimnazjalną na terenie Powiatu gminy oceniały w trzech aspektach: jakości nauczania, przydatności zdobytej wiedzy oraz dostępności. Ocenie poddano liceum ogólnokształcące, technika oraz zasadnicze szkoły zawodowe.

Pod względem jakości poziomu nauczania najwyżej ocenione zostało liceum ogólnokształcące, następnie zasadnicze szkoły zawodowe. Najniżej poziom kształcenia określono w technikach.

Najbardziej praktyczną wiedzę, według przedstawicieli gmin, uczniowie zdobywają w zasadniczych szkołach zawodowych. Natomiast przydatność wiedzy zdobywanej w liceum ogólnokształcącym oraz technikach określono na tym samym poziomie. Pod względem dostępności najwyższej ocenione zostały placówki liceum ogólnokształcącego oraz techników, a niewiele niżej zasadniczych szkół zawodowych.

Gminy wskazywały również, w jakim kierunku powinny rozwijać się placówki oświatowe, jakich kierunkach, zawodach powinny kształcić szkoły ponadgimnazjalne na terenie Powiatu Tureckiego. Odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

WYKRES 36. WSKAZANE KIERUNKI KSZTAŁCENIA W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH

ŹRÓDŁO: BADANIE ANKIETOWE

Najbardziej oczekiwane kierunki to szewc oraz krawiec/ szwacz. Większość wymienionych zawodów należy do kategorii rzemieślniczych. Są to profesje podstawowe, wymagające wykształcenia zawodowego kierunkowego.

Ocenie poddano także **lokalny rynek pracy**. Najwięcej odpowiedzi dotyczyło oceny średniej, wskazującej na średnią liczbę ofert i koniecznością zaangażowania dłuższego czasu na znalezienie pracy przez osoby jej poszukujące. Jedna gmina wskazała, iż sytuacja rynku pracy jest dobra oraz również jedna, że jest ona bardzo zła i bardzo trudno znaleźć pracę.

Gminy określały również **współpracę z PUP**. Najczęściej podkreślano tu życzliwość i gotowość do pomocy, trafność udzielanych odpowiedzi oraz kompetencję pracowników. Wskazywano jednocześnie, że jednostka może zwiększyć skuteczność poprzez większe zaangażowanie w poszukiwanie nowych miejsc pracy dla bezrobotnych oraz

kontrolowanie zakładów pracy, do których kierowane są przez PUP pracownicy pod kątem zawieranych umów, odprowadzania składek, czy przestrzegania zasad BHP.

Ostatnią ocenianą instytucją były **placówki służby zdrowia** - Szpital oraz specjalistyczne przychodnie przy Szpitalu w Turku. Widoczne jest wyraźnie niezadowolenie z ich pracy. Nieznacznie lepiej w porównaniu wypada sytuacji przychodni, jednak w obu przypadkach przeważają wskazania odpowiedzi oceny słabej albo bardzo słabej.

W badaniu podano propozycje, w odpowiedzi na pytanie otwarte, zmian w działaniu placówek, aby zwiększyć ich funkcjonalność dla mieszkańców. Wskazania dotyczyły głównie:

- Większej dostępności lekarzy w ramach świadczeń NFZ
- Zwiększenie personelu medycznego
- Poprawa warunków na oddziałach – pomieszczenia, łóżka, wyżywienie
- Dokładniejsze diagnozowanie.

Wszystkie udzielone w ankiecie odpowiedzi były okazały się bardzo przydatne i cenne w kontekście przygotowywanej Strategii.

V. Uwarunkowania realizacji Strategii – analiza SWOT

W przypadku sporządzania kompleksowej strategii rozwoju powiatu, analiza SWOT jest swego rodzaju pomostem między Raportem o stanie Powiatu a Strategią jej rozwoju - zidentyfikowane silne i słabe strony oraz możliwości i zagrożenia są podsumowaniem obecnej sytuacji Powiatu, a jednocześnie wstępem do określenia perspektyw jego rozwoju, który powinien bazować na posiadanych własnych atutach oraz szansach, pojawiających się w otoczeniu.

W przypadku prac nad Strategią integracji i rozwiązywania problemów społecznych mamy do czynienia z koncentrowaniem się na identyfikacji sytuacji kryzysowych, czyli wewnętrznych problemów oraz zewnętrznych, istniejących i potencjalnych, zagrożeń. Istotą Strategii jest sformułowanie sposobów minimalizacji, bądź nawet likwidacji tych problemów oraz zapobiegania zagrożeniom.

Poniżej przedstawiono zestawienie powyższych grup czynników wewnętrznych i zewnętrznych.

Silne strony/Atuty

Gospodarka i rynek pracy

- Stosunkowo niska i malejąca stopa bezrobocia (7,4% na koniec września 2015 r.)
- Rosnąca aktywność gospodarcza – wzrasta zatrudnienie w istniejących firmach, powstają nowe
- Obecność dużych przedsiębiorstw z branży meblarskiej, tekstylnej i mleczarskiej. Dodatkowo wciąż umacnia się przetwórstwo spożywcze
- Obecność Tureckiej Strefy Inwestycyjnej
- Obecność Tureckiej Izby Gospodarczej i Ośrodka Wspierania Przedsiębiorczości
- Kompleksowo uzbrojone obszary inwestycyjne objęte ŁSSE
- Dobrze przygotowana oferta inwestycyjna dla dużych zewnętrznych inwestorów
- Dostępność do instytucji otoczenia biznesu
- Funkcjonowanie Inkubatora Przedsiębiorczości w TSI
- Niewielka powierzchnia obszarów chronionych (ułatwienia dla inwestycji i lokalizacji przedsiębiorstw produkcyjnych)
- Rosnąca elastyczność systemu edukacji – dostosowanie do potrzeb przedsiębiorców
- Aktywna działalność PUP, dobrze oceniana przez gminy współpraca z PUP

Pomoc społeczna

- Poziom ubóstwa mierzony odsetkiem korzystających z pomocy społecznej w powiecie tureckim znajduje się na stosunkowo niskim poziomie zarówno w skali kraju, województwa jak i subregionalnej (jedynie w mieście Turek notuje się stosunkowo wysoki odsetek).

- Rozwinięta sieć placówek pomocy społecznej, w tym rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze, Środowiskowego Domu Samopomocy w Turku, Dom Pomocy Społecznej, WTZ
- Aktywna działalność PCPR, wiele realizowanych programów dotacyjnych

Edukacja

- Dobra jakość kształcenia w placówkach oświatowych
- Pozytywnym kierunkiem, który należy podtrzymywać jest współpraca szkół z lokalnymi przedsiębiorcami. W ofercie edukacyjnej szkoły znajdują się kierunki kształcenia zamawiane przez firmy powiatu tureckiego
- Programu Stypendialnego Powiatu Tureckiego dla szczególnie uzdolnionych uczniów szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Powiat Turecki

Ochrona zdrowia

- Liczba przychodni na terenie powiatu systematycznie wzrasta
- Dobry stan techniczny większości budynków Szpitala

Społeczeństwo

- Przyrost naturalny jest w powiecie dodatni, lecz przewaga liczby urodzeń nad liczbą zgonów systematycznie się zmniejsza
- Obecność aktywnych organizacji pozarządowych
- Bogate doświadczenia w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na cele związane z rozwojem społecznym i edukacją
- Dobrze rozbudowana infrastruktura społeczna

Słabe strony/Problemy

Gospodarka i rynek pracy

- Coraz większe problemy pracodawców ze znalezieniem pracowników
- Duży odsetek kobiet wśród osób bezrobotnych (przemysłowy charakter gospodarki)
- Wśród osób w wieku produkcyjnym coraz większy odsetek stanowią mieszkańcy powyżej 45 roku życia
- Brak wiedzy na temat potencjału osobowego zatrudnionego w upadającym przemyśle paliwowo-energetycznym (kwalifikacje zawodowych, doświadczenie), co utrudnia podjęcie działań aktywizacyjnych przez PUP
- Deficyt pracowników o wysokich kompetencjach technicznych
- Współczynnik aktywności ekonomicznej i wskaźnik zatrudnienia w powiecie tureckim są niższe niż w całym województwie
- Monofunkcyjny charakter gospodarki regionu (duża liczba osób o umiejętnościach i kwalifikacjach związanych z górnictwem i energią)
- Brak kompleksowej obsługi dla rozpoczynających działalność
- Słaba dostępność wsparcia finansowego dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą
- Peryferyjne położenie komunikacyjne w skali województwa

- Słabe pokrycie mpzp niektórych terenów gmin (lub brak) mimo ich potencjalnej atrakcyjności dla inwestorów
- Zły stan techniczny dróg i nieprzystosowanie ich do wzrastającego natężenia ruchu i ciężkiego ruchu samochodowego. Przez zły stan dróg i liczne „wąskie gardła” obniżona zostaje atrakcyjność inwestycyjna obszarów. Powiat turecki charakteryzuje się lepszym połączeniem z Łodzią niż ze stolicą Wielkopolski – Poznaniem.

Pomoc społeczna

- Wzrost liczby gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, czego główną przyczyną są świadczenia udzielone z powodu bezrobocia
- Wśród negatywnych zjawisk, jakie powiązane są z problemem ubóstwa, jest niski poziom wykształcenia
- Zbyt niskie nakłady na pomoc społeczną, np. zbyt niskie kryterium dochodowe, środki na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych
- Warunki pracy PCPR:
 - Zbyt mała liczba pomieszczeń biurowych (potrzebne są jeszcze dwa-trzy),
 - Zbyt mała dostępność radcy prawnego dla klientów (od 1 stycznia 2016 r. w całym kraju pojawią się darmowe porady prawne; siedzibą radcy będzie między innymi PCPR, więc problem zostanie rozwiązany)
- Brak mieszkań chronionych dla osób usamodzielniających się (potrzebnych jest ok. 5 mieszkań),
- Brak Klubu samopomocy dla osób niepełnosprawnych, starszych, wykluczonych społecznie (Klub działał wcześniej, gdy PCPR miał środki grantowe na ten cel),
- Coroczny niedobór środków PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, co powoduje niezadowolenie środowiska osób niepełnosprawnych,
- Niedobór środków na promocję i rozpowszechnianie idei rodzicielstwa zastępczego (np. zamieszczanie informacji w prasie, zorganizowanie pikniku rodzinnego; w 2015 r. nastąpiła poprawa),
- Zbyt mało środków na świadczenia fakultatywne, określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Edukacja

- Szkolnictwo ponadgimnazjalne w powiecie tureckim charakteryzuje się małym zróżnicowaniem, jeśli chodzi o ofertę dydaktyczną.
- Ponadto uczniowie mają ograniczony dostęp do szkolnictwa ponadgimnazjalnego, gdyż szkoły średnie znajdują się tylko w dwóch miejscowościach: Turku oraz Kaczkach Średnich.
- Najważniejszym problemem edukacji w regionie jest wciąż niedopasowanie kształcenia zawodowego i technicznego do potrzeb lokalnego rynku pracy w zakresie jakości i zakresu wiedzy i umiejętności zdobywanych przez uczniów
- Zauważa się również niski stopień specjalizacji uczniów.
- Spadek liczby uczniów szkół ponadgimnazjalnych na skutek niżu demograficznego

- Niewystarczające wyposażenie bazy oświatowej, w tym pracowni kształcenia zawodowego
- Występują duże dysproporcje liczebności uczniów oraz zróżnicowanie wykorzystania bazy lokalowej
- Od 2013 roku koszty funkcjonowania szkół/placówek są wyższe niż otrzymana subwencja oświatowa

Ochrona zdrowia

- Niewystarczający dostęp do infrastruktury leczniczej i lekarzy, zwłaszcza specjalistycznej opieki zdrowotnej
- Szpital:
 - Zła sytuacja finansowa szpitala (nierentowna działalność, problemy z płynnością finansową)
 - Wysoki stopień zużycia sprzętu
 - Niedostosowanie pomieszczeń szpitalnych do obowiązujących przepisów
 - Zbyt niski poziom kontraktu z NFZ w porównaniu do szpitali z powiatów sąsiadujących, stanowiących bezpośrednią konkurencję, posiadających zakres świadczeń zbieżny z posiadanym przez Szpital
 - Niewykorzystanie potencjału bazy łóżkowej posiadanej przez Szpital
 - Nie w pełni wykorzystany potencjał Bloku Operacyjnego
 - Dość ograniczona oferta medyczna w zakresie Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej
 - W Szpitalu nie funkcjonuje Szkoła Rodzenia
 - Spadek liczby badań diagnostycznych
- Niedobór nowoczesnych form wsparcia psychicznego i możliwości zwrócenia uwagi na problemy osób chorych psychicznie żyjących w powiecie
- Znaczny wzrost zachorowań wśród dorosłych na choroby układu nerwowego i zaburzeń sprawności intelektualnej i psychicznej. Dodatkowo w powiecie występuje duża chorobowość wśród dorosłych na cukrzycę.

Społeczeństwo

- Starzenie się społeczeństwa – coraz mniejszy udział ludzi młodych, a coraz większy ludzi starszych
- Coraz wyższy współczynnik obciążenia demograficznego
- Odpływ ludności (ujemne saldo migracji), w tym migracje zagraniczne, które wpływają nie tylko na liczbę ludności, ale i na strukturę wieku oraz jakość zasobów rynku pracy (wyjeżdżają osoby młode, bardziej przedsiębiorcze i wykształcone)

Szanse

- Dostępność źródeł finansowania w ramach środków unijnych
- Spadek bezrobocia przez napływ nowych inwestycji

- Rozwój wiodących branż gospodarki w regionie (meble, tekstylia, transport, mleczarnia Turek)
- Wykorzystanie inwestycji w uzbrojenie terenów inwestycyjnych dla przyciągnięcia nowych inwestorów, postrzeganie powiatu jako obszaru rozwijającego się dzięki funkcjonowaniu stref inwestycyjnych
- Utworzenie specjalizacji lokalnej w oparciu o istniejące przedsiębiorstwa i nowe branże
- Dostępność nowych terenów dzięki rekultywacji obszarów przemysłowych
- Wzrost dostępności komunikacyjnej do ośrodków wyższego rzędu (Poznań, Łódź, Warszawa)
- Gazyfikacja powiatu (podłączenie mieszkań i terenów inwestycyjnych do sieci gazowej)
- Rozwój współpracy wewnątrzpowiatowej w zakresie rozwoju społecznego i edukacji
- Nawiązywanie współpracy z uczelniami wyższymi, w tym w zakresie kształcenia ustawicznego
- Możliwość pozyskania kadry pracowniczej z rolnictwa i branży paliwowo-energetycznej
- Rozwój alternatywnych źródeł energii w stosunku do Elektrowni Adamów (OZE - biogazownie, farmy wiatrowe, kolektory słoneczne oraz budowa ciepłowni w Turku)

Zagrożenia

- Niekorzystne prognozy demograficzne (spadek liczby mieszkańców, starzenie się społeczności)
- Depopulacja obszaru, odpływ wartościowych pracowników i ludzi młodych, zwłaszcza za granicę i do dużych miast z uwagi na niski poziom płac, brak zachęt i perspektyw na powrót absolwentów szkół wyższych
- Wzrost współczynnika obciążenia demograficznego, czyli stosunku liczby osób w wieku, gdy są one nieaktywne lub bierne zawodowo do liczby osób będących w wieku produkcyjnym
- Brak stabilizacji gospodarczej i społecznej znacznej części mieszkańców Powiatu
- Wzrost liczby bezrobotnych i dezaktualizacja kwalifikacji związane z przewidywaną likwidacją kopalni i elektrowni
- Preferencja obszaru metropolitalnego Poznania w redystrybucji środków krajowych i unijnych przeznaczonych na rozwój infrastruktury
- Niewystarczająca kwota do dyspozycji na wydatki pomocy społecznej przy rosnącej skali zadań, nakładanych na samorządy
- Obojętność społeczeństwa na problemy społeczne
- Zagrożenie wzrostu liczby uzależnień i patologii społecznych
- Utrwalenie się „bezrobotnego” stylu życia i roszczeniowej postawy wobec pomocy społecznej wśród niektórych środowisk
- Formalizacja pracy jednostek powiatowych (np. PUP), co utrudnia tempo ich działania

- Choroby cywilizacyjne
- Zły system wychowawczy i niedocenywanie roli sportu w życiu dzieci, młodzieży i dorosłych oraz niska świadomość mieszkańców o ważności sportu i kultury w życiu człowieka
- Kryzys funkcji rodziny
- Utrwalający się negatywny model życia – rozbijanie więzi rodzinnych i społecznych
- Złe wzorce postępowania płynące ze środowiska rodzinnego, otoczenia i mediów
- Silna konkurencja działająca w otoczeniu Szpitala

VI. Wizja, misja rozwoju oraz cele strategiczne i operacyjne

VI.1. Wizja

Wizja Powiatu w przypadku niniejszego dokumentu określa pożądaną przez mieszkańców obraz (wizerunek Powiatu) w sferze społecznej w perspektywie najbliższych kilkunastu lat, czyli jest swoistym „zdjęciem” Powiatu, pokazującym, jak powinien on docelowo wyglądać, jakie funkcje ma spełniać w omawianej dziedzinie.

Wypracowana podczas spotkań z przedstawicielami różnych środowisk wizja Powiatu Tureckiego w sferze społecznej brzmi następująco:

**Powiat Turecki to obszar, oferujący wysoki standard życia mieszkańców.
To miejsce, w którym każda potrzebująca osoba znajdzie zrozumienie i wsparcie.**

Wizja w pierwszym zdaniu nawiązuje do niedawno wypracowanej wizji, sformułowanej w ramach prac nad „Zintegrowaną Strategią Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025”, która brzmi następująco:

POWIAT TURECKI MIEJSCEM NOWOCZESNYCH INWESTYCJI, OFERUJĄCYM WYSOKI STANDARD ŻYCIA MIESZKAŃCOM Z DOBRĄ DOSTĘPNOŚCIĄ KOMUNIKACYJNĄ ORAZ ROZWINIĘTĄ TURYSTYKĄ.

W drugim zdaniu zawarta jest idea solidarności społecznej – osoby słabsze, zagrożone marginalizacją, zawsze znajdą pomoc ze strony aktywnych, współpracujących ze sobą mieszkańców i instytucji.

VI.2. Misja rozwoju Powiatu w sferze społecznej

Kluczowym elementem strategii jest misja – naczelny cel polityki społecznej Powiatu, któremu powinny zostać podporządkowane wszelkie działania lokalnych instytucji publicznych, środowisk i organizacji społecznych. Misja precyzuje, jaki powinien być kierunek rozwiązywania problemów społecznych Powiatu w perspektywie następnych kilkunastu lat i jakie są priorytety w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców.

Misja została sporządzona w procesie prac nad Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tureckim; jej podstawą jest analiza posiadanych braków i problemów oraz zidentyfikowanych, zewnętrznych zagrożeń. Jej treść jest następująca:

Misją Powiatu Tureckiego w sferze społecznej jest wspólne działanie osób, instytucji i organizacji w celu podniesienia jakości życia społeczności lokalnej

Powiatu Tureckiego oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

Przez poprawę warunków życiowych należy rozumieć zarówno poprawę poziomu życia mieszkańców, wynikającą z posiadania zatrudnienia i coraz wyższych zarobków, jak i dostęp do nowoczesnej infrastruktury społecznej oraz bogatej oferty spędzania wolnego czasu.

Drugi element powyższej misji związany jest z troską i wspieraniem najbardziej potrzebujących mieszkańców, którzy sami nie są w stanie przezwyciężyć swoich problemów życiowych.

Misja ta dobrze koresponduje z misją Powiatu, która została określona w Strategii Rozwoju Powiatu Tureckiego na lata 2001-2015 i brzmi:

POWIAT TURECKI TO REGION ZINTEGROWANEGO DZIAŁANIA WSZYSTKICH GMIN, ZNANY, BEZPIECZNY, Z ROZWINIĘTYM ROLNICTWEM I PRZEDSIĘBIORCZOŚCIĄ, OFERUJĄCY ATRAKCYJNE WARUNKI ŻYCIA W PRZYJAZNYM ŚRODOWISKU

W powyższym sformułowaniu także kładziony jest nacisk na współpracę lokalną oraz działania na rzecz zaspokojenia społecznych potrzeb mieszkańców.

VI.3. Cele strategiczne i operacyjne

W rezultacie przeprowadzonych analiz i spotkań z szerokim udziałem przedstawicieli lokalnych instytucji i organizacji, sformułowano cztery główne cele, dotyczące rozwiązywania społecznych problemów Powiatu. Wynikają one ze zidentyfikowanych uwarunkowań społecznych Powiatu (a więc najistotniejszych braków i problemów oraz obecnych i potencjalnych zewnętrznych zagrożeń), wytyczają one główne kierunki rozwiązywania problemów społecznych na terenie Powiatu. Ich realizacja w wieloletniej perspektywie powinna w poważnym stopniu przyczynić się do realizacji wyżej sformułowanej misji.

Jak już wcześniej zaznaczono, cechą charakterystyczną Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Tureckiego jest to, że ma ona znacznie szerszy zakres niż wymóg ustawowy, określony w Ustawie o pomocy społecznej. Dowodem tego jest przedstawione poniżej zestawienie celów strategicznych. Każdemu celowi strategicznemu przyporządkowano kilka celów operacyjnych. Ich osiągnięcie jest warunkiem osiągnięcia celu głównego.

Zestawienie celów strategicznych i operacyjnych przedstawiono poniżej:

Cel strategiczny 1. Skuteczne wsparcie najbardziej potrzebujących mieszkańców Powiatu

Cel operacyjny 1.1. Prawidłowe funkcjonowanie i rozwój systemu pieczy zastępczej

Cel operacyjny 1.2. Poprawa warunków życiowych osób niepełnosprawnych

Cel operacyjny 1.3. Rozwój systemu pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie

Cel operacyjny 1.4. Realizacja przez PCPR pozostałych zadań ustawowych

Cel strategiczny 2. Przeciwdziałanie bezrobociu

Cel operacyjny 2.1. Wzrost zatrudnienia

Cel operacyjny 2.2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości oraz przygotowanie przedsiębiorców i pracowników do zmian gospodarczych

Cel operacyjny 2.3. Wspieranie adaptacji oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy

Cel operacyjny 2.4. Przeciwdziałanie i zapobieganie wykluczeniu społecznemu wśród osób pozostających bez pracy

Cel operacyjny 2.5. Zwiększenie jakości i skuteczności usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Turku

Cel strategiczny 3. Dobre przygotowanie absolwentów szkół powiatowych do startu życiowego

Cel operacyjny 3.1. Poprawa bazy edukacji ponadgimnazjalnej

Cel operacyjny 3.2. Adaptacja oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy

Cel operacyjny 3.3. Lepsza organizacja oświaty

Cel strategiczny 4. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców

Cel operacyjny 4.1. Poprawa dostępności i jakości opieki zdrowotnej na terenie powiatu

Cel operacyjny 4.2. Promocja zdrowia

Cel operacyjny 4.3. Przeciwdziałanie uzależnieniom

Z powyższego spisu wyraźnie wynika, że realizacja każdego celu strategicznego przyczyni się do rozwiązania innego, istotnego problemu społecznego, występującego na terenie Powiatu. Za tę realizację odpowiedzialne będą różne jednostki, wchodzące w skład samorządu powiatowego.

Cel strategiczny 1. Skuteczne wsparcie najbardziej potrzebujących mieszkańców Powiatu

Zadanie koordynatora działań, polegających na pomocy mieszkańcom i grupom, wymagającym wsparcia, spoczywa na Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Oczywiście, gros tych działań wynika bezpośrednio z wymogów, określonych przede wszystkim w Ustawie o pomocy społecznej (zadania własne Powiatu oraz zadania Powiatu z zakresu administracji rządowej), ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) oraz Ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Nie oznacza to, że PCPR nie może realizować i nie realizuje wielu innych przedsięwzięć na miarę posiadanych zasobów ludzkich, rzeczowych i finansowych. Na uwagę zwraca możliwość kontynuacji wdrażania projektów dzięki pozyskiwaniu środków dotacyjnych z PFRON i funduszy pomocowych, co przewidziano w planie działań na kolejne lata.

Przedsięwzięcia, podejmowane przez PCPR w przyszłości, uporządkowano w 4 dziedziny, mające charakter celów operacyjnych:

- 1) Prawidłowe funkcjonowanie i rozwój systemu pieczy zastępczej
- 2) Poprawa warunków życiowych osób niepełnosprawnych
- 3) Rozwój systemu pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie
- 4) Realizacja przez PCPR pozostałych zadań ustawowych.

Następnie każdemu celowi operacyjnemu przyporządkowano szereg projektów, w ramach których sformułowano konkretne działania do wykonania. Ich zestaw zostanie zaprezentowany w kolejnym podrozdziale.

Oczywiście, PCPR nie będzie w stanie samodzielnie wdrażać wszystkich działań, ani nawet być za nie odpowiedzialny. Do tego niezbędna będzie współpraca z szeregiem podmiotów z terenu powiatu. W kolejnej części dokumentu przy każdym działaniu określono jego głównego realizatora oraz podmioty współpracujące.

Cel strategiczny 2. Przeciwdziałanie bezrobociu

Jednostką, powołaną do realizacji przedsięwzięć, mających na celu minimalizację skali bezrobocia na terenie powiatu, jest Powiatowy Urząd Pracy w Turku.

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Z tego powodu sposoby osiągnięcia Cele strategicznego 3. „Przeciwdziałanie bezrobociu”, są jednocześnie „Programem promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy”.

Realizacja Programu odbywać się będzie poprzez prowadzenie działań w pięciu strategicznych obszarach:

- 1) Wzrost zatrudnienia (Cel operacyjny 3.1.)
- 2) Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości oraz przygotowanie przedsiębiorców i pracowników do zmian gospodarczych (Cel operacyjny 3.2.)
- 3) Wspierania adaptacji oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy (Cel operacyjny 3.3.)
- 4) Przeciwdziałaniu i zapobieganiu wykluczeniu społecznemu wśród osób pozostających bez pracy (Cel operacyjny 3.4.)
- 5) Zwiększenie jakości i skuteczności usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Turku (Cel operacyjny 3.5.).

Obszary te wpisują się w działania, przewidziane do realizacji w ramach „Strategii zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego w latach 2014-2020”.

Podobnie, jak to miało miejsce w przypadku wcześniejszych celów strategicznych, tak i tutaj osiągnięciu zamierzonych efektów służyć będzie wdrażanie zaproponowanych projektów, z których każdy będzie obejmował wiele różnorodnych działań.

Niezwykle ważnym elementem prowadzących do osiągnięcia celu głównego jest współpraca z aktorami rynku pracy, do którego należą trzy sektory, tj. pracodawcy, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego. Tylko dzięki zaangażowaniu wszystkich podmiotów w promocję zatrudnienia możliwe będzie osiągnięcie celów operacyjnych na wszystkich płaszczyznach.

Do rangi największego problemu na terenie Powiatu w najbliższych latach urosła likwidacja kopalni i elektrociepłowni w Turku. Pracę straci około 2 tysięcy osób. Złagodzenie wielu potencjalnych zagrożeń z tym związanych jest zadaniem dla władz miasta Turku i Powiatu.

Dokumentem, którego realizacja powinna przyczynić się do poprawy sytuacji gospodarczej, a tym samym społecznej w Powiecie, jest „Zintegrowana Strategia Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025”, przygotowana przy dofinansowaniu z tzw. funduszy norweskich.

Cel strategiczny 3. Dobrze przygotowanie absolwentów szkół powiatowych do startu życiowego

Zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym z 5 czerwca 1998 roku, powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, między innymi w zakresie edukacji publicznej. Jest to w obecnym czasie niezwykle trudne zadanie, przede wszystkim z racji:

- daleko niewystarczających środków (otrzymywanych w formie subwencji i własnych)

- konieczności samodzielnego finansowania bazy lokalowej szkół i placówek
- bardzo poważnego ubytku uczniów
- centralizacji systemu płacowego w oświacie.

Od roku 2006 liczba uczniów w szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat zmniejszyła się z 3.577 do 3.020, czyli o ponad 15%. Spowodowało to oczywiście zmniejszenie wpływów z tytułu subwencji oświatowej, co spowodowało konieczność reorganizacji systemu oświaty.

Głównym zadaniem Powiatu w sferze edukacji jest zapewnienie absolwentom swoich szkół jak najlepszemu startu życiowego poprzez jak najlepsze przygotowanie do zawodu lub stworzenie szansy na kontynuowanie nauki w szkołach wyższych. Aby to uczynić, należy osiągnąć trzy zaproponowane cele operacyjne:

- 1) Poprawa bazy edukacji ponadgimnazjalnej
- 2) Adaptacja oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy
- 3) Lepsza organizacja oświaty.

Dużym sukcesem Powiatu jest pozyskanie dofinansowania unijnego do projektu pn. NOWOCZESNE TECHNOLOGIE W KSZTAŁCENIU ZAWODOWYM ELEMENTEM ROZWOJU GOSPODARCZEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO POWIATÓW TURECKIEGO I KOLSKIEGO.

Wartość projektu wynosi 15 mln zł, a dofinansowania – 13,3 mln zł.

Głównym celem projektu jest rozwój społeczno-gospodarczy obszaru funkcjonalnego powiatów tureckiego i kolskiego poprzez inwestowanie w szkolnictwo kształcenia zawodowego w latach 2016-2018.

Efektom będzie stworzenie nowoczesnej bazy dydaktycznej, a dzięki działaniom uzupełniającym (finansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego) przygotowanie wykwalifikowanych pracowników pod potrzeby regionu.

Realizacja projektu ma spowodować skrócenie do niezbędnego minimum czasu adaptacji przyszłych pracowników, wygenerować dla pracodawcy natychmiastowy zysk z wytwarzanych produktów charakteryzujących się odpowiednim poziomem jakości, ograniczyć do minimum lub wyeliminować kosztowny i długotrwały proces coachingu.

Projekt ma poprawić spójność województwa wielkopolskiego poprzez eliminację marginalizacji obszaru funkcjonalnego powiatów tureckiego i kolskiego.

W ramach projektu przewidziano do realizacji następujące działania:

- modernizacja i wyposażenie w sprzęt, w tym nowoczesny sprzęt oraz materiały dydaktyczne, służące kształceniu zawodowemu i ustawicznemu istniejących obiektów szkolnych
- doskonalenie kompetencji nauczycieli oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych uczniów, w tym m.in. szkolenia, kursy, studia podyplomowe

- staże zawodowe i stypendia oraz praktyki zawodowe.

Szkoły, które zostaną objęte projektem to: Zespół Szkół Technicznych w Turku, Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Kaczkach Średnich oraz Zespół Szkół Technicznych w Kole. Szkoły te stanowią najistotniejszą bazę zabezpieczenia personelu technicznego dla przemysłu obszaru funkcjonalnego powiatów tureckiego i kolskiego. Z uwagi na brak technicznego szkolnictwa wyższego w regionie w zakresie inteligentnych specjalizacji, placówki szkolnictwa zawodowego stanowią jedyną możliwość do doskonalenia obecnych pracowników, w ramach kształcenia ustawicznego osób dorosłych oraz doskonalenia ich w zakresie najnowszych technologii.

W ramach projektu wsparciem objęte zostaną następujące kierunki kształcenia: technik pojazdów samochodowych, technik mechanik, technik mechatronik, technik technologii żywności, technik weterynarii, technik logistyk, technik spedytor, technik informatyk, technik ochrony środowiska, operator obrabiarek skrawających, technik chłodnictwa i klimatyzacji oraz urządzeń sanitarnych, technik cyfrowych procesów graficznych, technik reklamy, technik mechanizacji rolnictwa.

Planowane doposażenie dotyczy zakupu m. in: obrabiarek CNC, układów napędowych, sprzętu kontrolno-pomiarowego i kontrolno-diagnostycznego, obrabiarek, falowników, itp.

Cel strategiczny 4. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców

Osiągnięcie tego celu jest uwarunkowane podjęciem wielu działań, które uporządkowano w dwie grupy – opiekę zdrowotną oraz profilaktykę zdrowia i przeciwdziałania uzależnieniom.

Sytuacja SP ZOZ w Turku jest bardzo trudna, co wykazała kompleksowa analiza jego funkcjonowania, przygotowana przez zewnętrzną, specjalistyczną firmę. Kolejnym etapem prac w tym zakresie będzie sporządzenie propozycji programu naprawczego. Z tego powodu w ramach niniejszego dokumentu (w Projekcie nr 4.1.1. Restrukturyzacja działania Szpitala i rozszerzenie skali świadczonych usług) wskazano tylko najważniejsze zalecenia dla Szpitala, sformułowane w w/w analizie, a konkretne działania zostaną zaproponowane w programie naprawczym.

Podejmowanie działań w ramach dwóch kolejnych celów operacyjnych – „Promocja zdrowia” oraz „Przeciwdziałanie uzależnieniom” wynika bezpośrednio z ustawy o samorządzie powiatowym oraz kilku innych ustaw oraz programów krajowych i unijnych.

Konkretne planowane przedsięwzięcia, uporządkowane w projekty i wchodzące w ich skład działania, przedstawiono w kolejnym rozdziale niniejszego dokumentu.

VII. Zestawienie projektów i działań

CEL STRATEGICZNY 1. SKUTECZNE WSPARCIE NAJBARDZIEJ POTRZEBUJĄCYCH MIESZKAŃCÓW POWIATU

Cele operacyjne i projekty	Działania	Podmioty odpowiedzialne /partnerzy
CEL OPERACYJNY 1.1.	PRAWIDŁOWE FUNKCJONOWANIE I ROZWÓJ SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	
Projekt 1.1.1.	Efektywna ochrona, profesjonalne wsparcie i pomoc dzieciom w postaci stabilnego, solidnego i rodzinnego środowiska wychowawczego	
	a) Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo-wychowawczych	PCPR / Starostwo, organizacje pozarządowe
	b) W razie występujących potrzeb, pomoc w organizowaniu terapii, poradnictwa, zajęć warsztatowych o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej	PCPR / Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
	c) Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej	PCPR / szkoły, kuratorzy
	d) Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną	PCPR
	e) Współpraca z instytucjami zajmującymi się pomocą dzieciom, w tym wspólna realizacja projektów systemowych	PCPR / OPS-y, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły
	f) Tworzenie rodzin zastępczych zawodowych, w tym zawodowych specjalistycznych	PCPR
	g) Działania w zakresie utrzymania i wzmacniania więzi emocjonalnych między dziećmi, przebywającymi w placówkach a ich rodzinami	PCPR / organizacje pozarządowe, OPS-y

Projekt 1.1.2.	Profesjonalne wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	
	a) Wspieranie osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą poprzez udzielanie pomocy pedagogicznej, zwłaszcza w zakresie wychowania i edukacji dzieci ze strony koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	PCPR/
	b) W razie występujących potrzeb, pomoc w uzyskaniu dostępu do specjalistów, w tym pomocy psychologicznej, reedukacyjnej, rehabilitacyjnej	PCPR / Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
	c) Zapewnienie rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby	PCPR / Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
	d) Wypłata świadczeń przewidzianych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	PCPR
	e) Udzielenie pomocy w doposażeniu mieszkań rodzin zastępczych, a także wypłata dodatkowych świadczeń na pokrycie kosztów remontu, utrzymania lokalu	PCPR
	f) Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego	PCPR / kuratorzy
	g) Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy, a w razie potrzeb również pomocy w postaci rodziny pomocowej	PCPR
Projekt 1.1.3.	Organizowanie kompleksowego systemu pieczy zastępczej poprzez pozyskiwanie, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do rodzinnych form pieczy zastępczej	
	a) Promocja i rozpowszechnianie idei rodzicielstwa zastępczego (np. zamieszczanie informacji w prasie, organizowanie pikniku rodzinnego)	PCPR / Powiat, OPS-y
	b) Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	PCPR

	c) Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	PCPR
	d) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych, zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej	PCPR
	e) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego i wydawanie świadectw ukończenia szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego	PCPR
Projekt 1.1.4.	Wspieranie i organizowanie pomocy w procesie usamodzielniania pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz wychowanków, opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze	
	a) Opracowywanie programów usamodzielnienia i nadzór nad ich realizacją	PCPR
	b) Pełnienie funkcji opiekunów usamodzielnienia, pomoc w tworzeniu i realizowaniu indywidualnych programów usamodzielnienia	PCPR
	c) Wspieranie osób usamodzielnianych w aktywnym życiu społecznym, pomoc w kontynuowaniu nauki oraz uzyskaniu kwalifikacji zawodowych	PCPR / OPS-y, PUP
	d) Udzielanie pomocy finansowej oraz rzeczowej	PCPR
	e) Pomoc w pozyskaniu mieszkania i zatrudnienia	PCPR / Gminy, PUP
	f) Organizacja mieszkań chronionych dla osób usamodzielniających się (potrzebnych jest ok. 5 mieszkań)	PCPR / Gminy
Projekt 1.1.5.	Przebudowa i podział placówki opiekuńczo-wychowawczej w Nowym Świecie zgodnie z wymogami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	
		Powiat / Placówka opiekuńczo-wychowawcza

CEL OPERACYJNY 1.2.	POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIOWYCH OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	
Projekt 1.2.1.	Wspieranie udziału osób niepełnosprawnych w życiu lokalnej społeczności	
	a) Finansowanie kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Turku oraz pokrywanie kosztów rehabilitacji mieszkańców powiatu tureckiego, będących uczestnikami Warsztatu na terenie powiatu konińskiego	PCPR / Starostwo, PFRON, WTZ w Paprotni
	b) Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	PCPR
	c) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	PCPR
	d) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych oraz (w przypadku potrzeby) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika	PCPR
	e) Dofinansowanie do organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	PCPR / organizacje pozarządowe
	f) Prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego	PCPR
	g) Organizacja Klubu samopomocy dla osób niepełnosprawnych, starszych, wykluczonych społecznie	PCPR / organizacje pozarządowe
	h) Zlecenie zadań zgodnie z art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych poprzez otwarte konkursy ofert	PCPR / PFRON, organizacje pozarządowe
	i) Organizowanie procesu kształcenia uczniom niepełnosprawnym dostosowanego do indywidualnych możliwości	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły / Starostwo, Gminy

	j) Opracowanie i rozpowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych	PCPR / organizacje pozarządowe, PUP, OPS-y, media, sponsorzy
	k) Realizacja innych programów z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, dofinansowywanych ze środków: <ul style="list-style-type: none"> • PFRON • krajowych - rządowych • Unii Europejskiej 	PCPR, PUP / OPS-y
	l) Inicjowanie i/lub realizacja programów z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, dofinansowywanych ze środków Powiatu Tureckiego	PCPR, PUP / OPS-y
	m) Inne działania na rzecz stworzenia możliwości aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu lokalnej społeczności	PCPR, PUP / OPS-y, organizacje pozarządowe
Projekt 1.2.2.	Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych	
	a) Stworzenie możliwości pracy dla osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy, tworzenie firm społecznych	Starostwo, Gminy / PUP, PFRON, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, organizacje pozarządowe
	b) Przeznaczanie środków na podjęcie przez osobę niepełnosprawną działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	PUP
	c) Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	PUP
	d) Zwrot kosztów szkoleń osób niepełnosprawnych	PUP
	e) Zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy	PUP
	f) Realizacja innych programów z zakresu rehabilitacji zawodowej dofinansowywanych ze środków PFRON na rzecz osób niepełnosprawnych	PUP / PCPR

	g) Projekty realizowane ze środków Unii Europejskiej z zakresu rehabilitacji zawodowej na rzecz osób niepełnosprawnych	PUP / PCPR, OPS-y
	h) Inne działania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych	PUP/ PCPR, OPS-y / organizacje pozarządowe
Projekt 1.2.3.	Poprawa warunków życiowych mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Skęczniewie	
	a) Podniesienie standardu życia mieszkańców przebywających w DPS, w tym przede wszystkim: <ul style="list-style-type: none"> • remont pomieszczeń mieszkalnych • remont instalacji wod-kan, grzewczej, elektrycznej • remont pomieszczeń rehabilitacyjnych wraz z zakupem sprzętu • zagospodarowanie terenu zewnętrznego do wypoczynku mieszkańców oraz stworzenie bazy sportowej 	DPS / Starostwo
	b) Podejmowanie działań zmierzających do większej asymilacji mieszkańców DPS ze społecznością lokalną	DPS / organizacja społeczne
CEL OPERACYJNY 1.3.	ROZWÓJ SYSTEMU POMOCY OFIAROM I SPRAWCOM PRZEMOCY W RODZINIE	
Projekt 1.3.1.	Rozwój systemu poradnictwa dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie	
	a) Poradnictwo psychologiczne	PCPR / Gminy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna/szkoły
	b) Poradnictwo pedagogiczne	PCPR / Gminy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna/szkoły

	c) Poradnictwo prawne	PCPR / kuratorzy
	d) Terapie dla ofiar i sprawców	PCPR / Gminy, OPS-y / Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
	e) Współpraca z instytucjami na terenie powiatu tureckiego, w tym wspólna realizacja projektów systemowych	PCPR / OPS-y, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Ośrodek Wsparcia, Poradnia Zdrowia Psychicznego
	f) Uruchomienie świetlicy terapeutycznej	PCPR / Gminy / organizacje pozarządowe
Projekt 1.3.2.	Poprawa funkcjonowania Punktu Interwencji Kryzysowej	
	a) Zwiększenie liczby godzin pracy specjalistów (w 2015 r. jest 12 godz. / m-c, a było 48 godz. / m-c)	
	b) Zatrudnienie specjalistów, np. terapeuty, mediatora, psychologa	
	c) Doposażenie w niezbędny sprzęt, np. koce, termosy	
	d) Uruchomienie telefonu zaufania	PCPR
Projekt 1.3.3.	Organizacja Ośrodka Interwencji Kryzysowej	
	a) Pozyskanie środków na uruchomienie Ośrodka	PCPR / Powiat
	b) Organizacja bazy Ośrodka	PCPR / Powiat
	c) Uruchomienie działalności Ośrodka	PCPR / Powiat / organizacje pozarządowe

CEL OPERACYJNY 1.4.	REALIZACJA PRZEZ PCPR POZOSTAŁYCH ZADAŃ USTAWOWYCH	
Projekt 1.4.1.	Kontynuacja i rozwój poradnictwa specjalistycznego	
	a) Kontynuacja i rozwój poradnictwa prawnego	PCPR
	b) Kontynuacja i rozwój poradnictwa psychologicznego	PCPR
	c) Kontynuacja i rozwój poradnictwa terapeutycznego	PCPR
	d) Kontynuacja i rozwój poradnictwa pedagogicznego	PCPR
Projekt 1.4.2.	Współpraca z innymi podmiotami, zajmującymi się problematyką społeczną na terenie Powiatu	
	a) Zwiększenie informacji o dostępnych usługach i świadczeniach oferowanych przez PCPR	PCPR
	b) Wspólnie prowadzona analiza problemów społecznych na terenie powiatu	Powiat / PCPR, PUP, OPS-y, organizacje pozarządowe
	c) Wspólna realizacja projektów systemowych	
	d) Prowadzenie zintegrowanej bazy danych	
	e) Działania na rzecz ekonomii społecznej	
	f) Wymiana doświadczeń i informacji	
Projekt 1.4.3.	Zwiększenie potencjału kadr pomocy społecznej na terenie Powiatu	
	a) Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej	PCPR / OPS-y
	b) Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu Powiatu	PCPR / OPS-y
Projekt 1.4.4.	Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia	PCPR / OPS-y

CEL STRATEGICZNY 2. PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU
PROGRAM PROMOCJI ZATRUDNIENIA ORAZ AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY

Cele operacyjne i projekty	Działania	Podmioty odpowiedzialne /partnerzy
CEL OPERACYJNY 2.1.	WZROST ZATRUDNIENIA	
Projekt 2.1.1.	Identyfikowanie potrzeb i trendów na rynku pracy	
	a) Inicjowanie badań w zakresie diagnozowania potrzeb lokalnego rynku pracy	
	b) Prognozowanie kierunków rozwoju rynku pracy	
	c) Opracowywanie badań, analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy PUP / pracodawcy	
Projekt 2.1.2.	Pozyskiwanie środków zewnętrznych	
	a) Opracowywanie i realizacja projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych	PUP
	b) Przygotowywanie lokalnych programów oraz wdrażanie programów regionalnych i krajowych mających na celu przeciwdziałanie bezrobociu	PUP
	c) Pozyskiwanie środków z „rezerwy” Ministra Pracy i Polityki Społecznej	PUP
Projekt 2.1.3.	Wspieranie aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy	
	a) Realizacja usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego	PUP / pracodawcy, służby zatrudnienia z krajów UE i EOG

	b) Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kandydatów do pracy: <ul style="list-style-type: none"> • organizacja szkoleń (indywidualnych i grupowych) • studia podyplomowe • przygotowanie zawodowe dorosłych • bony szkoleniowe 	PUP / instytucje szkoleniowe
Projekt 2.1.4.	Trwała aktywizacja ludzi młodych poszukujących zatrudnienia	
	a) Staże	PUP / pracodawcy
	b) Szkolenia	PUP
	c) Przygotowanie zawodowe	PUP / pracodawcy
	d) Dofinansowanie studiów podyplomowych	PUP
	e) Dofinansowanie kosztów egzaminów oraz kosztów uzyskania licencji	PUP
	f) Stypendium na kontynuowanie nauki	PUP
	g) Bony szkoleniowe, stażowe i zatrudnieniowe	PUP / pracodawcy
	h) Refundacja kosztów składek na ubezpieczenie społeczne za bezrobotnych do 30 roku życia podejmujących pierwszą pracę	PUP / pracodawcy
Projekt 2.1.5.	Wsparcie na rzecz godzenia życia zawodowego i prywatnego	
	a) Poprawa dostępu do usług opieki nad seniorami i niepełnosprawnymi	Jednostki służby zdrowia
	b) Aktywizacja zawodowa osób powracających bądź wchodzących na rynek pracy po przerwie związanej z opieką nad dzieckiem do lat 3 lub inną osobą zależną	PUP / organizacje pozarządowe
	c) Wsparcie pracodawców w rozwiązaniach na rzecz godzenia życia zawodowego z rodzinnym	PUP / pracodawcy

Projekt 2.1.6.	Wspieranie aktywności zawodowej osób starszych	
	a) Profilaktyka zdrowotna (pierwotna i wtórna) służąca wspieraniu aktywności zawodowej, dotycząca w szczególności chorób układu krążenia, układu ruchu, chorób onkologicznych, a także innych chorób będących istotnym problemem zdrowotnym powiatu	Powiat / jednostki służby zdrowia
	b) Programy rehabilitacji zdrowotnej ułatwiające powrót na rynek pracy	Jednostki służby zdrowia
	c) Programy zdrowotne dla osób zagrożonych przerwaniem aktywności zawodowej w zakresie wykraczającym poza finansowanie w ramach systemu powszechnych świadczeń zdrowotnych	Powiat / jednostki służby zdrowia
	d) Poprawa ergonomii pracy i eliminowanie czynników zagrażających zdrowiu w miejscu pracy	Pracodawcy
	e) Programy szkoleniowe dla kobiet, które mogą opiekować się osobami zależnymi	PUP / PCPR, OPS-y
Projekt 2.1.7.	Promocja usług publicznych służb zatrudnienia	
	a) Opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o usługach i instrumentach rynku pracy oferowanych przez PUP	PUP / Starostwo
	b) Promocja działalności PUP za pomocą narzędzi internetowych	PUP
CEL OPERACYJNY 2.2.	WSPIERANIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ORAZ PRZYGOTOWANIE PRZEDSIĘBIORCÓW I PRACOWNIKÓW DO ZMIAN GOSPODARCZYCH	
Projekt 2.2.1.	Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy	
	a) Realizacja wsparcia doradczo - szkoleniowego oraz finansowego w zakresie podejmowania działalności gospodarczej	PUP / bezrobotni, poszukujący pracy
	b) Wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	PUP
	c) Promowanie idei ekonomii społecznej	PUP

	d) Promowanie i realizacja zatrudnienia wspieranego	PUP
	e) Współpraca z samorządami lokalnymi i przedsiębiorcami w zakresie pośrednictwa pracy, szkoleń osób przewidzianych do zatrudnienia w ramach nowych inwestycji realizowanych przez przedsiębiorców	PUP / samorządy, pracodawcy
Projekt 2.2.2.	Promocja kształcenia ustawicznego	
	a) Rozpowszechnianie informacji o zaletach kształcenia ustawicznego oraz możliwościach finansowania	PUP / samorząd+ gospodarczy
Projekt 2.2.3.	Przygotowanie przedsiębiorców i pracowników do zmiany gospodarczej oraz wsparcie kompetencji innowacyjnych w powiecie	
	a) Współdziałanie w przygotowaniu i realizacji specjalnego programu w ramach zwolnień monitorowanych dla osób, zwalnianych z przemysłu paliwowo-energetycznego	Powiat / PUP, przedsiębiorcy, pracownicy, organizacje przedsiębiorców
	b) Wsparcie typu outplacementowego dla osób zagrożonych utratą pracy lub zwolnionych w krótkim terminie z przyczyn zakładu pracy – w innych przedsiębiorstwach	Powiat / PUP, przedsiębiorcy, pracownicy, organizacje przedsiębiorców
	c) Wsparcie doradczo-szkoleniowe dla przedsiębiorców, pozwalające na dostosowanie przedsiębiorstw do zmian w gospodarce, w tym w obszarze regionalnych inteligentnych specjalizacji, w zakresie wykorzystania nowych technologii i zarządzania wiekiem	przedsiębiorcy
	d) Wsparcie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności przez pracowników 50+	PUP / pracodawcy
	e) Wsparcie szkoleniowo-doradcze dla osób odchodzących z rolnictwa	PUP / rolnicy
	f) Współpraca w zakresie kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników, w tym z wykorzystaniem Krajowego Funduszu Szkoleniowego	PUP / pracodawcy
	g) Poszerzanie dialogu społecznego i lokalnych partnerstw na rzecz adaptacyjności	Powiat / PUP, organizacje pozarządowe, pracodawcy

CEL OPERACYJNY 2.3.	WSPIERANE ADAPTACJI OFERTY EDUKACYJNEJ DO POTRZEB RYNKU PRACY	
Projekt 2.3.1.	Współpraca publicznych służb zatrudnienia z jednostkami oświatowymi	
	a) Wydawanie opinii o nowych kierunkach kształcenia	PUP / szkoły, Powiatowa i Wojewódzka Rada Rynku Pracy
	b) Współpraca z szkołami ponadgimnazjalnymi	PUP / szkoły
Projekt 2.3.2.	Badanie potrzeb edukacyjnych z uwzględnieniem zmian zachodzących na rynku pracy	
	a) Prowadzenie analiz zawodów deficytowych i nadwyżkowych	PUP / pracodawcy /szkoły
	b) Ankietowanie lokalnych pracodawców w zakresie oceny kwalifikacji pracowników i kandydatów do pracy	PUP / pracodawcy
	c) Sporządzanie analizy dotyczących aktywności zawodowej absolwentów poszczególnych szkół	PUP / szkoły
CEL OPERACYJNY 2.4.	PRZECIWDZIAŁANIE I ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU WŚRÓD OSÓBPOZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY	
Projekt 2.4.1.	Aktywizacja osób zagrożonych i wykluczonych społecznie	
	a) Realizacja programówna rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej lub podmiotami prowadzącymi działalność statutową	PUP / OPS-y, organizacje pozarządowe
	b) Reintegracja zawodowa poprzez samozatrudnienie i zatrudnienie wspierane	PUP / pracodawcy

Projekt 2.4.2.	Wspieranie powstawania przedsiębiorstw społecznych i dobrych praktyk w tym obszarze	
	a) Działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego pracowników przedsiębiorstw ekonomii społecznej (PES)	PUP / PES-y
	b) Wsparcie osób/instytucji przygotowujących się do założenia/pracy/uczestnictwa w PES	PUP / powiat
	c) Tworzenie lokalnych i regionalnych partnerstw na rzecz rozwoju PES oraz sieci kooperacji	Powiat / OPS-y / PUP / PES-y
	d) Koordynacja rozwoju sektora ekonomii społecznej, w tym monitoring, ewaluacja, promocja, edukacja	Powiat / PUP / PES-y
	e) Udzielanie wsparcia finansowego na założenie spółdzielni socjalnej, przystąpienie lub zatrudnienie w spółdzielni socjalnej	PUP
Projekt 2.4.3.	Promocja i wykorzystywanie dobrych praktyk	
	a) Pozyskiwanie i rozpowszechnianie informacji o innowacyjnych projektach i działaniach realizowanych dla grup defaworyzowanych	PUP / PCPR, OPS-y, organizacje pozarządowe
Projekt 2.4.4.	Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz osób wykluczonych i marginalizowanych	
	a) Wymiana informacji i doświadczeń związanych z formami pomocy świadczonych grupom defaworyzowanym	PUP / PCPR, OPS-y, organizacje pozarządowe
	b) Organizowanie partnerstw na rzecz aktywizacji przedmiotowej grupy odbiorców	
CEL OPERACYJNY 2.5.	ZWIĘKSZENIE JAKOŚCI I SKUTECZNOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ POWIATOWY URZĄD PRACY W TURKU	
Projekt 2.5.1.	Podnoszenie jakości usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Turku	
	a) Stałe wzmacnianie i doskonalenie systemu usług rynku pracy zgodnie z normami	PUP
	b) Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych pracowników PUP	

	c) Większe wykorzystanie Internetu w kontaktach z klientami	
Projekt 2.5.2.	Rozszerzenie współpracy z partnerami rynku pracy	
	a) Ścisła współpraca PUP z PCPR i OPS-ami w sferze rozwiązywania problemów społecznych, w tym powszechniejsze informowanie i wymiana informacji o lokalnej sytuacji oraz realizowanych projektach, dostępnych szkoleniach, kursach, czy stażach	PUP, PCPR, OPS-y
	b) Współpraca przy tworzeniu nowych placówek pomocy dla osób starszych, bezdomnych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • schronisko, jadłodajnie, noclegownie, łaźnie • Centrum Interwencji Kryzysowej • Kluby Integracji Społecznej • Centrum Inicjatyw Senioralnych • Uniwersytet Trzeciego Wieku • Dzienny Dom Pomocy. 	Powiat, PCPR, PUP, gminy, OPS-y, organizacje pozarządowe
	c) Nawiązanie współpracy z jednostkami badawczymi w zakresie prowadzenia cyklicznych badań i diagnoz lokalnego rynku pracy	PUP / jednostki badawcze
	d) Współpraca z lokalnymi i regionalnymi organizacjami gospodarczymi w zakresie propagowania i ułatwiania procesu samozatrudnienia	PUP / organizacje gospodarcze
	e) Współpraca z lokalnymi i regionalnymi centrami kształcenia ustawicznego w zakresie propagowania i ułatwiania kształcenia przez całe życie	PUP / centra kształcenia ustawicznego
	f) Tworzenie specjalistycznych programów przy współpracy jednostek samorządu terytorialnego, pracodawców i ich organizacji, w pierwszej kolejności dotyczących aktywizacji zawodowej i społecznej osób długotrwale bezrobotnych	PUP / samorządy, organizacje pracodawców, pracodawcy
	g) Utrzymanie kontaktu z innymi powiatowymi urzędami pracy	PUP / inne PUP-y
	h) Współdziałanie z innymi instytucjami i podmiotami działającymi na lokalnym rynku pracy (partnerstwo lokalne i działanie na rzecz aktywizacji)	PUP / samorządy, organizacje pracodawców, szkoły

CEL STRATEGICZNY 3. DOBRE PRZYGOTOWANIE ABSOLWENTÓW SZKÓŁ POWIATOWYCH DO STARTU ŻYCIOWEGO

Cele operacyjne i projekty	Działania	Podmioty odpowiedzialne /partnerzy
CEL OPERACYJNY 3.1.	POPRAWA BAZY EDUKACJI PONADGMINAZJALNEJ	
Projekt 3.1.1.	Rozbudowa przyszkolnej bazy sportowej	
	a) Budowa sali gimnastycznej przy Liceum Ogólnokształcącym	Powiat / szkoły / dysponenci środków zewnętrznych (UMWW, MEN, MS)/ partnerzy prywatni i publiczni
	b) Budowa małej sali gimnastycznej przy Zespole Placówek Edukacyjno-Wychowawczych (Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym)	
	c) Budowa bieżni i zaplecza przy boisku lekkoatletycznym przy LO (jest tylko boisko)	
Projekt 3.1.2.	Pełne doposażenie bazy dydaktycznej i pracowni kształcenia zawodowego	
	a) Rozbudowa bazy kształcenia zawodowego we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych (w pierwszej kolejności w Zespole Szkół Rolniczych)	Powiat/ szkoły/ dysponenci środków zewnętrznych / partnerzy prywatni i publiczni
	b) Doposażenie gabinetów specjalistycznych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych	
	c) Sukcesywna wymiana bazy komputerowej we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych	

CEL OPERACYJNY 3.2.	ADAPTACJA OFERTY EDUKACYJNEJ DO POTRZEB RYNKU PRACY	
Projekt 3.2.1.	Bieżąca i perspektywiczna analiza rynku pracy pod kątem pożądanych profili kształcenia	
	a) Analiza popytu pracodawców na absolwentów o określonych specjalizacjach	Organ prowadzący/ szkoły, PUP, WUP, pracodawcy
	b) Analiza trendów zmian gospodarczych w powiecie i województwie	
	c) Wprowadzenie nowych zawodów kształcenia wynikających z aktualnych potrzeb rynku pracy (propozycje z ankiet - opieka nad osobami starszymi i przewlekle chorymi, spedycja, budownictwo oraz zawody rzemieślnicze, typu szewc, krawiec/ szwacz)	
	d) Koordynacja kierunków kształcenia szkół w celu unikania wzajemnej konkurencji	Starostwo / szkoły
Projekt 3.2.2.	Lepsze przygotowanie zawodowe uczniów	
	a) Praktyki i staże dla uczniów	Szkoły / pracodawcy/organ prowadzący
	b) Klasy patronackie	Szkoły / pracodawcy/ organ prowadzący
	c) Stypendia dla uczniów	Organ prowadzący / szkoły, przedsiębiorcy, dysponenci środków zewnętrznych
Projekt 3.2.3.	Doskonalenie zawodowe nauczycieli	
	a) Doskonalenie zawodowe nauczycieli w przedsiębiorstwach	Szkoły / pracodawcy/Uczelnie Wyższe
	b) Specjalne programy doksztalcania nauczycieli 50+	Szkoły / Starostwo/PUP/WUP, dysponenci środków zewnętrznych

	c) Przekwalifikowywanie nauczycieli (zwłaszcza przedmiotów ogólnokształcących) pod kątem nauczania nowych przedmiotów	Szkoły / Starostwo/PUP/WUP, dysponenci środków zewnętrznych
CEL OPERACYJNY 3.3.	LEPSZA ORGANIZACJA OŚWIATY	
Projekt 3.3.1.	Dostosowanie organizacji i profilu oświaty do zmian demograficznych i popytu na rynku	
	a) Rozwój kształcenia dorosłych: <ul style="list-style-type: none"> • organizacja liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w Zespole Szkół Rolniczych w Kaczkach Średnich • organizacja Kwalifikacyjnych Kursów Zawodowych 	Powiat / szkoły
	b) Promocja szkół wśród potencjalnych uczniów i ich rodziców z udziałem pracodawców	Szkoły / Powiat, pracodawcy
	c) Pozyskiwanie uczniów i pracodawców z innych powiatów	Szkoły, Powiat
	d) Realizacja doradztwa zawodowego w gimnazjach	Powiat / szkoły, gminy i gimnazja
	e) Zapewnienie efektywnej i skutecznej pracy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	Powiat / Poradnia
Projekt 3.3.2.	Racjonalizacja zarządzania i kosztów oświaty	
	a) Koordynacja przez Starostwo programów nauczania	Powiat / szkoły
	b) Premiowanie dobrych nauczycieli	Powiat / szkoły
	c) Dostosowywanie liczby oddziałów szkolnych do liczby uczniów, np. łączenie takich samych oddziałów w różnych szkołach	Powiat / szkoły

CEL STRATEGICZNY 4. POPRAWA STANU ZDROWIA MIESZKAŃCÓW

Cele operacyjne i projekty	Działania	Podmioty odpowiedzialne /partnerzy
CEL OPERACYJNY 4.1.	POPRAWA DOSTĘPNOŚCI I JAKOŚCI OPIEKI ZDROWOTNEJ NA TERENIE POWIATU	
Projekt 4.1.1.	Restrukturyzacja działania Szpitala i rozszerzenie skali świadczonych usług	
	a) Restrukturyzacja finansowa i organizacyjna Szpitala, mająca na celu zapewnienie: <ul style="list-style-type: none"> • płynności finansowej jednostki • rentowności • dostosowania do wymogów prawnych • możliwości rozwoju (zwiększenie poziomu kontraktu z NFZ, lepsze wykorzystanie potencjału posiadanej bazy łóżkowej) 	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Turku / Starostwo
	b) Zwiększenie skali obecnie świadczonych usług i wprowadzenie nowych: <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie wykorzystania potencjału Bloku Operacyjnego • zwiększenie oferty medycznej w zakresie Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej • zwiększenie liczby badań diagnostycznych • uruchomienie Szkoły Rodzenia • stworzenie specjalnego oddziału/ pomieszczenia dla osób pod wpływem alkoholu • uruchomienie telefonicznej/ elektronicznej (np. poprzez e-mail) rejestracji • bezpłatne badania/ wizyty/ świadczenia dla osób korzystających z pomocy OPS • zatrudnienie pracownika socjalnego 	

Projekt 4.1.2.	Współpraca jednostek Powiatu i podmiotów, wykonujących działalność leczniczą i opiekuńczą	
	a) Podjęcie działań przez Starostwo, a później ich monitorowanie i intensyfikacja, w kierunku nawiązania współpracy pomiędzy podstawową opieką zdrowotną a Szpitalem	Starostwo / szpital, PCPR, OPS-y, gminy, organizacje pozarządowe
	b) Podjęcie działań przez Starostwo, a później ich monitorowanie i intensyfikacja, w kierunku nawiązania ścisłej współpracy pomiędzy Szpitalem w zakresie usług i świadczeń, których Szpital nie wykonuje	
	c) Współpraca w takich dziedzinach jak profilaktyka (opracowanie wspólnego programu edukacyjno-profilaktycznego dla mieszkańców), działania na rzecz osób starszych, czy przewlekle chorych oraz opieki nad osobami opuszczającymi szpital, wymagającymi stałej opieki	
Projekt 4.1.3.	Uruchomienie nowych lub przywrócenie świadczeń zdrowotnych na terenie powiatu	
	a) Opieka psychiatryczna (szczególnie dla dzieci i młodzieży) i leczenie uzależnień	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Turku / Powiat, szkoły
	b) Świadczenia opieki długoterminowej – utworzenie w Szpitalu oddziału dla przewlekle chorych lub utworzenie zakładu opiekuńczo-leczniczego	
	c) Opieka stomatologiczna i pielęgniarska oraz higienistki w szkołach	
CEL OPERACYJNY 4.2.	PROMOCJA ZDROWIA	
Projekt 4.2.1.	Aktywizowanie do działań w zakresie promowania zdrowego stylu życia pod hasłem „W zdrowym ciele zdrowy duch”	
	a) Zawody sportowe	Starostwo / szkoły i placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Powiatowa
	b) Rajdy rowerowe	

	c) Konkursy wiedzy i artystyczne	Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
	d) Badania i akcje profilaktyczne	
Projekt 4.2.2.	Doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej i krzewienie idei honorowego krwiodawstwa wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych z terenu Powiatu	
	a) Organizacja Powiatowego Turnieju Młodzieżowych Drużyn i Pomocy Przedmedycznej	Starostwo / szkoły i placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
	b) Uruchomienie działalności Szkolnych Kół Honorowych Dawców Krwi	Starostwo / szkoły , placówki ochrony zdrowia
Projekt 4.2.3.	Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym	
	a) Konkursy w związku z Międzynarodowym Dniem Zdrowia Psychicznego	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna / Starostwo, szkoły
	b) Konkursy na temat „Stop agresji”	
Projekt 4.2.4.	Konferencje, konsultacje i zajęcia warsztatowe	
	a) Warsztaty, dotyczące radzenia sobie ze stresem	Starostwo / Sanepid, szkoły, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, organizacje pozarządowe
	b) Warsztaty, dotyczące uzależnień od nowoczesnych technologii	
	c) Warsztaty, dotyczące zaburzeń odżywiania	
	d) Warsztaty, dotyczące umiejętności uczenia się, higieny czasu pracy i relaksu	
Projekt 4.2.5.	Promowanie zdrowego stylu życia poprzez materiały edukacyjno-informacyjne	
	a) Przygotowywanie ulotek	Starostwo / szkoły i placówki oświatowe, organizacje pozarządowe
	b) Przygotowywanie gadżetów	

CEL OPERACYJNY 4.3.	PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM	
Projekt 4.3.1.	Konsultacje, zajęcia warsztatowe, szkolenia	
	a) Przyjęcia w punktach konsultacyjno-informacyjnych	Starostwo / Sanepid, szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe
	b) Warsztaty dla rodziców na temat uzależnień	
	c) Warsztaty dla uczniów na temat uzależnień	
	d) Szkolenie dla pedagogów szkolnych ramach, dotyczące używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze) – w ostatecznym etapie skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych	
Projekt 4.3.2.	Działania przeciw uzależnieniom	
	a) Utworzenie poradni leczenia uzależnionych od środków odurzających w ramach istniejących struktur medycznych	Starostwo Powiatowe / szpital, PCPR, jednostki samorządowe, szkoły i placówki oświatowe
	b) Powiatowy Turniej Wiedzy o Uzależnieniach dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych	
	c) Powiatowy Turniej Wiedzy o Uzależnieniach dla uczniów szkół gimnazjalnych	
	d) Przegląd Szkolnych Form Profilaktycznych dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych	
	e) „Tydzień Działań Profilaktycznych” dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych	
Projekt 4.3.3.	Zwiększenie skuteczności w zapobieganiu zakażeniom wirusem HIV i podnoszenie wiedzy na temat HIV/AIDS	
	a) Olimpiada wiedzy nt. HIV/AIDS dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych	Starostwo / szkoły
Projekt 4.3.4.	Promowanie zdrowego stylu życia poprzez materiały edukacyjno-informacyjne	
	a) Edukacja publiczna – informowanie społeczeństwa o możliwościach szukania pomocy psychospołecznej i prawnej w zakresie profilaktyki antyalkoholowej i antynarkotykowej poprzez rozpowszechnianie ulotek, plakatów, informatorów, zamieszczanie informacji w lokalnej prasie, radio, telewizji	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Starostwo, PCPR, jednostki samorządowe, organizacje pozarządowe, szkoły i placówki oświatowe

VIII. Zbieżność Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych z dokumentami strategicznymi na poziomie kraju i regionu

Projekty do realizacji, zapisane w dokumencie Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Tureckiego, są odpowiedzią na zidentyfikowane na terenie Powiatu wewnętrzne problemy społeczne i zewnętrzne zagrożenia. Zostały one sformułowane na podstawie opinii i propozycji zarówno pojedynczych mieszkańców (badanie ankietowe), jak i specjalistów – pracowników jednostek samorządowych, a następnie zostały poddane konsultacjom społecznym, przeprowadzonym w formie spotkań i konsultacji. Jak już wcześniej wspomniano, bardzo istotnym źródłem bazy projektów były również zapisy różnych innych, obowiązujących w Powiecie programów (Program Rozwoju Pieczy Zastępczej, Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Przemocy w Rodzinie, Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych, System profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną, etc.).

Zapisy Strategii są zbieżne także z innymi dokumentami, dotyczącymi problematyki społecznej, obowiązującymi na poziomie kraju i województwa. Poniżej wykazano tę zbieżność ze:

- Strategią Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku
- Strategią zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego w latach 2014-2020
- Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku
- Strategią Rozwoju Kraju 2020.

Ponieważ Powiat i jego jednostki będą ubiegały się o dofinansowanie realizacji znacznej części zapisanych w niniejszym dokumencie projektów z unijnych środków pomocowych, wykazana zostanie zbieżność z:

- Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014-2020
- Programem Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020.

VIII.1. Zgodność projektów strategicznych z celami Strategii Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020

Polityka społeczna Województwa Wielkopolskiego stanowi integralną część jego rozwoju. Przewodnią misją Strategii jest:

- Polityka oparta na regule 3 „W”: wrażliwości – wyobraźni – współuczestnictwie
- Przejście od polityki reaktywnej (interwencja i działania doraźne) do przeciwdziałania zdarzeń (profilaktyka)
- Wsparcie/ wzmocnienie działań służących wyrównywaniu potencjału i zasobów społecznych obszaru oraz wzmocnianiu zaradności obywateli
- Poszerzanie sfer aktywności społecznej oraz udziału obywateli w tworzeniu i realizacji polityki społecznej.

TABELA 38. ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW STRATEGII INTERGACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU TURECKIEGO ZE STRATEGIĄ POLITYKI SPOŁECZNEJ DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2020 ROKU

Priorytet	Cel Operacyjny	Projekty strategiczne Powiatu Tureckiego
I. WIELKOPOLSKA RÓWNYCH SZANS I MOŻLIWOŚCI	I.1. Poszerzenie oferty edukacyjnej oraz podnoszenie jakości kształcenia dla wszystkich kategorii wieku	3.2.1.; 3.2.3.; 3.3.1.
	I.4. Sport, rekreacja i wypoczynek czynnikami rozwoju osobniczego i bazą regeneracji zasobów ludzkich	4.2.1.; 4.2.5.
	I.10. Tworzenie warunków aktywności sportowej i rekreacyjnej młodego pokolenia	3.3.1.
	I.11. Rozwój infrastruktury instytucjonalnej, organizacyjnej i finansowej dla ochrony warunków życia i rozwoju młodego pokolenia	2.1.4.
	I.17. Usuwanie i/lub ograniczanie barier społecznych i architektonicznych utrudniających funkcjonowanie osób z ograniczeniem sprawności	1.2.1.
	I.18. Aktywizacja zawodowa niepełnosprawnych	1.2.2.
	I.23. Odbudowa statusu materialnego i społecznego jednostek/grup wysokiego ryzyka socjalnego	2.4.1.

Priorytet	Cel Operacyjny	Projekty strategiczne Powiatu Tureckiego
	I.24. Rozwijanie infrastruktury instytucjonalnej i organizacyjnej wspomagającej programy rozwiązywania problemów społecznych i umożliwiającej hierarchizację zadań w programach adresowanych	1.4.1.; 1.4.2.; 2.4.2.
II. ZDROWI WIELKOPOLANIE	II.1. Profilaktyka i promocja zdrowia	4.3.4.
	II.2. Kreowanie i realizacja wojewódzkiej polityki zdrowotnej	4.2.3.; 4.2.4.
	II.7. Profilaktyka i zmniejszanie rozmiarów i skutków uzależnień	4.3.1.; 4.3.2.
III. BEZPIECZNA WIELKOPOLSKA	III.3. Rozwijanie przedsięwzięć na rzecz poprawy spójności obszaru i bezpieczeństwa socjalnego jego mieszkańców	1.4.4.; 2.2.1.; 2.1.3.
	III.6 Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu wśród seniorów	2.1.6.
	III.12. Rozwój profilaktyki oraz programów zwalczania patologii społecznej i przestępczości	1.3.1.

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

VIII.2. Zgodność projektów strategicznych ze Strategią zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego w latach 2014-2020

Dokument stanowi drugi etap polityki zatrudnienia na terenie Województwa Wielkopolskiego. O ile Strategia Zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2007-2013 zakładała poprawę jakości zasobów ludzkich jako warunku rozwoju społeczno-gospodarczego, o tyle **Strategia Zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020 zakłada zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców, warunkujące wzrost konkurencyjności i poprawę jakości życia regionu.** Osiągnięcie tego celu jest możliwe poprzez zwiększenie szans zatrudnienia dla mieszkańców Wielkopolski w wieku produkcyjnym.

TABELA 39. ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW STRATEGII INTERGACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU TURECKIEGO ZE STRATEGIĄ ZATRUDNIENIA DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO W LATACH 2014-2020

Priorytet SZWW	Podstawowe typy działań	Projekty strategiczne Powiatu Tureckiego
<p>WZROST ZATRUDNIENIA I MOBILNOŚCI MIESZKANCÓW</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie aktywizacji osób bezrobotnych w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy 2. Trwała aktywizacja ludzi młodych poszukujących zatrudnienia 3. Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy szczególnie na obszarach o niskim wskaźniku zatrudnienia 4. Wsparcie na rzecz godzenia życia zawodowego i prywatnego 5. Przygotowanie przedsiębiorców i pracowników do zmiany gospodarczej oraz wsparcie kompetencji innowacyjnych w regionie 6. Wspieranie aktywności zawodowej osób starszych 	<p>2.1.1.; 2.1.3.; 2.1.4.; 2.1.5.; 2.1.6.; 2.1.7.; 2.2.1.; 2.2.3.</p>
<p>INWESTYCJE W EDUKACJE I KSZTAŁCENIE USTAWICZNE</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie zwiększenia liczby miejsc w przedszkolach, szczególnie w małych ośrodkach 2. Zapewnienie dostępu do dobrej jakości edukacji podstawowej i ponadpodstawowej w małych ośrodkach miejskich i wiejskich 3. Podniesienie umiejętności i kwalifikacji osób dorosłych zgodnie z potrzebami pracodawców 4. Dopasowanie systemów kształcenia do potrzeb rynku pracy 	<p>2.2.2.; 2.3.1.; 2.3.2.; 3.1.2.; 3.2.1.; 3.2.2.; 3.3.1.</p>
<p>INTEGRACJA SPOŁECZNA I WALKA Z UBÓSTWEM</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczenie zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego 2. Wspieranie powstawania przedsiębiorstw społecznych i dobrych praktyk w tym obszarze 	<p>2.4.1.; 2.4.2.; 2.4.3.; 2.4.4.</p>

Priorytet SZWW	Podstawowe typy działań	Projekty strategiczne Powiatu Tureckiego
	3. Działania na rzecz dostępności usług społecznych dla osób zagrożonych marginalizacją	

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

VIII.3. Zgodność projektów strategicznych ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku

Zgodnie z zasadami tworzenia dokumentów określających kierunki strategicznego rozwoju poszczególnych województw, powiatów i gmin, poniżej uwzględniono i wskazano w dokumencie Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tureckim projekty zbieżne ze strategicznymi planami rozwoju województwa.

Zbieżność niniejszej Strategii z wojewódzkimi programami, zawartymi w dokumencie „Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku” przedstawiono poniżej.

W ramach dokumentu Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego, ogólna wizja województwa wielkopolskiego przedstawiona jest jako dążenie do uczynienia województwa regionem nowoczesnym i zintegrowanym. Samorząd województwa za cel generalny postawił sobie:

Poprawę jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców.

Szeroka analiza uwarunkowań społecznych, ekonomicznych, przyrodniczych, potrzeb społecznych oraz wytyczona misja województwa pozwoliła na wyznaczenie celów strategicznych:

1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej
2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami
3. Zwiększenie spójności województwa
4. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu
5. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia
6. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa
7. Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.

Wszystkie przyjęte w dokumencie niniejszej Strategii projekty są w pełni zgodne z działaniami i w konsekwencji celami strategicznymi przyjętymi w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Dokładne przyporządkowanie przedstawia tabela.

TABELA 40. ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW STRATEGII INTERGACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU TURECKIEGO ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2020 ROKU

Cele Strategiczne Województwa	Cele szczegółowe Województwa	Projekty strategiczne Powiatu Tureckiego
<p>WZROST KOMPETENCJI MIESZKAŃCÓW I ZATRUDNIENIA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa warunków, jakości i dostępności edukacji • Wsparcie szkolnictwa wyższego • Promocja przedsiębiorczości i zatrudnialności • Rozwój oraz promocja postaw kreatywnych i innowacyjnych • Wzmocnienie szkolnictwa zawodowego i technicznego oraz poprawa organizacji rynku pracy • Rozwój kształcenia ustawicznego 	<p>2.1.4.; 2.2.1.; 2.2.2.; 2.2.3.; 2.3.1.; 2.3.2.; 2.4.2.; 2.4.3.; 3.1.2.; 3.2.1.; 3.2.2.; 3.2.3.; 3.3.1.; 3.3.2.</p>
<p>ZWIĘKSZANIE ZASOBÓW ORAZ WYRÓWNYWANIE POTENCJAŁÓW SPOŁECZNYCH WOJEWÓDZTWA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmacnianie aktywności zawodowej • Poprawa sytuacji i przeciwdziałanie zagrożeniom demograficznym • Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i opieki zdrowotnej • Promocja zdrowego stylu życia • Wzmacnianie włączenia społecznego • Wzmocnienie systemu usług i pomocy społecznej • Kształtowanie skłonności mieszkańców do zaspokajania potrzeb wyższego rzędu • Budowa kapitału społecznego na rzecz społeczeństwa obywatelskiego • Ochrona zasobów, standardu i jakości życia rodziny • Ochrona i utrwalanie dziedzictwa kulturowego • Poprawa warunków mieszkaniowych 	<p>1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.4.1.; 1.4.2.; 1.4.3.; 1.4.4.; 2.1.1.; 2.1.3.; 2.1.6.; 2.1.7.; 2.4.1.; 2.4.4.; 4.1.1.; 4.1.2.; 4.1.3.; 4.2.1.; 4.2.5.; 4.3.4.</p>

Cele Strategiczne Województwa	Cele szczegółowe Województwa	Projekty strategiczne Powiatu Tureckiego
<p style="text-align: center;">WZROST BEZPIECZEŃSTWA I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie warunków dla zarządzania rozwojem regionu • Budowa wizerunku województwa i jego promocja • Sprawna, innowacyjna administracja samorządowa • Budowa partnerstwa dla innowacji • Budowa regionalnych systemów zabezpieczania i reagowania na zagrożenia • Rozwój współpracy terytorialnej 	<p style="text-align: center;">2.5.1.; 2.5.2.</p>

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

VIII.4. Zgodność projektów strategicznych z celami Strategii Rozwoju Kraju 2020

„Strategia Rozwoju Kraju 2020 - AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO, KONKURENCYJNA GOSPODARKA, SPRAWNE PAŃSTWO” (ŚSRK), przyjęta przez Radę Ministrów we wrześniu 2012 roku, to najważniejszy dokument w perspektywie średniookresowej, określający cele strategiczne rozwoju Polski do 2020 r., kluczowy dla określenia działań rozwojowych, w tym możliwych do sfinansowania w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020 oraz 9 zintegrowanych strategii, służących realizacji założonych celów rozwojowych. Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest elementem nowego systemu zarządzania rozwojem Polski, którego fundamenty zostały określone w znowelizowanej ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Celem głównym strategii średniookresowej jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Dokonano w ŚSRK wyboru trzech obszarów strategicznych:

- I. **Sprawne i efektywne państwo**
- II. **Konkurencyjna gospodarka**
- III. **Spójność społeczna i terytorialna.**

Zadania realizowane w ramach tych priorytetowych kierunków interwencji mają być odpowiedzią na kluczowe wyzwania w najbliższym dziesięcioleciu i mają pozwolić na zintensyfikowanie procesów rozwojowych oraz uniknięcie dryfu rozwojowego.

Dla współrealizacji Strategii Rozwoju Kraju 2020 przez jednostki samorządu terytorialnego, największe znaczenie będzie miała realizacja obszaru strategicznego III. Spójność społeczna i terytorialna, dla którego wyznaczono następujące podobszary:
Cel III.1. Integracja społeczna

Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych

Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

Wszystkie przyjęte w dokumencie niniejszej Strategii projekty są w pełni zgodne z działaniami i w konsekwencji celami strategicznymi przyjętymi w ŚSRK. Dokładne przyporządkowanie przedstawiono w poniższej tabeli.

TABELA 41. ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW STRATEGII INTERGACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU TURECKIEGO ZE STRATEGIĄ ROZWOJU KRAJU 2020

Obszary Strategiczne	Cele szczegółowe	Wyróżnienia	Projekty strategiczne Powiatu Tureckiego
KONKURENCYJNA GOSPODARKA	Wzrost Wydajności Gospodarki	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie produktywności gospodarki Wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko zaawansowanych technologicznie Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej 	2.2.3.
	Rozwój Kapitału Ludzkiego	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększanie aktywności zawodowej Poprawa jakości kapitału ludzkiego Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej 	2.1.1.; 2.1.3.; 2.1.4.; 2.1.5.; 2.2.1.; 2.2.2.; 2.3.2.; 2.4.2.; 3.1.2.; 3.2.1.; 3.2.2.; 3.2.3.
SPÓJNOŚĆ SPOŁECZNA I TERYTORIALNA	Integracja Społeczna	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych 	1.2.1.; 1.2.2.; 2.1.6.; 2.4.1.; 2.4.3.

	Zapewnienie Dostępu i Określonych Standardów Usług Publicznych	<ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych • Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych 	1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.4.1.; 1.4.2.; 1.4.4.; 2.1.7.; 2.4.4.; 2.5.1.; 2.5.2.; 4.1.1.; 4.1.2.; 4.1.3.
--	--	---	--

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

VIII.5. Zgodność projektów strategicznych z Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014-2020

Z momentem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej samorzady zyskały możliwość pozyskania środków finansowych na dofinansowanie różnych przedsięwzięć, w tym inwestycyjnych.

Z punktu widzenia samorządów gminnych, najważniejszy jest Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020.

Poniżej przedstawiono listę tych projektów strategicznych, które kwalifikują się do uzyskania pomocy, przyporządkowanych do odpowiednich priorytetów w ramach nowego WRPO.

TABELA 42. ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW STRATEGII INTERGACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU TURECKIEGO Z WIELKOPOLSKIM REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM NA LATA 2014-2020

Priorytety	Działania	Projekty strategiczne Powiatu Tureckiego
INNOWACYJNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA	1.1. Wsparcie infrastruktury B+R w sektorze nauki 1.2. Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski 1.3. Wsparcie przedsiębiorczości i infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego 1.4. Internacjonalizacja gospodarki regionalnej 1.5. Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw	2.2.3.
RYNEK PRACY	6.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy – projekty realizowane przez PSZ 6.2. Aktywizacja zawodowa 6.3. Samozatrudnienie i przedsiębiorczość 6.4. Wsparcie aktywności zawodowej osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi 6.5. Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych 6.6. Wspieranie aktywności zawodowej pracowników poprzez działania prozdrowotne	1.2.2.; 2.1.1.; 2.1.3.; 2.1.4.; 2.1.5.; 2.1.6.; 2.1.7.; 2.2.1.; 2.4.2.; 2.4.3..

Priorytety	Działania	Projekty strategiczne Powiatu Tureckiego
WŁĄCZENIE SPOŁECZNE	7.1. Aktywna integracja 7.2. Usługi społeczne i zdrowotne 7.3. Ekonomia społeczna	1.2.1.; 2.4.1.; 2.4.4.
EDUKACJA	8.1. Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej i szkolnej 8.2. Uczenie się przez całe życie 8.3. Wzmocnienie oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy	2.2.2.; 2.3.1.; 2.3.2.; 3.2.1.; 3.2.2.; 3.2.3.; 3.3.1.
INFRASTRUKTURA DLA KAPITAŁU LUDZKIEGO	9.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną 9.2. Rewitalizacja obszarów problemowych 9.3. Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	1.3.2.; 1.3.3.; 1.4.1.; 1.4.2.; 2.1.2.; 2.5.1.; 2.5.2.; 3.1.1.; 3.1.2.; 3.3.2.; 4.1.1.; 4.1.2.

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

VIII.6. Zgodność projektów strategicznych z Programem Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020

Programem Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 stanowi odpowiedź na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Program ten jednocześnie oferuje wsparcie bezpośrednie w obszarach, których wsparcie z poziomu krajowego jest uzasadnione obiektywnymi przesłankami.

Działania we wszystkich osiach problemowych PO WER mają kompleksowy charakter, a środki oprócz z EFS pochodzą również z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych (do 29 roku życia).

TABELA 43. ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW STRATEGII INTERGACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU TURECKIEGO Z PROGRAMEM OPERACYJNYM WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ NA LATA 2014-2020

Oś Priorytetowa	Działanie	Projekty strategiczne Powiatu Tureckiego
OSOBY MŁODE NA RYNKU PRACY	1.1. Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy	2.1.4.
EFEKTYWNE POLITYKI PUBLICZNE DLA RYNKU PRACY, GOSPODARKI I EDUKACJI	2.2. Wsparcie na rzecz zarządzania strategicznego przedsiębiorstw oraz budowy przewagi konkurencyjnej na rynku 2.3. Zapewnienie jakości i dostępności usług rozwojowych świadczonych na rzecz przedsiębiorstw i pracowników 2.4. Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy 2.5. Skuteczniejsza pomoc społeczna 2.6. Wysoka jakość polityki na rzecz włączenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych 2.7. Zwiększenie szans na zatrudnienie osób szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym 2.9. Rozwój ekonomii społecznej 2.10. Wysoka jakość systemu oświaty 2.12. Zwiększenie wiedzy o potrzebach kwalifikacyjno-zawodowych 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie 2.15. Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki	1.1.1.; 1.1.2.; 1.1.5.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.4.1.; 1.4.2.; 1.4.3.; 1.4.4.; 2.1.2.; 2.1.3.; 2.1.5.; 2.1.6.; 2.2.1.; 2.2.2.; 2.3.1.; 2.3.2.; 2.4.1.; 2.4.2.; 2.4.3.; 2.4.4.; 2.5.1.; 2.5.2.; 3.1.2.; 3.2.1.; 3.2.2.; 3.2.3.; 3.3.1.; 4.1.3.
INNOWACJE SPOŁECZNE I WSPÓŁPRACA PONADNARODOWA	4.1. Innowacje społeczne	2.2.3.

Oś Priorytetowa	Działanie	Projekty strategiczne Powiatu Tureckiego
WSPARCIE DLA OBSZARU ZDROWIA	5.1. Programy profilaktyczne 5.2. Działania pro jakościowe i rozwiązania organizacyjne w systemie ochrony zdrowia ułatwiające dostęp do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług zdrowotnych	4.1.1.; 4.1.2.; 4.2.1.; 4.2.3.; 4.2.4.; 4.2.5.; 4.3.1.; 4.3.2.; 4.3.3.; 4.3.4.

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

IX. Wdrażanie Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych

Po zakończeniu prac nad Strategią i po przyjęciu jej przez Radę Powiatu, rozpocznie się wdrażanie zaplanowanych w niej działań, co jest niewątpliwie trudniejsze niż samo przygotowanie dokumentu.

Formalnie za opracowanie całości dokumentu Strategii odpowiadał Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Turku. W procesie tym uczestniczyło liczne grono przedstawicieli jednostek powiatowych – Powiatowego Urzędu Pracy, Starostwa Powiatowego, służby zdrowia, edukacji. Ponadto poprzez wypełnienie formularza ankietowego swoją opinię wyrazili mieszkańcy Powiatu oraz kierownictwo samorządów gminnych wraz z Ośrodkami Pomocy Społecznej. Kolejnymi formami partycypacji społecznej były wywiady i spotkania konsultacyjne.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, podmiotem odpowiedzialnym za sferę działań zawartych w Strategii jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, stąd osobą odpowiedzialną za koordynację realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest Dyrektor Centrum.

Z drugiej strony należy zauważyć, że niniejsza Strategia obejmuje zakres zadań daleko wykraczający poza ustawowe kompetencje pomocy społecznej i z tego powodu jej koordynacja powinna być prowadzona z wyższego szczebla zarządzania samorządem.

W tej sytuacji nad realizacją Strategii powinien czuwać **Zespół Zadaniowy**, złożony z przedstawicieli jednostek Powiatu i organizacji pozarządowych. W jego ramach:

- Dyrektor PCPR będzie odpowiadał za realizację zadań pomocy społecznej
- Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy będzie odpowiedzialny za wdrażanie Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy
- Dyrektor Szpitala będzie czuwał nad wykonywaniem zadań z zakresu ochrony zdrowia
- Dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Zdrowia będzie odpowiedzialny za realizację Programu Promocji Zdrowia
- Dyrektor Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego będzie odpowiadał za wdrażanie zapisów, dotyczących sfery edukacji.

Zespołem będzie kierował sam Starosta bądź osoba, wskazana przez niego w odpowiednim zarządzeniu.

Zarządzanie realizacją Strategii obejmuje całościowe koordynowanie procesu wdrażania strategii, monitorowania i ewaluacji (oceny).

Z zapisów przy poszczególnych projektach strategicznych wynika, że wdrażanie zadań odbywać się będzie przy aktywnym udziale nie tylko samorządu i podległych jemu jednostek, ale także wielu innych instytucji i organizacji pozarządowych, których

pracownicy i przedstawiciele to jednocześnie reprezentanci społeczności Powiatu, która najlepiej wie, jakie są jej potrzeby i jak je najlepiej zaspokoić.

Skuteczność funkcjonowania przyjętej Strategii zależeć będzie od monitoringu i ewaluacji, a także od ewentualnej budowy programów celowych, rozwijających przyjęte kierunki działań.

Monitoring strategii i ewaluacja zapisów strategicznych będą polegać na systematycznym przeglądzie i ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych, czy też narastanie poszczególnych problemów lub oczekiwań społecznych.

Proces **monitorowania** Strategii polega na systematycznym zbieraniu i analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji, dotyczących wdrażania Strategii; polega również na nadzorowaniu zgodności projektów, wpisujących się i realizujących jej zadania z założeniami Strategii. Celem monitoringu jest zapewnienie zgodności realizacji Strategii z jej założeniami i celami.

Monitoring Strategii wraz ze sprawozdawczością, ewaluacją i promocją prowadzony będzie przez Zespół Zadaniowy. Prowadzenie monitoringu oraz ocena realizacji jego celów i kierunków przyjętych w Strategii pozwoli na wprowadzanie zmian w dokumencie Strategii poprzez podejmowanie stosownych decyzji w zależności od potrzeb społecznych i możliwości ekonomicznych.

Monitorowanie Strategii prowadzone będzie systematycznie, a raporty z wdrażania przedstawiane będą Radzie Powiatu nie rzadziej niż raz na rok. Monitoring będzie realizowany poprzez:

- Dokonywanie oceny realizowanych zadań – co najmniej raz w roku
- Identyfikowanie problemów, które ograniczyły bądź uniemożliwiły realizację wyznaczonych zadań
- Proponowanie niezbędnych korekt i zmian w zakresie tych zadań.

Powyższe działania będą miały miejsce pod koniec każdego roku tak, aby dokonane zmiany mogły zostać uwzględnione przy konstruowaniu budżetu na rok kolejny.

Sprawozdania z realizacji poszczególnych projektów sporządzane będą przez każdego głównego realizatora-lidera projektu i przedkładane Zespołowi Zadaniowemu.

Proces **ewaluacji** Strategii polega na dokonywaniu oceny stopnia realizacji zadań w odniesieniu do postawionych jej celów oraz na analizie jej wpływu na postawione problemy. Ewaluacja to ocena efektywności (przydatności) świadczonych usług i stopnia osiągniętych rezultatów, to ocena długoterminowych efektów.

Proponuje się, aby szczegółowe opracowanie mierników, zawartych w poszczególnych projektach i zadaniach, było obowiązkiem Zespołu Zadaniowego.

Ewaluacja powinna:

- sprzyjać rozwojowi instytucji, realizujących Strategię i projektów, które są w niej realizowane

- przyczyniać się do wzrostu skuteczności działań i odpowiedzialności osób, które te działania realizują
- pomóc odpowiedzieć na pytanie, czy kierunki działań Strategii są właściwe i wystarczające
- przyczyniać się do promocji miasta i podmiotów, wdrażających Strategię.

Ocenie podlegać będą przede wszystkim:

- stopień realizacji poszczególnych celów Strategii
- mierniki
- projekty realizacyjne i skuteczność działań podejmowanych w ramach projektów
- zaangażowanie realizatorów zadań w projektach oraz ich współpracowników.

Dla monitorowania efektów wdrażania Strategii sporządzono indywidualny zestaw mierników, będących odzwierciedleniem skali integracji i rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tureckim. Są to:

1) Mierniki ogólne:

- a) liczba mieszkańców Powiatu (wskaźnik powinien się sukcesywnie zwiększać)
- b) wskaźnik przyrostu naturalnego (wzrost)
- c) saldo migracji (powinno być dodatnie i rosnąć)
- d) poziom dochodów Powiatu na 1 mieszkańca (wzrost)
- e) poziom wydatków majątkowych Powiatu na 1 mieszkańca (wzrost)
- f) liczba przestępstw i wykroczeń (spadek)

2) Pomoc społeczna:

- a) odsetek środowisk, korzystających z pomocy społecznej (spadek)
- b) liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, objętych wsparciem w strategii (ogółem, kobiety, mężczyźni)
- c) liczba osób niepełnosprawnych, objętych wsparciem w strategii (ogółem, kobiety, mężczyźni)
- d) liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem

3) Wzrost zatrudnienia:

- a) liczba bezrobotnych mieszkańców (spadek)
- b) liczba podmiotów gospodarczych w systemie REGON (wzrost)
- c) liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (ogółem, kobiety, mężczyźni)
- d) liczba osób w wieku do 30 lat objętych wsparciem w programie (ogółem, kobiety, mężczyźni)
- e) liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie (ogółem, kobiety, mężczyźni)
- f) liczba osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie (ogółem, kobiety, mężczyźni)
- g) liczba osób opiekujących się osobami zależnymi, objętych wsparciem w programie (ogółem, kobiety, mężczyźni)
- h) liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych wsparciem w programie

4) Edukacja:

- a) liczba uczniów objętych wsparciem w strategii (ogółem, kobiety, mężczyźni)
- b) liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w strategii
- c) liczba szkół zawodowych, współpracujących z pracodawcami w strategii
- d) liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego, uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy
- e) liczba szkół i placówek objętych wsparciem w zakresie realizacji zadań w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego

5) Zdrowie:

- a) oczekiwana długość życia (wzrost)
- b) stopień wykorzystania bazy Szpitala
- c) liczba pacjentów powiatowych placówek zdrowia
- d) liczba udzielonych porad, zabiegów, operacji, etc.
- e) czas oczekiwania na poszczególne porady, zabiegi, operacje, etc.
- f) liczba osób uzależnionych.

Strategia nie jest dokumentem zamkniętym, jej założenia mogą być modyfikowane pod wpływem zmieniających się warunków. Zmiany mogą wynikać na przykład:

- ze zmieniających się problemów i potrzeb społecznych
- zmieniającej się sytuacji budżetowej, związanej również z możliwościami pozyskania środków pozabudżetowych
- z określonych przez instytucje wdrażające zasad pozyskania dotacji
- z zaistniałej sytuacji społeczno-gospodarczej Powiatu.

Szczegółowy proces aktualizacji Strategii opracowany zostanie przez Zespół Zadaniowy. Aktualizacja Strategii odbywać się będzie nie rzadziej niż raz na dwa lata po przeprowadzeniu jej ewaluacji i konsultacji społecznych w zakresie m.in. identyfikowania problemów i potrzeb społecznych. Wszelkie zmiany do Strategii zatwierdzane będą uchwałą Rady Powiatu.

Strategia powinna być promowana wśród mieszkańców Powiatu, w tym osób kluczowych kształtujących w politykę społeczną, przedstawicieli różnych podmiotów działających w sferze polityki społecznej i organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i innych oraz pozyskiwanie usługodawców i partnerów społecznych do jej realizacji.

Zadaniem **działań informacyjnych i promocyjnych** jest:

- zapewnienie bieżącego informowania lokalnej społeczności o kierunkach i zakresie zadań w zakresie rozwoju społecznego w perspektywie następnych kilku lub kilkunastu lat, prowadzonych przez lokalną władzę
- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków pomocowych na realizację projektów, służących realizacji Strategii dla wszystkich grup docelowych z terenu Powiatu
- zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach

- zapewnienie bieżącego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie Powiatu
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Strategii w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia.

Sposoby informowania oraz promowania Strategii to:

- konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje, festyny, pikniki i inne imprezy kulturalne – propagujące informacje m.in. o możliwościach wykorzystania środków unijnych, o rezultatach wsparcia UE oraz upowszechniające wiedzę na ten temat
- informowanie o projektach i ich promocja przez beneficjentów – dbanie o przekazywanie odpowiedniej wiedzy beneficjentom z terenu Powiatu, odpowiedzialnych za spełnienie wymogów w tym zakresie
- wykorzystanie nowoczesnych źródeł przekazu i nowoczesnych technologii, takich jak Internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Strategii
- publikacje, broszury informacyjne, plakaty, reklamy, materiały audiowizualne, ulotki
- współpraca z mediami – publikacje prasowe, artykuły, relacje, wiadomości w lokalnej i regionalnej telewizji oraz rozgłośniach radiowych, audycje, reklamy, czy ogłoszenia to kluczowe źródła przekazu wszelkich informacji o realizacji Strategii.

X. SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1. MAPA POWIATU.....	10
RYSUNEK 2. POWIAT TURECKI.....	14

XI. SPIS WYKRESÓW

WYKRES 1. LICZBA LUDNOŚCI POWIATU TURECKIEGO W OKRESIE 2002-2014 (WYBRANE LATA).....	18
WYKRES 2. LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNY, PRODUKCYJNYM I POPRODUKCYJNYM - ROK 2014.....	19
WYKRES 3. WSPÓŁCZYNNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO.....	20
WYKRES 4. LICZBA LUDNOŚCI POWIATU TURECKIEGO – PROGNOZY DEMOGRAFICZNE DO ROKU 2050.....	22
WYKRES 5. MIGRACJE W POWIECIE TURECKIM.....	22
WYKRES 6. PRZYROST NATURALNY.....	25
WYKRES 7. BEZROBOTNI W POWIECIE TURECKIM W OKRESIE 2002-2014.....	30
WYKRES 8. STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE TURECKIM (WARTOŚCI W %, STAN NA KONIEC ROKU).....	31
WYKRES 9. STOPA BEZROBOCIA W 2015 ROKU (STAN NA KONIEC SIERPNI 2015).....	31
WYKRES 10. BEZROBOCIE W POWIECIE TURECKIM W ROZBICIU NA PŁEĆ W OKRESIE 2002-2014.....	32
WYKRES 11. OSOBY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE ZAREJESTROWANE POWYŻEJ 12 MIESIĘCY W POWIECIE TURECKIM W LATACH 2009-2014.....	33
WYKRES 12. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WG WYKSZTAŁCENIA W LATACH 2010-2014.....	34
WYKRES 13. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ.....	43
WYKRES 14. CHARAKTERYSTYKA PRZESTĘPSTW W POWIECIE TURECKIM W LATACH 2012-2014.....	51
WYKRES 15. PRZESTĘPSTWA W LATACH 2012-2014.....	53
WYKRES 16. WYKRYWALNOŚĆ PRZESTĘPSTW W UJĘCIU %.....	54
WYKRES 17. WYPADKI I KOLIZJE DROGOWE (LICZBA).....	57
WYKRES 18. PORÓWNANIE LICZBY UCZNIÓW WG TYPÓW SZKÓŁ – SKIEROWANYCH DLA MŁODZIEŻY.....	68
WYKRES 19. AKTUALNA I PROGNOZOWANA LICZBA ABSOLWENTÓW GIMNAZJÓW Z POWIATU TURECKIEGO W KOLEJNYCH LATACH SZKOLNYCH W OKRESIE 2011-2016.....	71
WYKRES 20. LICZBA NAUCZYCIELI OGÓŁEM W POSZCZEGÓLNYCH SZKOŁACH POWIATU W LATACH 2011-2015.....	75
WYKRES 21. SUBWENCJA OŚWIATOWA A WYDATKI SZKÓŁ I PLACÓWEK.....	78
WYKRES 22. APTEKI I PUNKTY APTECZNE W POWIECIE TURECKIM NA PRZESTRZENI LAT 2008-2014.....	94

WYKRES 23. LICZBA LUDNOŚCI POWIATU PRZYPADAJĄCA NA APTEKĘ OGÓLNODOSTĘPNĄW POWIECIE TURECKIM W LATACH 2008-2014.....	95
WYKRES 24. GOSPODARSTWA DOMOWE POWIATU TURECKIEGO KORZYSTAJĄCE Z POMOCY SPOŁECZNEJ.....	101
WYKRES 25. OSOBY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY SPOŁECZNEJ.....	102
WYKRES 26. KOSZT UTRZYMANIA W DPS	109
WYKRES 27. WIEK ANKIETOWANYCH	149
WYKRES 28. WYKSZTAŁCENIE ANKIETOWANYCH.....	150
WYKRES 29. MIEJSCE ZAMIESZKANIA ANKIETOWANYCH.....	151
WYKRES 30. BEZROBOCIE – SKALA PROBLEMU	152
WYKRES 31. PRZESTĘPCZOŚĆ/BEZPIECZEŃSTWO – SKALA PROBLEMU	153
WYKRES 32. ZBYT SŁABY POZIOM SZKOLNICTWA – SKALA PROBLEMU.....	155
WYKRES 33. PRZESTĘPCZOŚĆ/BEZPIECZEŃSTWO – OCENA ISTNIEJĄCEJ POMOCY	158
WYKRES 34. POMOC DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH -- OCENA ISTNIEJĄCEJ POMOCY	161
WYKRES 35. OCENA RYNKU PRACY W POWIECIE.....	168
WYKRES 36. WSKAZANE KIERUNKI KSZTAŁCENIA W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH	175

XII. SPIS TABEL

TABELA 1. LICZBA LUDNOŚCI POWIATU TURECKIEGO W LATACH 2002-2014.....	17
TABELA 2. LUDNOŚĆ WG KATEGORII W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM (17 LAT I MNIEJ), PRODUKCYJNYM I POPRODUKCYJNYM WG PŁCI.....	18
TABELA 3. PROGNOZY LICZBY LUDNOŚCI POWIATU TURECKIEGO.....	21
TABELA 4. UDZIAŁ LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM MOBILNYM I NIMOBILNYM W GMINACH POWIATU TURECKIEGO.....	45
TABELA 5. CZYNNOSCI W RAMACH SŁUŻB PREWENCYJNYCH 2014 ROK.....	50
TABELA 6. PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W LATACH 2012-2014.....	52
TABELA 7. CZYNY KARALNE NIELETNICH NA TLE OGÓLNEJ PRZESTĘPCZOŚCI NA TERENIE KPP W TURKU.....	55
TABELA 8. ZESTAWIENIE KATEGORII PRZESTĘPSTW NAJCZĘŚCIEJ POPEŁNIANYCH PRZEZ NIELETNICH NA TERENIE KPP W TURKU	55
TABELA 9. ANALIZA ZDARZEŃ DROGOWYCH POWIAT TURECKI	57
TABELA 10. POZIOM ZAGROŻENIA DRÓG NA TERENIE GMIN POWIATU TURECKIEGO	58
TABELA 11. LICZBA UCZNIÓW W SZKOŁACH POWIATU WG TYPÓW SZKÓŁ / SZKOŁY DLA MŁODZIEŻY /BEZ SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO- WYCHOWAWCZEGO	67
TABELA 12. LICZBA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH SZKOŁACH – PORÓWNANIE	70
TABELA 13. ZESPÓŁ PLACÓWEK EDUKACYJNO-WYCHOWAWCZYCH DANE ZA LATA 2012-2015	74
TABELA 14. DANE DOTYCZĄCE BIBLIOTEK NA TERENIE POWIATU TURECKIEGO	80
TABELA 15. DANE DOTYCZĄCE SŁUŻBY ZDROWIA NA TERENIE POWIATU TURECKIEGO ZA LATA 2008-2014.....	88
TABELA 16. PORÓWNANIE WARTOŚĆ KONTRAKTU Z NFZ NA ROK 2014 (PO ANEKSACH) ORAZ NA ROK 2015 WG STANU NA MAJ 2015.....	91

TABELA 17. APTEKI NA TERENIE POWIATU	94
TABELA 18. ZACHOROWALNOŚĆ DOROSŁYCH W POWIECIE TURECKIM W LATACH 2010 - 2013	96
TABELA 19. PLACÓWKI POMOCY SPOŁECZNEJ NA TERENIE POWIATU TURECKIEGO	100
TABELA 20. CHARAKTERYSTYKA POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIECIE TURECKIM.....	100
TABELA 21. ŚWIADCZENIA RODZINNE NA TERENIE POWIATU.....	102
TABELA 22. DANE DOTYCZĄCE RODZIN ZASTĘPCZYCH I RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA.....	106
TABELA 23. PLACÓWKI SOCJALIZACYJNE NA TERENIE POWIATU TURECKIEGO.....	107
TABELA 24. ZESTAWIENIE WYKORZYSTANYCH ŚRODKÓW PFRON NA REALIZOWANE ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ W LATACH 2013-2014.....	110
TABELA 25. NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ, STARZENIE SIE, OPIEKA ZDROWOTNA – OCENA PROBLEMU	154
TABELA 26. WOLNY CZAS. MŁODZIEŻ/OSOBY STARSZE – OCENA OFERTY	155
TABELA 27. BEZROBOCIE I UBÓSTWO – OCENA ISTNIEJĄCEJ POMOCY	157
TABELA 28. OSOBY STARSZE – OCENA ISTNIEJĄCEJ POMOCY	159
TABELA 29. UCZNIOWIE I MŁODZIEŻ – OCENA ISTNIEJĄCEJ POMOCY I OFERTY SPĘDZANIA CZASU.....	160
TABELA 30. PLACÓWKI WSPARCIA ORAZ DPS – OCENA PRACY.....	162
TABELA 31. POMOC DLA RODZIN – OCENA ISTNIEJĄCEGO WSPARCIA	162
TABELA 32. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE – OCENA DZIAŁANIA.....	163
TABELA 33. OCENA JAKOŚCI NAUCZANIA.....	165
TABELA 34. OCENA PRZYDATNOŚCI ZDOBYTEJ WIEDZY W SZKOŁACH.....	165
TABELA 35. OCENA DOSTĘPNOŚCI USŁUG OŚWIATY PONADGIMNAZJALNEJ.....	166
TABELA 36. POWIATOWY URZĄD PRACY – OCENA PRACY.....	169
TABELA 37. SŁUŻBA ZDROWIA – OCENA PRACY	170
TABELA 38. ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW STRATEGII INTERGACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU TURECKIEGO ZE STRATEGIĄ POLITYKI SPOŁECZNEJ DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2020 ROKU.....	215
TABELA 39. ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW STRATEGII INTERGACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU TURECKIEGO ZE STRATEGIĄ ZATRUDNIENIA DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO W LATACH 2014-2020.....	217
TABELA 40. ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW STRATEGII INTERGACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU TURECKIEGO ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2020 ROKU	219
TABELA 41. ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW STRATEGII INTERGACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU TURECKIEGO ZE STRATEGIĄ ROZWOJU KRAJU 2020	221
TABELA 42. ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW STRATEGII INTERGACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU TURECKIEGO Z WIELKOPOLSKIM REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM NA LATA 2014-2020.....	223
TABELA 43. ZGODNOŚĆ PROJEKTÓW STRATEGII INTERGACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH POWIATU TURECKIEGO Z PROGRAMEM OPERACYJNYM WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ NA LATA 2014-2020	225

XIII. SPIS FOTOGRAFII

FOTOGRAFIA 1. ŚCIEŻKI PIESZO-ROWEROWE „PANORAMA” W POWIECIE TURECKIM.....	84
FOTOGRAFIA 2. ZBIORNIK JEZIORSKO.....	86

ZAŁĄCZNIK 1. WZÓR ANKIETY DLA MIESZKAŃCÓW

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Tureckiego

ANKIETA

Ankiety można także wypełnić elektronicznie na stronie <http://powiatturecki-srps.badanie.net/>

Szanowni Państwo,

W sierpniu 2015 roku Powiat Turecki przystąpił do prac nad opracowaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025. Zakres tematyczny strategii wybiega poza kwestie pomocy społecznej i obejmuje również takie zagadnienia, jak bezrobocie, oświata na poziomie powiatu, czy zdrowie.

Jedną z form udziału społeczności lokalnej w tworzeniu dokumentu strategii jest niniejsze badanie ankietowe. Dzięki niemu pragniemy poznać Państwa opinie na temat warunków życia na terenie Powiatu oraz proponowanych kierunków jego dalszego rozwoju w sferze problematyki społecznej. W związku z tym prosimy Państwa o poświęcenie kilku minut na wypełnienie niniejszego formularza.

Dziękujemy bardzo za wyczerpujące odpowiedzi!

Mariusz Seńko
Starosta Turecki

I. Jak ocenia Pan/Pani <u>problemy społeczne</u> w Powiecie? Proszę zaznaczyć odpowiednią kratkę wg skali:						
5 - bardzo duży problem, 4 - duży problem, 3 - średni problem, 2 - mały problem, 1 - b. mały problem/brak problemu						
Pytanie/Ocena	5	4	3	2	1	Nie mam zdania
1. Bezrobocie						
2. Ubóstwo						
3. Alkoholizm						
4. Przemoc w rodzinie						
5. Przystępczość/bezpieczeństwo						
6. Narkomania						
7. Zaburzenia psychiczne coraz większej liczby mieszkańców						
8. Duża liczba osób niepełnosprawnych						
9. Starzenie się mieszkańców - coraz większa liczba osób starszych						
10. Niewystarczający dostęp do opieki zdrowotnej						
11. Niewystarczająca skala pomocy społecznej						
12. Zbyt słaby poziom szkolnictwa						
13. Niewystarczająca oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży						
14. Niewystarczająca oferta spędzania wolnego czasu dla osób starszych						
15. Inne - jakie?						

II. Jak ocenia Pan/Pani istniejącą pomoc (oferę) w rozwiązywaniu poniższych problemów społecznych w Powiecie?						
5 - bardzo duża pomoc (oferta), 4 - duża pomoc, 3 - średnia pomoc, 2 - mała pomoc, 1 - bardzo mała/żadna pomoc						
Pytanie/Ocena	5	4	3	2	1	Nie mam zdania
1. Bezrobocie						
2. Ubóstwo						
3. Alkoholizm						
4. Przemoc w rodzinie						
5. Przeszłość/bezpieczeństwo						
6. Narkomania						
7. Pomoc dla osób starszych						
8. Pomoc dla uczniów z problemami z nauką						
9. Oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży						
10. Oferta spędzania wolnego czasu dla osób starszych						
11. Dostępność i jakość placówek wsparcia dla osób cierpiących na zaburzenia psychiczne						
12. Pomoc dla osób z rodzin dysfunkcyjnych (niepełnych, dotkniętych problemem uzależnień)						
13. Pomoc dla dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej (całkowicie lub częściowo) umieszczonych w rodzinach zastępczych						
14. Pomoc dla dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej (całkowicie lub częściowo) umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych						
15. Pomoc dla samotnych matek z małoletnimi dziećmi						
16. Pomoc dla osób niepełnosprawnych (infrastruktura, integracja, rehabilitacja, włączenie społeczne)						
17. Dostępność i jakość domów pomocy społecznej						
18. Inne - jakie?						

III. Jeżeli w ciągu ostatnich 2 lat korzystał Pan/Pani z pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, to proszę ocenić uzyskaną pomoc.						
5 - bardzo dobrze, 4 - dobrze, 3 - przeciętnie, 2 - słabo, 1 - bardzo słabo						
Pytanie/Ocena	5	4	3	2	1	Nie mam zdania
1. Życzliwość, gotowość udzielenia pomocy						
2. Wiedza, kompetencje						
3. Szybkość załatwiania spraw						
4. Uprzejmość, kultura osobista						
5. Warunki lokalowe PCPR						

IV. Jeżeli uważa Pan/Pani, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie mogłoby zwiększyć swoją skuteczność w udzielaniu pomocy, to proszę wpisać swoje propozycje działań:

.....

.....

.....

V. Jak ocenia Pan/Pani <u>oświatę ponadgimnazjalną</u> w Powiecie w niżej wymienionych obszarach? 5 - bardzo dobrze, 4 - dobrze, 3 - przeciętnie, 2 - słabo, 1 - bardzo słabo						
Pytanie/Ocena	5	4	3	2	1	Nie mam zdania
A. Pod względem jakości nauczania:						
1. W liceum ogólnokształcącym						
2. W technikach						
3. W zasadniczych szkołach zawodowych						
B. Pod względem przydatności zdobytej wiedzy w dalszej nauce lub możliwości znalezienia pracy:						
1. W liceum ogólnokształcącym						
2. W technikach						
3. W zasadniczych szkołach zawodowych						
C. Pod względem dostępności (możliwości dojazdu):						
1. Liceum ogólnokształcącego						
2. Techników						
3. Zasadniczych szkół zawodowych						

VI. W jakich kierunkach/zawodach powinny kształcić szkoły ponadgimnazjalne w Powiecie Tureckim?

.....

.....

VII. Jak ocenia Pan/Pani <u>sytuację na lokalnym rynku pracy</u> w Powiecie Tureckim? Proszę zaznaczyć tylko 1 kratkę w ostatniej kolumnie	
Pytanie	Odpowiedź
1. Bardzo dobrze - jest dużo ofert pracy i nie ma problemów z jej znalezieniem	
2. Dobrze - jeżeli ktoś chce znaleźć pracę na terenie powiatu, to na pewno ją znajdzie	
3. Średnio - jest średnia liczba ofert pracy i znalezienie pracy wymaga trochę czasu	
4. Źle - jest mało ofert i dość trudno znaleźć pracę	
5. Bardzo źle - jest bardzo mało ofert i bardzo trudno znaleźć pracę	
6. Nie mam zdania, nie wiem	

VIII. Jeżeli w ciągu ostatnich 2 lat korzystał Pan/Pani z usług <u>Powiatowego Urzędu Pracy</u> , to proszę ocenić uzyskaną pomoc. 5 - bardzo dobrze, 4 - dobrze, 3 - przeciętnie, 2 - słabo, 1 - bardzo słabo						
Pytanie/Ocena	5	4	3	2	1	Nie mam zdania
1. Faktyczna przydatność uzyskanej pomocy						
2. Życzliwość pracowników, ich gotowość udzielenia pomocy						
3. Wiedza, kompetencje pracowników						
4. Uprzejmość, kultura osobista pracowników						
5. Warunki lokalowe PUP						

IX. Jeżeli uważa Pan/Pani, że Powiatowy Urząd Pracy mógłby zwiększyć swoją skuteczność w znalezieniu pracy, to proszę wpisać swoje propozycje działań:

X. Jeżeli w ciągu ostatnich 2 lat korzystał Pan/Pani z usług powiatowej służby zdrowia, to proszę ocenić funkcjonowanie niżej wymienionych placówek.

5 - bardzo dobrze, 4 - dobrze, 3 - przeciętnie, 2 - słabo, 1 - bardzo słabo

Pytanie/Ocena	5	4	3	2	1	Nie mam zdania
1. Szpital w Turku						
2. Specjalistyczne przychodnie przy Szpitalu w Turku						

XI. Co, Pana/Pani zdaniem, należałoby poprawić w funkcjonowaniu w/w placówek?

.....

.....

XII. Czy ma Pan/Pani jakieś inne uwagi?

.....

.....

Proszę uzupełnić poniższą tabelkę - zaznaczyć odpowiednie dane

Wiek	Poniżej 18 lat	18-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	pow. 60 lat
Płeć	Mężczyzna			Kobieta		
Wykształcenie	Wyższe		Policealne	Średnie	Zawodowe	Podstawowe
Status zawodowy	Pracownik etatowy		Rolnik	Przedsiębiorca	Uczeń/Student	Niepracujący
Miejsce zamieszkania - gmina	Miasto Turek		Gmina Turek	Gmina Brudzew		Gmina Dobra
	Gmina Kawęczyn		Gmina Małanów	Gmina Przykona		Gmina Tuliszków
	Gmina Władysławów					
Miejsce zamieszkania	Wieś			Miasto		

ZAŁĄCZNIK 2. WZÓR ANKIETY DLA KIEROWNICTWA GMIN

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Tureckiego na lata 2016-2025

Od września 2015 roku trwają prace nad opracowywaniem dokumentu „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Tureckiego na lata 2016-2025”. W dokumencie będziemy się skupiać na realizacji zadań o charakterze społecznym, będących zadaniami Starostwa Powiatowego w Turku oraz podległych jednostek.

Jednym z istotnych zagadnień, które pragniemy ująć w Strategii, jest kwestia współpracy Powiatu z Gminami, położonymi na jego terenie. W związku z tym prosimy o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania:

1. Jakie są Państwa oczekiwania co do usprawnienia lub rozszerzenia działań **Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR)** w Turku? Jakie działania mogłyby być realizowane wspólnie z Państwa Ośrodkiem Pomocy Społecznej (OPS-em)?

.....

.....

.....

.....

.....

2. Jakie są Państwa oczekiwania co do usprawnienia lub rozszerzenia działań **Powiatowego Urzędu Pracy (PUP) w Turku**? Jakie działania mogłyby być realizowane wspólnie z Państwa jednostkami (Urzędem Gminy/Miejskim, szkołami, OPS-em, etc.)?

.....

.....

.....

.....

-
3. Jakie są Państwa oczekiwania co do funkcjonowania **szkolnictwa ponadgimnazjalnego**, na przykład uruchomienie nowych kierunków nauczania - jakich? Jakie działania mogłyby być realizowane wspólnie z Państwa jednostkami (np. szkołami podstawowymi, czy gimnazjami)?

-
4. Jakie są Państwa oczekiwania co do usprawnienia lub rozszerzenia działań **Szpitala i specjalistycznych przychodni przyszpitalnych w Turku?** Jakie działania mogłyby być realizowane wspólnie z Państwa jednostkami (Urzędem Gminy/Miejskim, szkołami, OPS-em, etc)?

-
5. Czy mają Państwo jakieś **inne oczekiwania lub propozycje współpracy z Powiatem w sferze rozwiązywania problemów społecznych?** Jeżeli tak, to jakie?
-

.....

.....